ASPO

VUOSI **2022**

KOHTI UUTTA ASPOA

Aspo tavoittelee kestävää pitkän aikavälin kasvua sijoittamalla saavutettuja tuottoja uudelleen tuottaviin kohteisiin.

Aspo toimii omistamilleen yrityksille kasvun mahdollistajana ja pyrkii parantamaan niiden kannattavuutta ja tuottoa kehittämällä liiketoimintoja sekä varmistamalla vakaat kassavirrat.

ASPON VUOSI **2022**

ASPO-KONSERNI

Aspo lyhyesti 3
Toimitusjohtajan katsaus 6
Strategia 7

LIIKETOIMINNOT

ESL Shipping 8
Telko 10
Leipurin 12

VASTUULLISUUS

Aspon vastuullisuusraportti 14
Ympäristövastuu 19
Henkilöstö 22
Hyvä hallintotapa 24
Vastuullisuustaulukot 27

HALLINNOINTI

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä 34
Konsernin hallitus 40
Konsernin johtoryhmä 42
Liiketoimintojen hallitukset 44

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 45

TIETOA SIJOITTAJILLE 138

Vuosi 2022 lyhyesti

Vuosi 2022 muodostui hyvin erilaiseksi kuin mitä vielä viime vuoden alussa oletimme. Venäjän hyökkäyssodan seurauksena teimme päätöksen vetäytyä Venäjältä sekä valituilta itämarkkinoilta ja keskittyä uudistetun strategiamme mukaisesti kasvun sekä kannattavuuden tavoitteluun erityisesti länsimarkkinoilta.

Taloudellisten tunnuslukujen valossa vuosi 2022 oli monin tavoin ennätyksellinen. Liikevaihto kasvoi vahvasti ja vertailukelpoinen liikevoitto oli historiallisen korkea. Myös nettovelkaantumisaste ja oman pääoman tuotto olivat tavoitteita paremmalla tasolla.

Lähdemme vuoteen 2023 hyvistä asemista ja jatkamme strategiamme määrätietoista toteuttamista. Tavoitteemme on jatkossakin vahvistaa orgaanista kasvua strategiamme mukaisilla yritysostoilla.

LIIKEVAIHTO

652,6 M€

+11 %

VERTAILUKELPOINEN LIIKEVOITTO

55,3 M€

+30 %

Liiketoiminnan painopiste siirtyy yhä vahvemmin länteen

Aspon strategiassa kasvua haetaan erityisesti länsimarkkinoilta. Itämarkkinoiden osuus Aspon liikevaihdosta on laskenut merkittävästi jo viime vuosina, ja vetäytyminen Venäjältä ja valituilta muilta itämarkkinoilta pienentää osuutta entisestään.

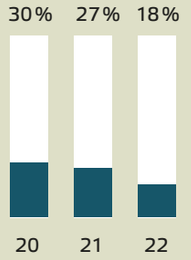

Venäjä, muut IVY-maat ja Ukraina -markkina-alueen osuus Aspon liikevaihdosta.

Merkittäviä yritysjärjestelyjä

Ydinliiketoiminnan ulkopuoliset Kauko ja Vulganus myytiin vuonna 2022. Samalla keskityimme compounder-strategiamme mukaisesti avainliiketoimintojemme kehittämiseen yritysostoilla, joista merkittävimpinä Leipurin Kobian hankinta sekä Telkon pienemmät yrityskaupat. Lisäksi ESL Shipping investoi uusiin Green Coaster -aluksiin pooling-järjestelyä hyödyntäen.

Myönteistä kehitystä vastuullisuustyössä

Vastuullisuuden tärkeimmät painopistealueet ovat Aspossa päästöintensiteetin pienentäminen ja työturvallisuuden parantaminen. Näissä tavoitteissa saavutettiin hyvää kehitystä, kun sekä päästöintensiteetti että tapaturmataajuus laskivat edellisvuodesta.

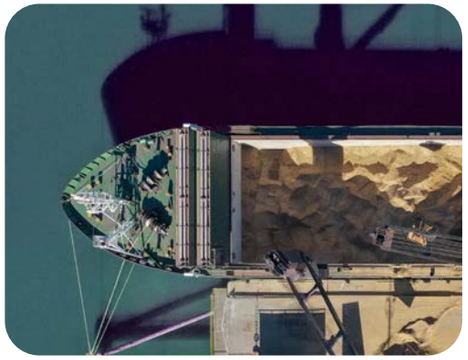

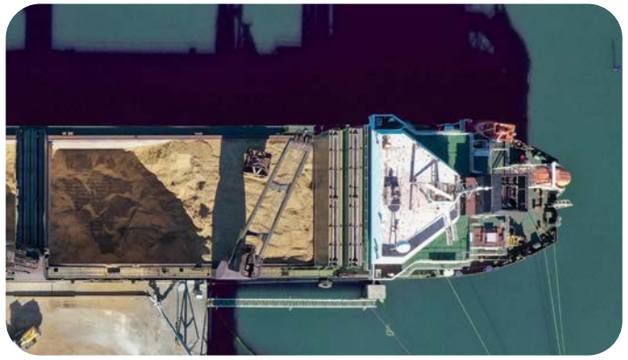

ASPO

Vastuullista arvonluontia

Aspo luo arvoa omistamalla ja kehittämällä liiketoimintoja pitkäjänteisesti ja vastuullisesti. Omistettujen yritysten tavoitteena on olla toimialojensa markkinajohtajia. Ne vastaavat omasta toiminnastaan, asiakassuhteistaan ja niiden kehittämisestä pyrkien edelläkävijyyteen vastuullisuudessa. Aspo tukee liiketoimintojen menestystä ja kasvua oikeilla kyvykkyyksillä. Aspo-konsernilla on liiketoimintoja 18 eri maassa ja sen palveluksessa on yhteensä noin 950 ammattilaista.

ASPON TALOUDELLISET TAVOITTEET

LIIKEVOITTO
8 %

LIIKEVAIHDON KASVU VUODESSA
5–10 %

OMAN PÄÄOMAN TUOTTO
> 20 %

NETTOVELKAANTUMISASTE
< 130 %

AVAINLUVUT

LIIKEVAIHTO
652,6 Me
+11 %

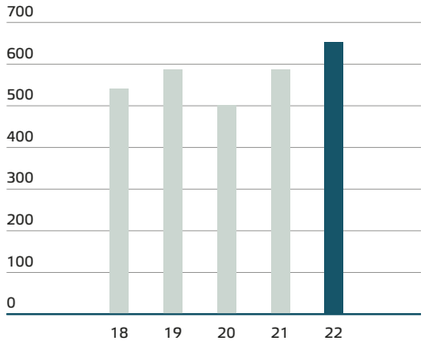

VERTAILUKELPOINEN LIIKEVOITTO
55,3 Me
+30 %

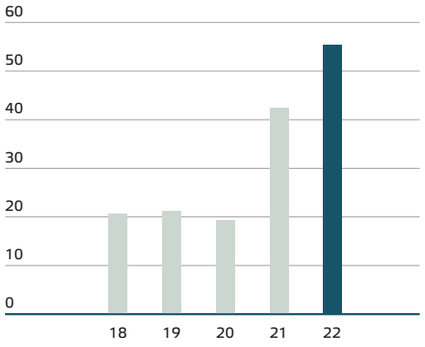

HENKILÖSTÖ
945

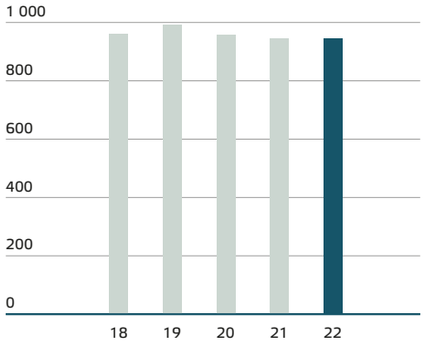

OMAN PÄÄOMAN TUOTTOASTE
15,2 %

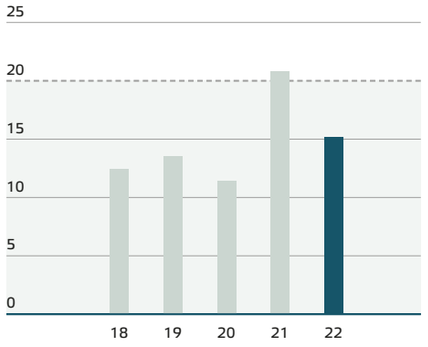

NETTOVELKAANTUMISASTE
108,4 %

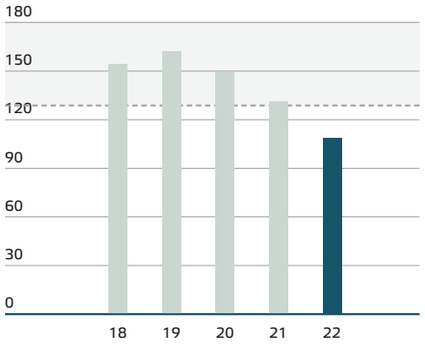

	LIIKEVAIHTO Me	VERTAILUKELPOINEN LIIKEVOITTO Me	HENKILÖSTÖ	OSUUS LIIKEVAIHDOSTA %
ESL Shipping	245,4	37,4	355	38 %
	+ 28 %	+ 40 %		
TELKO	267,4	20,8	293	41 %
	- 1 %	-2 %		
LEIPURIN	130,6	3,3	255	21 %
	+ 15 %	+74 %		

ESL Shipping on Itämeren johtava kuivia irtolasteja kuljettava varustamo, jonka kilpailuetu perustuu kykyyn varmistaa teollisuuden ja energiantuotannon tuote- ja raaka-ainekuljetukset ympärivuotisesti vaikeissakin sääolosuhteissa.

Telko on johtava jakelija ja ratkaisutoimittaja eri teollisuuden toimialoille ja yrityksille, jotka haluavat turvata liiketoimintansa tulevaisuuden kestävillä muovi-, kemikaali- tai voiteluaineratkaisuilla.

Leipurin toimii osana elintarvikeketjua hankkien raaka-aineita maailmanmarkkinoilta ja kotimaisilta toimijoilta ja toimittaen niitä asiakkaiden tarpeiden mukaisesti tehokkaan logistiikkaketjunsa avulla.

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Suurten muutosten vuosi

ROLF JANSSON
Konsernin toimitusjohtaja

Vuosi 2022 muodostui hyvin erilaiseksi kuin mitä vielä viime vuoden alussa oletimme. Venäjän hyökkäyksen takia teimme jo keväällä päätöksen irtautua kaikista Venäjän liiketoiminnoistamme sekä myös muilta valituilta itämarkkinoilta.

Toimintaedellytykset vastuulliselle liiketoiminnalle olivat poissa, ja oli selvää, että tulemme jatkossa kohdentamaan katseemme aiempaakin vahvemmin länsimarkkinoille vuoden 2021 lopulla uudistetun strategiamme mukaisesti. Ukrainassa tulemme jatkossakin toimimaan, ja haluamme omalta osaltamme tukea maan kehitystä ja olla mukana sen jälleenrakennuksessa.

YRITYSJÄRJESTELYJÄ JA STRATEGIAN TOTEUTTAMISTA

Itämarkkinoilta irtautumisen lisäksi toteutimme vuoden aikana myös muita merkittäviä rakennemuutoksia. Kesällä myimme Leipurin koneliiketoiminta Vulganuksen ja lokakuun lopussa saimme viimeisteltyä Kaukon myynnin. Samalla keskityimme compounder-strategiamme mukaisesti avainliiketoimintojemme kehittämiseen yritysostoilla, joista merkittävimpinä Leipurin Kobian hankinta sekä Telkon viimeaikaiset yrityskaupat.

Vuoden aikana toteutettiin myös strategisia investointeja, joista tärkeimpänä ESL Shippingin päätös investoida uusiin Green Coaster -aluksiin pooling-järjestelyä hyödyntäen.

SAAVUTIMME KAIKKI TALOUDELLISET TAVOITTEEMME

Taloudellisten tunnuslukujen valossa vuosi 2022 oli monin tavoin ennätyksellinen. Aspo-konsernin liikevaihto kasvoi 652,6 miljoonaan euroon, jossa kasvua edellisvuoteen oli noin 11 %. Vertailukelpoinen liikevoittomme kohosi ennätykselliseen 55,3 miljoonaan euroon ja vertailukelpoinen liikevoittoprosentti oli 8,5 %. Sekä liikevaihdon kasvu että vertailukelpoinen liikevoittoprosentti ylittivät konsernille asetetut taloudelliset tavoitteet. Myös nettovelkaantumisaste sekä oman pääoman tuotto olivat tavoitteita paremmalla tasolla.

Mennyt vuosi oli monella tapaa hyvin raskas henkilöstöllemme, ja sota koskettaa yhä monen työntekijämme arkea. Toimintaympäristö oli läpi vuoden hyvin haastava, mutta onnistuimme saavuttamaan erinomaisen taloudellisen tuloksen. Kiitos tästä kuuluu koko henkilöstöllemme.

INVESTOINTEJA JA MYÖNTEISTÄ KEHITYSTÄ VASTUULLISUUDESSA

Vastuullisuus on olennainen osa Aspon strategiaa. Aspon omistamien liiketoimintojen tavoitteena on olla vastuullisuuden edelläkävijöitä omilla aloillaan. Vastuullisuus myös ohjaa Aspon uusien sijoituskohteiden kartoitusprosessia ja johtamisjärjestelmää.

Aspon tärkeimmät painopistealueet ovat päästöintensiteetin pienentäminen sekä työturvallisuuden parantaminen. Näissä tavoitteissa saavutettiin hyvää kehitystä vuonna 2022, kun sekä päästöintensiteetti että tapaturmataajuus laskivat edellisvuodesta.

Kunnianhimoisten tavoitteiden saavuttaminen vaatii myös investointeja. ESL Shippingin kahdentoista energiatehokkaan sähköhybridialuksen tilaus vahvistaa sen kilpailukykyä ja markkina-asemaa tulevaisuudessa. Varustamo jatkaa myös täysin fossiilittoman, vihreän siirtymän merikuljetusekosysteemin ja tähän soveltuvien alusten kehitystyötä yhdessä pääasiakkaidensa kanssa.

Loppuvuonna 2022 otimme käyttöön uuden, konsernin liiketoiminnoille yhteisen vastuullisuusdatan raportointijärjestelmän. Uusi raportointialusta tehostaa koko konsernin vastuullisuusraportointia ja helpottaa myös datan varmentamista. Se myös tarjoaa sekä liiketoimintojen että Aspon johdolle entistä paremmat työkalut vastuullisuustyön johtamiseen ja seurantaan.

VAHVA TALOUDELLINEN ASEMA LUO ERINOMAISEN POHJAN TULEVALLE

Kaikilla liiketoiminnoillamme on selkeät suunnitelmat toiminnan kehittämiselle ja kasvattamiselle lähivuosina. ESL Shipping keskittyy ESG-vetoiseen kasvuun yhteistyössä tärkeimpien teollisuuden kumppaniensa kanssa. Telko kompensoi Venäjän ja Valko-Venäjän poistuvaa liiketoimintaa orgaanisella kasvulla sekä yritysostoilla ja skaalautuvuus säilyy yhä menestyksen kulmakivenä. Leipurin keskittyy jatkamaan kannattavuuden parantamista, jota tukee kasvu valituissa segmenteissä.

Lähdemme vuoteen 2023 hyvistä asemista ja jatkamme strategiamme määrätietoista toteuttamista. Tavoitteemme on jatkossakin vahvistaa orgaanista kasvua strategiamme mukaisilla yritysostoilla.

Rolf Jansson
Konsernin toimitusjohtaja

STRATEGIA

Compounder-strategian määrätietoinen toteuttaminen jatkui

Aspo luo arvoa omistamalla ja kehittämällä liiketoimintoja pitkäjänteisesti ja vastuullisesti. Omistettujen yritysten tavoitteena on olla toimialojensa markkinajohtajia. Tytäryhtiöt vastaavat omasta toiminnastaan, asiakassuhteistaan ja niiden kehittämisestä pyrkien edelläkävijyyteen vastuullisuudessa omilla toimialoillaan. Aspo tukee liiketoimintojen menestystä ja kasvua oikeilla kyvykkyyksillä.

Koko Aspon yli 90-vuotisen historian ajan toiminnalle on ollut ominaista rohkeus ja ihmiset. Uusia mahdollisuuksia omistaja-arvoa kasvattaviin rakennemuutoksiin tutkitaan konsernissa jatkuvasti. Arvonluonnin lähtökohta on tavoite luoda kasvavaa ja tasaista tuloksentekokykyä. Vuoden 2022 lopussa Aspo-konsernilla oli liiketoimintoja yli 15 eri maassa ja palveluksessamme oli yli 900 ammattilaista.

EDISTYSASKELEITA MONELLA SARALLA

Aspo julkisti uudistetun strategiansa loppuvuonna 2021. Sen mukaisesti Aspo pyrkii saavuttamaan kestävää pitkän aikavälin kasvua sijoittamalla saavutettuja tuottoja uudelleen tuottaviin kohteisiin ja ottamaan askeleita kohti compounder-profiilia. Siinä yritysjärjestelyt ovat keskeinen osa arvonluontia ja tavoitteena on näiden kautta luoda kasvua ja tulovirtaa.

Vuonna 2022 strategian toteuttaminen eteni hyvin. Leipurin toteutti merkittävän yrityskaupan syyskuussa 2022, kun se osti ruotsalaisen leipomoteollisuuden jakeluyhtiö Kobia AB:n koko osakekannan ruotsalaiselta Abdon-konsernilta. Kobian liikevaihto enemmän kuin kompensoi itämarkkinoilta vetäytymisen myötä poistuvan osuuden Leipurin liikevaihdosta.

Telko toteutti vuoden aikana yritysostoja: norjalaisen Johan Steenks AS:n liiketoiminnan hankinta julkistettiin syksyllä ja vuodenvaihteen jälkeen Telko tiedotti puolalaisen Eltrexin hankinnasta. Päätös vetäytyä valituilta itämarkkinoilta Venäjän hyökkäyksen seurauksena tulee hetkellisesti laskemaan myös Telkon liikevaihtoa, mutta sen vaikutusta pyritään kompensoimaan jatkamalla yritysostoja länsimarkkinoilla.

ESL Shipping otti merkittävän strategisen edistysaskeleen, kun se muodosti elokuussa 2022 yhdessä institutionaalista ja yksityisistä sijoittajista koostuvan sijoittajaryhmän kanssa pitkäaikaisen energiatehokkaiden sähköhybridialusten Green Coaster -poolin.

Pooling-rakenne on kansainvälisessä varustamoliiketoiminnassa yleisesti käytetty alusten omistukseen ja operointiin liittyvä malli. Järjestely vauhdittaa ESL Shippingin liiketoiminnan kasvua ja parantaa sen kannattavuutta sekä pääoman tuottoa.

KEHITTÄVÄ JA AKTIIVINEN OMISTAJA

Aspo toimii omistamilleen yrityksille kasvun mahdollistajana ja pyrkii parantamaan niiden kannattavuutta ja tuottoa kehittämällä liiketoimintoja ja varmistamalla vakaat kassavirrat. Tavoitteena on ottaa aktiivinen rooli yritysjärjestelyissä – sekä nykyisten liiketoimintojen orgaanisissa kasvuinvestoinneissa että yritysostoissa.

Aspo vastaa omistajana pääomien hankinnasta ja allokoinnista sekä tytäryritysten investoinneista. Aspon rakenne mahdollistaa suuretkin investoinnit, joihin yksittäisillä liiketoiminnoilla ei välttämättä olisi omasta takaa edellytyksiä.

VASTUULLISUUS OHJAA ASPON TOIMINTAA

Vastuullisuus ohjaa olennaisena osana Aspon uusien sijoituskohteiden kartoitusprosessia ja koko konsernin johtamisjärjestelmää. Omistetut liiketoiminnot pyrkivät olemaan alojensa edelläkävijöitä vastuullisuudessa ja vastuullisuussitoumusten tueksi on määritelty konsernin ja liiketoimintojen olennaisille osa-alueille ESG-tavoitteet. Keskeisin Aspo-konsernin tavoite on päästöintensiteetin pienentäminen 30 %:lla vuoteen 2025 mennessä. Toinen konsernille yhteinen tavoite on työturvallisuuden parantaminen, jota mitataan tapaturmataajuuden kehityksellä. Molemmissa tavoitteissa saavutettiin myönteistä kehitystä vuoden 2022 aikana.

Aspon pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet

Liikevoitto	8 %
Liikevaihdon kasvu vuodessa	5–10 %
Oman pääoman tuotto	> 20 %
Nettovelkaantumisaste	< 130 %

VAHVA KASSAVIRTA MAHDOLLISTAA TEHOKKAAN PÄÄOMAMARKKINOIDEN HYÖDYNTÄMISEN

Aspon strategian toteuttamiseen liittyy olennaisesti myös konsernin pääomatehokkuus. Vahvan kassavirran tukema hyvä velanhoitokyky mahdollistaa pääomamarkkinoiden tehokkaan hyödyntämisen.

Strategiaan kuuluu myös pääomarakenteesta huolehtiminen niin, että konserni voi kehittää liiketoimintojaan ilman ennalta määrättyä aikataulua. Aspolla tulee aina olla riittävät resurssit liiketoimintojen arvoa lisääviin operaatioihin ja rakennejärjestelyihin.

Itämeren johtava kuivia irtolasteja kuljettava varustamo

ESL Shipping

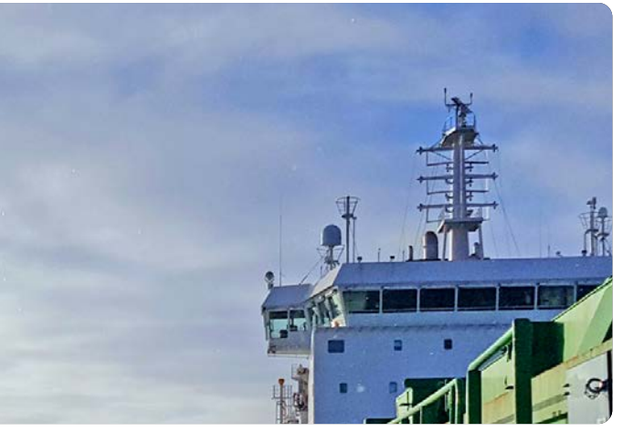

Liikevaihto Me
245,4
+28%

Vertailukelpoinen liikevoitto Me
37,4
+40%

Henkilöstö
355

ITÄMEREN JOHTAVA KUIVIA IRTOLASTEJA KULJETTAVA VARUSTAMO

ESL Shippingin kilpailuetu perustuu edelläkävijyyteen ja kykyyn varmistaa vastuullisesti teollisuuden ja energiantuotannon tuote- ja raaka-ainekuljetukset ympärivuotisesti vaikeissakin olosuhteissa. Varustamo tarjoaa erityispalveluna suurten valtamerialusten lastauksia ja kevennyksiä merellä.

ESL Shippingin alukset operoivat pääosin Itämeren ja Pohjois-Euroopan sopimusliikenteessä. Kuljetukset Itämerellä ja Pohjanmerellä perustuvat enimmäkseen pitkäkestoisiin asiakassopimuksiin ja vakiintuneisiin asiakassuhteisiin.

VAHVA TALOUDELLINEN TULOS

Asiakkaiden joustava ja luotettava palvelu edellyttää riittävän suurta ja keskenään vaihtokelpoista laivastoa. Vuoden 2022 lopussa ESL Shippingillä oli liikenteessä 41 alusyksikköä, joiden kantavuus oli yli 425 000 tonnia kuollutta painoa. Aluksista 23 oli kokonaan omistettuja (80 % tonnistosta), kaksi vähemmistöomistettua ja loput 16 aikarahdattuja.

Vuonna 2022 ESL Shippingin taloudellinen tulos oli erinomainen. Sen mahdollisti varustamon päämarkkina-alueella läpi vuoden vallinnut hyvä kysyntä, varustamon pitkäaikainen kumppanuusstrategia sekä maa- ja merihenkilöstön onnistunut operatiivinen toiminta.

Vahvistaakseen asemaansa pienemmässä alusluokassa ESL Shippingin tytäryhtiö AtoB@C Shipping on tilannut yhteensä kaksitoista uuden sukupolven erittäin energiatehokasta sähköhybridialusta, joista joka toinen alus myydään pooling-järjestelyn puitteissa sijoittajaryhmälle.

TAVOITTEENA HIILINEUTRAALI OPEROINTI

ESL Shippingin strategian keskeisenä tavoitteena on olla vastuullisen merenkulun edelläkävijä. Varustamon tavoitteena on olla edelläkävijä niin teknologisissa ratkaisuissa, vastuullisuudessa kuin palvelujen laadussa. Tärkeimpänä tavoitteena on vähentää hiili-intensiteettiä 50 prosentilla tonnimailia kohden vuoteen 2030 mennessä ja mahdollistaa hiilineutraali operointi vuoteen 2050 mennessä. Vuoden 2022 aikana ESL Shipping kuljetti lasteja yhteensä 14,7 miljoonaa tonnia, ja sen CO_2-päästöt kuljetettua lastitonnia kohti pienenivät 7,5 % edellisvuoteen nähden.

Varustamon tiekartta fossiilivapaaseen merenkulkuun koostuu kolmesta osasta. Avainroolissa ovat mahdollisimman tehokkaiksi suunnitellut alukset sekä voimalinjaratkaisut, jotka mahdollistavat erilaisten fossiilivapaiden polttoainesekoitteiden käyttämisen ja esimerkiksi akkujen hyödyntämisen kulutuspiikkien leikkaamisessa.

Merenkulun päästöjen vähentäminen vaatii uusiutuvien polttoaineiden tuotantoa teollisessa mittakaavassa, sillä tällä hetkellä niiden saatavuus on hyvin rajoitettua. Sen vuoksi varustamo valmistelee pitkäjänteistä yhteistyötä johtavien energiantoimittajien kanssa tarjotakseen tulevaisuudessa entistä vähähiilisempiä merikuljetuksia.

Kolmantena elementtinä ovat asiakkaat, jotka jakavat yhteisen vision vähäpäästöisestä merenkulusta. Hyvänä esimerkkinä tästä on jo vuonna 2021 alkanut Virtual Arrival -kokeilu, jossa pyritään entisestään vähentämään päästöjä optimoimalla satamaan saapumisen ajankohta.

> ESL Shippingin strategian keskeisenä tavoitteena on olla vastuullisen merenkulun edelläkävijä.

YHTEISTYÖTARINA

Pooling-järjestely vauhdittaa varustamon kasvua

ESL Shipping muodosti elokuussa 2022 yhdessä institutionaalista ja yksityisistä sijoittajista koostuvan sijoittajaryhmän kanssa pitkäaikaisen energiatehokkaiden sähköhybridialusten Green Coaster -poolin.

Pooling-rakenne on kansainvälisessä varustamoliiketoiminnassa yleisesti käytetty alusten omistukseen ja operointiin liittyvä malli. Muodostettu Green Coaster -pooli vauhdittaa ESL Shippingin liiketoiminnan kasvua ja parantaa sen kannattavuutta sekä pääoman tuottoa. Pooli muodostaa samalla ensimmäisen vaiheen varustamon uudessa sijoittajarahoitusta ja pooling-mallia hyödyntävässä vähähiilisessä kasvustrategiassa.

ESL Shippingin ruotsalainen tytäryhtiö AtoB@C Shipping toimii poolin managerina ja kaikki tulevat kaksitoista alusta sijoitetaan osaksi varustamon olemassa olevaa ja kasvavaa sopimusliikennettä. Sijoittajayhtiölle tarjotaan alusten rakentamiseen ja hoitoon liittyvät kokonaispalvelut avaimet käteen -periaatteella. ESL Shippingin oman investoinnin kokonaismäärä on kuuden aluksen ja noin 70 miljoonan euron suuruinen.

Uusien alusten kasvihuonekaasupäästöt, mukaan lukien CO_2, kuljetettua rahtiyksikköä kohden tulevat pienenemään lähes 50 % nykyisiin aluksiin verrattuna, mikä tekee laivoista kokoluokassaan maailman energiatehokkaimmat. Laivojen akustot, maasähköratkaisut ja sähköhybridikäyttö mahdollistavat täysin päästöttömät ja lähes meluttomat satamakäynnit.

Varustamo on osallistunut läheisesti alusten suunnittelutyöhön ja räätälöinyt alukset asiakastarpeisiin soveltuviksi. Erityishuomiota on kiinnitetty lastitilojen järjestelyihin ja energiatehokkuuteen. Aluksista neljä ensimmäistä on jo rakenteilla, ja ensimmäisen aluksen suunniteltu luovutus ajoittuu vuoden 2023 syksyyn.

Kiihdytettyä kasvua

Liikevaihto Me
267,4
–1 %

Vertailukelpoinen liikevoitto Me
20,8
–2 %

Henkilöstö
293

Telko on johtava jakelija ja ratkaisutoimittaja eri teollisuuden toimialoille ja yrityksille, jotka haluavat turvata liiketoimintansa tulevaisuuden kestävillä muovi-, kemikaali- tai voiteluaineratkaisuilla. Tämä tehdään hyödyntämällä alan johtavaa osaamista, vahvoja kumppanuuksia ja tunnettua palvelukykyä Telkon asiakkaiden tuotannon läpimenoaikojen, materiaalitehokkuuden sekä taloudellisen ja ympäristöystävällisen suorituskyvyn parantamiseksi.

SUURIA MUUTOKSIA TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄ

Venäjän hyökkäys Ukrainaan vaikutti merkittävästi Telkon liiketoimintaan ja toimintaedellytyksiin itämarkkinoilla. Päätös vetäytymisestä tehtiin jo keväällä, ja lokakuussa 2022 Telko allekirjoitti sitovan esisopimuksen, jonka mukaisesti se myy Venäjän tytäryhtiönsä osakekannan venäläiselle teolliselle toimijalle. Joulukuussa Telko viimeisteli esisopimuksen, jonka mukaisesti se myy Valko-Venäjän tytäryhtiönsä osakekannan tytäryhtiön nykyiseen johtoon kuuluvalle henkilölle. Molemmat yrityskaupat edellyttävät vielä paikallisten viranomaisten hyväksyntää.

Huolimatta Venäjän ja muiden itämarkkinoiden loppuvuotta kohti supistuneesta liikevaihdosta ja heikentyneestä tuloksesta Telkon vuoden 2022 vertailukelpoinen liikevoitto pysyi lähes edellisvuoden ennätyslukemissa.

YRITYSOSTOJA JA SKAALAUTUVUUTTA

Vuonna 2023 Telkon liikevaihto ja tulos tulevat olemaan olennaisesti edellistä vuotta alemmalla tasolla johtuen Venäjän, Valko-Venäjän ja Ukrainan muuttuneesta tilanteesta. Muiden maiden osalta kysynnän ennakoidaan pysyvän kohtuullisena, joskin liiketoiminnoittain näkymissä on eroja.

Orgaanisen kasvun lisäksi Telko tulee jatkamaan kasvunsa kiihdyttämistä myös yritysostojen avulla. Telko jatkaa myös toimenpiteitä toiminnan tehokkuuden ja skaalautuvuuden parantamiseksi. Telko on viime vuosina johdonmukaisesti vähentänyt volyymituotteiden osuutta valikoimastaan ja vastaavasti lisännyt erikoistuotteiden määrää, minkä ansiosta sen sietokyky hintojen heilahteluille on parempi kuin aiemmin.

> Vuonna 2022
> Telkolle myönnettiin
> EcoVadiksen kultatason
> vastuullisuussertifikaatti.

VASTUULLISUUSTYÖN KEHITTÄMINEN JATKUU

Telko määritteli vuonna 2021 liiketoimintakohtaiset vastuullisuustavoitteet, joista keskeisimpiä on auttaa koko arvoketjua päästöintensiteetin pienentämisessä. Telkon omien epäsuorien Scope 3 -päästöjen osalta ollaan paraikaa luomassa etenemissuunnitelmaa. Hyvä hallintotapa on jo vuosia ollut Telkon kilpailuetu etenkin itämarkkinoilla. Vuonna 2022 Telkolle myönnettiin EcoVadiksen kultatason vastuullisuussertifikaatti, ja yhtiön tavoitteena on saavuttaa platinataso viimeistään vuonna 2025.

Telko noudattaa tarkasti kaikkia ympäristö- ja turvallisuussäädöksiä sekä panostaa vahvasti ympäristöystävällisiin, vaihtoehtoisiin muoviraaka-aineisiin. Telkon ympäristönsuojelukäytäntöjä kehitetään jatkuvasti ISO 9001 -standardin periaatteiden mukaisesti. Vuonna 2022 Telkolle myönnettiin myös ISO 14001 -ympäristösertifikaatti, joka kattaa yhtiön kaikki EU-alueen toimipisteet. Muoviraaka-aineita käyttävä teollisuus hakee vaihtoehtoja perinteisille raaka-aineille ja pyrkii löytämään ympäristöystävällisempiä ratkaisuja. Suurimmat raaka-ainetuottajat taas panostavat tuotekehityksessään voimakkaasti korvaaviin biopohjaisiin tai biohajoaviin materiaaleihin.

YHTEISTYÖTARINA

Telkon compounder-strategia etenee

Telkon strategiassa olennaisena tekijänä on kasvun kiihdyttäminen orgaanisen kasvun lisäksi myös yritysostojen avulla. Yritysostoilla pyritään kasvattamaan Telkon muovi-, kemikaali- ja voiteluaineliiketoimintaa ja laajentamaan niitä myös uusille maantieteellisille alueille.

Osoitus Telkon compounder-strategien etenemisestä saatiin syksyllä 2022, kun Telko osti norjalaisen Johan Steenks AS:n liiketoiminnan. Johan Steenks on teknisten muoviraaka-aineiden ja muovien lisäaineiden jakelija, jolla on vakiintunut asiakaskunta Norjan markkinoilla sekä lukuisia tunnettuja päämiehiä. Yhtiön liikevaihto on noin 5 miljoonaa euroa.

Yritysjärjestelyt saivat jatkoa, kun Telko ilmoitti 31.1.2023 ostavansa puolalaisen Eltrexin. Eltrex on erikoiskemikaalien ja teollisuuspakkausmateriaalien jakelija, jonka laajaan valikoimaan kuuluu raaka-aineita teollisuus- ja lattiapinnoitteiden sekä kodinpuhdistuskemikaalien valmistajille. Eltrex on Puolassa erittäin tunnettu toimija erityisesti teollisuuspinnoitteiden segmentissä, joka edustaa useita maailmanluokan brändejä, kuten Allnex, Lanxess ja Wanhua. Yritys sijaitsee Goleszówissa Etelä-Puolassa.

Eltrexin hankinta avaa Telkolle pääsyn Puolan kemikaalimarkkinoille ja on merkittävä askel yhtiön kasvupolulla Euroopassa. Eltrexin vuosittainen liikevaihto on noin 8 miljoonaa euroa ja liikevoitto hieman alle miljoona euroa.

Päätös vetäytyä valituilta itämarkkinoilta Venäjän hyökkäyksen seurauksena tulee hetkellisesti laskemaan Telkon liikevaihtoa, mutta sen vaikutusta pyritään kompensoimaan jatkamalla yritysostoja länsimarkkinoilla.

Kohti täyttä potentiaalia

LEIPURIN®

Liikevaihto Me
130,6
+15 %

Vertailukelpoinen liikevoitto Me
3,3
+74 %

Henkilöstö
255

Leipurin toimii osana elintarvikeketjua hankkien raaka-aineita maailmanmarkkinoilta ja kotimaisilta toimijoilta ja toimittaen niitä asiakkaiden tarpeiden mukaisesti tehokkaan logistiikkaketjunsa avulla. Leipurin toimii yhteensä yhdeksässä maassa.

Leipurin palvelee leipomo-, elintarviketeollisuus- ja food service -asiakkaita raaka-aineiden lisäksi tukemalla tuotekehitystä ja uutuustuotteiden reseptiikkaa. Leipurin muita tuotekategorioita ovat erilaiset tarvikkeet ja koneet samoille asiakassegmenteille. Leipurin raaka-aineita ja koneita toimittavat kumppanit ovat alansa johtavia kansainvälisiä valmistajia.

KATSEET KOHTI LÄNSIMARKKINOITA

Sota Ukrainassa ja päätös vetäytyä Venäjän, Valko-Venäjän ja Kazakstanin markkinoilta vaikuttavat Leipurin liiketoimintaan merkittävästi. Idän liiketoimintojen myynnin toteutuminen vaatii vielä paikallisten viranomaisten hyväksynnän, ja Leipurin arvioi kaupan toteutuvan vuoden 2023 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana, joskin tähän liittyy vielä epävarmuutta.

Läpi vuoden Leipurin toimintoihin vaikuttivat Venäjän Ukrainaan tekemästä hyökkäyksestä johtuvat itämarkkinoiden rajoitukset ja globaalien raaka-ainemarkkinoiden voimakas hintainflaatio sekä raaka-aineiden saatavuuteen liittyvät haasteet.

Vuoden aikana otettiin myös merkittäviä kehitysaskeleita. Laajentuminen Ruotsin markkinoille kesällä 2022 julkistetun Kobia-yritysoston myötä kasvattaa huomattavasti Leipurin liikevaihtoa ja luo synergiaetuja muun muassa toimitusketjun hallinnassa sekä tuotevalikoiman kehityksessä.

Vuonna 2022 sekä Leipurin liikevaihto että kannattavuus paranivat edellisvuodesta. Myynnin kasvuun vaikutti huomattavasti raaka-aineiden hintojen voimakas nousu globaaleilla markkinoilla.

KESKITTYMINEN YDINLIIKETOIMINTOIHIN JA KANNATTAVUUDEN PARANTAMISEEN

Kesällä Leipurin sai päätökseen koneliiketoimintansa Vulganuksen myynnin johtavalle itävaltalaiselle leipomoalan laitevalmistaja KÖNIG Maschinen GmbH:lle. Vulganus valmistaa ja huoltaa elintarviketeollisuuden jäähdytys- ja pakastusratkaisuja spiraalituotteillaan. Vulganus oli aiemmin määritelty ydinliiketoiminnan ulkopuoliseksi ja strategisten vaihtoehtojen kartoittaminen oli aloitettu.

Leipurin on määritellyt toiminnalleen vastuullisuustavoitteet, jotka ovat linjassa Aspon vastuullisuusteemojen kanssa. Leipurin vastuullisuustyön viisi pilaria kattavat koko ruokaketjun luonnosta ja pellolta lähtien aina kuluttajien ruokapöytään asti.

> Vuoden aikana otettiin merkittäviä kehitysaskeleita.

Leipurin uutena toimitusjohtajana aloitti 2.1.2023 Miska Kuusela. Hän siirtyi Leipurin-konserniin Myllyn Paras Finland Oy:n toimitusjohtajan tehtävästä. Kuuselalla on pitkä kokemus elintarvikealan johtotehtävistä ja hän on toiminut aiemmin muun muassa Dava Foods Finland Oy:n ja Helsingin Myllyn toimitusjohtajana. Kuuselan johdolla Leipurin jatkaa keskittymistä valittuihin kasvuklustereihin ja toimintojen tehokkuuden parantamiseen.

YHTEISTYÖTARINA

Kobia-yritysosto avasi uusia markkinoita

”Kobian hankinta tukee erinomaisesti yritysostovetoista kasvustrategiaamme ja kasvattaa merkittävästi Aspo-konsernin liikevaihtoa länsimarkkinoilla”

Rolf Jansson
Aspon toimitusjohtaja

Leipurin toteutti merkittävän yrityskaupan syyskuussa 2022, kun se osti ruotsalaisen leipomoteollisuuden jakeluyhtiö Kobia AB:n koko osakekannan ruotsalaiselta Abdon-konsernilta.

Suomen ja Ruotsin leipomomarkkinat sekä kuluttajatuotevalikoimat ovat keskenään monin tavoin samankaltaisia. Leipurilla ja Kobialla on lisäksi toisiaan täydentävä asiakassegmentti- ja kategoriaosaaminen, mikä tarjoaa mahdollisuuksia ristiinmyyntiin ja liiketoiminnan kehittämiseen koko Itämeren alueella.

Laajeneminen Ruotsiin Kobian hankinnan myötä lisää Leipurin vuosittaista liikevaihtoa noin 50 miljoonalla eurolla ja luo huomattavia synergiaetuja tuotevalikoiman kehityksessä, toimitusketjussa ja hankinnassa. Lisäksi se mahdollistaa kumppaneiden palvelemisen laajemmalla maantieteellisellä alueella. Kobian liikevaihto myös enemmän kuin kompensoi itämarkkinoilta vetäytymisen myötä poistuvan osuuden Leipurin liikevaihdosta.

Aspolle hanke oli uuden strategian mukainen länsimarkkinoilla tapahtuva ja markkinaa konsolidoiva yritysosto. Kaupan myötä yhtiölle syntyy merkittäviä arvonluontimahdollisuuksia kaupallisten toimintojen, toimitusketjun ja hankinnan kehittämisen myötä. Kobian integrointi ja arvonluonti on yhdistetty osaksi Leipurin käynnissä olevaa tuloksenparantamishanketta yhteisen johtamisjärjestelmän kehittämiseksi. Leipurin ja Kobian toimintojen integrointi on edennyt yrityskaupan hyväksymisen jälkeen suunnitelmien mukaisesti.

Aspon vastuullisuusraportti 2022

Sosiaalisesti, taloudellisesti ja ympäristön näkökulmasta kestävä liiketoiminta on edellytys pitkän aikavälin arvonluontiin. Vastuullisesti johdettu, kasvava yritys luo työtä, verotuloja ja hyvinvointia.

Vuosi 2022: Kehitystä monella rintamalla

Aspon tärkeimmät painopistealueet ovat päästöintensiteetin pienentäminen sekä työturvallisuuden parantaminen. Näissä tavoitteissa saavutettiin hyvää kehitystä vuonna 2022, kun sekä päästöintensiteetti että tapaturmataajuus laskivat edellisvuodesta.

Jatkoimme Aspon vastuullisuusohjelman kehittämistä vuonna 2022 monella rintamalla. Laadimme muun muassa uuden vastuullisuuspolitiikan ja integroimme konsernin vastuullisuustavoitteet osaksi Aspon palkitsemisjärjestelmää. Investoimme myös uuteen, koko konsernille yhteiseen vastuullisuusraportointialustaan.

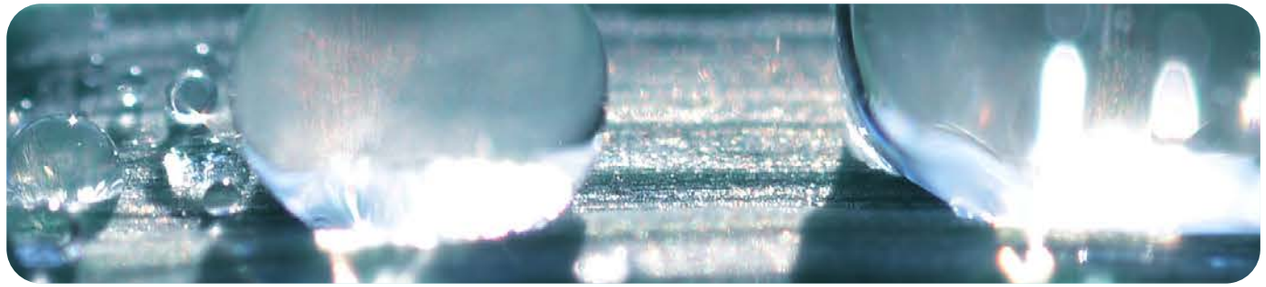

Nollatoleranssi korruptiolle

Aspon eettiset ohjeet kieltävät jyrkästi kaiken korruption tai lahjonnan. Henkilöstölle suunnatut vuosittaiset Compliance- ja Code of Conduct -koulutukset sisältävät muun muassa korruption torjumiseen liittyviä kysymyksiä ja opastavat tunnistamaan epäilyttävät tilanteet sekä epäeettisinä pidettävät toimintatavat.

OSUUS ASPON HENKILÖSTÖSTÄ, JOKA SUORITTI KOULUTUKSET VUONNA 2022

Code of Conduct

Compliance

PÄÄSTÖINTENSITEETTI
CO_2 (tn) / liikevaihto (t€)

0,33
2021: 0,42

TAPATURMATAAJUUS
TRIF

8,1
2021: 8,8

VASTUULLISUUS

Muutosten ja kehityksen vuosi

Muutokset toimintaympäristössä tai uudistettu strategia eivät ole vaikuttaneet pitkän aikavälin tavoitteisiimme vastuullisuuden saralla: Aspon omistamien liiketoimintojen tavoitteena on yhä olla vastuullisuuden edelläkävijöitä omilla aloillaan.

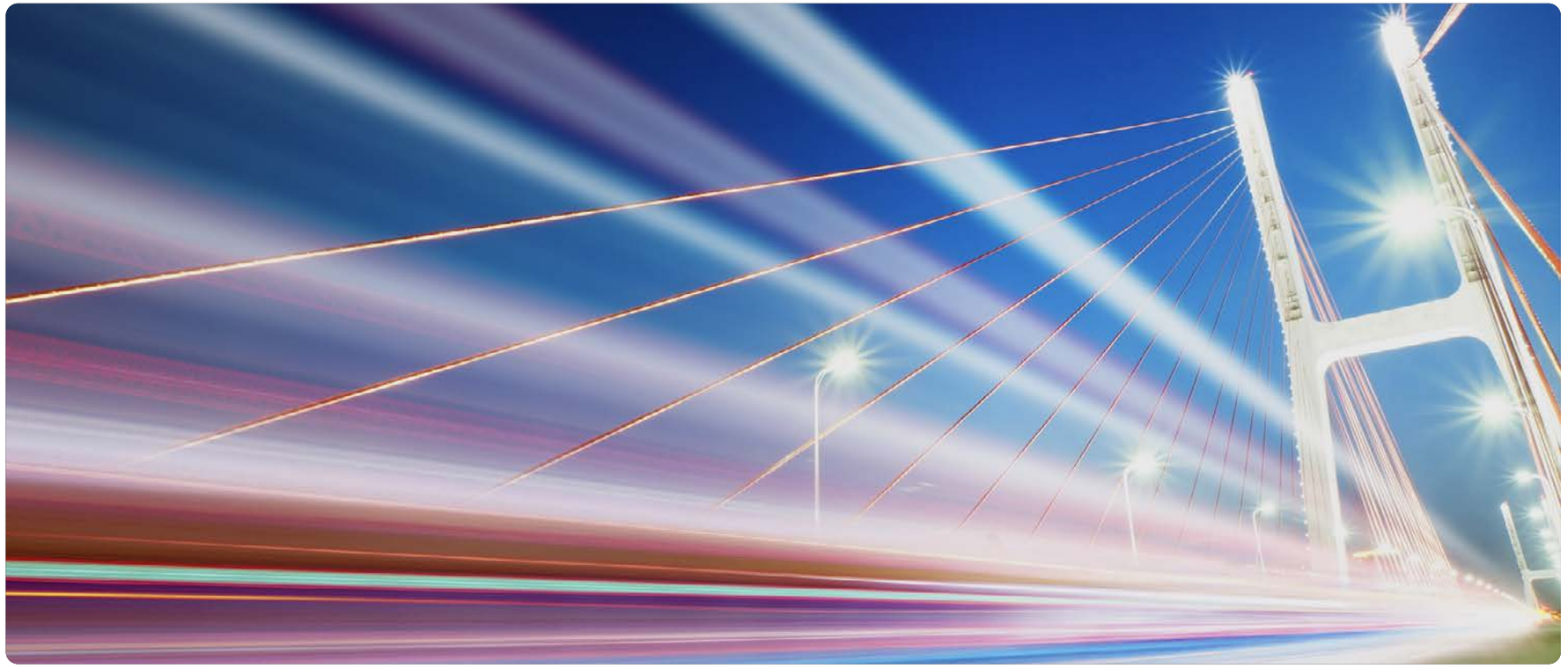

Vuosi 2022 muodostui hyvin erilaiseksi kuin mitä vielä viime vuoden alussa oletimme. Venäjän hyökkäys Ukrainaan mullisti dramaattisesti monen työntekijämme elämän, ja koko toimintaympäristömme muuttui perustavanlaatuisesti.

Venäjän hyökkäyssodan seurauksena teimme päätöksen vetäytyä Venäjältä sekä valituilta itämarkkinoilta ja keskittyä uudistetun strategiamme mukaisesti kasvun sekä kannattavuuden tavoitteluun erityisesti länsimarkkinoilta.

Muutokset toimintaympäristössä tai uudistettu strategia eivät kuitenkaan ole vaikuttaneet pitkän aikavälin tavoitteisiimme vastuullisuuden saralla: Aspon omistamien liiketoimintojen tavoitteena on yhä olla vastuullisuuden edelläkävijöitä omilla aloillaan. Vastuullisuus myös ohjaa Aspon uusien sijoituskohteiden kartoitusprosessia ja johtamisjärjestelmää. Vuonna 2023 tulemme jatkamaan potentiaalisten yritysostokohteiden ESG-arviointikriteerien kehittämistä ja käyttöönottoa.

Aspon eri liiketoiminnoilla on luonnollisesti erilaiset painopistealueet vastuullisuustyössään. ESL Shipping on aktiivisesti pienentänyt ympäristöjalanjälkeään vähentä-

mällä laivastonsa päästöjä ja energiankulutusta. Tuoteturvallisuus on ensiarvoisen tärkeää teollisuuden asiakkaiden ja kansainvälisten raaka-ainevalmistajien välisenä linkkinä toimivan Telkon liiketoiminnassa. Leipurin toiminnan keskiössä taas on tuoteturvallisuuden lisäksi myös jätteen sekä hävikin vähentäminen.

Myös yhteisiä tavoitteita on useita. Koko konsernin osalta tärkeimmät painopistealueet ovat päästöintensiteetin pienentäminen sekä työturvallisuuden parantaminen. Näissä tavoitteissa saavutettiin hyvää kehitystä vuonna 2022, kun sekä päästöintensiteetti että tapaturmataajuus laskivat edellisvuodesta. Ympäristövastuun saralla lähestymme hyvää vauhtia vuodelle 2025 asettamaamme tavoitetta leikata päästöintensiteettiä 30 prosentilla vuoden 2020 lähtötasosta. Päästöintensiteetin pienentämisessä merkittävä rooli tulevaisuudessa on ESL Shippingin tilaamilla energiatehokkailla sähköhybridialuksilla, joista ensimmäinen luovutetaan käyttöön syksyllä 2023.

Vaikka tapaturmataajuus laskikin vuonna 2022, emme aivan yltäneet vuodelle asettamaamme tavoitteeseen. Paljon on vielä tehtävää koskien työturvallisuuskulttuurin kehittämistä, mutta otimme vuonna 2022 useita edistysaskeleita turvallisuustietoisuuden kasvattamisessa ja datan luotettavuuden varmistamisessa.

Ilahduttavaa oli, että noin 100 % konsernin kaikista työntekijöistä suoritti vuoden aikana Code of Conduct ja Compliance -koulutukset, jotka sisältävät muun muassa korruption torjumiseen liittyviä kysymyksiä ja opastavat tunnistamaan epäilyttävät tilanteet sekä epäeettisinä pidettävät toimintatavat.

Jatkoimme Aspon vastuullisuusohjelman kehittämistä vuonna 2022 monella rintamalla. Laadimme muun muassa uuden vastuullisuuspolitiikan ja integroimme konsernin vastuullisuustavoitteet osaksi Aspon palkitsemisjärjestelmää. Investoimme myös uuteen, koko konsernille yhteiseen vastuullisuusraportointialustaan, jonka uskomme kehittävän liiketoimintojemme raportointikyvykkyyksiä ja tehostavan tavoitteiden seurantaa. Lisäksi selvitystyötä EU:n kestävän rahoituksen luokittelujärjestelmän (EU-taksonomian) vaikutuksista konsernin liiketoimintoihin sekä raportointikäytäntöihin jatkettiin. Lisätietoa konsernin liiketoimintojen taksonomianmukaisuudesta löytyy Aspon toimintakertomuksesta. Olemme myös aloittaneet valmistautumisen EU:n kestävyysraportointia koskevan direktiivin voimaantuloa varten.

Aspo on vuodesta 2018 alkaen ollut YK:n Global Compact -aloitteen jäsen, ja konsernin toimintaa ohjaavat YK:n määrittelemät kymmenen ihmisoikeuksia, työelämän oikeuksia, ympäristöä ja korruption vastaisuutta koskevaa periaatetta. Aspo raportoi vuosittain edistymisestään Global Compact -periaatteiden toteuttamisessa osana tätä vastuullisuusraporttia sekä myös 1.1.2023 voimaan tulleen uuden standardisoidun raportointijärjestelmän mukaisesti UN Global Compactin hallinnoimalla ulkoisella verkkoalustalla.

Tämän vastuullisuusraportin ohella ESL Shipping, Telko ja Leipurin julkaisevat omat vastuullisuusraporttinsa, ja näissä liiketoimintojen omissa raporteissa käydään tarkemmin läpi kunkin liiketoiminnan pitkän aikavälin tavoitteita sekä edistymistä vastuullisuustyössä vuoden 2022 aikana.

Helsingissä, 15. helmikuuta 2023

Aspo Oyj

Hallitus **Toimitusjohtaja**

YK:n kestävän kehityksen tavoitteet, jotka on tunnistettu olennaisimmiksi Aspolle ja joihin Aspolla on suurin vaikutus.

Aspon ja sen omistamien liiketoimintojen yhteiset vastuullisuussitoumukset:

- Liiketoimintamme kasvattaminen ja samalla sen ympäristökuormituksen alentaminen
- Aspo-kokemuksen parantaminen arvoketjumme ihmisille
- Hyvän hallintotavan käytäntöjen edistäminen kaikilla tasoilla

VASTUULLISUUS

Aspon olennaiset vastuullisuusteemat

TAVOITTEEMME

Aspon liiketoimintojen tavoitteena on olla vastuullisuuden edelläkävijöitä omilla aloillaan

SITOUMUKSEMME/ FOKUSALUEET

E

Liiketoimintamme kasvattaminen ja samalla sen ympäristökuormituksen alentaminen

S

Aspo-kokemuksen parantaminen arvoketjumme ihmisille

G

Hyvän hallintotavan käytäntöjen edistäminen kaikilla tasoilla

OLENNAISET TEEMAT KAIKILLE LIIKETOIMINNOILLE

E	S	G
Päästöintensiteetin vähentäminen	Työntekijöiden turvallisuuden varmistaminen	Hyvä hallinnointi
Kestäviä innovaatioita	Työntekijä- asiakas- ja päämieskokemuksen parantaminen	Systemaattinen riskienhallinta
Kierrätyksen ja jätteidenkäsittelyn parantaminen	Tuotteiden ja palvelun laatu	Vastuullisuusohjelman jatkuva kehittäminen

YMPÄRISTÖVASTUU

Investointeja ympäristön hyväksi

Liiketoiminnan kasvattaminen ympäristökuormitusta samalla pienentäen vaatii konkreettisia tekoja ja investointeja.

E

PÄÄSTÖINTENSITEETIN VÄHENTÄMINEN
CO_2 (tn) / liikevaihto (t€)

Tavoite 2022	Toteuma 2022	2021	Huomio	SDG
0,39	**0,33**	0,42	Vuonna 2022 päästöintensiteetti parani edelleen liikevaihdon kasvun ja operatiivisen tehokkuuden sekä uusien toimintamallien ansiosta.	

KESTÄVIÄ INNOVAATIOITA
Vastuullisia innovaatioita kehitetään liiketoimintakohtaisesti.

KIERRÄTYKSEN JA JÄTTEIDENKÄSITTELYN PARANTAMINEN
Kierrätykselle ja jätteiden käsittelylle on asetettu liiketoimintakohtaiset tavoitteet.

Keskeisin koko konsernin ympäristövastuuseen liittyvä tavoite on päästöintensiteetin, CO_2 (tn) / liikevaihto (t€), vähentäminen 30 %:lla vuoteen 2025 mennessä. Vuonna 2022 päästöintensiteetti parani ja oli 0,33 (0,42 vuonna 2021). Hyvä kehitys johtui erityisesti liiketoimintojen kasvusta sekä ESL Shippingin uusista toimintamalleista, operatiivisesta tehokkuudesta ja liikennerakenteesta.

Avainasemassa Aspon ympäristövaikutusten pienentämisessä on energian ja raaka-aineiden käytön tehostaminen. ESL Shippingin alukset tuottavat valtaosan konsernin kaikista hiilidioksidipäästöistä, joten varustamon merkittävimmät ympäristönäkökulmat liittyvätkin laivaston energiatehokkuuden parantamiseen ja hiilijalanjäljen pienentämiseen.

EDELLÄKÄVIJYYTTÄ VASTUULLISESSA VARUSTAMOLIIKETOIMINNASSA

ESL Shippingin tavoitteena on puolittaa kuljetussuoritetta kohden syntyvät hiilidioksidipäästöt vuosikymmenen loppuun mennessä. Tavoitteen saavuttaminen vaatii merkittäviä investointeja uusiin aluksiin, polttoaineratkaisuihin sekä muihin energiatehokkuutta parantaviin toimintamalleihin. Kehitystä onkin tapahtunut monella saralla. Vuoden 2022 aikana ESL Shipping kuljetti lasteja yhteensä 14,7 miljoonaa tonnia ja kulutti energiaa 819 988 (898 158) MWh. CO_2-päästöt kuljetettua lastitonnia kohti pienenivät 7,5 % vuonna 2022.

Vuonna 2021 ESL Shipping julkisti suunnitelmansa rakennuttaa kuuden aluksen sarja erittäin energiatehokkaita sähköhybridialuksia vahvistaakseen asemaansa alan edelläkävijänä, ja vuonna 2022 näiden kokoluokassaan maailman tehokkaimpien alusten tilausmäärä kaksinkertaistettiin uuden varustamopoolin muodostamisen seurauksena. Uusien alusten kasvihuonekaasupäästöt kuljetettua rahtiyksikköä kohden tulevat pienenemään lähes 50 % nykyisiin aluksiin verrattuna. Ensimmäisten Green Coaster -alusten rakennustyöt ovat paraikaa käynnissä ja ensimmäinen alus luovutetaan ESL Shippingille vuoden 2023 kolmannella neljänneksellä. Varustamon

omat rakennusvalvojat ovat paikan päällä telakalla valvomassa alusten rakennustöitä.

Myös uusien polttoaineratkaisuiden käyttöönotossa tapahtui edistystä. ESL Shippingistä tuli kesällä 2022 maailman ensimmäinen varustamo, joka alkaa hyödyntää uutta vähäpäästöistä Neste Marine™ 0.1 Co-processed -laivapolttoainetta aluksissaan Suomessa ja Ruotsissa. ISCC PLUS -sertifioitu yhteisprosessoitu laivapolttoaine vähentää kasvihuonekaasupäästöjä fossiilisiin polttoaineisiin verrattuna jopa 80 prosenttia elinkaarensa aikana tuotteen laadusta ja suorituskyvystä tinkimättä.

ESL Shippingin kesällä 2021 lanseerattu Virtual Arrival on yhä menestyksekkäästi käytössä Luulajan ja Oxelösundin välisessä liikenteessä yhdessä SSAB:n ja Oxelösundin sataman kanssa. Virtual Arrivalin idea on laskea aluksen nopeutta, mikäli on tiedossa, ettei satamassa ole laituria vapaana saavuttaessa. Todellisesta saapumisajasta huolimatta aluksen paikka sataman jonossa määritellään normaalilla matkanopeudella lasketun saapumisajan perusteella. Energiansäästö on ollut merkittävää: merikuljetusten hiilidioksidipäästöt ovat laskeneet jopa noin 24 % matkanopeuden optimoinnin ansiosta. Energiansäästö vastaa noin 200 suomalaisen kotitalouden vuosikulutusta.

Ympäristöhyötyjen lisäksi Virtual Arrival antaa satamalle paremmat mahdollisuudet luotettavampaan aikatauluttamiseen ja resurssien tehokkaaseen käyttöön. Kun aikataulut ovat paremmin tiedossa, myös laivoilla työpäivien suunnittelusta tulee ennakoitavampaa. Virtual Arrival onkin valittu yhdeksi liikenteenohjausyhtiö Finntrafficin kärkihankkeista vuodelle 2023 ja se oli mukana myös Egyptin ilmastokokouksen Green Shipping Challengen hankkeena.

Tulemme jatkamaan kehitystyötä sekä uudistamalla laivastoamme että ottamalla käyttöön uusia ei-fossiilisia polttoaineita. Varustamoliiketoimintamme strategian kulmakivi on ottaa merkittävä rooli teollisuuskumppaneidemme päästöttömien tuotteiden kuljettamisessa ilman päästöjä.

TOIMITUSKETJUN KOKONAISVAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN AVAINASEMASSA

Kaupan ja logistiikan alalla toimivien Leipurin ja Telkon osalta suurimmat ympäristövaikutukset saadaan aikaan muualla toimitusketjussa. Aspon hallituksen linjauksen mukaisesti yhtiöiden tavoitteena on olla alojensa parhaita ja vastuullisimpia kumppaneita sekä asiakkailleen että päämiehilleen, ja omalla asiantuntijuudellaan pienentää koko toimitusketjun päästöjä. Tämä pitää sisällään esimerkiksi logistiikkavirtojen tehokkaan suunnittelun ja tuotteiden laadun varmistamisen. Lähivuosien tavoitteenamme on entistä paremmin ymmärtää koko toimitusketjun ympäristövaikutukset, riippumatta siitä kuka kyseisen toiminnan toteuttaa.

Telko uudistaa osaltaan muovien kiertotaloutta ja tarjoaa asiakkailleen ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja. Telkolle on muun muassa myönnetty ISCC Plus -sertifikaatti ensimmäisenä suomalaisena jakelijana. ISCC Plus on biopohjaisten muovien sertifikaatti, jonka ansiosta Telko voi toimittaa asiakkailleen massatasemenetelmän (mass balance) periaatteiden mukaisesti tuotettuja muoviraaka-aineita.

RISKEJÄ HALLITAAN MONIN TAVOIN

Merkittäviksi ympäristöön liittyviksi riskeiksi Aspossa on tunnistettu muun muassa oman toiminnan ympäristövahingot erityisesti polttoaineen käsittelyssä varustamoliiketoiminnassa ja kumppanien toiminta esimerkiksi kemikaalien kuljetuksessa ja varastoinnissa. Myös muuttuva regulaatio, esimerkiksi ympäristölainsäädännön kiristyminen, energiapoliittiset muutokset tai polttoaineverotuksen kehitys, voi vaikuttaa merkittävästi toimintaedellytyksiin tai kustannuksiin.

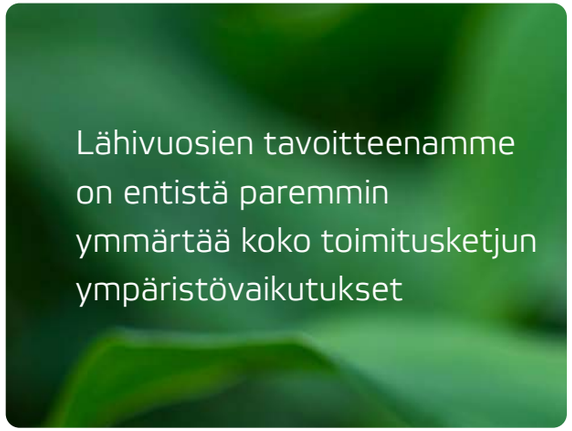

Aspo seuraa jatkuvasti sääntelyn kehittymistä ja pyrkii kehittämään liiketoimintaa oikea-aikaisesti ja kustannustehokkaasti, jotta sääntelymuutosten mahdollisesti aiheuttamat investointitarpeet voidaan hallita. Selvitys EU:n kestävän rahoituksen luokittelujärjestelmän (EU-taksonomian) vaikutuksista konsernin liiketoimintoihin sekä raportointikäytäntöihin aloitettiin vuonna 2021 ja sitä jatkettiin vuonna 2022. Ympäristönäkökulmien huomioon ottamiseksi toimitusketjuissa Aspolla on eettiset ohjeet tavaran- ja palveluntoimittajille.

Riskeihin varaudutaan ja niitä hallitaan hyvällä ympäristöjohtamisella. Esimerkiksi ESL Shippingillä on oma ympäristöjohtamisjärjestelmä, jolle on myönnetty ISO 14001 -ympäristösertifikaatti. Vuoden 2022 aikana ESL Shipping kirjasi 3 (vuonna 2021: 3) lievää öljyvahinkoa. Yhteensä vahinkojen seurauksena ympäristöön pääsi hieman vajaa 20 litraa öljyä. Vahingot käsiteltiin asianmukaisesti eikä niistä aiheutunut viranomaisten jatkotoimia.

Telkon ympäristönsuojelukäytäntöjä kehitetään jatkuvasti ISO 9001 -standardin periaatteiden mukaisesti. Vuonna 2022 Telkolle myönnettiin ISO 14001 -ympäristösertifikaatti, joka kattaa yhtiön kaikki EU-alueen toimipisteet. Telko on lisäksi kemikaalijakelijoiden Responsible Care -ohjelmassa, joka ohjaa toiminnan kehittämistä lakien ja säädösten minimivaatimuksia kattavammaksi.

Vuonna 2022 myös Leipurin Ruotsin toiminnoille (Kobia AB) myönnettiin ISO 14001 -ympäristösertifikaatti, joka auttaa hallitsemaan ympäristöön liittyviä riskejä. Leipurin kartoittaa mahdollisuuksia sertifikaatin käyttöönottamisesta laajemmin.

Uudet polttoaine-innovaatiot vähentävät merenkulun päästöjä

ESL Shipping kehittää aktiivisesti tehokkaimpia ja ympäristöystävällisimpiä tulevaisuuden kuljetusratkaisuja. Oikean polttoaineen valinta laivoille yhä tiukentuvien ympäristömääräysten aikakaudella on tärkeä osa tätä työtä.

On monia asioita, jotka on otettava huomioon, kun suunnitellaan ympäristön kannalta parhaita mahdollisia aluksia. Osana tätä työtä on löytää optimaaliset mitat ja hydrodynaamiset ratkaisut veden vastuksen minimoimiseksi. Toinen keskeinen alue on tällä hetkellä käytettävissä olevat polttoainevaihtoehdot sekä tulevaisuuden polttoaineinnovaatiot.

ESL Shippingillä on käytössään kaksi nesteytettyä maakaasua (LNG) käyttävää irtolastialusta, 25 500 dwt:n Viikki ja Haaga. LNG:n käyttö pääpolttoaineena pää- ja apumoottoreissa vähentää hiilidioksidipäästöjä yli 50 % verrattuna edellisen sukupolven laivoihin. LNG-koneiden etuna on myös se, että polttoaineena on mahdollista käyttää nesteytettyä biokaasua (LBG), mikä vähentää aluksen päästöjä entisestään. Lisäksi Viikin ja Haagan metaanipäästöt ovat minimaaliset aluksiin valittujen korkeapainemoottorien ansiosta.

ESL Shippingistä tuli kesällä 2022 myös maailman ensimmäinen varustamo, joka alkoi hyödyntää uutta vähäpäästöistä Neste Marine™ 0.1 Co-processed -laivapolttoainetta aluksissaan. ISCC PLUS -sertifioitu yhteisprosessoitu laivapolttoaine vähentää kasvihuonekaasupäästöjä fossiilisiin polttoaineisiin verrattuna jopa 80 prosenttia elinkaarensa aikana tuotteen laadusta ja suorituskyvystä tinkimättä.

Vuosina 2021 ja 2022 tilatut erittäin ympäristöystävälliset sähköhybridialukset parantavat entisestään varustamon energiatehokkuutta. Laivojen akustot, maasähköratkaisut ja sähköhybridikäyttö mahdollistavat täysin päästöttömät ja lähes meluttomat satamakäynnit. Green Coaster -alusten rakennustyöt ovat paraikaa käynnissä ja ensimmäinen kahdestatoista tilatusta aluksesta luovutetaan ESL Shippingille vuoden 2023 kolmannella neljänneksellä.

”Olemme odottaneet yhteisprosessoitua laivapolttoainetta jo pitkään. ESL Shipping on sitoutunut näyttämään tietä merenkulkualan kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä, ja olemme nyt onnekkaita voidessamme käyttää tätä vähäpäästöistä vaihtoehtoa ilman muutoksia laivoihimme. Uskomme, että tämä on oikea tapa toimia, ja olen vakuuttunut, että me Pohjoismaissa voimme näyttää esimerkkiä globaalille meriteollisuudelle”.

Mikki Koskinen
ESL Shippingin toimitusjohtaja

SOSIAALINEN VASTUU

Sodan varjostama vuosi

Aspon toimintaympäristö muuttui dramaattisesti Venäjän hyökättyä Ukrainaan, ja sodan vaikutukset koskettavat yhä monen työntekijämme arkea.

Vuosi 2022 oli monella tapaa hyvin raskas henkilöstöllemme, ja Ukrainan sota koskettaa yhä usean työntekijämme arkea. Sodan alkuvaiheessa tärkein prioriteettimme oli henkilöstömme turvallisuuden varmistaminen ja heidän auttamisensa Ukrainassa sekä lähialueilla.

Aspo on sitoutunut noudattamaan kansainvälisesti tunnustettuja ihmisoikeuksia, sellaisina kuin ne on määritelty Yhdistyneiden Kansakuntien ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa ja YK:n liike-elämää ja ihmisoikeuksia ohjaavissa periaatteissa. Emme hyväksy minkäänlaista syrjintää työntekijän koulutuksen, henkilökohtaisen osaamisen, aseman, persoonallisuuden, elämäntapojen, työkokemuksen, etnisen alkuperän, uskonnon, sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän, kansallisuuden, kykyjen tai muiden ominaisuuksien perusteella.

Aspo kohtelee oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti työntekijöitään kaikissa toimintamaissaan. Kaikissa työsuhteissa noudatetaan soveltuvia paikallisia lakeja ja määräyksiä, jotka koskevat muun muassa työaikoja, korvauksia, mahdollisuuksia kehittyä, ihmisoikeuksia sekä työolosuhteita.

Henkilöstön sitoutumista ja työhyvinvointia pyrimme parantamaan muun muassa edistämällä työntekijöiden ammatillista kehittymistä kaikilla organisaatiotasoilla, ja luomalla kannustavaa työilmapiiriä.

TYÖTURVALLISUUTEEN PANOSTETAAN YHÄ ENEMMÄN

Merkittävimmät sosiaaliset riskit liittyvät työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden toteutumiseen sekä henkilöstön saatavuuteen ja sitoutuneisuuteen. Aspossa henkilöstön työympäristöt vaihtelevat lastialuksista kemikaalivarastoihin, ja turvallisuusohjeistuksiin sekä -koulutuksiin panostetaan merkittävästi eri liiketoiminnoissa. Tavoitteena on, että työssä sattuvia tapaturmia ei tapahtuisi.

Vuonna 2022 TRIF-tapaturmataajuus (Total Recordable Injury Frequency) oli 8,1. Tapaturmataajuus kehittyi myönteisesti edellisvuoteen (8,8) nähden, mutta emme saavuttaneet vuoden 2022 tavoitetta 7,0. Aspossa on

S

TYÖNTEKIJÖIDEN TURVALLISUUDEN VARMISTAMINEN

Tapaturmataajuus (TRIF)

Tavoite 2022	Toteuma 2022	2021	Huomio	SDG
7,0	**8,1**	8,8	Tapaturmataajuusluvut ovat alhaisella tasolla. Jokainen yksittäinen tapaturma vaikuttaa merkittävästi TRIF-lukemaan.	

TYÖNTEKIJÄ-, ASIAKAS- JA PÄÄMIESKOKEMUKSEN PARANTAMINEN

Työtyytyväisyyttä mitataan People Power -indeksillä

Tavoite 2022	Toteuma 2022	2021	Huomio	SDG
AA+	**AA**	AA+	Vuonna 2022 toimintaympäristö oli varsin haastava kaikissa liiketoiminnoissa, ja työtyytyväisyys laski hieman säilyen silti korkeana.	

TUOTTEIDEN JA PALVELUN LAATU

Tuotteiden ja palvelun laadun varmistamiseksi on asetettu liiketoimintakohtaiset tavoitteet.
Net promoter score on käytössä liiketoimintakohtaisesti.

käynnissä useita työturvallisuuden parantamiseen tähtääviä hankkeita painottuen erityisesti ESL Shippingin varustamoliiketoimintaan, jossa riskit työtapaturmiin ovat muita tytäryhtiöitä suuremmat. Telkossa aloitettiin uusi toimistoja ja varastoja koskeva Safety walk -käytäntö turvallisuuden ja turvallisuustietoisuuden kasvattamiseksi.

TYÖTYYTYVÄISYYS KORKEALLA TASOLLA

Työntekijöiden tyytyväisyyttä omiin tehtäviinsä, johtamisen laatuun ja Aspoon työnantajana mitataan vuosittaisella ilmapiirikartoituksella. Vuonna 2021 Aspo siirtyi käyttämään uutta henkilöstötyytyväisyyden mittaustapaa, ja kyseinen People Power -indeksi nostettiin mukaan osaksi konsernin vastuullisuustavoitteita. Toimintaympäristö oli yhä varsin haastava kaikissa liiketoiminnoissa, ja työtyytyväisyys laski hieman säilyen silti varsin korkeana: vuonna 2022 koko konsernin tasolla yllettiin AA-arvosanaan, eikä liiketoimintojen kesken ollut suuria eroavaisuuksia. Tavoitteenmukaiseen AA+-arvosanaan ei siis ylletty toisin kuin vielä vuonna 2021.

Työntekijöiden lisäksi myös muiden sidosryhmien tyytyväisyyttä seurataan aktiivisesti Aspo-konsernissa, ja tuotteiden sekä palvelun laadun varmistamiseksi on asetettu liiketoimintakohtaisia tavoitteita. Sidosryhmien tyytyväisyyttä ja suositteluhalukkuutta seurataan liiketoiminnoissa säännöllisesti kansainvälisesti laajasti käytettyä Net Promoter Score -kyselyä hyödyntäen. Vuonna 2022 NPS-mittaukset osoittivat asiakastyytyväisyyden olevan vähintäänkin hyvällä tasolla kaikissa liiketoiminnoissa.

Työntekijöitämme tukemassa kriisin keskellä

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan mullisti viime keväänä ukrainalaisten arjen. Miljoonat joutuivat jättämään kotinsa, työnsä ja tutun elämänpiirinsä. Venäjän hyökkäyksen aikaan Aspo-konserniin kuuluvilla Leipurilla ja Telkolla oli kaikkiaan noin 60 työntekijää Kiovassa ja Lvivissä.

Sodan alettua osa Leipurin ja Telkon Ukrainassa sijaitsevista varastoista tuhoutui, mutta henkilövahingoilta vältyttiin. Varastojen tuhoutumisen takia koko liiketoiminta alueella lamautui nopeasti. Sekä Telko että Leipurin ovat jatkaneet palkanmaksua sodankin aikana ukrainalaisille työntekijöilleen.

”Keräsimme tietoa Ukrainassa olevilta työtekijöiltämme, aloimme miettiä konkreettisen avun tarvetta ja perustimme konsernissa yhteisen kriisiryhmän hoitamaan päivittäistä tiedonvaihtoa ja delegoimaan käytännön asioita”, Myllyluoma kertoo avun koordinoinnista.

Osa Leipurin ja Telkon työntekijöistä siirtyi maan länsiosiin, toiset pakenivat naapurimaihin Puolaan ja Romaniaan. Näissä maissa Telkolla on liiketoimintaa ja työntekijöitä, joten heidän kauttaan vuokra-asuntojen, kalusteiden, vaatteiden ja akuuttien elintarvikkeiden järjestäminen onnistui luontevasti.

”Meillä toimi paikallisista työntekijöistämme koottu kriisiryhmä, jossa joku oli aina valmiina hoitamaan rajalta jatkokuljetuksia vuokraamiimme majoituspaikkoihin Puolassa ja Romaniassa. Apumme piiriin kuului perheiden lisäksi heidän lähimpiä sukulaisiaan. Miehet eivät pääosin saaneet poistua Ukrainasta, joten järjestimme heidän puolisoidensa ja perheidensä asioita”, Myllyluoma kertoo.

Telko on läpi haastavan vuoden pyrkinyt myös tukemaan paikallista teollisuutta raaka-aineiden ja materiaalien saatavuudessa. Ukrainan vaikeista olosuhteista huolimatta tietyt teollisuuden segmentit ovat pystyneet jatkamaan toimintaansa, ja Telko on jatkanut kumppaniensa palvelemista kehittämällä muun muassa uusia logistisia ratkaisuja, jotka huomioivat sodan ajan haasteet.

Aspon liiketoiminnat tulevat jatkossakin toimimaan Ukrainassa, ja haluamme omalta osaltamme tukea maan kehitystä ja olla mukana sen jälleenrakennuksessa.

”Venäjän aloittama hyökkäyssota Ukrainaan järkytti syvästi koko henkilökuntaamme niin Suomessa, Euroopassa kuin muuallakin maailmassa. Tilannetta alettiin heti käydä läpi ylimääräisissä henkilöstöinfoissamme, ja alusta asti oli selvää, että tulemme tekemään kaiken voitavamme ukrainalaisten kollegoidemme hyväksi”

Eveliina Myllyluoma
Telkon henkilöstöasioista vastaava

HYVÄ HALLINTO

Vastuullisia päätöksiä liiketoimintojen tulevaisuudesta

Edistääkseen vastuullisuustyön kehittämistä koko konsernissa Aspo perusti vuodenvaihteessa vastuullisuustyöryhmän, jota johtaa Aspon uusi vastuullisuudesta vastaava johtaja.

G

HYVÄ HALLINTO

Osuus Aspon henkilöstöstä, joka on suorittanut Code of Conduct & Compliance -koulutukset

Tavoite 2022	Toteuma 2022	2021	Huomio	SDG
100 %	**100 %**	88 %	Code of Conduct & Compliance -koulutukset uudistettiin vuoden 2022 aikana.	

KOKONAISVALTAINEN RISKIENHALLINTA

Systemaattista riskienhallintaa kehitetään jatkuvasti yhdessä liiketoimintojen kanssa.

VASTUULLISUUSOHJELMAN JATKUVA KEHITTÄMINEN

Muun muassa ESG-tavoitteet osaksi Aspon palkitsemisjärjestelmää vuonna 2022.

Vuonna 2022 Aspon toimintaympäristöä ja siinä tapahtunutta merkittävää muutosta määritteli pitkälti Venäjän hyökkäys Ukrainaan. Jo keväällä tehtiin päätös vetäytyä Venäjän ja valittujen itämarkkinoiden liiketoiminnoista, koska edellytyksiä vastuulliselle liiketoiminnalle ei enää ollut. Telkon Venäjän ja Valko-Venäjän sekä Leipurin Venäjän, Valko-Venäjän ja Kazakstanin myynneistä on tehty sitovat esisopimukset, ja ne odottavat paikallisten viranomaisten hyväksyntää.

Aspon toimintaa vastuullisena työnantajana ohjaavat konsernin eettiset ohjeet ja henkilös-töhallinnon ja henkilöstön kehittämisen periaatteet. Aspo kunnioittaa työntekijöiden yhdis-tymisvapautta ja noudattaa kunkin toimintamaan paikallista työlainsäädäntöä. Erityisesti kehittyvillä markkinoilla Aspo haluaa olla edelläkävijä ja edistää vastuullisia toimintatapoja.

Edistääkseen vastuullisuustyön kehittämistä koko konsernissa Aspo perusti vuodenvaihteessa vastuullisuustyöryhmän, jota johtaa Aspon uusi vastuullisuudesta vastaava johtaja. Työryhmän tavoitteena on koordinoida konsernin vastuullisuustyötä sekä kehittää ja jakaa parhaita toimintamalleja kaikissa liiketoiminnoissa.

KORRUPTIO YHÄ HAASTEENA TIETYISSÄ TOIMINTAMAISSA

Kansainvälisenä yhtiönä Aspo toimii myös maissa, joissa korruptio on yleistä. Tällaisia alueita ovat Transparency Internationalin mukaan esimerkiksi Venäjä, Uzbekistan ja Ukraina. Tärkeä työkalu korruption ja lahjonnan vastaisessa toiminnassa on vastuullinen toimitusketjun hallinta. Asianmukaisten toimintatapojen varmistamiseksi tavaran- ja palveluntoimittajille toimitetun eettisen ohjeiston (Supplier Code of Conduct) noudattamista valvotaan liiketoiminnoissa eri keinoin. Esimerkiksi erityisiä vastuullisuusauditointeja on Telkossa toteutettu vuodesta 2019 alkaen. Myös yhteistyökumppaneiden tiloissa suoritetut varastoauditoinnit kuuluvat Telkon keinoihin varmentaa toimitusketjunsa säädöstenmukaisuutta. Paikan päällä suoritettavien auditointien lisäksi laajempaa toimittajakuntaa seurataan itsearviointimene-

telmällä. Vuonna 2022 valvonta jatkui Telkossa useamman varaston auditoinneilla, joissa ei noussut esiin merkittäviä epäkohtia.

Aspon eettiset ohjeet kieltävät jyrkästi kaiken korruption tai lahjonnan. Aspon Compliance- ja Code of Conduct -koulutukset sisältävät muun muassa korruption torjumiseen liittyviä kysymyksiä ja opastavat tunnistamaan epäilyttävät tilanteet sekä epäeettisinä pidettävät toimintatavat.

Vuonna 2022 Code of Conduct -koulutuksen suoritti noin 100 % ja Compliance-koulutuksen noin 100 % koko konsernin työntekijöistä. Aspon tavoitteena on, että kaikki konsernin henkilöstöstä suorittavat vuosittain kyseiset koulutukset.

VAATIMUSTENMUKAISUUTTA SEURATAAN MONIN TAVOIN

Liiketoiminnat seuraavat myös toimialakohtaista sääntöstöä ja esimerkiksi Telkolla on käytössä lahjontaa koskevat tarkemmat ohjeistukset, joiden lisäksi se noudattaa Euroopan kemikaalijärjestö FECC:n eettisiä ohjeita. Lisäksi ESL Shipping, Telko ja Leipurin tekevät toimittajien riskiarviointeja. Leipurin jatkoi vaatimustenmukaisuuteen liittyvän sisäisen ohjeistuksen ja koulutuksen kehittämistä vuonna 2022, mikä terävöittää entisestään muun muassa korruption ja lahjonnan torjuntaan liittyviä käytäntöjä.

Tuoteturvallisuus on äärimmäisen tärkeää sekä Telkon että Leipurin liiketoiminnassa. Laatupoikkeamilla tai väärän tuotteen toimituksella asiakkaalle voi olla vakavia seurauksia. Vuonna 2022 Telkon liiketoiminnassa ei asiakkaille lähtenyt kertaakaan väärää tuotetoimitusta. Leipurin Suomen raaka-ainemyynnille myönnettiin ISO 22000 -elintarviketurvallisuussertifikaatti, ja Ruotsin toiminnoissa tuotannolla on BRC Food Safety- ja varastoilla BRC Storage and Distribution -sertifikaatit.

Huomattava osa ESL Shippingin, Telkon ja Leipurin kumppaneista on suuria kansainvälisiä toimijoita, joiden kanssa yhteistyötä on tehty pitkään ja joilla on omat vakiintuneet vastuullisen toimitusketjun hallintaan liittyvät prosessinsa. Myös Aspon sisäinen tarkastus ja lakiosasto tekevät liiketoiminnoissa tarkastuksia säännöllisesti.

VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ MAHDOLLISUUS ILMOITTAA ANONYYMISTI

Aspossa on ollut vuodesta 2020 alkaen käytössä ulkopuolisen toimittajan hallinnoima ja täysin anonyymi ilmoituskanava. Palvelun kautta voi ilmaista huolensa jostakin, mikä ei noudata Aspo-konsernin arvoja tai eettisiä ohjeistuksia, ja millä voi olla vakavia seurauksia organisaatiollemme tai yksittäiselle henkilölle. Ilmoitukset tulevat ilmoituskanavaryhmälle, jota johtaa konsernin lakiasiainjohtaja. Ilmoitukset käsitellään määrämuotoisen prosessin mukaisesti ja raportoidaan sekä tarpeen mukaan käsitellään Aspon hallituksessa. Ilmoituskanavasta kerrotaan henkilöstölle muun muassa vuosittaisten Code of Conduct -koulutuksen yhteydessä.

Vuonna 2022 ilmoituskanavan kautta tehtiin yhteensä 14 ilmoitusta. Ilmoitukset käsiteltiin ja niihin vastattiin konsernin prosessien mukaisesti. Ilmoitukset liittyivät pääosin pieniin sisäisten politiikkojen rikkomuksiin. Tehdyissä tutkimuksissa ei paljastunut petosepäilyjä eikä ilmoituskanavan kautta ilmennyt vuoden aikana korruptioon tai lahjontaan liittyviä vahvistettuja rikkomuksia.

Aspolla on myös laajempi merkitys niihin yhteisöihin, joissa se toimii. Esimerkiksi ESL Shipping on merkittävä merikuljetusten järjestäjä ja tärkeä osa Suomen huoltovarmuuden turvaamista, sillä merikuljetusten osuus Suomen tuonnista on noin 80 % ja viennistä noin 90 %. Kriisitilanteessa huoltoyhteydet maailmalle turvaavat Suomen lipun alla kulkevat alukset.

VASTUULLISUUS ON OLENNAINEN OSA UUSIEN INVESTOINTIKOHTEIDEN KARTOITUSTA JA OMISTUSOHJELMAAMME

	KOHTEIDEN KARTOITUS	YRITYSOSTOPROSESSI	OMISTAJUUS
LÄHESTYMISTAPAMME	Arvioimme mahdollisia investointikohteita taloudellisen tuloksen ja strategisen soveltuvuuden perusteella Vastuullisuus on olennainen osa strategisen soveltuvuuden arviointia	ESG-arviointi syventää ymmärrystämme kohteen taloudellisesta tuloksesta ja strategisesta suunnasta ESG-arviointikriteerit · Aspon olennaiset vastuullisuusteemat · Vaikutus Aspon vastuullisuustavoitteiden saavuttamiseen Arviointi voi johtaa siihen, että emme investoi yritykseen	Kehitämme yhtiön ESG-strategiaa, sisältäen olennaiset painopistealueet, yhdessä ostetun yrityksen kanssa Asetamme ESG-tavoitteet ja tärkeimmät toimenpiteet. Seuraamme tuloksia aktiivisesti konsernin tukea tarjoten. Raportoimme edistymisestä Aspon hallitukselle ja osakkeenomistajille

Kehitysaskelia kohti kestävyysraportointia

Yritysten vastuullisuusraportointiin on kohdistunut vuosi vuodelta yhä enemmän sekä paikallista että kansainvälistä sääntelyä. Vuonna 2024 voimaantuleva Euroopan Unionin kestävyysraportointidirektiivi tulee olemaan yksi merkittävimmistä uudistuksista

Sen pyrkimyksenä on tarjota yritysten sidosryhmille luotettavaa ja varmennettua tietoa siitä, millaisille kestävyyteen liittyville riskeille yritys altistuu ja kuinka yritys noudattaa kestävän kehityksen periaatteita liiketoiminnassaan. Eurooppalaiset raportointistandardit tulevat varmistamaan kestävän rahoituksen edellyttämien tietojen saatavuuden ja vertailukelpoisten tietojen raportoinnin. Lakisääteinen kestävyysraportointi tulee koskemaan myös Aspoa, ja konsernissa ollaankin aloitettu uusiin käytäntöihin valmistautuminen.

Jo vuoden 2021 aikana Aspossa vietiin läpi laajamittainen vastuullisuustavoitteiden asetantaprosessi, joka toteutettiin kaikissa liiketoiminnoissa. Seuraava merkittävä askel otettiin loppuvuonna 2022, kun Aspo käyttöönsä uuden, konsernin liiketoiminnoille yhteisen vastuullisuusdatan raportointijärjestelmän. Uusi raportointialusta tehostaa koko konsernin vastuullisuusraportointia ja helpottaa myös datan varmentamista tulevina vuosina ulkoisten kumppanien toimesta.

Myös ulkoiset toimijat ovat tunnistaneet kehitysaskeleet Aspon liiketoiminnoissa. Telkolle myönnettiin vuonna 2022 EcoVadiksen kultatason luokitus vastuullisuustyöstä. EcoVadis on yksi maailman suurimmista ja luotetuimmista yritysten vastuullisuuden arviointiyhtiöistä. Se arvioi vuosittain yritysten vastuullisuustyötä ympäristöön, työympäristöön, ihmisoikeuksiin, etiikkaan ja kestäviin hankintoihin perustuen. Telkon alkuperäinen, vuoden 2021 lopussa asetettu tavoite oli saavuttaa kultamitali vuoden 2023 arvioinnissa. Nyt tämä tavoite saavutettiin vuotta etuajassa. ESL Shipping taas osallistui Ecovadis-vastuullisuussertifiointiin ensimmäistä kertaa vuonna 2022 ja saavutti hopeatason, jolle yltää vain 10 prosenttia saman alan toimijoista.

Vastuullisuuden merkitys sijoituspäätöksiä arvioitaessa on kasvanut merkittävästi viime vuosien aikana, ja riippumattomia vastuullisuusarviointeja toteuttavia tahoja on markkinoilla useita. Kehitys on ollut positiivisista myös näiden toimijoiden arvioissa Aspon vastuullisuustyön tasosta. Esimerkiksi vuonna 2022 Aspo saavutti matalan riskikategorian statuksen Sustainalyticsin tekemässä arvioinnissa nousten edellisvuotta parempaan kategoriaan. Lisäksi Nasdaq nimesi jälleen vuonna 2022 Aspon Nasdaq ESG Transparency Partner -kumppaniksi. Tunnustus annetaan yhtiöille, jotka kertovat vastuullisuuteen liittyvistä ESG-aiheista läpinäkyvästi sekä asiakkailleen että sijoittajilleen.

”Uusi raportointialusta on onnistuneesti lanseerattu kaikissa liiketoiminnoissamme ja se tarjoaa sekä liiketoimintojen että Aspon johdolle entistä paremmat työkalut vastuullisuustyön johtamiseen ja seurantaan. Käyttöönotto on myös osa valmistautumistamme uuden kestävyysraportointidirektiivin mukaisiin velvoitteisiin”

Anni Lapatto
Aspo-konsernin kehityspäällikkö

Vastuullisuus-taulukot

Raportointijakso on kalenterivuosi 2022. Raportointi kattaa lähtökohtaisesti koko Aspo-konsernin. Poikkeukset rajauksissa on merkitty indikaattorien yhteyteen. Vastuullisuus-raportissa henkilöstölukuihin sisältyvät kaikki työsuhteessa olevat, mukaan lukien pitkät poissaolot. Henkilöstölukuihin on lisätty myös ESL Shippingin tytäryhtiö AtoB@C Shippingin laivojen vuokralla oleva merihenkilöstö niiden laivojen osalta, jotka ovat yhtiön omistuksessa. Tilinpäätöksessä henkilöstömäärään ei sisälly vuokratyöntekijöitä, vaan ainoastaan Aspo-konsernin oma henkilöstö, ja henkilöstöluvuissa raportoidaan vain työssäkäyvien määrä.

ENERGIAN KÄYTTÖ JA PÄÄSTÖT

ESL Shipping	**2022**	**2021**	**2020**	**2019**	**2018**
Ostettu energia[2], Mwh	**328,4**	322,1	243,4	117,6	105,2
Polttoaineen käyttö, Mwh	**820 496**	898 551	838 743	892 250	597 300
tCO_2	**217 526**	237 621	220 122	237 296	160 988
g-CO_2 per tonnimaili[3]	**13,67**	15,74	15,48	15,47	13,10
tSO_x	**87,34**	98,36	56,44	179,27	128,90
mg-SO_x per tonnimaili[3]	**5,52**	5,93	3,97	11,69	10,49

Telko	**2022**	**2021**	**2020**	**2019**	**2018**
Ostettu energia[1], Mwh	**1347,7**	1172,0	768,5	1093	1 059,5
tCO_2	**219,6**	340,1	215,8	306,9	337,2

Leipurin	**2022**	**2021**	**2020**	**2019**	**2018**
Ostettu energia[1], Mwh	**3681,1**	3 212,8	4 148,0	3 394,8	4 240,6
tCO_2	**606,2**	965,4	1 124,0	1 154,2	1 441,0

Muu toiminta	**2022**	**2021**	**2020**	**2019**	**2018**
Ostettu energia[1], Mwh	**192,6**	180,9	182,7	150,3	177,1
tCO_2	**20,0**	27,2	27,5	23,7	25,60

Aspo-konserni	**2022**	**2021**	**2020**	**2019**	**2018**
tCO_2	**218 385**	238 963	221 511	238 805	161 350
Liikevaihto, Me	**652,6**	573,3	500,7	587,7	540,9
Aspo-konsernin päästöintensiteetti	**0,33**	0,42	0,44	0,41	0,30

[1] Ostettu energia pääsääntöisesti mitattu, muussa tapauksessa luvut on arvioitu koko vuoden osalta.
[2] Luvut sisältävät Raahen varikon vuodesta 2020 alkaen. Hinaaja Charlien maasähkön käyttö nostaa energiankulutusta vuodesta 2020 alkaen.
[3] Luvut korjattu takautuvasti vuodelta 2018.

TAPATURMATAAJUUS JA SAIRAUSPOISSAOLOT

ESL Shipping – Toimisto	2022	2021	2020	2019	2018
TRIF[1]	**8,2**	8,1	2,7		
Sairauspoissaolot, %[2]	**0,5**	0,7	0,8	1,4	0,5

ESL Shipping – Merihenkilöstö	2022	2021	2020	2019	2018
TRIF[1]	**22,0**	22,3	21,4	22,1	21,1
Sairauspoissaolot, %[2]	**2,0**	3,7	4,6	4,0	3,9

AtoB@C Shipping – Merihenkilöstö	2022	2021	2020	2019	2018
TRIF[1]	**10,2**	10,9			
Sairauspoissaolot, %[2]	**0,2**	0,30			

Telko	2022	2021	2020	2019	2018
TRIF[1]	**1,7**	0	0		
Sairauspoissaolot, %[2]	**1,4**	1,2	1,2	1,4	1,1

Leipurin	2022	2021	2020	2019	2018
TRIF[1]	**0**	6,3	10,3		
Sairauspoissaolot, %[2]	**2,5**	3,5	2	4,0	1,7

Muu toiminta	2022	2021	2020	2019	2018
TRIF[1]	**0**	0	0		
Sairauspoissaolot, %[2]	**0,6**	0,3	0,3	1,6	0,7

Aspo-konserni	2022	2021	2020	2019	2018
TRIF[1]	**8,1**	8,8	8,5		

[1] Tapaturmataajuus esitetään miljoonaa työtuntia kohden.
TRIF = Kaikki tapaturmat, jotka vaativat ensiapua, lääkinnällistä hoitoa tai korvaavaa työtä.
[2] Sairauspoissaoloprosentti on laskettu kaavalla: (sairauspäivät/työpäivät yhteensä)*100.
Ruotsissa merihenkilöstön sairauspoissaolot lasketaan vain meripäivien osalta.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ MARKKINA-ALUEITTAIN 31.12.

ESL Shipping[1]	2022	2021	2020	2019	2018
Suomi	**277**	276	275	262	262
Skandinavia	**78**	79	79	74	69
Baltia					
Venäjä, muut IVY-maat + Ukraina					
Muut maat			1	1	1
Yhteensä	**355**	355	355	337	332

Telko	2022	2021	2020	2019	2018
Suomi	**52**	50	49	52	50
Skandinavia	**48**	38	37	24	27
Baltia	**52**	54	34	36	33
Venäjä, muut IVY-maat + Ukraina	**114**	155	140	162	161
Muut maat	**27**	24	25	25	25
Yhteensä	**293**	321	285	299	296

Leipurin	2022	2021	2020	2019	2018
Suomi	**39**	76	73	80	100
Skandinavia	70				
Baltia	**48**	47	49	50	49
Venäjä, muut IVY-maat + Ukraina	**98**	147	141	167	171
Muut maat					10
Yhteensä	**255**	270	263	297	330

Muu toiminta	2022	2021	2020	2019	2018
Suomi	**42**	36	32	27	25
Skandinavia					
Baltia					
Venäjä, muut IVY-maat + Ukraina					
Muut maat					
Yhteensä	**42**	36	32	27	25

Aspo-konserni	2022	2021	2020	2019	2018
Suomi	**410**	459	450	451	470
Skandinavia	**196**	57	116	98	96
Baltia	**100**	101	83	86	82
Venäjä, muut IVY-maat + Ukraina	**212**	302	281	329	332
Muut maat	**27**	25	27	27	37
Yhteensä	**945**	944	957	991	1 017

[1] ESL Shippingin tytäryhtiö AtoB@C Shippingin merihenkilöstö raportoidaan omistuksessa olevien laivojen osalta.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ TYÖNTEKIJÄKATEGORIAN MUKAAN 31.12.

ESL Shipping[1]	2022	2021	2020	2019	2018
Toimihenkilöt	**47**	43	41	38	35
Esimiehet	**6**	7	8	3	
Johtajat	**6**	7	6	7	8
Työntekijät	**2**	2	2	2	3
Yhteensä	**61**	59	57	50	46

Telko	2022	2021	2020	2019	2018
Toimihenkilöt	**234**	265	233	250	250
Esimiehet	**47**	26	25	19	17
Johtajat	**5**	24	20	24	20
Työntekijät	**7**	6	7	6	9
Yhteensä	**293**	321	285	299	296

Leipurin	2022	2021	2020	2019	2018
Toimihenkilöt	**164**	190	182	206	211
Esimiehet	**39**	35	37	40	38
Johtajat	**7**	17	16	19	20
Työntekijät	**45**	28	28	32	61
Yhteensä	**255**	270	263	297	330

Muu toiminta	2022	2021	2020	2019	2018
Toimihenkilöt	**34**	28	26	22	19
Esimiehet	**3**	2	2	2	3
Johtajat	**5**	6	4	3	3
Työntekijät					
Yhteensä	**42**	36	32	27	25

Aspo-konserni[1]	2022	2021	2020	2019	2018
Toimihenkilöt	**478**	541	497	538	539
Esimiehet	**95**	72	74	65	63
Johtajat	**23**	55	47	56	51
Työntekijät	**54**	40	41	45	78
Yhteensä	**650**	708	659	704	731

[1] Ei sisällä merihenkilöstöä.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ TYÖSOPIMUSTYYPIN MUKAAN 31.12.

ESL Shipping	2022	2021	2020	2019	2018
Henkilöstömäärä	**355**	295	355	337	332
Kokoaikainen[1]	**63**	59	56	50	45
Osa-aikainen[1]			1		1

[1] Ei sisällä merihenkilöstöä.

Telko	2022	2021	2020	2019	2018
Henkilöstömäärä	**293**	321	285	299	296
Kokoaikainen	**287**	315	278	293	290
Osa-aikainen	**6**	6	7	6	6

Leipurin	2022	2021	2020	2019	2018
Henkilöstömäärä	**255**	270	263	297	330
Kokoaikainen	**246**	264	260	293	316
Osa-aikainen	**9**	6	3	4	14

Muu toiminta	2022	2021	2020	2019	2018
Henkilöstömäärä	**42**	36	32	27	25
Kokoaikainen	**41**	35	30	26	22
Osa-aikainen	**1**	1	2	1	3

SUKUPUOLIJAKAUMA 31.12.

ESL Shipping	2022	2021	2020	2019	2018
Naiset	**45**	40	40	36	35
Miehet	**310**	255	315	301	297
Yhteensä	**355**	295	355	337	332

Telko	2022	2021	2020	2019	2018
Naiset	**148**	168	151	164	160
Miehet	**145**	153	134	135	136
Yhteensä	**293**	321	285	299	296

Leipurin	2022	2021	2020	2019	2018
Naiset	**132**	154	149	166	198
Miehet	**123**	116	114	131	132
Yhteensä	**255**	270	263	297	330

Muu toiminta	2022	2021	2020	2019	2018
Naiset	**22**	18	18	16	14
Miehet	**20**	18	14	11	11
Yhteensä	**42**	36	32	27	25

Aspon ja liiketoimintojen hallitukset	2022	2021	2020	2019	2018
Naiset	**6**	6	6	7	5
Miehet	**14**	8	9	9	10
Yhteensä	**20**	14	15	16	15

Aspo-konserni	2022	2021	2020	2019	2018
Naiset	**347**	383	367	394	419
Miehet	**598**	561	605	613	613
Yhteensä	**945**	944	972	1 007	1 032

IKÄJAKAUMA 31.12.

ESL Shipping	2022	2021	2020	2019	2018
< 24	**10**	4	5	12	9
25–39	**128**	114	132	119	103
40–54	**140**	119	141	127	107
55 <	**77**	58	77	79	56
Yhteensä	**355**	295	355	337	275

Telko	2022	2021	2020	2019	2018
< 24	**1**	3	3	8	6
25–39	**106**	144	131	140	137
40–54	**137**	131	116	117	119
55 <	**49**	43	35	34	34
Yhteensä	**293**	321	285	299	296

Leipurin	2022	2021	2020	2019	2018
< 24	**7**	8	1	3	17
25–39	**75**	97	105	129	154
40–54	**130**	122	121	132	126
55 <	**43**	43	36	33	33
Yhteensä	**255**	270	263	297	330

Muu toiminta	2022	2021	2020	2019	2018
< 24			1	1	
25–39	**19**	16	13	6	6
40–54	**14**	11	9	10	10
55 <	**9**	9	9	10	9
Yhteensä	**42**	36	32	27	25

Aspo-konserni	2022	2021	2020	2019	2018
< 24	**18**	15	10	24	33
25–39	**328**	375	385	400	406
40–54	**421**	394	397	402	381
55 <	**178**	160	165	165	140
Yhteensä	**945**	944	957	991	960

HENKILÖSTÖN KESKI-IKÄ

ESL Shipping	2022	2021	2020	2019	2018
Henkilöstön keski-ikä	**44**	44	45	45	44

Telko	2022	2021	2020	2019	2018
Henkilöstön keski-ikä	**41**	41	42	41	40

Leipurin	2022	2021	2020	2019	2018
Henkilöstön keski-ikä	**44**	42	43	41	39

Muu toiminta	2022	2021	2020	2019	2018
Henkilöstön keski-ikä	**44**	49	43	47	47

Aspo-konserni	2022	2021	2020	2019	2018
Henkilöstön keski-ikä	**44**	42	44	44	44

HENKILÖSTÖN VAIHTUVUUS

ESL Shipping	2022	2021	2020	2019	2018
Vaihtuvuus, maahenkilöstö	**10**	8	9	16	16

Telko	2022	2021	2020	2019	2018
Vaihtuvuus	**21**	17	8	20	14

Leipurin	2022	2021	2020	2019	2018
Vaihtuvuus	**17**	17	10	26	26

Muu toiminta	2022	2021	2020	2019	2018
Vaihtuvuus	**8**	13	19	39	18

Aspo-konserni	2022	2021	2020	2019	2018
Vaihtuvuus	**17**	15	9	23	21

Keskimääräinen vaihtuvuus, %

PEOPLE POWER (SKAALA 0–100)

	2022	rating	2021	rating
ESL Shipping	**78,9**	AA	79,8	AA+
Telko	**81,8**	AA+	82,2	AAA
Leipurin	**70,5**	A	80	AA+
Muu toiminta	**75,2**	AA+	76,4	AA+

Aspossa otettiin vuonna 2021 käyttöön People Power -henkilöstötutkimus, jonka tavoitteena on tunnistaa organisaation vahvuudet ja kehittämisalueet oman työn, lähityöyhteisön ja koko organisaation osalta.

CODE OF CONDUCT JA COMPLIANCE -KOULUTUSTEN SUORITUKSET 2022

	Compliance, %	Code of Conduct, %
ESL Shipping	100	100
Telko	100	100
Leipurin	99	100
Muu toiminta	100	100
Aspo-konserni	100	100

Henkilömääristä on jätetty pois perhevapaalaiset ja muut pitkät poissaolot. Ei sisällä merihenkilöstöä.

HALLINNOINTI

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Aspo Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka tavoitteena on kasvattaa omistaja-arvoa pitkäjänteisesti ja vastuullisesti johtaen ja kehittäen omistamiaan liiketoimintoja.

ASPON HALLINNOINTIPERIAATTEET

Aspon päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan Suomen osakeyhtiölakia, arvopaperimarkkinalainsäädäntöä ja julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia säännöksiä, Aspo Oyj:n yhtiöjärjestystä sekä Nasdaq Helsinki Oy:n sääntöjä ja määräyksiä.

Aspo noudattaa 1.1.2020 voimaan tullutta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia, joka on saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n sivustolta www.cgfinland.fi.

Tämän selvityksen lisäksi Aspo Oyj on julkaissut erillisen toimintakertomuksen vuoden 2022 toiminnasta Aspon Vuosi 2022 -julkaisussa. Tätä selvitystä ei päivitetä tilikauden kuluessa, mutta sen sisältämien aihealueiden sekä muu tarpeellinen ja ajantasainen informaatio sijoittajille on saatavilla yhtiön kotisivuilla www.aspo.fi.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä yhtiön tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus ovat saatavilla Aspon kotisivuilla www.aspo.fi.

KONSERNIN RAKENNE

Aspo-konsernin emoyhtiö Aspo Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki. Ylin vastuu Aspo-konsernin hallinnosta ja toiminnasta on Aspo Oyj:n toimielimillä, joita ovat yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja. Ylintä päätösvaltaa käyttävät osakkeenomistajat yhtiökokouksessa. Johtamisesta vastaavat hallitus ja toimitusjohtaja. Hallituksen työtä tukevat sen tarkastusvaliokunta ja henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta. Konsernin johtamisessa toimitusjohtajaa avustaa johtoryhmä.

Aspo kehittää konsernirakennettaan ja liiketoimintojaan pitkäjänteisesti ja vastuullisesti. Aspo Oyj:n tehtävänä on omistaa, johtaa ja kehittää tytäryhtiöidensä ja muiden konserniyhtiöiden toimintaa, huolehtia keskitetysti konserniyhtiöiden hallinnoimiseen, rahoitukseen ja strategiseen suunnitteluun liittyvistä asioista sekä suunnitella ja toteuttaa taloudellisesti tarkoituksenmukaisia investointeja. Aspo tukee liiketoimintojen menestystä ja kasvua oikeilla kyvykkyyksillä.

Konsernin operatiivinen liiketoiminta tapahtuu konserniyhtiöissä ESL Shipping Oy, Leipurin Oyj ja Telko Oy sekä näiden tytäryhtiöissä kotimaassa ja ulkomailla.

YHTIÖKOKOUS

Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain yhtiön hallituksen määräämänä ajankohtana ja siinä käsitellään yhtiöjärjestyksen mukaan varsinaiselle yhtiökokoukselle kuuluvat asiat, osakkeenomistajien nimitystoimikunnan ja hallituksen ehdotukset sekä mahdolliset muut ehdotukset yhtiökokoukselle. Varsinainen yhtiökokous muun muassa vahvistaa tilinpäätöksen, valitsee hallituksen jäsenet ja tilintarkastajan, päättää voitonjaosta sekä hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan palkkioista.

Tarpeen niin vaatiessa kutsutaan koolle ylimääräinen yhtiökokous. Hallituksella on myös velvollisuus kutsua ylimääräinen yhtiökokous koolle, mikäli tilintarkastaja tai osakkeenomistajat, joiden omistusosuus on yhteensä vähintään 10 % yhtiön osakkeista, vaativat sitä kirjallisesti tietyn asian käsittelemistä varten.

Osakkeenomistajalla on oikeus osakeyhtiölain mukaisesti saada yhtiökokoukselle kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, jos hän vaatii sitä kirjallisesti hallitukselta niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää yhtiökokouskutsuun.

Yhtiökokoukset kutsuu koolle Aspo Oyj:n hallitus. Kutsu yhtiökokoukseen toimitetaan julkistamalla kutsu pörssitiedotteella ja yhtiön kotisivuilla aikaisintaan kaksi kuukautta ja viimeistään 21 päivää ennen kokousta, kuitenkin vähintään yhdeksän (9) päivää ennen yhtiökokouksen täsmäytyspäivää. Hallitus voi lisäksi harkintansa mukaan julkaista tiedon yhtiökokouksesta yhdessä tai useammassa sanomalehdessä. Lisäksi seuraavat tiedot julkistetaan yhtiön kotisivuilla viimeistään 21 päivää ennen yhtiökokousta:

- osakkeiden ja äänioikeuksien kokonaismäärä osakelajeittain kokouskutsun päivänä
- yhtiökokoukselle esitettävät asiakirjat
- hallituksen tai muun toimivaltaisen elimen päätösehdotus
- asia, joka on otettu yhtiökokouksen asialistalle, mutta josta päätöstä ei ehdoteta tehtäväksi

Yhtiökokouksen päätökset julkaistaan kokouksen jälkeen pörssitiedotteella. Yhtiökokouksen pöytäkirja mahdollisine äänestystuloksineen ja päätöksiin liittyvine liitteineen julkaistaan yhtiön kotisivuilla kahden viikon kuluessa yhtiökokouksesta.

OSAKKEENOMISTAJIEN NIMITYSTOIMIKUNTA

Aspo Oyj:n osakkeenomistajien nimitystoimikunnan tehtävänä on valmistella hallituksen jäsenten valintaa ja palkitsemista sekä hallituksen valiokuntien jäsenten palkitsemista koskevat ehdotukset varsinaiselle yhtiökokoukselle. Aspon osakkeenomistajien nimitystoimikunta koostuu yhtiön neljän suurimman osakkeenomistajan nimeämistä jäsenistä. Lisäksi yhtiön hallituksen puheenjohtaja toimii toimikunnan asiantuntijana.

Vuoden 2023 varsinaiselle yhtiökokoukselle ehdotukset tehneeseen nimitystoimikuntaan ovat kuuluneet suurimpien osakkeenomistajien edustajat: Roberto Lencioni, puheenjohtaja (Vehmaksen suku mukaan lukien AEV Capital Holding Oy); Gustav Nyberg (Nybergin suku mukaan lukien Oy Havsudden Ab); Annika Ekman (Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen); ja Pekka Pajamo (Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma). Lisäksi Aspon hallituksen puheenjohtaja Heikki Westerlund on toiminut toimikunnan asiantuntijana.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta kokoontui vuoden 2022 aikana neljä kertaa. Kokouksiin osallistumisprosentti oli 100.

HALLITUS

Aspon hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus. Hallitus on perustanut tarkastusvaliokunnan ja henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan tukemaan työtään. Hallitus voi tarvittaessa perustaa muita pysyviä tai tilapäisiä valiokuntia.

Aspo Oyj:n hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään viisi ja enintään kahdeksan jäsentä. Jäsenistä ja heidän lukumäärästään päättää yhtiökokous. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Vuoden 2022 varsinaisessa yhtiökokouksessa hallitukseen valittiin seitsemän jäsentä. Jäsenten toimikausi päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Hallitus on päätösvaltainen, kun joko hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan luettuna enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. Hallitus pyrkii yksimielisiin päätöksiin, mutta tarvittaessa käsiteltävistä asioita äänestetään. Päätökset tehdään enemmistöpäätöksin. Äänten mennessä tasan päätökseksi tulee se mielipide, jota puheenjohtaja kannattaa.

Hallitus kokoontuu säännöllisesti ja lisäksi aina tarpeen mukaan.

Hallituksen tehtävät ja vastuut määräytyvät yhtiöjärjestyksen, osakeyhtiölain ja muun soveltuvan lainsäädännön pohjalta. Hallituksen erityisenä tehtävänä on edistää osakkeenomistajien ja yhtiön etua huolehtimalla muun muassa strategisista linjauksista sekä liiketoiminnan ja hallinnon asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus vastaa myös siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Hallitus käsittelee ja päättää kaikki yhtiön kannalta merkittävimmät yhtiön toimintaa koskevat asiat. Hallituksella on toimivalta kaikissa niissä asioissa, jotka eivät lain tai yhtiöjärjestyksen mukaan kuulu muille hallintoelimille.

Aspo Oyj:n hallitus on vahvistanut kirjallisen työjärjestyksen, jonka mukaisesti hallituksen käsiteltäviä asioita ovat mm:

- Aspo-konsernin strategiset linjaukset ja toimialastrategiat
- konsernirakenne
- yhtiökokoukselle esitettävät asiat
- osavuosikatsaukset ja konsernitilinpäätös
- konsernin toimintasuunnitelmat, budjetit ja investoinnit
- liiketoiminnan laajennukset tai supistukset, yritys- ja liiketoimintakaupat
- konsernin riskienhallinta-, vakuutus- ja rahoituspolitiikka
- konsernin ympäristöpolitiikka
- johdon palkitsemis- ja kannustinjärjestelmät
- toimitusjohtajan nimittäminen
- Aspo-konsernin taloudellisen tilanteen ja rahoitustilanteen seuranta

Hallitus tekee vuosittain itsearvioinnin toiminnastaan ja työskentelytavoistaan.

Hallituksella oli vuoden 2022 aikana 21 kokousta. Kokouksiin osallistumisprosentti oli 99.

Aspon hallituksen jäsenten enemmistö on riippumaton yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Hallituksen valiokunnat

Hallitus voi asettaa hallituksen työjärjestyksen mukaisesti määräämiään tehtäviä varten valiokuntia tai muita pysyviä tai määräaikaisia elimiä. Hallitus valitsee valiokunnan jäsenet ja nimittää puheenjohtajan. Hallitus vahvistaa kullekin valiokunnalle työjärjestyksen, jossa määrätään kyseisen valiokunnan keskeiset tehtävät ja toimintaperiaatteet. Kunkin valiokunnan jäsenten enemmistön on oltava riippumattomia yhtiöstä ja vähintään yhden jäsenen on oltava riippumaton yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Valiokuntien jäsenillä on oltava valiokunnan tehtäväalueen edellyttämä pätevyys.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on mm. valmistella yhtiön taloudellista raportointia ja valvontaa koskevia asioita. Tarkastusvaliokunnalla ei ole itsenäistä päätösvaltaa, vaan hallitus tekee päätökset asioista valiokunnan valmistelun pohjalta. Tarkastusvaliokunnan muodostavat puheenjohtaja ja vähintään kaksi jäsentä, jotka hallitus valitsee keskuudestaan vuodeksi kerrallaan. Vuonna 2022 tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana toimi Mammu Kaario ja jäseninä Patricia Allam, Mikael Laine ja Tatu Vehmas.

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on:

- tilinpäätös-raportointiprosessin seuranta;
- taloudellisen raportointiprosessin valvonta;
- vaihtoehtoisten tunnuslukujen käyttämisen ja esittämisen arviointi;
- sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuuden seuranta;
- sisäisen tarkastuksen suunnitelmien ja raporttien käsittely;
- yhtiön compliance-toiminnon suunnitelmien ja raporttien käsittely;
- yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästään antaman selvityksen ja muista kuin taloudellisista tiedoista annettavan selvityksen käsittely;
- tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteisen tilintarkastuksen seuranta;
- tilintarkastusyhteisön riippumattomuuden arviointi;
- tilintarkastusyhteisön tarjoamien oheispalvelujen arviointi;
- tilintarkastajan valintaa koskevan päätösehdotuksen valmistelu;
- muu yhteydenpito tilintarkastajaan sääntelyn edellyttämien tehtävien lisäksi;
- lähipiiritoimien seurantaa ja arviointia koskevien periaatteiden määrittely;

Tarkastusvaliokunta kokoontuu säännöllisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa. Vuonna 2022 tarkastusvaliokunta kokoontui kahdeksan kertaa. Kokouksiin osallistumisprosentti oli 100.

HALLITUKSEN JA SEN VALIOKUNTIEN JÄSENTEN OSALLISTUMINEN KOKOUKSIIN 2022

			Osallistuminen		
	Hallituksessa vuodesta	**Valiokuntajäsenyys**	**Hallitus**	**Tarkastusvaliokunta**	**Palkitsemisvaliokunta**
Allam Patricia	2021	Tarkastusvaliokunta	21/21	8/8	
Kaario Mammu	2012	Tarkastusvaliokunta (pj)	21/21	8/8	
Laine Mikael	2016	Tarkastusvaliokunta	21/21	8/8	
Kolunsarka Tapio*	2022	Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta	11/12		4/4
Pöyry Salla	2016	Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta	21/21	8/8	6/6
Vehmas Tatu	2018	Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta sekä tarkastusvaliokunta	21/21		6/6
Westerlund Heikki**	2020	Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta	21/21		6/6

* Hallituksen sekä henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen 4.4.2022 alkaen
** Hallituksen ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja 8.4.2021 alkaen, tarkastusvaliokunnan jäsen 8.4.2021 saakka

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on valmistella toimitusjohtajan ja yhtiön muun johdon palkitsemis- ja nimitysasiat sekä muun henkilöstön palkitsemisjärjestelmät. Valiokunnalla ei ole itsenäistä päätösvaltaa, vaan hallitus tekee sille kuuluvat päätökset kollektiivisesti. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan muodostavat puheenjohtaja ja kahdesta kolmeen jäsentä, jotka hallitus valitsee keskuudestaan vuodeksi kerrallaan.

Vuonna 2022 henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajana toimi Heikki Westerlund ja jäseninä Tapio Kolunsarka, Salla Pöyry ja Tatu Vehmas.

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on:

- toimitusjohtajan ja muun johdon nimitysasioiden valmistelu sekä heidän seuraajiensa kartoittaminen;
- toimitusjohtajan ja muun johdon palkkauksen ja muiden taloudellisten etuuksien valmistelu;
- yhtiön palkitsemisjärjestelmiä koskevien asioiden valmistelu;
- toimitusjohtajan ja muun johdon palkitsemisen arviointi, sekä huolehtiminen palkitsemisjärjestelmien tarkoituksenmukaisuudesta;
- arvioida ja tehdä suosituksia hallitukselle ohjelmista ja muista kannustinjärjestelmistä, jotka perustuvat osakkeisiin tai osakkeisiin oikeuttaviin erityisiin oikeuksiin;
- muun henkilöstön palkitsemisen ja organisaation kehittämisen suunnittelu;
- palkitsemisraportin valmistelu;
- hallituksen monimuotoisuusselvityksen laadinta;
- palkitsemispolitiikan päivitystarpeen ja noudattamisen seuranta (toimitusjohtajan palkitsemisen osalta);
- palkitsemisraporttia koskeviin kysymyksiin vastaaminen yhtiökokouksessa; sekä
- suositella tarpeen mukaan yhtiön hallitukselle neuvonantajaa sekä tehdä ehdotus asiantuntijalle maksettavasta palkkiosta.

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta kokoontuu säännöllisesti vähintään kolme kertaa vuodessa. Vuonna 2022 valiokunta kokoontui kuusi kertaa ja kokouksiin osallistumisprosentti oli 100.

Hallituksen puheenjohtaja

Aspo Oyj:n hallituksen puheenjohtajana on toiminut 8.4.2021 alkaen kauppatieteiden maisteri Heikki Westerlund (s.1966).

Hallituksen monimuotoisuus

Aspossa hallituksen monimuotoisuus nähdään olennaisena osana vastuullista toimintaa ja menestystekijänä, joka mahdollistaa Aspon strategisten tavoitteiden saavuttamisen. Hallituksen monimuotoisuus on osana yhteistyökykyistä ja toimivaa hallitusta, joka pystyy vastaamaan yhtiön liiketoimintojen ja strategisten tavoitteiden asettamiin vaatimuksiin sekä tukemaan ja haastamaan yhtiön toimivaa johtoa ennakoivasti ja rakentavasti.

Hallituksen kokoonpanoa koskevan ehdotuksen varsinaiselle yhtiökokoukselle valmistelee ja tekee Aspon osakkeenomistajien nimitystoimikunta. Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ottaa hallituksen kokoonpanoa suunniteltaessa huomioon nämä monimuotoisuutta koskevat periaatteet, sekä erityisesti yhtiön liiketoimintojen kulloisetkin tarpeet ja kehitysvaiheet sekä hallituksen valiokuntien edellyttämät osaamisalueet. Hallituksen jäsenten valinnassa keskeisenä tavoitteena on varmistaa, että hallitus kokonaisuutena tukee Aspon nykyisen ja tulevan liiketoiminnan kehittämistä.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta käsittelee hallituksen jäseneltä vaadittavan osaamisen, tietotaidon ja soveltuvuuden, jotta jäsenellä voidaan olettaa olevan sopiva asiantuntemus ja kokemus tehtävän menestykselliseen hoitamiseen. Nimitystoimikunnan valmistelutyön tavoitteena on varmistaa, että hallitus muodostaa toimivan kokonaisuuden.

Hallituksen monimuotoisuutta tarkastellaan eri näkökulmista. Aspon hallituksen kokoonpanon kannalta olennaisia tekijöitä ovat erityisesti hallituksen jäsenten toisiaan täydentävä osaaminen, koulutus ja kokemus eri markkinoilta, toimialoilta, johtamisesta, eri kehitysvaiheessa olevista liiketoiminnoista sekä jäsenten henkilökohtaiset ominaisuudet. Hallituksen monimuotoisuutta tukee lisäksi muun muassa kokemus kansainvälisestä toimintaympäristöstä sekä ikä- ja sukupuolijakauman huomioiminen.

Aspon hallituksen jäseneksi valittavalla on oltava tehtävän edellyttämä pätevyys ja mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa tehtävän hoitamiseen. Hallituskokoonpanon valmistelussa huomioidaan myös pitkän aikavälin tarpeet ja seuraajasuunnittelu. Hallituskokoonpanon ja jäsenten lukumäärän on mahdollistettava hallituksen tehtävien tehokas hoitaminen.

TOIMITUSJOHTAJA

Aspo Oyj:n toimitusjohtajan valitsee hallitus, joka päättää toimitusjohtajalle maksettavasta palkasta ja palkkiosta, pitkän ja lyhyen aikavälin kannustintavoitteista sekä toimitusjohtajasopimuksen muista ehdoista. Toimitusjohtajan toimisuhteen ehdot on määritelty kirjallisessa toimitusjohtajasopimuksessa, jonka hallitus on hyväksynyt. Toimitusjohtaja valitaan tehtäväänsä toistaiseksi.

Aspon toimitusjohtajana toimii diplomi-insinööri, kauppatieteiden maisteri Rolf Jansson (s.1969). Toimitusjohtaja johtaa ja kehittää konsernin liiketoimintaa ja vastaa operatiivisesta hallinnosta hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Hän esittelee ja raportoi hallitukselle. Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien määräysten mukaisesti ja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtaja toimii myös tytäryhtiöiden hallitusten puheenjohtajana sekä operatiivisena esimiehenä Aspon hallinnolle ja alakonsernien toimitusjohtajille. Hän vastaa lisäksi sisäisestä tarkastuksesta sekä konsernin riskienhallinnasta, joita koordinoi lakiasiainjohtaja.

KONSERNIN JOHTORYHMÄ

Toimitusjohtajaa avustaa konsernin johtoryhmä. Konsernin johtoryhmä vastaa Aspo-konsernin strategisen rakenteen kehittämisestä ja yhtiön tuloksesta sekä valmistelee konsernin politiikat ja yhteiset käytännöt. Konsernin johtoryhmään kuuluvat konsernin toimitusjohtaja, talousjohtaja, konsernin kehitysjohtaja, lakiasianjohtaja sekä liiketoimintayksiköiden toimitusjohtajat. Konsernin johtoryhmä kokoontuu vähintään kuusi kertaa vuodessa.

PALKITSEMINEN

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan palkitsemista koskeva palkitsemispolitiikka on hyväksytty Aspon hallituksessa 4.3.2022. Palkitsemispolitiikassa kuvataan hallituksen ja toimitusjohtajan palkitsemista koskevat päätöksentekomenettelyt ja periaatteet, ja se esitetään yhtiökokoukselle joka neljäs vuosi tai aina silloin, kun politiikkaan tehdään muutoksia. Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat, palkkiot ja muut taloudelliset etuudet on selostettu erillisessä palkitsemisraportissa, joka löytyy yhtiön verkkosivuilta osoitteesta www.aspo.fi/palkitseminen.

TILINTARKASTUS

Riippumattoman ulkopuolisen tilintarkastuksen lakisääteisenä tehtävänä on erityisesti varmistaa, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot yhtiön tilikauden tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Yhtiöjärjestyksen mukaan varsinainen yhtiökokous valitsee tilintarkastajan, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Yhtiökokous päättää myös tilintarkastajalle suoritettavan palkkion määrästä ja sen maksuperusteesta. Tilintarkastajan toimikausi päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Tilintarkastajaa vaihdettaessa varsinainen yhtiökokous valitsee tilintarkastajan tarkastusvaliokunnan valmisteleman hallituksen ehdotuksen pohjalta.

Yhtiökokouksen valitsema tilintarkastaja vastaa tarkastustyön ohjeistuksesta ja koordinoinnista koko konsernissa keskitetysti. Tilintarkastaja tarkastaa osana vuosittaista tilintarkastusta yhtiön kirjanpidon ja hallinnon. Lisäksi tilintarkastaja tarkastaa konsernitilinpäätöksen ja muut konserniyritysten keskinäiset suhteet. Tilintarkastaja antaa yhtiön osakkeenomistajille lain edellyttämän tilintarkastuskertomuksen vuositilinpäätöksen yhteydessä. Hallitukselle toimitetaan myös tilintarkastajan mahdollisesti antamat muut raportit ja lausunnot.

Vuoden 2022 yhtiökokous valitsi yhtiön tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö Deloitte Oy:n. Päävastuullisena tilintarkastajana toimi KHT Jukka Vattulainen. Deloitte Oy:lle kuuluville yhteisöille Suomessa ja ulkomailla maksettiin vuonna 2022 palkkioita Aspo-konsernin yhtiöiden tilintarkastuksesta yhteensä noin 355 000 euroa. Lisäksi ostettiin muita palveluita noin 41 000 eurolla.

SISÄINEN VALVONTA

Aspon sisäisen valvonnan erityisenä tavoitteena on varmistaa toiminnan kannattavuus ja tehokkuus, luotettava taloudellinen raportointi ja soveltuvien lakien ja määräysten sekä sovittujen käytäntöjen ja toimintaperiaatteiden noudattaminen. Aspon sisäinen valvonta käsittää liiketoimintaprosesseihin sisäänrakennetun valvonnan, konsernin johtamisjärjestelmän ja koko konsernin kattavan taloudellisen raportoinnin valvonnan. Sisäinen valvonta on oleellinen osa yhtiön johtamista, riskienhallintaa ja hallintoa.

Sisäisen valvonnan tavoitteena on saada aikaan riittävä varmuus päämäärien ja tavoitteiden saavuttamisesta seuraavissa asioissa:

- toiminnan tuloksellisuus ja tehokkuus sekä pääomien hallinta
- taloudellisen ja toiminnallisen tiedon luotettavuus ja eheys
- lakien, määräysten ja sopimusten sekä eettisten periaatteiden ja yhteiskuntavastuun noudattaminen
- omaisuuden ja brändien turvaaminen ja vastuullinen hoitaminen

Vastuu sisäisen valvonnan järjestämisestä kuuluu hallitukselle ja toimitusjohtajalle sekä konsernissa että eri liiketoiminnoissa. Hallitus on vastuussa osakkeenomistajille ja toimitusjohtaja hallitukselle. Sisäisen tarkastuksen toiminto tukee konsernin ja liiketoiminnan johtoa sisäisen valvonnan tehtävässä ja tavoitteena on antaa Aspon hallitukselle riittävä varmuus sisäisen valvonnan toimivuudesta.

TALOUDELLINEN RAPORTOINTI

Taloudellisen raportoinnin valvonta perustuu liiketoimintaprosessien valvontaan. Taloudelliseen raportointiin käytettävä tieto syntyy liiketoimintaprosessien edetessä ja vastuu tiedon oikeellisuudesta on kaikilla prosessiin osallistuvilla. Talouden raportointiprosessi on hajautettu ja sitä valvoo tarkastusvaliokunta.

Konsernitilinpäätös laaditaan EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen IFRS-standardien mukaan, emoyhtiön ja suomalaisten tytäryhtiöiden tilinpäätökset laaditaan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laadintaa koskevien lakien ja säännösten mukaan. Jokainen erillisyhtiö noudattaa kirjanpidossaan sijaintimaan lainsäädäntöä, mutta raportoi tiedot Aspon antaman laskentaohjeistuksen mukaisesti. Yksittäisillä yrityksillä voi olla oma tilipuiteistonsa, mutta niiden tiedot konsolidoidaan yhteistä tilipuitteistoa noudattaen toimialatasolle, jossa niiden oikeellisuus arvioidaan ja siirretään edelleen konsernitasolle. Aspo-konsernin tiedot tarkistetaan ja niiden laatu arvioidaan kuukausittain. Jokaisessa välivaiheessa tiedon laadusta ja sen tuottamisen prosessista vastuussa oleva yksikkö arvioi tiedon oikeellisuutta. Konsernitason tarkistus- ja täsmäytysmekanismit ovat käytössä kuukausittain.

Taloudellista raportointia varten konsernilla on käytössä tarvittavat raportointijärjestelmät, jotka on hajautettu ja joiden käytössä noudatetaan sisäisen valvonnan periaatteita. Asetettujen tavoitteiden toteutumista seurataan kuukausittain konsernin konsolidointi- ja raportointijärjestelmän avulla. Järjestelmä kattaa toteutuma- ja vertailutietojen lisäksi ajantasaiset ennusteet. Aspon hallitus saa vastaavat raportit käyttöönsä kuukausittain. Hallitus arvioi konsernin tilaa ja tulevaisuutta saamansa tiedon perusteella. Hallitus vastaa tilinpäätöksen sisällöstä ja sen julkaisemisesta.

Raportoinnin oikeellisuutta ja prosessien toimivuutta arvioi tarkastusvaliokunnan lisäksi riippumaton ulkopuolinen tilintarkastusyhteisö.

SISÄINEN TARKASTUS

Sisäinen tarkastus avustaa hallitusta sen valvontatehtävän hoidossa mm. arvioimalla Aspon toiminnan tavoitteiden saavuttamiseksi ylläpidetyn sisäisen valvonnan tasoa. Sisäinen tarkastus tukee organisaatiota arvioimalla ja varmistamalla liiketoimintaprosessien, riskienhallinnan sekä johtamisen ja hallinnon toimivuutta.

Sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteet vahvistetaan hallituksen antamissa sisäisen valvonnan periaatteissa. Toiminnan koordinointi kuuluu konsernin lakiasiainjohtajalle, ja toiminnon havainnoista raportoidaan toimitusjohtajalle, tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle. Sisäinen tarkastus on organisoitu konsernin kokoa vastaavaksi ja tarvittaessa hankitaan lisäresursseja ja erikoisosaamista. Tarkastukset perustuvat riskien arviointiin. Tarkastustyön arvioinnin ja varmistuksen kohteena ovat toimintojen tuloksellisuus ja tehokkuus, taloudellisen ja toiminnallisen raportoinnin luotettavuus, toiminnan lainmukaisuus ja varojen turvaaminen.

Tarkastuksista laaditaan kirjallinen raportti, joka jaetaan konsernin toimitusjohtajalle, tarkastettavan alakonsernin ylimmälle johdolle sekä tarkastettavan toiminnon tai yksikön johdolle. Sisäinen tarkastus laatii Aspon hallituksen tarkastusvaliokunnalle vähintään neljännesvuosittain yhteenvetoraportin suoritetuista tarkastuksista, merkittävimmistä havainnoista sekä sovituista toimenpiteistä.

Tarkastusvaliokunta seuraa sisäisen tarkastuksen toimintaa ja tehokkuutta säännöllisesti kokouksissaan, sekä käsittelee sisäisen tarkastuksen suunnitelmia ja raportteja.

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinnan päämääränä on edistää konsernin tavoitteiden saavuttamista. Riskienhallinnan avulla pyritään etukäteen tunnistamaan ja hallitsemaan potentiaalisia ongelmia sekä tunnistamaan ja hyödyntämään liiketoimintamahdollisuuksia. Riskienhallinta tukee Aspon strategian kehittämistä ja täytäntöönpanoa.

Riskienhallinnan päämääränä on, että Aspossa on:

- Tehokas riskienhallinnan ohjausmalli sekä siihen liittyvät prosessit ovat integroituna Aspon liiketoiminnan johtamiseen.
- Johdolla on käytössään laadukasta ja ajantasaista tietoa liiketoimintaan liittyvistä riskeistä ja niiden hallintatoimenpiteistä päätöksenteon tukena.
- Riskien ja yllättävien tapahtumien toteutumisen todennäköisyyttä sekä vaikutuksia taloudelle ja maineelle pystytään tehokkaasti pienentämään.
- Riskienhallintatoimenpiteet ja valitut kontrollitoimenpiteet perustuvat Aspon riskinottohalukkuuteen ja riskinkantokykyyn.
- Yhteistyö riskienhallinnassa on tehokasta Aspon eri toimintojen välillä.

Vastuu riskienhallinnasta on konsernin ja liiketoimintojen johdolla. Johto vastaa riittävien toimenpiteiden määrittämisestä, toteuttamisesta sekä toimenpiteiden toteutumisen seurannasta osana normaalia toiminnan ohjausta. Riskienhallintaa koordinoi konsernin lakiasiainjohtaja, joka raportoi toimitusjohtajalle.

Tarkastusvaliokunta seuraa riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta, sekä käsittelee riskienhallintatoiminnon suunnitelmia ja raportteja.

Jokaiselle toimialalle on erillinen riskienhallintaohjelma. Liiketoiminnan riskejä ja niiden hallintaa käsitellään säännöllisesti liiketoimintojen johtoryhmissä. Konsernin yhteiset toiminnot huolehtivat siitä, että niiden vastuulla oleviin prosesseihin sisällytetään riittävät riskien arviointi- ja raportointimenettelyt. Konsernin hallinto vastaa konsernitason vakuutusohjelmista.

Jokaiselle toimialalle ominaiset riskit tunnistetaan liiketoimintayksiköissä, niitä arvioidaan liiketoimintojen johtoryhmissä ja niistä raportoidaan liiketoimintojen hallituksille sekä tarvittaessa Aspon hallitukselle tai tarkastusvaliokunnalle.

Riskejä arvioidaan jatkuvasti ja niiden hallintaa käsitellään toimialayhtiöiden johdossa. Riskiarvioinnit päivitetään Aspon johtamiskäytännön mukaisesti ja keskeiset tulokset esitetään neljännesvuosittain julkaistavissa osavuosikatsauksissa.

Rahoitusriskit ja rahoituksen riskienhallinnan periaatteet ja organisaatio on selostettu tilinpäätöksen liitetiedoissa.

LÄHIPIIRILIIKETOIMET

Aspo noudattaa lähipiiritoimiin liittyvää lainsäädäntöä, Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia sekä Nasdaq Helsinki Oy:n sääntöjä ja ohjeita. Näihin perustuen Aspon on arvioitava ja seurattava liiketoimia, jotka se tekee lähipiirinsä kanssa ja myös huolehdittava siitä, että päätöksenteossa mahdolliset eturistiriidat tulevat asianmukaisesti huomioon otetuiksi. Aspo ylläpitää lähipiiriin kuuluvista osapuolista luetteloa ja tarkistaa mahdolliset muutokset vähintään kerran vuodessa. Jos lähipiiriliiketoimet ovat Aspon kannalta olennaisia ja ne poikkeavat tavanomaisesta liiketoiminnasta tai on tehty muutoin kuin tavanomaisin markkinaehdoin, on tällaisia lähipiiriliiketoimia koskeva päätöksentekomenettely selostettava tilinpäätöksessä.

Aspon lähipiiriliiketoimet on selostettu konsernintilinpäätöksen liitetiedossa 5.2 Lähipiiri. Lähipiiriliiketoimet eivät ole yhtiön kannalta olennaisia eivätkä poikkea yhtiön tavanomaisesta liiketoiminnasta ja ne on tehty tavanomaisin markkinaehdoin.

SISÄPIIRIHALLINTO

Aspo-konsernissa noudatetaan Markkinoiden väärinkäyttöasetusta (EU N:o 596/2014) ja sen nojalla annettua sääntelyä sekä muita soveltuvia ohjeita, mukaan lukien Nasdaq Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta.

Aspo Oyj:n pysyvään sisäpiiriin kuuluvat hallituksen jäsenet, konsernin johtoryhmä, tilintarkastaja sekä muut henkilöt, joilla on säännöllinen pääsy sisäpiiritietoon.

Aspo Oyj:n johtotehtävissä toimiviin henkilöihin kuuluvat hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenet. Lisäksi Aspo perustaa ja ylläpitää tarpeen mukaan hankekohtaisia sisäpiirirekistereitä sisäpiirihankkeiden valmisteluun osallistuvista henkilöistä.

Aspon johtotehtävissä toimivia henkilöitä ja pysyviä sisäpiiriläisiä koskee 30 päivän suljettu ikkuna ennen osa- ja puolivuosikatsauksen sekä tilinpäätöksen julkistamista. Suljetun ikkunan aikana liiketoimet Aspon osakkeilla ja muilla rahoitusvälineellä omaan tai kolmannen lukuun ovat kiellettyjä. Hankekohtaiseen sisäpiirirekisteriin merkityt henkilöt eivät myöskään saa käydä kauppaa yhtiön liikkeelle laskemilla arvopapereilla hankkeen voimassaoloaikana. Aspon johtotehtävissä toimivien ja heidän lähipiiriinsä kuuluvien henkilöiden on ilmoitettava yhtiön rahoitusvälineisiin liittyvät liiketoimensa yhtiölle ja Finanssivalvonnalle.

Sisäpiiriasioiden ohjauksesta ja valvonnasta vastaa konsernin talousjohtaja.

Aspo Oyj:n sisäpiirirekisteriä sekä hankekohtaisia sisäpiirirekistereitä ylläpidetään Sire-palvelussa, joka on Euroclear Finlandin asiakkailleen tarjoama sovelluspalvelu sisäpiirihallintoon kuluvien rekistereiden ylläpitämiseksi.

Aspo Oyj:n selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, palkitsemispolitiikka ja palkitsemisraportti vuodelta 2022 on julkaistu Aspon verkkosivuilla osoitteessa www.aspo.fi/hallinto.

Konsernin hallitus

31.12.2022

HEIKKI WESTERLUND

SALLA PÖYRY

PATRICIA ALLAM

TATU VEHMAS

TAPIO KOLUNSARKA

MAMMU KAARIO

MIKAEL LAINE

Konsernin hallitus

31.12.2022

HEIKKI WESTERLUND

Kauppatieteiden maisteri, s. 1966
Hallitusammattilainen
Hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2021
Hallituksen jäsen vuodesta 2020
Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja vuodesta 2021
Tarkastusvaliokunnan jäsen vuonna 2020
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

OMISTUS
Aspon osakkeita 31.12.2022: 15 000 kpl, 0,05 % osakekannasta, lähipiiriyhtiö Heiwes Oy:n omistuksessa: 20 000 kpl, 0,06 % osakekannasta.
Ei osakepohjaisiin kannustinjärjestelmiin perustuvia omistuksia tai oikeuksia.

PATRICIA ALLAM

Kauppatieteiden maisteri, MBA (IMD), s. 1985
Hallituksen jäsen vuodesta 2021
Tarkastusvaliokunnan jäsen vuodesta 2021
Riippumaton yhtiöstä, riippuvainen merkittävistä osakkeenomistajista

OMISTUS
Aspon osakkeita 31.12.2022: 6 371 kpl, 0,02 % osakekannasta, lähipiiriyhtiö Havsudden Oy Ab:n omistuksessa: 3 262 941 kpl, 10,38 % osakekannasta.
Aspon hybridilaina 2022: 0,2 M€, lähipiiriyhtiö Havsudden Oy Ab:n omistuksessa 0,7 M€.
Ei osakepohjaisiin kannustinjärjestelmiin perustuvia omistuksia tai oikeuksia.

MAMMU KAARIO

Varatuomari, MBA, s. 1963
Hallitusammattilainen
Hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 2018
Hallituksen jäsen vuodesta 2012
Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja vuodesta 2017
Tarkastusvaliokunnan jäsen vuodesta 2012
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

OMISTUS
Aspon osakkeita 31.12.2022: 10 000 kpl, 0,03 % osakekannasta.
Ei osakepohjaisiin kannustinjärjestelmiin perustuvia omistuksia tai oikeuksia.

TAPIO KOLUNSARKA

Diplomi-insinööri, kauppatieteiden maisteri, s. 1975
Toimitusjohtaja, Evac Group, 2020–
Hallituksen jäsen vuodesta 2022
Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen vuodesta 2022
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

OMISTUS
Aspon osakkeita 31.12.2022: ei omistuksia.
Ei osakepohjaisiin kannustinjärjestelmiin perustuvia omistuksia tai oikeuksia.

MIKAEL LAINE

Kauppatieteiden maisteri, s. 1964
Strategiajohtaja, Cargotec Oyj, 2014
Hallituksen jäsen vuodesta 2016
Tarkastusvaliokunnan jäsen vuodesta 2016
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

OMISTUS
Aspon osakkeita 31.12.2022: 10 000 kpl, 0,03 % osakekannasta.
Aspon hybridilaina 2022: 0,2 M€
Ei osakepohjaisiin kannustinjärjestelmiin perustuvia omistuksia tai oikeuksia.

SALLA PÖYRY

Kauppatieteiden tohtori, CEFA, s. 1984
Hallituksen puheenjohtaja, Procurator-Holding Oy, 2015–
Hallituksen puheenjohtaja, toimitusjohtaja, Aspana Ab, 2021–
Hallituksen jäsen vuodesta 2016
Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen vuodesta 2020
Tarkastusvaliokunnan jäsen vuosina 2016–2020
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

OMISTUS
Aspon osakkeita 31.12.2022: 1 000 kpl, 0,003 % osakekannasta, lähipiiriyhtiö Procurator-Holding Oy:n omistuksessa: 514 882 kpl, 1,64 % osake kannasta.
Aspon hybridilaina 2022: lähipiiriyhtiö Procurator-Holding Oy:n omistuksessa 1,3 M€
Ei osakepohjaisiin kannustinjärjestelmiin perustuvia omistuksia tai oikeuksia.

TATU VEHMAS

Kauppatieteiden kandidaatti, s. 1994
Hallituksen puheenjohtaja: AEV Capital Holding Oy, 2020–
Toimitusjohtaja, TAAVi Capital Oy, 2020–
Hallituksen jäsen vuodesta 2018
Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen vuodesta 2019
Tarkastusvaliokunnan jäsen vuodesta 2020 ja vuosina 2018–2019
Riippumaton yhtiöstä, riippuvainen merkittävistä osakkeenomistajista

OMISTUS
Aspon osakkeita 31.12.2022: 42 790 kpl, 0,14 % osakekannasta, lähipiiriyhtiö AEV Capital Holding Oy:n omistuksessa: 3 253 554 kpl, 10,36 % osakekannasta.
Aspon hybridilaina 2022: 1,5 M€
Ei osakepohjaisiin kannustinjärjestelmiin perustuvia omistuksia tai oikeuksia.

Konsernin johtoryhmä

31.12.2022

ROLF JANSSON

MIKKO PASANEN

ARTO MEITSALO

TONI SANTALAHTI

MIKKO HEIKKILÄ

MATTI-MIKAEL KOSKINEN

Konsernin johtoryhmä

31.12.2021

ROLF JANSSON

Diplomi-insinööri, kauppatieteiden maisteri, s. 1969
Toimitusjohtaja, Aspo Oyj, 2021–

KESKEINEN TYÖKOKEMUS
Toimitusjohtaja, VR-Yhtymä Oy, 2016–2021
Johtaja, VR Transpoint, 2011–2016
Kehitysjohtaja, VR-Yhtymä Oy, 2009–2011
Johtaja, Nordean Corporate Finance, 2007–2009
Liikkeenjohdon konsultti, Booz Allen Hamilton, 1999–2007
Liikkeenjohdon konsultti, Smg consulting, 1995–1999

KESKEISET LUOTTAMUSTEHTÄVÄT
Hallituksen puheenjohtaja; NRC Group ASA, ESL Shipping Oy, Leipurin Oyj, Telko Oy
Hallituksen varapuheenjohtaja; East Office of Finnish Industries
Hallituksen jäsen; Sarlin Group Oy

OMISTUS
Aspon osakkeita 31.12.2022: 40 000 kpl, 0,13 % osakekannasta.
Aspon hybridilaina 2022: 0,1 M€

MIKKO HEIKKILÄ

Diplomi-insinööri, s. 1984
Konsernin kehitysjohtaja, Aspo Oyj, 2021–

KESKEINEN TYÖKOKEMUS
Sijoituspäällikkö, Onvest Oy, 2019–2021
Liikkeenjohdon konsultti, McKinsey & Company, 2015–2019
Liikkeenjohdon konsultti, Capacent Oy, 2012–2015
Kehitysinsinööri, Konecranes Oyj, 2010–2012

KESKEISET LUOTTAMUSTEHTÄVÄT
Hallituksen jäsen; Leipurin Oyj

OMISTUS
Aspon osakkeita 31.12.2022: 4 098 kpl, 0,01 % osakekannasta

MATTI-MIKAEL KOSKINEN

Kauppatieteiden maisteri, s. 1972
Toimitusjohtaja, ESL Shipping Oy, 2013–

KESKEINEN TYÖKOKEMUS
Toimitusjohtaja, Meriaura Oy, 2007–2013
Chartering Manager, varatoimitusjohtaja, Meriaura Oy, 2004–2006
Konsultti, Maailmanpankki, 2004
Projektitutkija, Turun kauppakorkeakoulu, 2003–2004

KESKEISET LUOTTAMUSTEHTÄVÄT
Hallituksen puheenjohtaja: Suomen Varustamot ry
Hallituksen varapuheenjohtaja: Arctia Oy
Hallituksen jäsen: International Chamber of Shipping, Suomen Vesitieyhdistys ry, Hiilitieto ry
Jäsen, ICC Suomen Valtuuskunta

OMISTUS
Aspon osakkeita 31.12.2022: 62 857 kpl, 0,20 % osakekannasta

ARTO MEITSALO

Kauppatieteiden maisteri, s. 1963
Talousjohtaja, Aspo Oyj, 2009–
Toimitusjohtaja, Aspo Palvelut Oy, 2013

KESKEINEN TYÖKOKEMUS
Vt. toimitusjohtaja, Kauko Oy, 2018–2019
Vt. toimitusjohtaja, Kauko-Telko Oy, 2008
Talousjohtaja, Kauko-Telko Oy, 2007
Johtaja, Kaukomarkkinat Oy, 2005–2007
Group Controller, Kaukomarkkinat Oy, 2002–2005
Laskentaekonomi, Suomen Pankki, 1993–2002
Laskentaekonomi, Kaukomarkkinat Oy, 1989–1993

KESKEISET LUOTTAMUSTEHTÄVÄT
Valiokunnan puheenjohtaja: Kaupan liitto, kauppapoliittinen valiokunta
Hallituksen varapuheenjohtaja: Silmäsäätiö

OMISTUS
Aspon osakkeita 31.12.2022: 67 596 kpl, 0,22 % osakekannasta.

MIKKO PASANEN

Kauppatieteiden maisteri, s. 1973
Toimitusjohtaja, Telko Oy, 2019–

KESKEINEN TYÖKOKEMUS
Toimitusjohtaja, Onninen Oy, 2016–2018
Johtaja, Kesko (Rautakesko Oy), 2010–2018
Venäjän maajohtaja, Rautakesko Oy, 2007–2010
Talousjohtaja, Venäjä, Rautakesko Oy, 2005–2007
Päällikkötehtäviä, Outokumpu Copper Products, 2000–2005

KESKEISET LUOTTAMUSTEHTÄVÄT
Hallituksen jäsen: European Association of Chemical Distributors (FECC), Teknisen Kaupan Liitto ry, Teknisen Kaupan Palvelut-TKP Oy
Valiokunnan jäsen: Kaupan liitto, Venäjän-kaupan valiokunta
Hallituksen varajäsen: East Office of Finnish Industries Oy

OMISTUS
Aspon osakkeita 31.12.2022: 39 904 kpl, 0,13 % osakekannasta.
Aspon hybridilaina 2022: 0,1 M€

TONI SANTALAHTI

Oikeustieteen kandidaatti, s. 1971
Lakiasiainjohtaja, Aspo Oyj, 2017–

KESKEINEN TYÖKOKEMUS
Konsernin lakimies, Aspo Oyj, 2009–2017
Hallintopäällikkö/päälakimies, Kauko-Telko Oy, 2006–2009

KESKEISET LUOTTAMUSTEHTÄVÄT
Hallituksen puheenjohtaja: Olarin Huolto Oy
Hallituksen varapuheenjohtaja: Tapiolan Lämpö Oy

OMISTUS
Aspon osakkeita 31.12.2022: 22 927 kpl, 0,07 % osakekannasta

Liiketoimintojen hallitukset

31.12.2022

ESL SHIPPING OY

Rolf Jansson
Hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2021

Mikko Niini
Diplomi-insinööri, merenkulkuneuvos
Hallituksen jäsen: Navidom Oy,
Rauma Marine Constructions Oy
Hallituksen jäsen vuodesta 2012

Kimmo Nordström
Senior Adviser, Partner, Capstan Ltd
Hallituksen jäsen vuodesta 2016

Ulla Tapaninen
Tekniikan tohtori
Apulaisprofessori, Tallinnan teknillinen yliopisto
Hallituksen jäsen vuodesta 2012

LEIPURIN OYJ

Rolf Jansson
Hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2021

Jukka Havia
Kauppatieteiden maisteri
Chief Financial Officer, Evac Group
Hallituksen jäsen vuodesta 2014

Mikko Heikkilä
Diplomi-insinööri
Konsernin kehitysjohtaja, Aspo Oyj
Hallituksen jäsen vuodesta 2021

Kaisa Poutanen
Tekniikan tohtori
Chief Advisor, Nordic FoodTech Venture Capital
Hallituksen jäsen vuodesta 2014

Harri Sivula
Hallintotieteiden maisteri
Hallitusammattilainen
Hallituksen jäsen 2010–2013 ja vuodesta 2014

TELKO OY

Rolf Jansson
Hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2021

Ralf Holmlund
Kauppatieteiden maisteri
Hallitusammattilainen
Hallituksen jäsen vuodesta 2018

Elina Piispanen
Kauppatieteiden maisteri
Hallitusammattilainen
Hallituksen jäsen vuodesta 2017

Mika Salokangas
Kauppatieteiden maisteri
Hallitusammattilainen
Hallituksen jäsen vuodesta 2022

Toimintakertomus 2022

ASPON LIIKETOIMINTAMALLI

Aspo tavoittelee kestävää pitkän aikavälin kasvua sijoittamalla saavutettuja tuottoja uudelleen tuottaviin kohteisiin ja ottamaan askeleita kohti compounder-profiilia. Aspo toimii omistamilleen yrityksille kasvun mahdollistajana ja pyrkii parantamaan niiden kannattavuutta ja tuottoa kehittämällä liiketoimintoja ja varmistamalla vakaat kassavirrat. Tavoitteena on ottaa entistä aktiivisempi rooli yritysjärjestelyissä sekä omistettujen liiketoimintojen kasvuinvestoinneissa ja yritysostoissa. Aspo keskittyy erityisesti B-to-B-teollisuuspalveluihin ja sen tärkeimmät klusterit ovat logistiikka ja kauppa.

Aspon raportoitavat segmentit vuonna 2022 olivat ESL Shipping, Leipurin ja Telko. Muu toiminta sisältää Aspon konsernihallinnon, talous- ja ICT-palvelukeskuksen.

TÄYDENTÄVÄT RAPORTIT

Aspo Oyj on antanut erillisen selvityksen vuoden 2022 hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Lisäksi Aspo julkaisee Suomen kirjanpitolain edellyttämän selvityksen muista kuin taloudellisista tiedoista, joka noudattaa Euroopan Parlamentin ja Neuvoston asetuksen (EU) 2020/852 määräyksiä, vastuullisuusraporttina samaan aikaan tämän toimintakertomuksen kanssa. Molemmat selvitykset julkaistaan yhtiön kotisivulla www.aspo.fi ja ne löytyvät myös Aspon Vuosi 2022 -julkaisusta yhdessä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen kanssa.

ASPO-KONSERNIN AVAINLUVUT

	2022	2021	2020	2019	2018
Liikevaihto, koko konserni, Me	**652,6**	586,4	500,7	587,7	540,9
Liikevaihto jatkuvista toiminnoista, Me	**643,4**	573,3	474,3	587,7	540,9
Liikevaihto lopetetuista toiminnoista, Me	**9,2**	13,1	26,4		
Liikevoitto, koko konserni, Me	**31,2**	33,9	19,3	21,1	20,6
Liikevoitto jatkuvista toiminnoista, Me	**33,9**	36,9	16,7	21,1	20,6
Liikevoitto lopetetuista toiminnoista, Me	**-2,7**	-3,0	2,6		
Liikevoitto-% koko konserni	**4,8**	5,8	3,9	3,6	3,8
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, Me	**-24,1**	-8,5			
Vertailukelpoinen liikevoitto, koko konserni, Me	**55,3**	42,4	19,3	21,1	20,6
Vertailukelpoinen liikevoitto-%, koko konserni	**8,5**	7,2	3,9	3,6	3,8
Voitto ennen veroja jatkuvista toiminnoista, Me	**27,6**	33,0	12,2	18,2	16,4
Voitto ennen veroja jatkuvista toiminnoista, %	**4,3**	5,8	2,6	3,1	3,0
Tilikauden voitto, Me	**20,7**	25,3	13,4	16,1	14,2
Jatkuvien toimintojen tulos, Me	**23,5**	28,3	10,8	16,1	14,2
Lopetettujen toimintojen tulos, Me	**-2,8**	-3,0	2,6		
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	**0,61**	0,76	0,39	0,47	0,42
Jatkuvien toimintojen EPS, euroa	**0,70**	0,86	0,30	0,47	0,42
Lopetettujen toimintojen EPS, euroa	**-0,09**	-0,10	0,09		
Oman pääoman tuotto (ROE), %	**15,2**	20,8	11,4	13,5	12,4
Omavaraisuusaste, %	**34,7**	32,0	30,1	30,1	29,5
Nettovelkaantumisaste, %	**108,4**	131,0	149,0	162,2	154,4
Liiketoiminnan rahavirta, Me	**67,7**	44,0	65,0	52,5	20,3
Vapaa rahavirta, Me	**34,4**	27,5	56,0	45,2	-34,8

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä on alettu raportoida Aspo-konsernissa vuodesta 2021 lähtien. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät on selostettu seuraavalla sivuilla. Vuosien 2018–2020 vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät on selostettu alla, ja avainlukutaulukon lukuja ei ole niiden osalta oikaistu.

Vuoden 2019 lukuihin vaikuttaa Hallinto-oikeuden päätös alentaa Telkolle vuonna 2015 määrättyä veronlisäystä, joka kasvatti etenkin rahoitustuottoja ja paransi osakekohtaista tulosta 0,05 euroa.

Vuoden 2018 luvut sisältävät Kaukon liikearvon arvonalentumistappion 4,8 Me.

Avainlukujen vertailukelpoisuuteen vaikuttaa IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöönotto 1.1.2019.

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet esitetään toimintakertomuksen viimeisellä sivulla.

TULOS

Konsernin liikevaihto jatkuvista toiminnoista nousi tilikaudella merkittävästi ja oli 643,4 miljoonaa euroa (573,3). Vuoden 2022 vertailukelpoinen liikevoitto kohosi 55,3 miljoonaan euroon (42,4) ja vertailukelpoinen liikevoittoprosentti oli 8,5 % (7,2). Raportoituja lukuja painoivat vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, joita oli yhteensä -24,1 miljoonaa euroa. Ne koostuivat pääosin Venäjän hyökkäykseen liittyneistä kulueristä ja etenkin Telkon ja Leipurin myytävänä olevien idän liiketoimintojen arvonalentumistappioista. Jatkuvien toimintojen liikevoitto oli 33,9 miljoonaa euroa (36,9). Jatkuvien toimintojen osakekohtainen tulos oli 0,70 euroa (0,86).

ESL Shippingin vuoden 2022 liikevaihto kasvoi 28 % edellisvuoteen nähden ja oli 245,4 miljoonaa euroa (191,4). Vertailukelpoinen liikevoitto nousi yhtiön historian parhaalle tasolle 37,4 miljoonaan euroon (26,8) ja vertailukelpoinen liikevoittoprosentti oli 15,2 % (14,0). Telkon liikevaihto pysyi edellisvuoden tasolla ja oli 267,4 miljoonaa euroa (268,8). Telkon vuoden 2022 vertailukelpoinen liikevoitto 20,8 miljoonaa euroa (21,2) ja vertailukelpoinen liikevoittoprosentti säilyi vahvana ollen 7,8 % (7,9). Leipurin liikevaihto kasvoi 15 % vuonna 2022 ja oli 130,6 miljoonaa euroa (113,1). Leipurin vertailukelpoinen liikevoitto vuonna 2022 oli 3,3 miljoonaa euroa (1,9) ja vertailukelpoinen liikevoittoprosentti 2,5 % (1,7).

Aspo on vielä vuonna 2022 raportoinut liikevaihtoa markkina-alueittain jaolla: Suomi, Skandinavia, Baltia ja itämarkkinat, eli Venäjä, muut IVY-maat ja Ukraina. Itäisten markkinoiden osuus liikevaihdosta jatkoi laskuaan vuoden 2022 neljännellä neljänneksellä pääasiassa johtuen Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan sekä Aspon päätöksistä supistaa Venäjän toimintoja ja poistua suunnitellusti markkinoilta. Venäjältä vetäytymisen vuoksi Aspon päämarkkina-alueiden jako tulee muuttumaan vuoden 2023 alussa. Aiemmin julkistetun strategian mukaisesti yhtiön kasvuinvestoinnit kohdennetaan tulevaisuudessa länsimarkkinoille, ja Venäjä, muut IVY-maat ja Ukraina -markkina-alueen osuus Aspon liikevaihdosta laski vuoden viimeisellä neljänneksellä jo 13,2 prosenttiin.

Vuonna 2022 vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä oli yhteensä -24,1 miljoonaa euroa, josta -20,7 miljoonaa euroa johtuu Ukrainassa käytävän sodan vaikutuksista Aspo-konsernin liiketoimintaan. Lopetettuna toimintona raportoitavaan Kauko-liiketoimintasegmenttiin liittyviä vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä oli yhteensä -2,5 miljoonaa euroa ja ne raportoidaan lopetettujen toimintojen tuloksessa. Muita vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä oli yhteensä -0,9 miljoonaa euroa.

ESL Shipping -segmentin liikevoiton vertailukelpoisuuteen vaikuttivat Espa-proomun myyntivoitto sekä Venäjän liiketoiminnan päättymiseen liittyneet kulut. Näiden nettotulosvaikutus oli 0,7 miljoonaa euroa.

Telko-segmentin liikevoiton vertailukelpoisuuteen vaikuttivat Ukrainan sodassa tuhoutunut varasto, Venäjän ja Valko-Venäjän yhtiöihin liittyvät arvonalentumistappiot sekä muut Venäjän liiketoiminnasta irtautumisesta aiheutuneet kulut, jotka olivat yhteensä -13,5 miljoonaa euroa.

Leipurin-segmentin liikevoiton vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat yhteensä -8,1 miljoonaa euroa, ja liittyivät pääosin Ukrainassa käytävän sodan vaikutuksiin, Kobia AB:n hankintaan ja Vulganus Oy:n myyntiin.

Vuoden 2021 vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät -8,5 miljoonaa euroa sisälsivät Leipurin liikearvon arvonalentumistappion -4,3 miljoonaa euroa ja Telkon Rauman terminaalin käyttöomaisuuteen kirjatun arvonalentumistappion ja ennallistamisvarauksen yhteensä -0,8 miljoonaa euroa sekä Kaukon liikearvosta kirjatun arvonalentumistappion -3,4 miljoonaa euroa, joka raportoidaan osana lopetettujen toimintojen tulosta.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ VUONNA 2022

Aspon toimintaympäristö muuttui merkittävällä tavalla tilikauden aikana Venäjän Ukrainaan suuntautuneen aseellisen hyökkäyksen takia. Hyökkäys aiheutti markkinoilla huomattavaa yleistä epävarmuutta, kuluttajaluottamuksen laskua, hintainflaatiota, erityisesti energian hintojen nousua sekä hintojen ja vaihtokurssien merkittävää heilahtelua. Markkinoilla on esiintynyt myös logistiikkavirtojen häiriöitä ja tiettyjen tuotteiden heikkoa saatavuutta.

Sota heikentää merkittävästi toimintaedellytyksiä itämarkkinoilla operatiivisten haasteiden ja sääntelyn takia. Näiden haasteiden ja etenkin arvovalintojen seurauksena Aspo teki jo keväällä päätöksen irtautua kaikista Venäjän liiketoiminnoista sekä muilta valituilta itämarkkinoilta.

Tilikauden aikana ESL Shippingin kaikki liiketoiminnot Venäjällä keskeytettiin ja vapautunut laivakapasiteetti siirrettiin muille liikennöintialueille. Telko allekirjoitti lokakuussa sitovan esisopimuksen, jonka mukaisesti se myy Venäjän tytäryhtiönsä osakekannan GK Himik -nimiselle venäläiselle teolliselle toimijalle. Telko myös allekirjoitti loppuvuonna 2022 sitovan esisopimuksen, jonka mukaisesti se myy Valko-Venäjän tytäryhtiönsä nykyiseen johtoon kuuluvalle henkilölle. Tilikauden päättymisen jälkeen allekirjoitettiin myös Leipurin Venäjän, Valko-Venäjän ja Kazakstanin maayhtiöiden myyntiä koskeva sitova esisopimus.

Kansainväliset pakotteet ja Venäjän lainsäädännölliset toimet estävät tavarankuljetukset ja maksujen siirrot, mikä on vähentänyt Venäjän-toimintojemme

LIIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN, JATKUVAT TOIMINNOT

	2022 Me	2021 Me	Muutos Me	Muutos %
Suomi	**224,4**	175,2	49,2	28,1
Skandinavia	**137,6**	109,4	28,2	25,8
Baltia	**67,8**	54,8	13,0	23,7
Venäjä, muut IVY-maat ja Ukraina	**118,2**	155,2	-37,0	-23,8
Muut maat	**95,4**	78,7	16,7	21,2
Yhteensä	**643,4**	573,3	70,1	12,2

LIIKEVOITTO JA VERTAILUKELPOINEN LIIKEVOITTO, KOKO KONSERNI

Me	2022	2021
ESL Shipping, liikevoitto	**38,1**	26,8
Telko, liikevoitto	**7,3**	20,4
Leipurin, liikevoitto	**-4,8**	-2,4
Muu toiminta, liikevoitto	**-6,7**	-7,9
Liikevoitto jatkuvista toiminnoista yhteensä	**33,9**	36,9
Liikevoitto lopetetuista toiminnoista	**-2,7**	-3,0
Liikevoitto, koko konserni	**31,2**	33,9
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	**-24,1**	-8,5
Vertailukelpoinen liikevoitto, koko konserni	**55,3**	42,4

liikevaihtoa ja kannattavuutta. Myös yhtiöiden toimintojen supistaminen ja henkilökunnan vähentäminen on vähentänyt Venäjän painoarvoa Aspon liiketoiminnassa. Toimintaympäristön ennakoidaan muuttuvan vielä kuvattua haastavammaksi eikä tilanteen nopeaa helpottumista ole näköpiirissä.

Tilikauden aikana korkojen ja inflaation nousu sekä heikentyneet yleiset taloudelliset ennusteet vaikuttivat kuluttajien ostotottumuksiin muun muassa siten, että kuluttajat ovat siirtyneet kalliimmista halvempiin tuotteisiin.

Koronaviruspandemia vaikutti tilikaudella yhä Aspon toimintaympäristöön. Esimerkiksi pandemian aiheuttama maailmanlaajuinen komponenttipula hidasti Aspon liiketoimintojen kaupankäyntiä ja tilauskannan purkautumista. Vuoden aikana tartuntojen riski oli edelleen otettava huomioon päivittäisissä toiminnoissa ja erityisesti ESL Shippingin alusten miehityksessä.

RAHAVIRTA JA RAHOITUS

Vuonna 2022 liiketoiminnan rahavirta oli 67,7 miljoonaa euroa (44,0). Kaikkien avainliiketoimintojen rahavirta kehittyi positiivisesti tilikauden aikana. Käyttöpääoman muutoksen vaikutus rahavirtaan oli -6,7 miljoonaa euroa (-22,0). Käyttöpääoman lisäys on pääasiassa peräisin ESL Shipping -segmentin aluspooliin rakennettavien alusten ennakkomaksuista sekä loppuvuoden hyvän myynnin kerryttämistä asiakassaamisista. Tätä kompensoi osittain Telko-segmentin vuoden loppua kohti parantunut käyttöpääoma. Vapaa rahavirta oli 34,4 miljoonaa euroa (27,5). Investoinnit 17,8 miljoonaa euroa (15,9) sisälsivät pääasiassa ESL Shipping -segmentin telakoinnit ja Green Coaster -ennakkomaksut. Lisäksi investointien rahavirta sisältää olennaisimpina erinä -17,9 miljoonaa euroa Kobia-, Mentum- ja Johan Steenks -yritysostoihin käytettyä rahaa sekä yhteensä 2,8 miljoonaa euroa Espan ja Vulganuksen myynnistä saatua rahaa.

KOROLLINEN NETTOVELKA

Me	2022	2021	2020
Korolliset velat, sis. vuokrasopimusvelat	**189,2**	187,3	201,4
Rahavarat	**33,5**	17,7	32,3
Korollinen nettovelka	**155,7**	169,6	169,1

Korollinen nettovelka laski tilikaudella 155,7 miljoonaan euroon (169,6) ja nettovelkaantumisaste laski 108,4 %:iin (131,0). Konsernin omavaraisuusaste tilikauden lopussa oli 34,7 % (32,0). Tase vahvistui parantuneen kannattavuuden ja kesäkuussa liikkeeseen lasketun uuden hybridi-instrumentin ansiosta.

Vuonna 2022 nettorahoituskulut olivat -6,3 miljoonaa euroa (-3,9). Valuuttakurssimuutokset, erityisesti Venäjän ruplan vahvistuminen, lisäsivät rahoituskuluja 1,6 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Korollisten velkojen keskikorko ilman vuokrasopimusvelkoja oli 3,3 % (1,4).

Konsernin likviditeettiasema säilyi tilikaudella vahvana. Rahavarat olivat vuoden päättyessä 33,5 miljoonaa euroa (17,7), joista myytäviin liiketoimintoihin liittyviä rahavaroja oli 11,8 miljoonaa euroa. Sitovat valmiusluottolimiitit, yhteensä 40 miljoonaa euroa, olivat edellisvuoden tapaan kokonaisuudessaan käyttämättömiä. Aspon 80 miljoonan euron yritystodistusohjelma oli myös kokonaan käyttämättä (vuoden 2021 lopussa käytössä oli 5 miljoonaa euroa).

Vuoden 2022 aikana Aspo on pidentänyt korollisten lainojen maturiteettirakennettaan. Syyskuussa AtoBatC Shipping AB allekirjoitti 32,2 miljoonan euron lainasopimuksen Svenska Skeppshypotekin kanssa. Lainan maturiteetti on 15 vuotta ja sitä ei ole vielä nostettu. Pohjoismaiden investointipankin kanssa allekirjoitettiin kesäkuussa kymmenvuotinen, 20 miljoonan euron lainasopimus, josta on nostettu 19,6 miljoonaa euroa. Näillä lainoilla rahoitetaan ESL Shippingin investointi kuuden uuden, erittäin energiatehokkaan sähköhybridialuksen sarjaan. Hanke julkistettiin syyskuussa 2021. Lisäksi Aspo järjesteli uudelleen vuonna 2023 erääntymässä olleen 20 miljoonan euron kahdenvälisen valmiusluottolimiitin uudella sopimuksella, joka erääntyy vuonna 2025. Lainasopimukseen sisältyy myös kaksi yhden vuoden jatko-optiota.

Aspo laski kesäkuussa liikkeeseen uuden 30 miljoonan euron hybridi-instrumentin, jonka vuotuinen kuponkikorko on 8,75 %. Hybridi-instrumentilla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin aikaisintaan kesäkuussa 2025. Aspon aikaisempi 20 miljoonan euron hybridi-instrumentti lunastettiin 2.5.2022.

TALOUDELLISET TAVOITTEET

Aspon 1.12.2021 julkistamat taloudelliset tavoitteet:

- Liikevaihdon kasvu 5–10 % vuodessa
- Liikevoitto 8 %
- Oman pääoman tuotto yli 20 %
- Nettovelkaantumisaste alle 130 %

Aspon liiketoiminnoista ESL Shippingin liikevoittotavoite on 14 %, Telkon 8 % ja Leipurin 5 %.

Vuonna 2022 konsernitason tavoitteisiin yllettiin hyvin. Aspon liikevaihto koko konsernin tasolla kasvoi 11 %. Vertailukelpoinen liikevoittoprosentti oli 8,5 % (7,2), joka ylitti asetetun 8,0 %:n tavoitetason. Oman pääoman tuotto jäi tasolle 15,2 % (20,8), johtuen vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä -24,1 miljoonaa euroa, jotka koostuivat lähinnä Venäjän Ukrainaan tekemästä hyökkäyksestä johtuvista ylimääräisistä kuluista ja arvonalentumistappioista, ja joiden alentava vaikutus oman pääoman tuottoon oli noin 15,6 prosenttiyksikköä. Aspon nettovelkaantumisaste laski selvästi tavoitetason alapuolelle ja oli 108,4 % (131,0).

TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Tammikuussa 2023 Leipurin allekirjoitti sitovan esisopimuksen, jonka mukaisesti se myy Venäjän, Valko-Venäjän ja Kazakstanin tytäryhtiöidensä osakekannat Timur Akhiyaroville. Venäläissyntyinen Akhiyarov sijoittaa Leipurin idän liiketoimintoihin yksityissijoittajana. Kauppahinta on noin 8,4 miljoonaa euroa. Oikeudet Leipurin nimeen ja tavaramerkkeihin eivät sisälly kauppaan. Kaupan toteutuminen vaatii vielä paikallisten viranomaisten hyväksynnän.

Telkon ja Leipurin yhtiöt Valko-Venäjällä on Valko-Venäjän ministerineuvoston tammikuun 2023 lopussa antamalla päätöksellä lisätty listaan yhtiöistä, joiden osakkeiden luovuttaminen on kielletty. Tämän takia näyttää epätodennäköiseltä, että Telkon Valko-Venäjän yhtiön myynti etenisi. Tämä ei muuta Aspo-konsernin aiemmin julkaisemaa arviota divestoinnin taloudellisista vaikutuksista. Leipurin Valko-Venäjän yhtiö on osa suunniteltua osakekauppaa, jonka myötä Leipurin Venäjän, Valko-Venäjän ja Kazakstanin tytäryhtiöiden osakekannat myytäisiin samalle ostajalle. Valko-Venäjän ministerineuvoston päätös ei muuta aiemmin julkaistua arviota osakekaupan taloudellisista vaikutuksista eikä se estä Leipurin Venäjän ja Kazakstanin tytäryhtiöiden osakekantojen myymistä.

Tammikuussa 2023 Telko hankki puolalaisen jakeluyhtiö Eltrexin. Eltrex on erikoiskemikaalien ja teollisuuspakkausmateriaalien jakelija, jonka vuosittainen liikevaihto on noin 8 miljoonaa euroa ja liikevoitto hieman alle miljoona euroa.

Helmikuussa 2023 Leipurin sopi Göteborgissa sijaitsevan varastokiinteistönsä myynnistä ja takaisinvuokrauksesta. Kiinteistö tuli Leipurin omistukseen Kobia-yritysoston yhteydessä 1.9.2022. Ostaja on ruotsalainen kiinteistösijoitusyhtiö Revelop. Myynti ja takaisinvuokraus -transaktion myötä Aspo kirjaa noin 0,4 miljoonan euron myyntivoiton. Sopimuksen ehtojen mukaisesti Leipurin vuokraa kiinteistön viideksi vuodeksi. Järjestely on lähes kustannusneutraali, sillä omistetun kiinteistön poistot korvautuvat vastaavansuuruisilla vuokratun omaisuuden poistoilla ja korkokuluilla.

NÄKYMÄT VUODELLE 2023

Markkinoiden yleinen epävarmuus on jatkunut koronaviruspandemian jälkeenkin. Venäjän aseellinen hyökkäys Ukrainaan aiheutti erityisesti Venäjää koskien itämarkkinoiden romahtamisen, pääomien liikkumisen nopean rajoittumisen sekä tavarakuljetusten voimakkaan supistumisen. Idän markkinoiden voimakas supistuminen on johtanut Aspon taloudellisen toiminnan suuntautumisen länsimarkkinoille ja muille Aspon itämarkkinan ulkopuolisille alueille. Kysynnän ja kasvun odotetaan pysyvän näillä alueilla kohtuullisena, joskin liiketoiminnoittain näkymissä on eroja. Toimitusketjut ovat Venäjän hyökkäyksen ja koronaviruspandemian vuoksi maailmanlaajuisesti häiriöalttiita ja raaka-aineiden saatavuus voi häiriintyä.

Inflaatio ja hintojen nousu saattavat aiheuttaa kysynnän kohdistuvan tuotteisiin, joiden katetaso on nykyistä matalampi ja saattavat vaikuttaa siten kannattavuuteen heikentävästi. Inflaation ei odoteta jatkavan nopeata kasvuaan ja hintakehityksen odotetaan vakiintuvan maltilliseen nousuun.

Eri teollisuudenalojen kysyntä voi vaihdella, mutta suurimmat näistä tuovat vakautta volyymien määrään ja vakauttavat parhaimmillaan myös hintoja. Aspon asiakkaiden raaka-aineiden ja muiden tuotantopanosten hankkiminen laajemmalta maantieteelliseltä alueelta voi lisätä kysyntää etenkin kuljetusratkaisuissa.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan näyttää jatkuvan ja vaikka sodan ei uskota laajentuvan Ukrainan ulkopuolelle, on mahdollista, että sen vaikutukset tuntuvat kaupallisissa toiminnoissa negatiivisina. Aspon vuoden odotetaan kuitenkin olevan olosuhteisiin nähden hyvän.

OHJEISTUS VUODELLE 2023

Aspo-konsernin vertailukelpoinen liikevoitto on yli 35 miljoonaa euroa vuonna 2023 (2022: 55,3 Me).

ASPON LIIKETOIMINNAT

ESL Shipping

ESL Shipping on Itämeren alueen johtava kuivia irtolasteja kuljettava varustamo. ESL Shippingin kuljetukset perustuvat pääosin pitkäkestoisiin asiakassopimuksiin ja vakiintuneisiin asiakassuhteisiin. Tilikauden päättyessä varustamon tonnisto koostui yhteensä 41 aluksesta kantavuudeltaan 425 000 tonnia kuollutta painoa. Aluksista 23 on kokonaan omistettuja (80 % tonnistosta), kaksi alusta on vähemmistöomistettuja (2 %) ja loput 16 alusta (18 %) ovat aikarahdattuja. ESL Shippingin kilpailuetu perustuu edelläkävijyyteen ja kykyyn varmistaa vastuullisesti teollisuuden ja energiantuotannon tuote- ja raaka-ainekuljetukset ympärivuotisesti vaikeissakin olosuhteissa. Varustamo tarjoaa erityispalveluna suurten valtamerialusten lastauksia ja kevennyksiä merellä.

ESL Shipping	2022	2021	2020
Liikevaihto, Me	**245,4**	191,4	148,4
Liikevoitto, Me	**38,1**	26,8	7,6
Liikevoitto-%	**15,5**	14,0	5,1
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, Me	**0,7**		
Vertailukelpoinen liikevoitto, Me	**37,4**	26,8	7,6
Vertailukelpoinen liikevoitto-%	**15,2**	14,0	5,1

ESL Shippingin liikevaihto kasvoi 28 % vertailukauteen nähden ja oli 245,4 miljoonaa euroa (191,4). Vertailukelpoinen liikevoitto nousi yhtiön historian parhaalle tasolle 37,4 miljoonaan euroon (26,8) ja vertailukelpoinen liikevoittoprosentti oli 15,2 % (14,0). Toteutunut liikevoitto ylittää pitkäaikaisen 14 %:n tavoitteen selvästi. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät 0,7 miljoonaa euroa sisälsivät Espa-proomun myyntivoiton 1,5 miljoonaa euroa sekä Venäjän liiketoiminnan päättymiseen liittyviä kuluja -0,8 miljoonaa euroa.

Huipputuloksen mahdollistivat ESL Shippingin päämarkkina-alueella läpi vuoden vallinnut hyvä kysyntä, varustamon pitkäaikainen kumppanuusstrategia sekä maa- ja merihenkilöstön onnistunut operatiivinen toiminta.

Varustamon kaikkien laivaluokkien kannattavuus oli historiallisen vahva. ESL Shippingin kaikkien asiakassegmenttien kysyntä ja kannattavuus säilyi vahvana läpi vuoden. Sopimusliikenteessä tonnimailien kysyntä säilyi vahvana ja spot-markkinoiden rahdit olivat hyvällä tasolla. Vuoden loppua kohden spot-markkinoiden hinnoissa tapahtui laskua ja kysynnässä alkoi näkyä merkkejä hidastumisesta. Tästä poikkeuksena oli energiateollisuus, jossa kysyntä jatkui vahvana. Poikkeuksellisesta huoltovarmuustilanteesta, biopolttoaineiden heikosta saatavuudesta ja pidentyneistä kuljetusmatkoista johtuen energiahiilen osuus kuljetussuoritteesta kasvoi merkittävästi vuoden jälkimmäisellä puoliskolla.

Varustamon taloudellinen tulos oli erinomainen erityisesti huomioiden rahtikuljetusten lopettaminen Venäjältä Ukrainan sodan ja pakotteiden seurauksena. ESL Shipping lopetti toiminnan Venäjällä toisen vuosineljänneksen aikana, jonka jälkeen varustamolla ei ole ollut enää kuljetusvelvoitteita Venäjän satamista tai Venäjään läheisesti liittyville asiakkaille ja rahdille. Vapautunut aluskapasiteetti siirrettiin muille toiminta-alueille, joilla kuljetuskapasiteetin tarve kasvoi raaka-ainetoimitusten siirryttyä pois Venäjältä ja kuljetusmatkojen pidennyttyä. ESL Shipping keskeytti aiemmin perustetun Venäjä-yhtiönsä toiminnan ja luopuu yhtiöstä lopulta kokonaan paikallisen lainsäädännön vaatimusten mukaisesti.

ESL Shipping saavutti vuonna 2022 merkittävän strategisen ja rakenteellisen välitavoitteen, kun sen ruotsalainen tytäryhtiö AtoBatC Shipping AB perusti pitkäaikaisen, energiatehokkaiden sähköhybridialusten Green Coaster -poolin yhteistyössä institutionaalisista ja yksityisistä sijoittajista koostuvan sijoittajaryhmän kanssa. Pooling-rakenne on kansainvälisessä varustamoliiketoiminnassa yleisesti käytetty alusten omistukseen ja operointiin liittyvä malli.

Tuleva Green Coaster -pooli vauhdittaa varustamon liiketoiminnan kasvua ja parantaa kannattavuutta ja pääoman tuottoa. Pooli muodostaa myös ensimmäisen vaiheen varustamon uudessa vähähiilisyyteen perustuvassa kasvustrategiassa, jossa hyödynnetään sijoittajarahoitusta ja pooling-rakennetta. AtoBatC Shipping AB rakennuttaa yhteensä kaksitoista uuden sukupolven sähköhybridialusta, joista joka toinen myydään sijoittajaryhmän perustamalle yritykselle. Uusista aluksista neljä ensimmäistä on jo rakenteilla, ja ensimmäisen aluksen luovutuksen on määrä tapahtua vuoden 2023 syyskaudella. ESL Shippingin tytäryhtiö AtoBatC Shipping AB toimii perustettavan poolin managerina ja tarjoaa alusten rakentamiseen ja huoltoon liittyvät kokonaispalvelut avaimet käteen-periaatteella.

ESL Shippingin näkymät 2023

Yleinen makrotaloudellinen epävarmuus on lisääntynyt ESL Shippingin päämarkkinoilla. Inflaatio ja talouskasvun hiipuminen lisäävät kysyntään ja hinnoitteluun kohdistuvaa painetta varustamon pääasiakkaille. Suomen työmarkkinoilla voi ilmetä kevään aikana levottomuutta, jonka vaikutukset ylityökieltoina ja lakkoiluna voivat olla merkittäviä pääasiakkaille ja erityisesti kuljetusketjun toiminnalle.

Merikuljetusten markkinoiden kysyntäennusteet ja spot-markkinoiden hintataso maailmanlaajuisesti ovat alentuneet huomattavasti edellisvuoteen nähden. Toisaalta ympärivuotiseen Itämeren liikenteeseen soveltuvan aluskapasiteetin tarjonta on rajallista. ESL Shippingin pääasiakkaiden tuotantovolyymien arvioidaan olevan tyydyttävällä, mutta jossain määrin edellisvuoteen nähden alentuneella tasolla. Energiatoimitusten kysynnän Suomen ulkopuolella odotetaan jatkuvan hyvänä ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Metsäteollisuudessa sellutoimitusten volyyminäkymät ovat positiiviset, mutta sahatavaran osalta vain tyydyttävät. Terästeollisuuden volyyminäkymät ovat tyydyttävät. Venäläisten raaka-aineiden toimitusten tyrehdyttyä tietyt varustamon merkittävät sopimusasiakkaat joutuvat hakemaan osalle tarvitsemistaan tuotantopanoksista uusia toimittajia uusilta maantieteellisiltä alueilta. Nämä hankintareitit eivät kaikilta osin ole vielä vakiintuneet, mikä voi aiheuttaa epätasapainoa ESL Shippingin liikenteeseen. Energiahiilen kuljetusosuuden odotetaan kääntyvän merkittävään laskuun varautumistilanteen normalisoituessa ja kysynnän siirtyessä kohti muita energiamuotoja.

Supramax-aluksia lukuun ottamatta pääosa yhtiön kuljetuskapasiteetista on varmistettu pitkäaikaisin sopimuksin. Aikarahdattujen alusten vuokralle antajien odotukset eivät toistaiseksi vastaa varustamon päämarkkinan realiteetteja, mikä voi edelleen aiheuttaa epävarmuutta sopivan ja riittävän tonniston saatavuudessa. Energian hintojen nousun vaikutusta ESL Shippingin kustannuksiin kompensoidaan tehokkaasti pitkäaikaisten kuljetussopimusten polttoaineklausuuleilla.

Varustamon investoinnit energiatehokkaisiin aluksiin vahvistavat sen kilpailukykyä ja markkina-asemaa tulevaisuudessa. ESL Shipping jatkaa täysin fossiilittoman, vihreän siirtymän merikuljetusekosysteemin ja tähän suunniteltavien alusten kehitystyötä yhdessä pääasiakkaidensa kanssa. Varustamo on osallisena hankkeissa, joiden tarkoituksena on tuottaa uusiutuvalla sähköllä vihreää vetyä ja siitä edelleen varustamon laivoihin soveltuvaa fossiilitonta polttoainetta.

Telko

Telko on johtava muoviraaka-aineiden, teollisuuskemikaalien ja voiteluaineiden asiantuntija ja jakelija. Se toimii arvoketjussa vastuullisena kumppanina yhdistämällä tunnetut kansainväliset päämiehet ja asiakkaat. Kilpailuetuina ovat vahva tekninen tuki, tehokas logistiikka ja paikallinen asiantunteva palvelu. Telko toimii Suomessa, Baltiassa, Skandinaviassa, Puolassa, Romaniassa, Venäjällä, Valko-Venäjällä, Ukrainassa, Kazakstanissa, Uzbekistanissa ja Kiinassa.

Lokakuussa 2022 Telko allekirjoitti sitovan esisopimuksen, jonka mukaisesti se myy Venäjän tytäryhtiönsä osakekannan GK Himik -nimiselle venäläiselle teolliselle toimijalle. Joulukuussa Telko viimeisteli esisopimuksen, jonka mukaisesti se myy Valko-Venäjän tytäryhtiönsä osakekannan tytäryhtiön nykyiseen johtoon kuuluvalle henkilölle. Molemmat yrityskaupat edellyttävät vielä paikallisten viranomaisten hyväksyntää.

Telko	2022	2021	2020
Liikevaihto, Me	**267,4**	268,8	224,9
Liikevoitto, Me	**7,3**	20,4	12,6
Liikevoitto-%	**2,7**	7,6	5,6
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, Me	**-13,5**	-0,8	
Vertailukelpoinen liikevoitto, Me	**20,8**	21,2	12,6
Vertailukelpoinen liikevoitto-%	**7,8**	7,9	5,6

Telkon tilikauden liikevaihto pysyi edellisvuoden tasolla ja oli 267,4 miljoonaa euroa (268,8). Koko vuoden vertailukelpoinen liikevoitto 20,8 miljoonaa euroa oli vain hieman matalampi kuin edellisvuoden ennätyksellinen vertailukelpoinen liikevoitto (21,2). Vertailukelpoinen liikevoittoprosentti pysyi hyvällä tasolla ja oli 7,8 % (7,9). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät -13,5 miljoonaa euroa sisälsivät Ukrainan tuhoutuneen varaston -2,6 miljoonaa euroa, ja Venäjän ja Valko-Venäjän yhtiöihin liittyvät arvonalentumistappiot sekä muut Venäjän liiketoiminnasta irtautumisesta aiheutuneet kulut yhteensä -10,9 miljoonaa euroa.

Loppuvuodesta liikevaihto ja liikevoitto laskivat vuoteen 2021 verrattuna johtuen etenkin Venäjän liiketoiminnan heikosta kehityksestä ja tappiollisesta tuloksesta. Myös Ukrainan liiketoiminta supistui merkittävästi edellisvuoteen verrattuna. Liikevoittoa rasittivat vertailukelpoisuuteen vaikuttavien erien lisäksi myös valuuttakurssitappiot ja yritysjärjestelyprosesseihin liittyvät kustannukset.

Telkon liiketoiminta-alueista sekä muoviliiketoiminnan että kemikaaliliiketoiminnan liikevaihto laski hieman vuonna 2022. Voiteluaineliiketoiminta sen sijaan kasvoi 30,4 %, ja merkittävimmät tekijät kasvun taustalla olivat korkea hintataso sekä Mentum AS -yritysosto, joka saatiin päätökseen vuoden 2021 lopulla.

Telko on viime vuosina johdonmukaisesti vähentänyt volyymituotteiden ja lisännyt erikoistuotteiden osuutta, minkä ansiosta sen sietokyky hintojen heilahteluille on parempi kuin aiemmin. Strategiansa mukaisesti Telko pyrkii orgaanisen kasvun ohella kiihdyttämään kasvuaan yritysostoilla.

Telko sai norjalaisen Johan Steenks AS:n liiketoimintakaupan päätökseen lokakuussa. Johan Steenks on teknisten muoviraaka-aineiden ja muovien lisäaineiden jakelija, jolla on vakiintunut asiakaskunta Norjan markkinoilla sekä lukuisia tunnettuja päämiehiä. Yhtiön vuosittainen liikevaihto on noin 5 miljoonaa euroa.

Telkon näkymät 2023

Telko on sopinut myyvänsä liiketoimintonsa Venäjällä ja Valko-Venäjällä. Telkon liikevaihto Venäjällä ja Valko-Venäjällä oli 58,0 miljoonaa euroa vuonna 2022, mikä vastasi 22 prosenttia Telkon kokonaisliikevaihdosta vuonna 2022. Molemmat yrityskaupat vaativat paikallisten viranomaisten hyväksynnän. Venäjän kaupan ennakoidaan toteutuvan vuoden 2023 ensimmäisen neljänneksen aikana, mutta tähän sisältyy epävarmuutta.

Vuonna 2023 Telkon liikevaihto ja tulos tulevat olemaan olennaisesti edellistä vuotta alemmalla tasolla johtuen Venäjän, Valko-Venäjän ja Ukrainan muuttuneesta tilanteesta. Muiden maiden osalta kysynnän ennakoidaan pysyvän kohtuullisena, joskin liiketoiminnoittain näkymissä on eroja.

Muovien ja kemikaalien hinnat laskivat vuoden 2022 jälkimmäisellä puolella merkittävästi, mutta hinnat ovat edelleen selvästi pitkän aikavälin keskiarvon yläpuolella. Suurimman hintojen korjausliikkeen oletetaan tapahtuneen vuoden 2022 aikana, mutta hintojen ennakoidaan laskevan jonkin verran vuoden ensimmäisen puoliskon aikana, mikäli energian hinta ei nouse olennaisesti. Korkean lisäarvon tuotteissa, joihin Telko strategiansa mukaisesti keskittyy, hintojen muutokset ovat tyypillisesti maltillisempia. Voimakkailla hintamuutoksilla on lyhytaikainen vaikutus katetasoon. Voiteluaineiden kysynnän ennakoidaan olevan vakaata ja hintakehityksen ennakoidaan olevan nouseva ainakin vuoden 2023 ensimmäisen kuuden kuukauden aikana.

Länsimarkkinoilla kysyntään liittyy epävarmuutta vuoden 2023 alkupuolella. Rakentamisen ja autoteollisuuden kysyntäindeksit Euroopassa ovat laskeneet. Korkea energian hinta ja korkea inflaatio vaikuttavat kysyntänäkymiin erityisesti lähikuukausina. Loppuvuoden kysyntään vaikuttaa ennen kaikkea yleinen ostovoiman kehitys Euroopassa. Kiinan koronarajoitusten poistumisen ennakoidaan lisäävän paikallista kysyntää. Lisäksi kysynnän kasvulla Kiinassa on mahdollisesti vaikutusta alkuvuoden hintakehitykseen myös globaalilla tasolla. Keski-Aa-

siassa kysynnän ennakoidaan jatkuvan varsin vahvana. Ukrainassa myynti tulee olemaan ensimmäisen neljänneksen aikana edellistä vuotta alemmalla tasolla, mutta loppuvuoden aikana ennakoidaan myynnin olevan vuoden 2022 tasolla, täysin riippuen sotatilanteen kehityksestä.

Telko jatkaa toimenpiteitä toiminnan tehokkuuden ja skaalautuvuuden parantamiseksi. Inflaation myötä kustannuksissa on yleistä nousupainetta. Toisaalta rahtikustannukset, erityisesti Aasiasta, ovat olennaisesti edellisen vuoden tasoa alempana.

Leipurin

Leipurin toimii osana elintarvikeketjua hankkien raaka-aineita maailmanmarkkinoilta ja kotimaisilta toimijoilta ja toimittaen niitä asiakkaiden tarpeiden mukaisesti tehokkaan logistiikkaketjunsa avulla. Leipurin toimii yhdeksässä maassa, jotka on ryhmitelty neljään tulosvastuulliseen liiketoimintayksikköön: Suomi, Ruotsi, Baltia ja Itä. Leipurin palvelee leipomo-, elintarviketeollisuus- ja food service -asiakkaita raaka-aineiden lisäksi tukemalla tuotekehitystä ja uutuustuotteiden reseptiikkaa. Leipurin-segmentin muita tuotekategorioita ovat erilaiset tarvikkeet ja koneet samoille asiakassegmenteille. Leipurin-segmentin raaka-aineita ja koneita toimittavat kumppanit ovat alansa johtavia kansainvälisiä valmistajia.

Leipurin on vetäytymässä Venäjän, Valko-Venäjän ja Kazakstanin liiketoiminnoistaan. Tammikuussa 2023 Leipurin allekirjoitti sitovan esisopimuksen, jonka mukaisesti se myy kyseisissä maissa sijaitsevat tytäryhtiönsä yksityiselle sijoittajalle. Kaupan toteutuminen edellyttää paikallisten viranomaisten hyväksyntää.

Leipurin	2022	2021	2020
Liikevaihto, Me	**130,6**	113,1	101,0
Liikevoitto, Me	**-4,8**	-2,4	1,4
Liikevoitto-%	**-3,7**	-2,1	1,4
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, Me	**-8,1**	-4,3	
Vertailukelpoinen liikevoitto, Me	**3,3**	1,9	1,4
Vertailukelpoinen liikevoitto-%	**2,5**	1,7	1,4

Tilikauden aikana Leipurin toimintoihin vaikuttivat Venäjän Ukrainaan tekemästä hyökkäyksestä johtuvat itämarkkinoiden rajoitukset ja globaalien raaka-ainemarkkinoiden voimakas hintainflaatio sekä raaka-aineiden saatavuuteen liittyvät haasteet.

Leipurin osti ruotsalaisen leipomoteollisuuden jakelija Kobia AB:n koko osakekannan 1. syyskuuta 2022 ruotsalaiselta Abdon-konsernilta. Yritysosto laajentaa Leipurin toimintaa maantieteellisesti Pohjois-Euroopan markkinoilla. Vuositasolla Kobian liikevaihto on noin 50 miljoonaa euroa ja liikevoittoprosentti noin 3 %. Yritysosto vahvistaa Leipurin asemaa Itämeren alueen johtavana toimijana.

Vuonna 2022 Leipurin liikevaihto kasvoi 15 % ja oli 130,6 miljoonaa euroa (113,1). Kobia AB:n hankinta kasvatti liikevaihtoa 17,3 miljoonaa euroa. Vertailuvuoden luku sisälsi 11,4 miljoonaa euroa lopetetun Venäjän koneliiketoiminnan ja myydyn Vulganus Oy:n liikevaihtoa, joka oli 7,1 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2022, mutta länsimarkkinoiden raaka-ainemyynnin kasvu tilikaudella oli vahvaa vuodentakaiseen nähden. Myynnin euromääräiseen kasvuun vaikutti huomattavasti raaka-aineiden hintojen voimakas nousu globaaleilla markkinoilla.

Leipurin vertailukelpoinen liikevoitto vuonna 2022 oli 3,3 miljoonaa euroa (1,9) ja vertailukelpoinen liikevoittoprosentti 2,5 % (1,7). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat yhteensä -8,1 miljoonaa euroa (-4,3), ja liittyivät pääosin Ukrainassa käytävän sodan vaikutuksiin, Kobian hankintaan ja Vulganuksen myyntiin. Vertailukauden vertailukelpoisuuteen vaikutti liikearvoon kirjattu arvonalentumistappio. Liikevoitto oli näistä eristä johtuen tappiollinen -4,8 miljoonaa euroa (-2,4).

Vulganus myytiin kesäkuussa KÖNIG Maschinen GmbH:lle, joka on johtava itävaltalainen leipomokoneiden valmistaja. Myynnistä aiheutunut tappio ja siihen liittyvät kulut, yhteensä -0,4 miljoonaa euroa raportoidaan Leipurin-segmentin liiketoiminnan muissa kuluissa.

Leipurin näkymät 2023

Sota Ukrainassa ja päätös vetäytyä Venäjän, Valko-Venäjän ja Kazakstanin liiketoiminnoista vaikuttavat Leipurin liikevaihtoon ja tulokseen merkittävästi. Leipurin liikevaihto Venäjällä, Valko-Venäjällä ja Kazakstanissa oli 24,7 miljoonaa euroa vuonna 2022, mikä vastasi 19 prosenttia Leipurin kokonaisliikevaihdosta vuonna 2022. Idän liiketoimintojen myynnin toteutuminen vaatii vielä paikallisten viranomaisten hyväksynnän. Leipurin arvioi kaupan toteutuvan vuoden 2023 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana, mutta tähän sisältyy epävarmuutta.

Laajeneminen Ruotsiin Kobia AB:n hankinnan myötä lisää Leipurin vuosittaista liikevaihtoa noin 50 miljoonalla eurolla ja luo huomattavia synergiaetuja tuotevalikoiman kehityksessä, toimitusketjussa ja hankinnassa. Lisäksi se mahdollistaa kumppaneiden palvelemisen laajemmalla maantieteellisellä alueella.

Inflaatiolla ja erityisesti kohonneilla energian hinnoilla on negatiivinen vaikutus kalliimpien tuotteiden kysyntään, ja ne saattavat aiheuttaa kannattavuushaasteita leipomosegmentin asiakkaille. Ostovoiman heikkeneminen voi vaikuttaa negatiivisesti artesaanileipomoiden kysyntään, kun kuluttajat suuntaavat ostoksensa edullisempiin tuotteisiin.

Kasvutrendin odotetaan jatkuvan pääraaka-aineluokkien hinnoissa, vaikkakin vuoden 2022 erittäin nopea inflaatio tasaantunee selvästi. Tämän odotetaan tapahtuvan vuoden 2023 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana.

Näistä haasteista huolimatta Leipurin katsoo, että markkina tarjoaa pitemmällä aikavälillä erittäin vakaan ympäristön ja myös orgaanisen kasvun mahdollisuuksia valituissa markkinasegmenteissä.

Ukrainan sodan ja koronaviruspandemian vaikutukset maailmanlaajuisiin toimitusketjuihin ja tiettyjen raaka-aineiden saatavuuteen sekä yleisesti toimitusaikoihin jatkuvat. Maksuhäiriöiden ja saatavien hallinta on onnistunut toistaiseksi hyvin. Kannattavuushaasteet lisäävät sekä maksuhäiriöiden että konkurssien riskiä asiakas- ja toimittajakentässä.

RAKENNEJÄRJESTELYT

ESL Shipping -segmentissä Norra Skeppnings Gruppen AB:n liiketoiminta myytiin 1.12.2022.

Telko Norway AS hankki Johan Steenks AS:n liiketoiminnan 3.10.2022. Mentum AS sulautettiin sen emoyhtiöön Telko Estonia OÜ. Mentumin sivuliikkeet Latviassa ja Liettuassa myytiin ennen fuusioita konsernin sisäisillä kaupoilla Liettuan osalta Telko UAB:lle ja Latvian osalta Telko SIA:lle.

Leipurin osti ruotsalaisen leipomoteollisuuden jakelija Kobia AB:n koko osakekannan 1.9.2022 ruotsalaiselta Abdon-konsernilta. Leipurin myi Vulganus Oy:n 30.6.2022 KÖNIG Maschinen GmbH:lle. Lisäksi Leipurin Oyj hankki kaksi tyhjää yhtiötä LT HC One Oy ja LT HC Two Oy idän rakennejärjestelyitä varten.

Kauko Oy myytiin 31.10.2022 Signal Partners Oy:lle. Kauko GmbH:n purku on käynnissä, ja sen toiminta on lakkautettu.

INVESTOINNIT

Vuonna 2022 Aspo-konsernin investoinnit olivat yhteensä 17,8 miljoonaa euroa (15,9). Investoinnit koostuivat pääosin ESL Shippingin alusten telakoinneista sekä Green Coaster -alusten ennakkomaksuista.

INVESTOINNIT

Me	2022	2021	2020
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	**17,8**	15,9	4,7

Niiden Green Coaster -alusten osalta, jotka tullaan myymään edelleen, on ennakkomaksut kirjattu vaihto-omaisuuteen. Tilikauden lopussa vaihto-omaisuus sisältää 10,2 miljoonaa euroa Green Coaster -ennakkomaksuja.

HENKILÖSTÖ

Konsernin henkilöstön työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut vuonna 2022 olivat 54,4 miljoonaa euroa (50,7). Tilikauden palkat ja palkkiot ovat vuosien 2022 ja 2021 osalta oikaistu jatkuvien toimintojen palkoiksi ja palkkioiksi, eivätkä ne sisällä Kauko-liiketoimintasegmentin osuutta. Tarkempia tietoja henkilöstöstä kerrotaan Aspon vastuullisuusraportissa.

HENKILÖSTÖ

	2022	2021	2020
Henkilöstömäärä 31.12.	**886**	944	896
Henkilöstö keskimäärin	**914**	911	852
Tilikauden palkat ja palkkiot, Me	**46,0**	42,5	36,2

PALKITSEMINEN

Osakepohjainen kannustinjärjestelmä 2022–2024

Aspo Oyj:n hallitus päätti 16.2.2022 perustaa uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän vuosille 2022–2024. Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää osakkeenomistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi pitkällä aikavälillä sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden ansaintaan ja kertymiseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Osakepalkkiojärjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, joista ansaittava palkkio perustuu konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS) ja kahteen vastuullisuusmittariin. Osallistumisen ja palkkion saamisen edellytyksenä on, että järjestelmään osallistuva henkilö kohdentaa vapaasti siirrettävissä olevia hallussaan pitämiään yhtiön osakkeita järjestelmään tai hankkii yhtiön osakkeita hallituksen päättämään määrään asti.

Osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään kuuluu enintään 30 henkilöä mukaan lukien johtoryhmän jäsenet. Mahdollinen palkkio maksetaan vuosina 2023, 2024 ja 2025 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Järjestelmän perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään 400 000 Aspo Oyj:n osakkeen arvoa sisältäen myös rahana maksettavan osuuden.

Vuoden 2022 ansaintajakson osalta tavoitteet täyttyivät yhteensä 90 prosenttisesti.

Osakepohjainen kannustinjärjestelmä 2021–2023

Aspon hallitus päätti 11.2.2021 jatkaa konsernin avainhenkilöiden kannustin- ja sitouttamisjärjestelmää perustamalla osakepohjaisen kannustinjärjestelmän 2021–2023. Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää osakkeenomistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi pitkällä aikavälillä sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden ansaintaan ja kertymiseen perustuva palkkiojärjestelmä. Osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 20 henkilöä mukaan lukien johtoryhmän jäsenet.

Osakepalkkiojärjestelmän ansaintakriteerinä ollut EPS-tavoite täyttyi täysin tilikaudella 2021. Osakepohjaisen kannustinjärjestelmän perusteella luovutettiin maaliskuussa 2022 osakepalkkiona yhteensä 89 400 kappaletta yhtiön omia osakkeita ja osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa verojen maksamiseen.

Osakepalkkiojärjestelmä 2020

Kesäkuussa 2022 Aspon hallitus myönsi Osakepalkkiojärjestelmä 2020:n puitteissa ja toimitusjohtajasopimuksen perusteella Aspon toimitusjohtaja Rolf Janssonille 20 000 Aspon osaketta. Osakkeista 10 000 kappaletta ja niitä vastaavan määrän rahaa verojen maksamiseen luovutettiin kesäkuussa ja sopimuksen mukaisesti Jansson hankki samanaikaisesti 10 000 osaketta markkinoilta omalla kustannuksellaan. Toinen samansuuruinen luovutus yhtiön toimitusjohtajalle tulee tapahtumaan vuonna 2023.

TUTKIMUS- JA KEHITYSTOIMINTA

Aspo-konsernin tutkimus- ja kehitystoiminta kohdistuu toimialojen luonteen mukaisesti pääosin toiminnan, menetelmien ja tuotteiden kehittämiseen osana asiakaskohtaista liiketoimintaa, mistä johtuen kehityspanokset sisältyvät erittelemättöminä liiketoiminnan muihin kuluihin.

YRITYSVASTUU

Aspon liiketoimintojen tavoitteena on olla vastuullisuuden edelläkävijöitä omilla aloillaan. Vastuullisuus ohjaa olennaisena osana uusien sijoituskohteiden kartoitusprosessiamme ja johtamisjärjestelmäämme.

Aspon liiketoiminnoille on määritelty keskeiset vastuullisuusteemat:

- Liiketoimintamme kasvattaminen ja samalla sen ympäristökuormituksen alentaminen
- Aspo-kokemuksen parantaminen arvoketjumme ihmisille
- Hyvän hallintotavan käytäntöjen edistämien kaikilla tasoilla

Aspon eri liiketoiminnoilla on osin hyvin erilaiset painopistealueet vastuullisuustyössään. ESL Shipping on aktiivisesti pienentänyt ympäristöjalanjälkeään minimoimalla laivastonsa päästöjä ja energiankulutusta. Leipurin toiminnan keskiössä on tuoteturvallisuus ja jätteen sekä hävikin vähentäminen. Tuoteturvallisuus on ensiarvoisen tärkeää myös linkkinä teollisuuden asiakkaiden ja kansainvälisten raaka-ainevalmistajien välillä toimivan Telkon liiketoiminnassa. Aspon eettiset ohjeet luovat yhteiset pelisäännöt vastuulliselle liiketoiminnalle konsernin kaikissa tytäryhtiöissä.

Koko konsernin osalta tärkeimmät painopistealueet ovat päästöintensiteetin pienentäminen sekä työturvallisuuden parantaminen. Näissä tavoitteissa saavutettiin positiivista kehitystä vuonna 2022, kun sekä päästöintensiteetti että tapaturmataajuus laskivat edellisvuodesta. Ympäristövastuun saralla lähestymme hyvää vauhtia vuodelle 2025 asettamaamme tavoitetta leikata päästöintensiteettiä 30 prosentilla vuoden 2020 lähtötasosta. Lisäksi noin 100 % konsernin kaikista työntekijöistä suoritti vuoden aikana Code of Conduct- ja Compliance -koulutukset, jotka sisältävät muun muassa korruption torjumiseen liittyviä kysymyksiä ja opastavat tunnistamaan epäilyttävät tilanteet sekä

epäeettisinä pidettävät toimintatavat. Lisätietoa Aspon ja sen liiketoimintojen edistymisestä vastuullisuustyössä löytyy Aspon vuoden 2022 vastuullisuusraportista. Myös Aspon liiketoiminnat julkaisevat omat vastuullisuusraporttinsa vuoden 2023 alkupuolella.

Vuonna 2022 Aspon vastuullisuusohjelman kehittämistä jatkettiin monella rintamalla. Laadimme muun muassa uuden vastuullisuuspolitiikan ja integroimme konsernin vastuullisuustavoitteet osaksi Aspon palkitsemisjärjestelmää. Investoimme myös uuteen, koko konsernille yhteiseen vastuullisuusraportointialustaan, jonka uskomme kehittävän liiketoimintojemme raportointikyvykkyyksiä ja tehostavan tavoitteiden seurantaa. Uusi raportointialusta on otettu käyttöön kaikissa liiketoiminnoissamme ja se tulee auttamaan myös EU:n tulevan kestävyysraportointidirektiivin mukaisessa raportoinnissa. Lisäksi selvitystyötä EU:n kestävän rahoituksen luokittelujärjestelmän vaikutuksista konsernin liiketoimintoihin sekä raportointikäytäntöihin jatkettiin.

EU-TAKSONOMIAN MUKAINEN RAPORTOINTI

EU-taksonomia on luokitusjärjestelmä ympäristön kannalta kestäville taloudellisille toiminnoille. Se on kehys sijoitusten ohjaamiseksi kestävämpiin toimintoihin kuuden ympäristötavoitteen, ei merkittävää haittaa (DNSH) -kriteerien, vähimmäistason sosiaalisten suojatoimien (Minimum Social Safeguards) ja yksityiskohtaisten teknisten arviointikriteerien kautta. Aspo julkaisee tiedot muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia koskevan Non-Financial Reporting Directive (NFRD) -direktiivin mukaisesti ympäristön kannalta kestävistä taloudellisista toiminnoista, kuten on määritelty EU-taksonomiassa.

Tässä vaiheessa Ilmastosäädöksen piiriin on luettu vain ne taloudelliset toiminnot, joilla on suurin tarve ja potentiaali vaikuttaa merkittävästi ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen. Aspon tulkinta on, että suuri osa sen liiketoiminnasta, eli Telkon ja Leipurin toiminnot, eivät ole luokitusjärjestelmän piirissä, koska niiden kaupallinen toiminta ei kuulu suuripäästöisimpien toimialojen joukkoon. Telko toimii muovien ja kemian raaka-aineiden sekä voiteluaineiden jakelijana, Leipurin puolestaan on leipomoiden ja elintarviketeollisuuden valmistustoiminnassaan tarvitsemien raaka-aineiden ja tarvikkeiden jakelija. Tästä huolimatta Aspo on tunnistanut liiketoiminnassaan luokitusjärjestelmäkelpoisia ja luokitusjärjestelmän mukaisia toimintoja.

Tuemme siirtymistä fossiilivapaisiin kuljetuksiin ja investoimme teknologiaan, jonka ansiosta asiakkaamme pystyvät hankkimaan oman logistiikkaketjunsa sekä tuottamaan omia tuotteitaan hiilineutraalisti. Taksonomiakelpoista ja taksonomian mukaista liiketoimintaa on ESL Shippingillä, joka operoi herkällä Itämerellä ja arktisilla alueilla. ESL Shippingin taksonomianmukaiset toiminnot edistävät luokitusjärjestelmän mukaisista ympäristötavoitteista ilmastonmuutoksen hillintää. Tärkeitä kehityksen kohteita ovat alukset, joihin investoimme paljon päästäksemme kohti fossiilittomia kuljetuksia ja estääksemme vieraslajien leviämistä painovesilastien mukana. Olemme asettaneet vaativat tavoitteet hiilijalanjäljen pienentämiselle: ESL:n tavoitteena on vähentää hiili-intensiteettiä 50 % tonni-mailille vuoteen 2030 ja nollata hiilidioksidipäästöt vuoteen 2050 mennessä.

Euroopan komissio antoi taksonomia-asetusta koskevat viimeisimmät ja kattavimmat soveltamisohjeet joulukuussa 2022 (Draft Commission Notice on interpretation and implementation of certain legal provisions of the EU Taxonomy Climate Delegated Act & Draft Commission notice on interpretation and implementation of certain legal provisions of the Disclosures Delegated Act under Article 8 of EU Taxonomy Regulation). Tulkintamme siitä, miten luokitusjärjestelmän tietoja tulee julkaista, perustuu saatuun ohjeistukseen ja valmistelutyöhön, jota olemme tehneet vuosina 2021 ja 2022. Ohjeita olemme tulkinneet asiantuntijoiden avustamana myös vuoden 2023 alussa ja niitä sovelletaan vuoden 2022 raporttiin. Tulkintamme luokitusjärjestelmäkelpoisuudesta ja järjestelmän mukaisuudesta pohjautuu lähtökohtaisesti taksonomia-asetukseen ja ilmastoa koskevaan delegoituun asetukseen sekä niissä annettuihin teknisiin kriteereihin (näitä ovat 1. ilmastonmuutoksen hillinnän/ilmastonmuutokseen sopeutumisen merkittävä edistäminen ja 2. ei merkittävää haittaa -kriteerit). Lisäksi olemme arvioineet vähimmäistason suojatoimien noudattamista toiminnassamme.

Olemme toimialojemme edelläkävijöitä vastuullisuudessa. Toimimme muutoksen ajureina ja muutamme toimialojamme omaa toimintaamme muuttamalla ja siten ohjaamalla markkinaa tekemään vastaavia muutoksia.

Aspon vastuullisuusraportti julkaistaan vuosittain kuten myös liiketoimintojemme omat vastuullisuusraportit. Nämä raportit sisältävät lisää tietoa ympäristön huomioimisesta liiketoiminnoissamme.

Vähimmäistason suojatoimet (Minimum Safeguards)

Aspo arvioi vähimmäistason suojatoimia konsernitasolla, mutta soveltaa kaikkia tähän liittyviä periaatteita jokaiseen liiketoimintaansa. Olemme arvioineet vähimmäistason suojatoimia suhteessa ihmisoikeuksiin, lahjontaan ja korruptioon sekä verosääntelyyn ja reiluun kilpailuun, jotka ovat osana EU:n taksonomiasääntelyä, sekä suhteessa EU Platform on Sustainable Finance -työryhmän julkaisemaa Minimum Safeguards -raporttia. Tarkastelun tuloksena Aspo arvioi luokitusjärjestelmän mukaisten toimintojensa olevan täyttävän tarkastelussa käytettävät kriteerit.

Aspon eettiset ohjeet, sitoutuminen UN Global Compactin periaatteisiin, jokaisen työntekijän suorittama koulutus sekä muut Aspon ohjeet määrittelevät viitekehyksen niille periaatteille ja vaatimuksille, joita edellytetään kaikilta Aspon työntekijöiltä ja yhteistyökumppaneilta. Global Compact -aloitteen mukaisesti toteutamme sen ihmisoikeuksiin, työelämään, ympäristöön ja korruptionvastaisuuteen liittyviä periaatteita sekä lisäksi Aspossa kunnioitetaan ja noudatetaan kansainvälisesti tunnustettuja työ- ja ihmisoikeuksia koskevia normeja.

Aspolla on käytössään whistleblower-direktiivin mukainen ilmiantokanava, jota voi käyttää kuka tahansa henkilökunnan jäsen. Kanavaan tulevat tapaukset käsitellään anonyymeinä ja luottamuksellisesti. Tapausten vakavuutta arvioi pieni, rajattu ryhmä, joka päättää etenemistavasta ja ilmiantajaa suojataan kaikin keinoin. Tapaukset luetteloidaan ja raportoidaan Aspon tarkastusvaliokunnalle. Tapaukset tutkitaan ja tarvittaessa käytetään rajattua joukkoa toimeenpanemaan korjaavat toimet. Kanavan ulkopuolelta tulevia ilmiantoja käsitellään samalla huolellisuudella ja luottamuksellisina kuin varsinaisen ilmiantokanavan kautta tulleita ilmiantoja.

Vähimmäistason suojatoimet, Ihmisoikeudet

Aspo on sitoutunut YK:n Global Compact -aloitteeseen, jossa kaksi ensimmäistä periaatetta käsittelevät ihmisoikeuksia. Aspo hyväksyy myös HRDD-sitoutumukset ja on sisällyttänyt Aspossa noudatettavat periaatteet politiikkoihinsa, toimintaohjeisiinsa ja henkilökunnan koulutuksiinsa.

Aspon Compliance ja Code of Conduct -koulutuksissa henkilökunta koulutetaan tunnistamaan ihmisoikeuskysymysten haitallisia vaikutuksia ja tilanteita, joissa ihmisoikeudet saattaisivat tulla rikotuiksi. Aspon liiketoiminnat arvioivat myös asiakkaitaan ja toimittajiaan ja niitä on ohjeistettu lopettamaan liikesuhde, jos rikkomuksia esiintyisi. Periaatteet on kuvattu laajasti Aspon eettisissä ohjeissa ja niitä testataan henkilökunnan koulutuksissa ja ne koskevat kaikkia työntekijöitämme, työnhakijoita ja alihankkijoitamme.

Koulutusten lisäksi toteutetuista toimista tai mahdollisista rikkomuksista tiedotetaan sisäisesti. Mikäli arvioidaan, että mahdollisella rikkomuksella olisi laajalti merkitystä markkinoille tai Aspon osakkeen arvoon, tiedotettaisiin asiasta pörssin sääntöjen mukaisesti. Kaikkien esimiesten on ohjeistettava, valvottava ja tuettava tiimejään niin, että ne voivat työskennellä turvallisesti. Koulutusten sisältö perustuu Aspon hallituksen hyväksymiin eettisiin ohjeisiin ja edellä mainittuihin periaatteisiin.

Liiketoimintomme suorittavat jatkuvasti toimitusketjujen tarkastuksia, joissa tarkastellaan vähimmäissuojaa koskevien toimien tarkastelua, myös ihmisoikeuksia. Aspoa ei ole koskaan tuomittu vastuullisena ihmisoikeusrikkomuksista.

Vähimmäistason suojatoimet, korruptionvastaisuus ja reilu kilpailu

Henkilöstön Compliance-koulutus sisältää myös korruption vastaisen jakson. Jo ennen koulutusten säännöllistä aloittamista Aspo on toiminut korruptiota vastaan kaikilla markkina-alueillaan nollatoleranssilla. Aspon liiketoiminnat ovat hylänneet liiketoimia sellaisilla markkinoilla, joilla liiketoiminnan harjoittaminen olisi edellyttänyt Aspon Code of Conductin vastaisia toimia. Emme hyväksy korruptiota tai lahjontaa missään muodossa. Emme koskaan maksa lahjuksia tai hyväksy niiden maksamista viranomaisille tai yksityishenkilöille, emmekä koskaan pyydä tai hyväksy lahjuksia. Erityisesti emme saa koskaan antaa tai tarjota mitään rahanarvoista vaikuttaaksemme asiattomasti päätöksiin saadaksemme tai säilyttääksemme liiketoimintaa, tai saadaksemme epäreilua hyötyä. Emme voi tehdä tätä suoraan tai epäsuorasti kolmannen osapuolen kautta.

Me pyrimme tuottavaan, eettiseen ja läpinäkyvään suhteeseen päämiestemme, edustajiemme, jakelijoidemme, asiakkaidemme ja alihankkijoidemme kanssa. Odotamme kumppaneidemme noudattavan sovellettavia lakeja ja säädöksiä ja sitoutuvan tavaran- ja palveluntoimittajiemme eettisiin ohjeisiin.

Toimimme kansainvälisessä liikeympäristössä, johon sisältyy tuotteiden, tavaroiden, palveluiden ja tiedon tuontia sekä vientiä maasta toiseen. Me noudatamme sovellettavia lakeja ja säädöksiä, jotka vaikuttavat toimintoihimme. Säädöksiin sisältyy muun muassa kauppasaartoja ja sanktioita, tullin tuonti- ja vientisäädöksiä, vientikontrolleja, tulliarvostuksia ja alkuperä- sekä etuuskohtelusäädöksiä. Noudatamme liiketoiminnassamme soveltuvia rahanpesun-, terrorismin- ja talousrikosten vastaisia lakeja. Selvitämme aina uusien toimittajiemme ja asiakkaidemme taustat (KYC) ja vertaamme säännöllisin väliajoin tietoja myös pakotelistauksiin.

Aspo noudattaa reilun kilpailun periaatteita. Koulutamme henkilökuntaamme jatkuvasti ymmärtämään kilpailulainsäädäntöä ja siihen liittyviä toimintamalleja. Aspoa, sen tytäryhtiöitä, johtoa tai toimihenkilöitä vastaan ei ole koskaan nostettu kanteita kilpailua koskevien lakien rikkomisesta.

Vähimmäistason suojatoimet, Verotus

Aspon verostrategia voidaan lyhyesti määritellä seuraavasti. Aspo noudattaa kansallisia ja kansainvälisiä verotusta koskevia lakeja. Emme harjoita aggressiivista verosuunnittelua ja Aspon yhtiöiden tulos verotetaan siinä maassa, missä tulos syntyy. Aspoa tai sen tytäryhtiöitä ei ole tuomittu verorikkomuksista, mutta Aspo voi käyttää oikeustoimia tarvittaessa puolustaakseen oikeuksiaan verotuksessa. Noudatamme aina paikallisia verolakeja kaikissa verolajeissa. Verotuksen erityispiirteitä Aspossa on Suomen ja Ruotsin varustamoilla, joihin sovelletaan paikallisia tonnistoverolakeja. Kerromme avoimesti veropositiomme vähintään kerran vuodessa tilinpäätöksessämme ja tarvittaessa erillisillä tiedotteilla. Emme kirjaa mahdollisista tappioista syntyviä verotuksellisia saamisia, ellei ole kiistatta osoitettavissa, että ne ovat lainmukaisesti hyödynnettävissä.

Luokitusjärjestelmän mukaisuuden arviointi teknisten kriteerien perusteella

Aspon luokitusjärjestelmän mukaisuutta on arvioitu myös teknisten kriteerien perusteella. Näitä ovat Ilmastonmuutoksen hillinnän merkittävä edistäminen tai Ilmastonmuutokseen sopeutumisen merkittävä edistäminen sekä Ei merkittävää haittaa -kriteerit (DNSH-kriteerit).

Ilmastonmuutoksen hillinnän merkittävä edistäminen

Aspon luokitusjärjestelmän mukaiset liiketoimet keskittyvät ESL Shippingin uusimpiin ja rakenteilla oleviin aluksiin. Näihin aluksiin sovelletaan Ilmastonmuutoksen hillinnän merkittävää edistämistä koskevien kriteerien kohtaa 1d, mikä tarkoittaa, että alukset ovat 31. päivään joulukuuta 2025 asti saaneet energiatehokkuutta mittaavan suunnitteluindeksiarvon, joka on kymmenen prosenttia pienempi kuin 1 päivänä huhtikuuta 2022 sovellettavat EEDI-vaatimukset, jos alukset käyttävät polttoainetta, joka ei tuota suoria hiilidioksidipäästöjä (pakokaasupäästöjä), tai uusiutuvista lähteistä peräisin olevia polttoaineita. ESL Shippingin aluksista Viikki ja Haaga alittavat vaaditun tason 18,5 prosentilla ja rakenteilla olevat sähköhybridialukset 20,5 prosentilla. Tällä perusteella katsotaan, että luokittelujärjestelmän tekniset kriteerit täyttyvät ja taksonomian mukaisuus toteutuu näiden alusten osalta.

Näitä aluksia ei ole tarkoitettu fossiilisten polttoaineiden kuljettamiseen, mikä täyttää Ilmastonmuutoksen hillinnän merkittävää edistämistä koskevien kriteerien kohdan 2. Sitä osuutta liikevaihdosta, mikä on syntynyt fossiilisia polttoaineita kuljettamalla, ei ole sisällytetty luokitusjärjestelmän mukaiseen liikevaihtoon.

Ei merkittävää haittaa -kriteerit

1) **Ilmastonmuutokseen sopeutuminen**

Ilmastoskenaarioita ja olosuhteiden muutoksia sekä niiden aiheuttamia riskejä on arvioitu IPCC:n ilmastoskenaarioita hyödyntäen keskipitkällä aikavälillä. Työssä on hyödynnetty myös WWF:n ilmastomuutoksen skenaarioita ja niistä johtuvia riskejä. ESL Shippingin toiminta täyttää ilmaston muutokseen sopeutumisessa delegoidun asetuksen Annex I:n lisäyksessä A esitetyt vaatimukset (s. 140) koskien ilmastoriskien ja haavoittuvuuksien arviointia. ESL Shippingin toiminnan elinkaari on arvioitu olevan yli 10 vuotta, joten asetuksen mukaisesti ilmastoriskien ja haavoittuvuuden arviointia on suhteutettu aikaan ja toiminnan laajuuteen. Jo lähtökohtaisesti ESL Shippingin alukset on tehty merenkulussa vastaantuleviin olosuhteisiin kuten myrskyihin, tuuleen, aallokkoon, arktisiin ja muihin haastaviin olosuhteisiin. Arvioimme, että ESL Shippingillä on hyvä kyky vastata ja sopeutua ilmastonmuutoksen tuomiin erilaisiin riskeihin.

2) **Vesivarojen ja merten tarjoamien luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojelu**

Vesivarojen ja merten tarjoamien luonnonvarojen kestävän käytön ja suojelun osalta ESL Shippingin aluksilta ei vaadita EIA:ta. ESL Shipping on päivittämässä toimintaohjeisiinsa (guideline to Masters) vedenlaatuun ja vesistressin välttämiseen liittyvät tavoitteet.

3) Siirtyminen kiertotalouteen

ESL Shippingin alukset käsittelevät käytön yhteydessä syntyvät jätteet lajitellaan ja varastoidaan aluksilla sekä siirretään satamille hallitusti. Telakointeihin valitaan tekijöitä, jotka pystyvät käsittelemään telakointien yhteydessä syntyvät jätteet kestävällä tavalla. Voiteluaineet ja muut ongelmajätteet käsitellään niin, että niitä voidaan hyödyntää kierrätyksessä. Jos ESL Shipping pitää aluksia elinkaaren loppuun saakka, kierrätetään romutettavat alukset hallitusti. Alusta käytetään alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä 2. päivänä marraskuuta 1973 tehdyn yleissopimuksen (IMOn MARPOL-yleissopimuksen) liitteen V mukaisesti. ESL Shipping on laatinut toimintaohjeet, jotka koskevat jätteiden käsittelyä, turvallisuutta, kierrätystä ja romutuksia sekä lausunnon MARPOL:in noudattamisesta.

4) Ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen

ESL Shipping on investoinut viime vuosina erityisesti teknologiaan, joka vähentää ilmakehään päätyviä kasvihuonekaasuja, kuten hiilidioksidia ja metaania. Tämä on toteutettu LNG-teknologialla ja rakenteilla olevien alusten sähköhybriditekniikalla. ESL Shipping on myös asentanut pakokaasujen puhdistamiseksi rikkipesurit aluksiinsa, joissa on mahdollista käyttää raskasta rikkipitoista polttoöljyä, mutta polttoaineena käytetään myös vähärikkisempää ja puhtaammin palavaa kevyttä polttoöljyä. ESL Shippingin handy-luokan nesteytettyä maakaasua (LNG) käyttävien alusten Viikin ja Haagan hiilidioksidipäästöt ovat 21–28 % pienemmät verrattuna perinteisiin meriliikenteessä käytettäviin polttoaineisiin. Viikin ja Haagan metaanipäästöt ovat tavanomaista huomattavasti pienempiä. Niiden pääkoneiksi valittiin korkeapaineiset kaksitahtikoneet, jotka polttavat metaanin tarkemmin kuin perinteiset nelitahtikoneet. Kummallakin aluksella on Clean Shipping Indexin myöntämä todistus siitä, että ne täyttävät CSI 5 luokittelun mukaiset vaatimukset.

Harmaan veden käsittelyssä minimoidaan pääsy vesistöihin käsittelemällä vedet satamissa.

5) Biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen

ESL Shipping ei käytä alustensa pohjassa myrkkymaaleja, vaan pohjien puhdistaminen tehdään mekaanisesti, mikä vähentää myrkkyjen leviämistä Itämeren herkkään ekosysteemiin. Käytännön esimerkkeinä muista tehdyistä suojelutoimista ESL Shippingin alukset on varustettu painovesilastien käsittelyjärjestelmillä, jotka estävät vieraslajien kulkeutumisen painovesilastin mukana vesialueelta toiselle.

Luokitusjärjestelmäkelpoinen ja luokitusjärjestelmän mukainen liikevaihto, pääomakulut ja toimintakulut

Tilikaudella 2021 arvioimme, että Telkon, Leipurin ja Kaukon liiketoiminnot eivät olleet luokitusjärjestelmäkelpoisia. Sen sijaan ESL Shipping varustamoliiketoiminnot olivat täysin luokitusjärjestelmäkelpoisia kuten myös sen luokitusjärjestelmän mukaiset investoinnit ja kiinteät kulut olivat täysin luokitusjärjestelmäkelpoisia.

Tilikaudella 2022 olemme myyneet Kauko-liiketoiminnot ja Telkon sekä Leipurin liikevaihto, investoinnit tai kiinteät kulut eivät ole olleet luokitusjärjestelmäkelpoisia ja siksi niiden luokitusjärjestelmän mukaisuutta ei ole myöskään tutkittu.

ESL Shippingin liiketoiminnot kuuluvat luokitusjärjestelmän luokkaan 6.10 Meri- ja rannikkovesiliikenteen rahtialukset sekä satama- ja aputoimintoihin tarkoitetut alukset. Luokan ensimmäinen ympäristötavoite on ilmastonmuutoksen hillintä. ESL Shippingin liiketoiminnoista edelleen koko liikevaihto, investoinnit ja kiinteät kulut ovat luokitusjärjestelmäkelpoisia. Näistä luokitusjärjestelmän mukaisia ovat ESL Shippingin handy-luokan nesteytettyä maakaasua (LNG) käyttävät alukset Viikki ja Haaga, joiden liikevaihto koostuu asiakassopimuksista saaduista tulosta. Näiden alusten tuottama liikevaihto ei ole täysin luokitusjärjestelmän mukainen, sillä niillä on kuljetettu muun muassa energiantuotannossa käytettävää kivihiiltä. Liikevaihtoindikaattorin osoittajasta on vähennetty se osuus liikevaihdosta, joka saadaan kivihiilen kuljetuksesta. Muiden alusten liikevaihto ja vastaavasti Aspon muun liiketoiminnan liikevaihto ei ole luokitusjärjestelmän mukaista liikevaihtoa, mutta joka on konsernitasolla luettu kokonaisuudessaan mukaan liikevaihtoindikaattorin nimittäjään. LNG-alusten liikevaihdon jakaumaa noudattelevat myös niihin kohdistuneet pääomamenot ja toimintamenot.

Varustamon Supramax-luokan alukset tai pienemmät kokoluokat eivät ole luokitusjärjestelmän mukaisia.

ESL Shippingin ruotsalainen tytäryhtiö AtoBatC Shipping AB rakennuttaa paraikaa intialaisella telakalla kahtatoista edistyksellistä sähköhybridialusta, joista kuusi jää omaan omistukseen ja kuusi siirtyy yhteiseen pooling-järjestelyyn osallistuvalle toiselle omistajalle. Luokitusjärjestelmän mukaisiin pääomamenoihin luetaan ainoastaan AtoBatC Shippingin omaan taseeseen tulevien alusten pääomamenot. Poolin toiselle osapuolelle siirtyvät alukset eivät aiheuta luokittelujärjestelmän mukaisia pääomamenoja. Koska alukset ovat vasta rakennusvaiheessa, ne eivät ole vielä aiheuttaneet luokittelujärjestelmän mukaisia toimintamenoja.

Luokittelujärjestelmän mukaisiin toimintamenoihin luetaan ESL Shippingin aluksista syntyneet ylläpitokustannukset, joita ei lueta pääomamenoiksi.

LIIKEVAIHTO LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISIIN JA LUOKITUSJÄRJESTELMÄN MUKAISIIN TUOTTEISIIN TAI PALVELUIHIN LIITTYVISTÄ TALOUDELLISISTA TOIMINNOISTA

				Merkittävän edistämisen kriteerit						Ei merkittävää haittaa kriteerit										
	Koodi(t)	Absoluuttinen liikevaihto	Osuus liikevaihdosta	Ilmastonmuutoksen hillintä	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	Vesivarat ja merten luonnonvarat	Kiertotalous	Ympäristön pilaantuminen	Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit	Ilmastonmuutoksen hillintä	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	Vesivarat ja merten luonnonvarat	Kiertotalous	Ympäristön pilaantuminen	Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit	Vähimmäistason suojatoimet	Luokitusjärjestelmän mukainen osuus liikevaihdosta, vuosi N	Luokitusjärjestelmän mukainen osuus liikevaihdosta, vuosi N-1	Luokka (mahdollistava toiminta)	Luokka (siirtymätoiminta)
Taloudelliset toiminnat		**M€**	**%**	**%**	**%**	**%**	**%**	**%**	**%**	**K/E**	**K/E**	**K/E**	**K/E**	**K/E**	**K/E**	**K/E**	**%**	**%**	**M**	**S**
A. LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT																				
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnat																				
Meri- ja rannikkovesiliikenteen rahtialukset sekä satama- ja aputoimintoihin tarkoitetut alukset	6.10	20,2	3 %	100 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	K	K	K	K	K	K	K	3 %	n/a	n/a	S
Ympäristön kannalta kestävistä (luokitusjärjestelmän mukaisista) toiminnoista saatu liikevaihto (A.1)		**20,2**	**3 %**	**100 %**	**0 %**	**0 %**	**0 %**	**0 %**	**0 %**	**K**	**K**	**K**	**K**	**K**	**K**	**K**	**3 %**	**n/a**	**n/a**	**S**
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnat																				
Meri- ja rannikkovesiliikenteen rahtialukset sekä satama- ja aputoimintoihin tarkoitetut alukset	6.10	225,2	35 %																	
Luokitusjärjestelmäkelpoisista mutta ei ympäristön kannalta kestävistä (muista kuin luokitusjärjestelmän mukaisista) toiminnoista saatu liikevaihto (A.2)		**225,2**	**35 %**																	
Yhteensä (A.1 + A.2)		**245,4**	**38 %**																	

B. EI-LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT		
Ei-luokitusjärjestelmäkelpoisista toiminnoista saatu liikevaihto	407,2	62 %
Yhteensä (A + B)	**652,6**	**100 %**

PÄÄOMAMENOT LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISIIN JA LUOKITUSJÄRJESTELMÄN MUKAISIIN TUOTTEISIIN TAI PALVELUIHIN LIITTYVISTÄ TALOUDELLISISTA TOIMINNOISTA

				Merkittävän edistämisen kriteerit						Ei merkittävää haittaa kriteerit										
	Koodi(t)	Pääomamenot yhteensä	Osuus pääomamenoista	Ilmastonmuutoksen hillintä	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	Vesivarat ja merten luonnonvarat	Kiertotalous	Ympäristön pilaantuminen	Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit	Ilmastonmuutoksen hillintä	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	Vesivarat ja merten luonnonvarat	Kiertotalous	Ympäristön pilaantuminen	Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit	Vähimmäistason suojatoimet	Luokitusjärjestelmän mukainen osuus pääomamenoista, vuosi N	Luokitusjärjestelmän mukainen osuus pääomamenoista, vuosi N-1	Luokka (mahdollistava toiminta)	Luokka (siirtymätoiminta)
Taloudelliset toiminnat		**M€**	**%**	**%**	**%**	**%**	**%**	**%**	**%**	**K/E**	**K/E**	**K/E**	**K/E**	**K/E**	**K/E**	**K/E**	**%**	**%**	**M**	**S**
A. LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT																				
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnat																				
Meri- ja rannikkovesiliikenteen rahtialukset sekä satama- ja aputoimintoihin tarkoitetut alukset	6.10	8,3	59 %	100 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	K	K	K	K	K	K	K	59 %	n/a	n/a	S
Ympäristön kannalta kestävien (luokitusjärjestelmän mukaisten) toimintojen pääomamenot (A.1)		**8,3**	**59 %**	**100 %**	**0 %**	**0 %**	**0 %**	**0 %**	**0 %**	**K**	**K**	**K**	**K**	**K**	**K**	**K**	**59 %**	**n/a**	**n/a**	**S**
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnat																				
Meri- ja rannikkovesiliikenteen rahtialukset sekä satama- ja aputoimintoihin tarkoitetut alukset	6.10	4,9	35 %																	
Luokitusjärjestelmäkelpoisten mutta ei ympäristön kannalta kestävien (muiden kuin luokitusjärjestelmän mukaisten) toimintojen pääomamenot (A.2)		**4,9**	**35 %**																	
Yhteensä (A.1 + A.2)		**13,2**	**94 %**																	

B. EI-LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT		
Ei-luokitusjärjestelmäkelpoisten toimintojen pääomamenot	0,8	6 %
Yhteensä (A + B)	**14,0**	**100 %**

TOIMINTAMENOT LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISIIN JA LUOKITUSJÄRJESTELMÄN MUKAISIIN TUOTTEISIIN TAI PALVELUIHIN LIITTYVISTÄ TALOUDELLISISTA TOIMINNOISTA

				Merkittävän edistämisen kriteerit						Ei merkittävää haittaa kriteerit										
	Koodi(t)	Toimintamenot yhteensä	Osuus toimintamenoista	Ilmastonmuutoksen hillintä	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	Vesivarat ja merten luonnonvarat	Kiertotalous	Ympäristön pilaantuminen	Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit	Ilmastonmuutoksen hillintä	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	Vesivarat ja merten luonnonvarat	Kiertotalous	Ympäristön pilaantuminen	Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit	Vähimmäistason suojatoimet	Luokitusjärjestelmän mukainen osuus toimintamenoista, vuosi N	Luokitusjärjestelmän mukainen osuus toimintamenoista, vuosi N-1	Luokka (mahdollistava toiminta)	Luokka (siirtymätoiminta)
Taloudelliset toiminnat		**M€**	**%**	**%**	**%**	**%**	**%**	**%**	**%**	**K/E**	**K/E**	**K/E**	**K/E**	**K/E**	**K/E**	**K/E**	**%**	**%**	**M**	**S**
A. LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT																				
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnat																				
Meri- ja rannikkovesiliikenteen rahtialukset sekä satama- ja aputoimintoihin tarkoitetut alukset	6.10	1,0	7 %	100 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	K	K	K	K	K	K	K	7 %	n/a	n/a	S
Ympäristön kannalta kestävien (luokitusjärjestelmän mukaisten) toimintojen toimintamenot (A.1)		**1,0**	**7 %**	**100 %**	**0 %**	**0 %**	**0 %**	**0 %**	**0 %**	**K**	**K**	**K**	**K**	**K**	**K**	**K**	**7 %**	**n/a**	**n/a**	**S**
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnat																				
Meri- ja rannikkovesiliikenteen rahtialukset sekä satama- ja aputoimintoihin tarkoitetut alukset	6.10	11,9	86 %																	
Luokitusjärjestelmäkelpoisten mutta ei ympäristön kannalta kestävien (muiden kuin luokitusjärjestelmän mukaisten) toimintojen toimintamenot (A.2)		**11,9**	**86 %**																	
Yhteensä (A.1 + A.2)		**12,9**	**93 %**																	

B. EI-LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT		
Ei-luokitusjärjestelmäkelpoisten toimintojen toimintamenot	0,9	
Yhteensä (A + B)	**13,8**	**100 %**

RISKIT JA RISKIENHALLINTA

Yritysten on hyväksyttävä tietty riskitaso, johon liiketoiminnan tavoitteet suhteutetaan. Myös Aspossa on normaaliin toimintaan ja liiketoimintokohtaisiin toimintoihin liittyviä erilaisia riskejä.

Riskienhallinnan päämääränä on edistää konsernin tavoitteiden saavuttamista. Riskienhallinnan avulla pyritään etukäteen tunnistamaan ja hallitsemaan potentiaalisia ongelmia sekä tunnistamaan ja hyödyntämään liiketoimintamahdollisuuksia.

Riskienhallinta tukee Aspon strategian kehittämistä ja täytäntöönpanoa.

Riskienhallinnan päämääränä Aspossa on:

- Tehokas riskienhallinnan ohjausmalli sekä siihen liittyvät prosessit ovat integroituna Aspon liiketoiminnan johtamiseen.
- Johdolla on käytössään laadukasta ja ajantasaista tietoa liiketoimintaan liittyvistä riskeistä ja niiden hallintatoimenpiteistä päätöksenteon tukena.
- Riskien ja yllättävien tapahtumien toteutumisen todennäköisyyttä sekä vaikutuksia taloudelle ja maineelle pystytään tehokkaasti pienentämään.
- Riskienhallintatoimenpiteet ja valitut kontrollitoimenpiteet perustuvat Aspon riskinottohalukkuuteen ja riskinkantokykyyn.
- Yhteistyö riskienhallinnassa on tehokasta Aspon eri toimintojen välillä

Aspossa on strategisia, operatiivisia, vahinko- ja rahoitusriskejä. Strategisia riskejä ovat riskit, joilla on liiketoimintoihin pitkävaikutteisia vaikutuksia, ja niitä ovat mm. liiketoimintaympäristöön liittyvät riskit, markkinariskit sekä poliittiset/lainsäädännölliset riskit. Operatiivisten riskien hallinnoiminen on liiketoimintojen päivittäistä työtä, ja niitä ovat mm. vastapuoliriskit, raaka-aineiden hintariskit ja poikkeamiin liittyvät riskit. Vahinkoriskejä hallinnoidaan vakuutuksilla ja toimintaohjeilla.

Maailmassa on useita geopoliittisia riskikeskittymiä, joiden kehittymisen ennustaminen on vaikeaa mutta joilla voi olla vaikutuksia Aspon liiketoimintoihin. Muutokset näillä alueilla voivat olla nopeita ja ennakoimattomia ja siksi niiden mahdollisia vaikutuksia tai mittakaavaa Aspon liiketoimintoihin on vaikea ennustaa. Kansainvälisesti on asetettu pakotteita, joilla voi olla suoria tai epäsuoria vaikutuksia myös Aspon liiketoiminnoille. Eri maat ovat lisäksi asettaneet toistensa tuotteille tuontitulleja tai muita kaupan rajoitteita, mutta toistaiseksi niillä ei ole ollut suoraa vaikutusta Aspon liiketoimintaan. Geopoliittiset jännitteet voivat eskaloitua ja aiheuttaa suoraa haittaa liiketoiminnalle, maksuliikenteelle ja pahimmassa tapauksessa keskeyttää liiketoiminnan harjoittamisen kriisialueella. Kriisi voi johtaa myös inhimillisiin, taloudellisiin ja rahamääräisiin menetyksiin. Mahdolliset pakotteet vastapakotteineen voivat aiheuttaa liiketoiminnan vaikeutumista ja taloudellisia menetyksiä.

Taloudellisen aktiviteetin kasvu on aiheuttanut monien raaka-aineiden, komponenttien ja logistiikan hintojen nopean nousun, sekä lisännyt epävarmuutta logistiikan toimivuudessa tietyissä markkinatilanteissa. Aspo saattaa hyötyä hintojen noususta tilapäisesti, mutta samalla myös ostettavien raaka-aineiden tai vuokrakapasiteetin kuten vuokra-alusten hinnat nousevat. Riskejä kasvattavat myös varaosien, komponenttien ja raaka-aineiden toimitusaikojen pidentymiset ja mahdolliset nopeat hintamuutokset eri markkinatilanteissa. Kasvava inflaatio ja nouseva korkotaso voivat hidastaa yleistä talouskasvua, ja heikentää Aspon liiketoimintojen kysyntänäkymiä.

Uudistetun strategiansa mukaisesti Aspo pyrkii yritysostoilla kasvattamaan tasaista tuloksentekokykyään. Strategia voi johtaa väliaikaiseen tase- ja pääomarakenteen heikkenemiseen tilanteissa, joissa liiketoiminta- ja yrityskaupat vaativat taloudellisia panostuksia ja siten voivat heikentää vakavaraisuutta.

Koronaviruspandemia vaikuttaa edelleen liiketoimintoihin. Koronaviruksen muuntuminen ja nopea leviäminen uudelleen voi johtaa erilaisiin keskeytyksiin ja taloudellisiin menetyksiin.

Konsernin vahinkoriskien määrää ja todennäköisyyttä arvioidaan säännöllisesti. Vahinkovakuutukset kilpailutetaan ja vakuutusmäärät päivitetään myös säännöllisesti. Vakuutusmäärät ovat Aspon toiminnan laajuuteen nähden riittävät, mutta vakuutusyhtiöt voivat rajoittaa vakuutusten voimassaoloa eri syistä lisääntyneiden riskien seurauksena.

Tämän toimintakertomuksen tulevaisuutta koskevat arviot perustuvat tämänhetkiseen tilanteeseen, joten ne sisältävät riskejä ja muita epävarmuustekijöitä, joiden vuoksi tulokset saattavat poiketa esitetyistä arvioista.

RAHOITUSRISKIT

Aspo-konsernin rahoitus ja siihen liittyvien riskien hallinta hoidetaan keskitetysti emoyhtiössä hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti.

- Jälleenrahoitusriskiä hallitaan hajauttamalla korollinen velka vastapuolen, rahoitusmuodon ja maturiteetin osalta.
- Likviditeettiriskiä hallitaan varmistamalla konsernin riittävät rahavarat yhdessä sitovien valmiusluottolimiittien ja muiden rahoitusreservien kanssa.
- Korkotason muutoksilta suojaudutaan sitomalla korolliset velat osittain vaihtuvakorkoisiin ja osittain kiinteäkorkoisiin lainoihin. Lisäksi korkoriskeiltä suojautumiseen käytetään tarvittaessa kohdennetusti korkojohdannaisia.
- Luottoriskeiltä suojaudutaan käyttämällä tapauskohtaisesti ennakkomaksuihin ja pankkitakauksiin perustuvia maksuehtoja. Asiakkaiden syvällinen tunteminen on olennainen osa luottoriskin hallintaa.
- Valuuttakurssiriskiä hallitaan ensisijaisesti liiketoimintalähtöisesti vaikuttamalla asiakas- ja päämiessopimuksiin sekä toissijaisesti tarvittaessa valuuttajohdannaisilla.

Yksityiskohtaisempi selvitys rahoitusriskeistä on konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 5.1 Rahoitusriskit ja rahoitusriskien hallinta.

SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Aspon tarkastusvaliokunnan yhtenä tehtävänä on yhtiön sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuuden seuranta. Tarkastusvaliokunta seuraa riskienhallintaprosessia ja ohjeistaa tarvittavia toimenpiteitä erityisesti strategisten riskien ehkäisemiseksi. Hallituksen hyväksymien sisäisen valvonnan periaatteiden mukaisesti riskienhallinta on osa Aspon sisäistä valvontaa ja sen tehtävänä on varmistaa konsernin strategian toteutumista, taloudellisen tuloksen kehittymistä, omistaja-arvoa, osingonmaksukykyä ja liiketoiminnan jatkuvuutta. Vastuu riskienhallinnasta on toimialojen liiketoimintajohdolla. Johto vastaa riittävien toimenpiteiden määrittämisestä, toteuttamisesta sekä toimenpiteiden toteutumisen seurannasta osana päivittäistä toiminnan ohjausta. Riskienhallinnasta vastaa Aspon lakiasiainjohtaja, joka raportoi konsernin toimitusjohtajalle.

OIKEUDENKÄYNNIT

Aspo-konsernin yhtiöitä on osapuolina joissakin normaaliin liiketoimintaan liittyvissä oikeudenkäynneissä ja riita-asioissa, joissa ei vuoden 2022 aikana tapahtunut merkittäviä muutoksia. Aspo uskoo tällä hetkellä käytössä olevan tiedon perusteella ja ottaen huomioon olemassa olevan vakuutusturvan ja tehdyt varaukset, ettei näillä ole olennaista haitallista vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

JOHTO JA TILINTARKASTAJAT

Yhtiökokouksessa hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen Patricia Allam, Mammu Kaario, Mikael Laine, Salla Pöyry, Tatu Vehmas ja Heikki Westerlund sekä uudeksi jäseneksi Tapio Kolunsarka. Varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi puheenjohtajaksi Heikki Westerlundin ja varapuheenjohtajaksi Mammu Kaarion. Lisäksi hallitus valitsi henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi Heikki Westerlundin ja jäseniksi Tapio Kolunsaran, Salla Pöyryn ja Tatu Vehmaksen sekä tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi Mammu Kaarion ja jäseniksi Patricia Allamin, Mikael Laineen ja Tatu Vehmaksen.

Hallituksella oli vuoden 2022 aikana 21 kokousta. Kokouksiin osallistumisprosentti oli 99.

Vuonna 2022 yhtiön toimitusjohtajana toimi DI, KTM Rolf Jansson, joka aloitti tehtävässään elokuussa 2021.

Lokakuussa Leipurin uudeksi toimitusjohtajaksi ja Aspo-konsernin johtoryhmän jäseneksi nimitettiin Miska Kuusela. Joulukuussa Aspo-konsernin lakiasioista, henkilöstöstä ja vastuullisuudesta vastaavaksi johtajaksi sekä Aspon johtoryhmän jäseneksi nimitettiin Taru Uotila. Sekä Kuusela että Uotila aloittivat tehtävissään 2.1.2023.

Aspo-konsernin rahoitusjohtaja ja johtoryhmän jäsen Keijo Keränen siirtyi pois yhtiön palveluksesta marraskuun alussa 2022. Leipurin toimitusjohtaja ja Aspon johtoryhmän jäsen Heli Arantola irtisanoutui kesäkuussa 2022 siirtyäkseen toisen yhtiön palvelukseen ja hän lopetti roolissaan syyskuun 30. päivä.

Yhtiön tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö Deloitte Oy. Päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut KHT Jukka Vattulainen. Tilintarkastajalle maksetaan palkkio hyväksytyn laskun mukaan.

HALLITUKSEN VALTUUTUKSET

Hallituksen valtuuttaminen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta

Varsinainen yhtiökokous, joka pidettiin 6.4.2022, valtuutti hallituksen päättämään enintään 500 000 oman osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaalla omalla pääomalla, mikä vastaa noin 1,6 %:a yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutus käsittää myös oikeuden ottaa omia osakkeita pantiksi. Valtuutus on voimassa vuoden 2023 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta varsinaisen yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään osakeannista, jossa luovutetaan yhtiön hallussa olevia omia osakkeita

Varsinainen yhtiökokous, joka pidettiin 6.4.2022, valtuutti hallituksen päättämään yhdessä tai useammassa erässä osakeannista, joka toteutetaan luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Valtuutuksen perusteella luovutettavien osakkeiden määrä on yhteensä enintään 900 000 osaketta. Valtuutus on voimassa vuoden 2023 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta varsinaisen yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Osakkeita luovutettiin vuonna 2022 yhteensä 99 400 kappaletta osakepalkkiojärjestelmien puitteissa.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään uusien osakkeiden osakeannista

Varsinainen yhtiökokous 6.4.2022 valtuutti hallituksen päättämään maksullisesta osakeannista. Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista muista osakeannin ehdoista ja se sisältää siten myös oikeuden päättää suunnatusta osakeannista, osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Osakeannissa liikkeeseen laskettavien uusien osakkeiden yhteenlaskettu lukumäärä voi olla enintään 1 500 000 osaketta. Valtuutus on voimassa vuoden 2023 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta varsinaisen yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään lahjoituksista

Aspo Oyj:n 6.4.2022 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhteensä enintään 100 000 euron suuruisista lahjoituksista yleishyödyllisiin tai niihin rinnastettaviin tarkoituksiin sekä päättämään lahjoitusten saajista, käyttötarkoituksista ja muista lahjoitusten ehdoista. Valtuutus on voimassa vuoden 2023 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

Lahjoituksia tehtiin vuonna 2022 yhteensä noin 55 000 euroa.

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Osakkeet ja osingonmaksu

Aspo Oyj:n rekisteröity osakepääoma 31.12.2022 oli 17 691 729,57 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 31 419 779, joista yhtiön hallussa oli 62 250 osaketta eli 0,2 % osakepääomasta.

Aspo Oyj:n 6.4.2022 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että tilikaudelta 2021 jaetaan osinkoa 0,23 euroa osakkeelta ja ettei Aspo Oyj:n hallussa oleville omille osakkeille makseta osinkoa. Osinko maksettiin 19.4.2022.

Aspo Oyj:n hallitus päätti 2.11.2022 pitämässään kokouksessa osingon toisen erän, 0,22 euroa/osake, maksamisesta varsinaisen yhtiökokouksen 6.4.2022 antaman valtuutuksen perusteella. Osinko maksettiin 11.11.2022.

Aspo Oyj:llä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Aspon osake noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:n keskisuurten yritysten ryhmän toimialaluokassa perusteollisuus.

Aspo Oyj:n osakkeita vaihdettiin Nasdaq Helsingissä tammi–joulukuussa 2022 yhteensä 4 242 696 kappaletta ja niiden markkina-arvo oli 33,9 miljoonaa euroa. Toisin sanoen 13,5 % osakekannasta vaihtoi omistajaa. Katsauskauden ylin kurssinoteeraus oli 11,80 euroa ja alin 6,09 euroa. Keskikurssi oli 8,01 euroa ja katsauskauden päätöskurssi 8,20 euroa. Katsauskauden päättyessä osakekannan markkina-arvo omat osakkeet vähennettynä oli 257,1 miljoonaa euroa.

Osakkeenomistajat

Aspon osakkeet kuuluvat Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään arvo-osuusjärjestelmään. Yhtiöllä oli katsauskauden päättyessä yhteensä 11 712 osakkeenomistajaa. Hallintarekisterissä ja ulkomaisessa omistuksessa oli 1 077 145 osaketta eli 3,43 % osakekannasta.

Luettelo Aspon suurimmista osakkeenomistajista on nähtävillä kuukausittain päivitettynä Aspon verkkosivuilla.

Hallituksen ja konsernin johtoryhmän osakkeenomistus

Aspo Oyj:n hallituksen jäsenet määräysvaltayhteisöineen omistivat 31.12.2022 yhteensä 7 136 238 Aspon osaketta, joka oli 22,71 prosenttia yhtiön osake- ja äänimäärästä.

Aspo Oyj:n toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmän muut jäsenet omistivat 31.12.2022 yhteensä 237 382 osaketta, joka oli 0,76 prosenttia yhtiön osake- ja äänimäärästä.

HALLITUKSEN VOITONJAKOESITYS

Aspon tavoitteena on pyrkiä vuosittain kasvavaan osingonmaksuun jättäen kuitenkin tilaa strategisille investoinneille. Aspo on siirtynyt kaksi kertaa vuodessa tapahtuvaan osingonmaksuun vuonna 2017.

Hallitus ehdottaa 4.4.2023 pidettävälle yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2022 jaetaan osinkoa 0,23 euroa osakkeelta, ja ettei Aspo Oyj:n hallussa oleville omille osakkeille makseta osinkoa. Lisäksi hallitus ehdottaa, että yhtiökokous valtuuttaa hallituksen päättämään enintään 0,23 euron osakekohtaisen osingon jakamisesta myöhempänä ajankohtana. Valtuutus olisi voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti.

Emoyhtiön jakokelpoiset varat 31.12.2022 olivat 43 344 212,43 euroa, josta tilikauden voitto oli 7 544 383,09 euroa. Osinkoon oikeuttavien osakkeiden määrä tilinpäätöstiedotteen julkaisupäivänä on 31 357 529 kappaletta.

Osinko 0,23 euroa/osake maksetaan osakkeenomistajille, jotka ovat täsmäytyspäivänä 6.4.2023 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa osingonmaksupäiväksi 17.4.2023. Hallitus päättää 1.11.2023 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan toisesta osingon jaosta, enintään 0,23 euroa/osake, joka maksettaisiin marraskuussa 2023 osakkeenomistajille, jotka ovat täsmäytyspäivänä merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon.

Ennen kuin hallitus panee yhtiökokouksen päätöksen täytäntöön, sen on osakeyhtiölain edellyttämällä tavalla arvioitava, onko yhtiön maksukyky ja/tai taloudellinen asema muuttunut yhtiökokouksen päätöksenteon jälkeen niin, että osakeyhtiölain mukaiset osingonjaon edellytykset eivät enää täyty. Osakeyhtiölain mukaisten edellytysten täyttyminen on edellytys yhtiökokouksen päätöksen täytäntöönpanolle.

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT 31.12.2022

	Osakkeita kpl	Osuus osakkeista ja äänistä, %
Havsudden Oy Ab	3 262 941	10,38
AEV Capital Holding Oy	3 253 554	10,36
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	1 423 076	4,53
Vehmas Tapio	1 275 827	4,06
Nyberg Gustav	901 524	2,87
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	875 226	2,79
Sijoitusrahasto Nordea Nordic Small Cap	726 040	2,31
Procurator-Holding Oy	514 882	1,64
IAIK Oy	488 147	1,55
Skandinaviska Enskilda Banken Ab (Publ)	413 406	1,32
10 suurinta omistajaa yhteensä	**13 134 623**	**41,80**

OSAKKEENOMISTUKSEN JAKAUMA 31.12.2022 OSAKKEIDEN MÄÄRÄN MUKAAN

Osakkeita kpl	Omistajien lukumäärä	Osuus omistajista %	Osake-määrä kpl	Osuus osake-kannasta %
1–100	2 884	24,63	148 815	0,47
101–500	4 358	37,21	1 189 603	3,79
501–1 000	1 830	15,63	1 397 239	4,45
1 001–5 000	2 120	18,10	4 541 303	14,45
5 001–10 000	288	2,46	2 059 073	6,55
10 001–50 000	188	1,61	3 814 806	12,14
50 001–100 000	13	0,11	949 221	3,02
100 001–500 000	22	0,19	5 082 185	16,18
500 001–	8	0,07	12 233 070	38,93
Yhteistilillä yhteensä			4 464	0,01
Yhteensä	**11 711**	**100,00**	**31 419 779**	**100,00**

OSAKKEENOMISTUKSEN JAKAUMA 31.12.2022 OMISTAJARYHMITTÄIN

	Osuus omistajista %	Osuus osakekannasta %
Kotitaloudet	94,7	50,8
Yritykset	3,8	29,1
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,3	7,6
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,8	3,3
Julkisyhteisöt	0,1	7,6
Ulkomaat	0,4	1,6
Yhteensä	**100,0**	**100,0**

OSAKEKOHTAINEN OSINKO, €

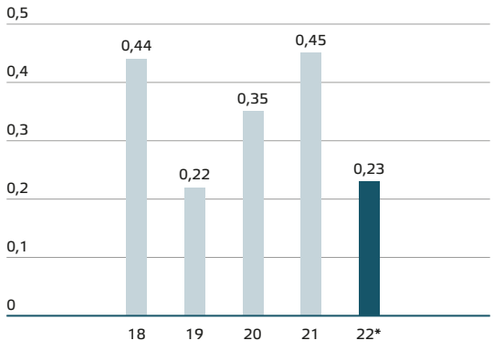

* Hallituksen ehdotus varsinaiselle yhtiökokoukselle

EFEKTIIVINEN OSINKOTUOTTO, %

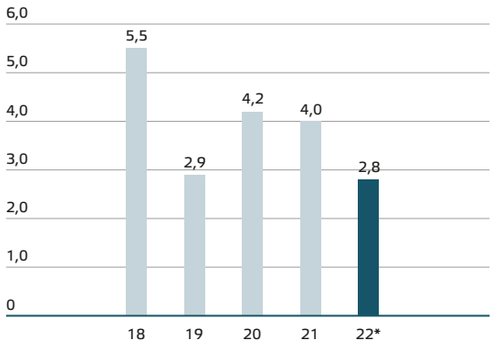

* Hallituksen ehdotus varsinaiselle yhtiökokoukselle

OSAKEKOHTAINEN OMA PÄÄOMA, €

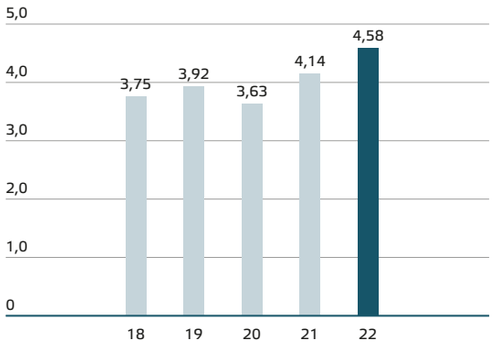

OSAKKEEN VAIHTO JA KESKIKURSSI

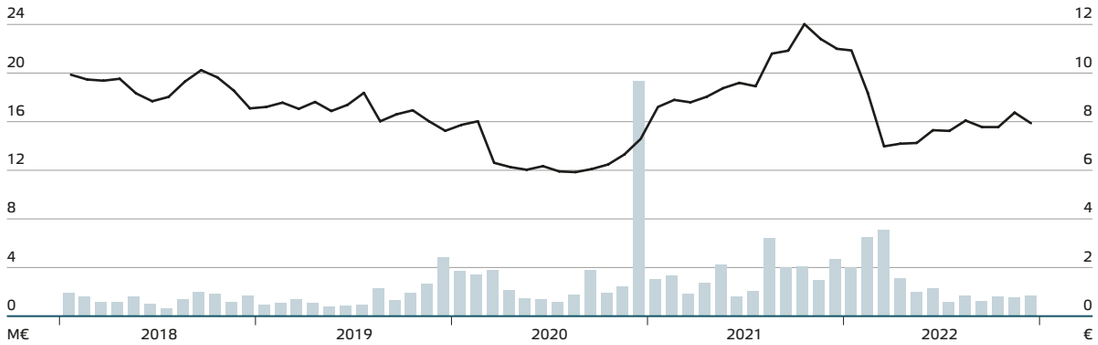

OSAKKEENOMISTAJIEN LUKUMÄÄRÄ

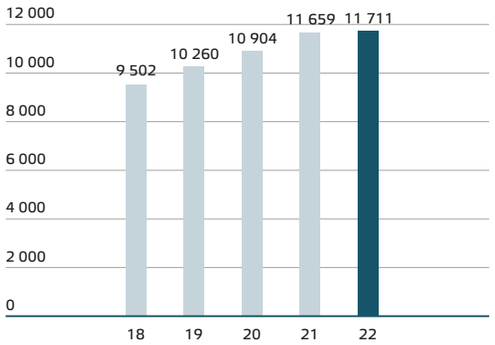

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

	2022	2021	2020	2019	2018
Osakekohtainen oma pääoma, euroa	**4,58**	4,14	3,63	3,92	3,75
Osakekohtainen osinko, euroa (2022 hallituksen ehdotus)	**0,23**	0,45	0,35	0,22	0,44
Osinko / tulos, %	**37,6**	58,9	91,0	46,4	106,7
Efektiivinen osinkotuotto, %	**2,8**	4,0	4,2	2,9	5,5
Hinta / voittosuhde (P/E)	**13,4**	14,9	21,8	16,1	19,1
Osakkeen kurssikehitys, euroa					
keskikurssi	**8,01**	10,08	6,80	8,20	9,51
alin kurssi	**6,09**	8,28	5,50	7,52	7,90
ylin kurssi	**11,80**	13,50	8,56	9,42	10,80
tilikauden päätöskurssi	**8,20**	11,36	8,40	7,62	7,96
Osakekannan markkina-arvo 31.12., Me	**257,1**	355,1	262,6	237,2	247,7
Osakkeiden vaihto, 1 000 kpl	**4 243**	4 068	6 798	2 454	1 809
Osakkeiden vaihto, Me	**33,9**	41,0	46,3	20,1	17,2
Osakkeiden vaihto / osakemäärä, %	**13,5**	12,9	21,6	7,8	5,8
Tilinpäätöspäivän osakemäärä, 1 000 kpl	**31 420**	31 420	31 420	31 420	31 420
omat osakkeet	**62**	162	162	297	304
ulkona olevat	**31 358**	31 258	31 258	31 123	31 115
Keskimääräinen osakemäärä (ulkona olevat), 1 000 kpl	**31 333**	31 258	31 191	31 121	30 809

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERIAATTEET

Aspo Oyj noudattaa Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen, European Securities and Market Authority (ESMA), vaihtoehtoisista tunnusluvuista antamaa ohjeistusta. Yhtiö julkaisee IFRS-tunnuslukujen ohella tiettyjä yleisesti käytettyjä muita tunnuslukuja (vaihtoehtoiset tunnusluvut), jotka ovat pääosin johdettavissa konsernin laajasta tuloslaskelmasta ja taseesta. Johdon näkemyksen mukaan vaihtoehtoiset tunnusluvut selventävät ja täydentävät konsernin laajan tuloslaskelman ja taseen sekä IFRS-tunnuslukujen antamaa kuvaa Aspon toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Oman pääoman tuotto (ROE), % = tilikauden voitto x 100 / oma pääoma (tilikauden ja edellisen tilikauden keskiarvo)

Omavaraisuusaste, % = oma pääoma x 100 / taseen loppusumma – saadut ennakot

Nettovelkaantumisaste, % = (korollinen velka - rahavarat*) x 100 / oma pääoma

Korollinen velka, € = lainat ja käytetyt luottolimiitit (korolliset) + vuokrasopimusvelat

Korollinen nettovelka, € = korollinen velka - rahavarat

Vapaa rahavirta, € = liiketoiminnan rahavirta + investointien rahavirta

Osakekohtainen tulos (EPS), € = tilikauden voitto – hybridin korko, verovaikutuksella vähennettynä / keskimääräinen osakemäärä ilman omia osakkeita

Osakekohtainen oma pääoma, € = oma pääoma / tilinpäätöspäivän osakemäärä ilman omia osakkeita

Osinko / tulos, % = osakekohtainen osinko x 100 / osakekohtainen tulos (EPS)

Efektiivinen osinkotuotto, % = osakekohtainen osinko x 100 / tilikauden päätöskurssi

Hinta / voitto -suhde (P/E) = tilikauden päätöskurssi / osakekohtainen tulos (EPS)

Osakekannan markkina-arvo, € = tilinpäätöspäivän osakemäärä ilman omia osakkeita x tilikauden päätöskurssi

Vertailukelpoinen liikevoitto, € = liikevoitto ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä

*) Nettovelkaantumisastetta laskettaessa korollisiin velkoihin ja rahavaroihin sisällytetään myös myytävänä olevaksi luokitellut korolliset velat ja rahavarat. Myytävänä olevista rahavaroista 11,5 miljoonaa euroa pidetään IAS 7 -standardin mukaan rajoitettuina rahavaroina

Tilinpäätös 2022

KONSERNITILINPÄÄTÖS **66**
Konsernin laaja tuloslaskelma 66
Konsernitase 67
Konsernin rahavirtalaskelma 68
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista 69

1 Aspo kehittää liiketoimintoja pitkäjänteisesti ja vastuullisesti **70**
1.1 Konsernirakenne 72
1.2 Hankitut liiketoiminnat 74
1.3 Lopetetut toiminnot ja liiketoimintojen myynnit 76

2 Pääomarakenne **79**
2.1 Rahoitusvarat ja -velat 80
2.2 Rahavarat 81
2.3 Lainat 82
2.4 Maturiteetti 83
2.5 Vuokrasopimukset 84
2.6 Oma pääoma 86
2.7 Osakekohtainen tulos ja osingonjako 87

3 Liiketoiminnat ja tuloksellisuus **88**
3.1 Liikevaihto 90
3.2 Liiketoiminnan muut tuotot 92
3.3 Osakkuusyritykset 93
3.4 Materiaalit ja palvelut 94
3.5 Liiketoiminnan muut kulut 94
3.6 Henkilöstökulut ja -määrät 95
3.7 Poistot ja arvonalentumiset 96
3.8 Rahoitustuotot ja -kulut 97
3.9 Tuloverot 98

4 Sijoitettu pääoma **99**
4.1 Aineelliset hyödykkeet 100
4.2 Aineettomat hyödykkeet 104
4.3 Liikearvon ja brändien arvonalentumistestaus 105
4.4 Vaihto-omaisuus 107
4.5 Myyntisaamiset ja muut saamiset 108
4.6 Ostovelat ja muut velat 109
4.7 Varaukset 109
4.8 Laskennalliset verot 110

5 Muut liitetiedot **112**
5.1 Rahoitusriskit ja rahoitusriskien hallinta 112
5.2 Lähipiiri 116
5.3 Osakeperusteiset maksut 117
5.4 Ehdolliset velat, varat ja muut sitoumukset 118
5.5 Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat 119
5.6 Muutokset IFRS-standardeissa 119

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS **121**
Emoyhtiön tuloslaskelma 121
Emoyhtiön tase 122
Emoyhtiön rahoituslaskelma 123
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot 124

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset **133**

Tilintarkastuskertomus **134**

Tämä on vapaaehtoisesti julkistettu pdf-muotoinen tilinpäätös 2022, joka ei täytä Arvopaperimarkkinalain 7 luvun 5§:n mukaista julkistamisvaatimusta.
Aspon virallinen, ESEF-sääntelyn mukainen tilinpäätös 2022 ovat saatavissa internet-osoitteesta www.aspo.com.

Konsernitilinpäätös

Konsernin laaja tuloslaskelma

1 000 €	Liitetieto	1.1.–31.12.2022	1.1.–31.12.2021
Jatkuvat toiminnot			
Liikevaihto	3.1	**643 398**	573 288
Liiketoiminnan muut tuotot	3.2	**2 648**	473
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävien yhteisöjen tuloksista	3.3	**626**	-57
Materiaalit ja palvelut	3.4	**-402 918**	-349 420
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	3.6	**-54 404**	-50 684
Poistot ja arvonalentumiset	3.7	**-19 864**	-20 781
Poistot ja arvonalentumiset vuokratuista hyödykkeistä	3.7	**-16 695**	-13 761
Liiketoiminnan muut kulut	3.5	**-118 881**	-102 132
Liikevoitto		**33 910**	36 926
Rahoitustuotot	3.8	**1 551**	487
Rahoituskulut	3.8	**-7 815**	-4 365
Rahoitustuotot ja -kulut		**-6 264**	-3 878
Voitto ennen veroja		**27 646**	33 048
Tuloverot	3.9	**-4 147**	-4 733
Jatkuvien toimintojen voitto		**23 499**	28 315
Tulos lopetetuista toiminnoista (yhtiön osakkeenomistajille kuuluva)	1.3	**-2 812**	-3 032
Tilikauden voitto		**20 687**	25 283

1 000 €	Liitetieto	1.1.–31.12.2022	1.1.–31.12.2021
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:			
Muuntoerot		**-1 211**	2 174
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		**-1 211**	2 174
Tilikauden laaja tulos		**19 476**	27 457
Tilikauden tuloksen jakautuminen			
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos		**20 687**	25 283
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva laaja tulos		**19 476**	27 457
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva osakekohtainen tulos, €			
Laimentamaton osakekohtainen tulos			
Jatkuvista toiminnoista	2.7	**0,70**	0,86
Lopetetuista toiminnoista	2.7	**-0,09**	-0,10
Yhteensä		**0,61**	0,76
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos			
Jatkuvista toiminnoista	2.7	**0,70**	0,86
Lopetetuista toiminnoista	2.7	**-0,09**	-0,10
Yhteensä		**0,61**	0,76

Konsernitase

VARAT

1 000 €	Liitetieto	31.12.2022	31.12.2021
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	4.2	**46 783**	45 845
Aineelliset hyödykkeet	4.1	**178 454**	168 886
Vuokratut hyödykkeet	2.5	**15 871**	20 748
Osuudet pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävissä yhteisöissä	3.3	**974**	701
Muut rahoitusvarat		**207**	321
Laskennalliset verosaamiset	4.8	**330**	645
Pitkäaikaiset varat yhteensä		**242 619**	237 146
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	4.4	**69 900**	68 626
Myyntisaamiset ja muut saamiset	4.5	**68 995**	74 035
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		**255**	433
Rahavarat	2.2	**21 727**	17 697
		160 877	160 791
Myytävänä oleviksi luokitellut omaisuuserät	1.3	**12 414**	8 373
Lyhytaikaiset varat yhteensä		**173 291**	169 164
Varat yhteensä		**415 910**	406 310

OMA PÄÄOMA JA VELAT

1 000 €	Liitetieto	31.12.2022	31.12.2021
Osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	2.6	**17 692**	17 692
Ylikurssirahasto	2.6	**4 351**	4 351
Muut rahastot	2.6	**16 472**	16 474
Hybridi-instrumentti	2.6	**30 000**	20 000
Muuntoerot		**-25 995**	-24 786
Kertyneet voittovarat		**101 165**	95 658
Oma pääoma yhteensä		**143 685**	129 389
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	4.8	**6 946**	5 241
Varaukset	4.7	**586**	586
Lainat ja käytetyt luottolimiitit	2.3	**154 301**	142 381
Vuokrasopimusvelat	2.5	**4 559**	6 869
Muut velat		**99**	59
Pitkäaikaiset velat yhteensä		**166 491**	155 136
Lyhytaikaiset velat			
Varaukset	4.7	**58**	77
Lainat ja käytetyt luottolimiitit	2.3	**17 825**	21 465
Vuokrasopimusvelat	2.5	**11 728**	14 411
Ostovelat ja muut velat	4.6	**71 105**	78 077
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		**1 111**	985
		101 827	115 015
Myytävänä oleviksi luokiteltuihin omaisuuseriin liittyvät velat	1.3	**3 907**	6 770
Lyhytaikaiset velat yhteensä		**105 734**	121 785
Velat yhteensä		**272 225**	276 921
Oma pääoma ja velat yhteensä		**415 910**	406 310

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 €	Liitetieto	1.1.–31.12.2022	1.1.–31.12.2021
Liiketoiminnan rahavirta			
Liikevoitto jatkuvista toiminnoista		**33 910**	36 926
Liikevoitto lopetetuista toiminnoista	1.3	**-2 726**	-3 016
Liikevoitto yhteensä		**31 184**	33 910
Oikaisut liikevoittoon:			
Poistot ja arvonalentumiset	3.7	**37 815**	38 134
Myytäväksi luokiteltujen idän yhtiöiden muut arvonalentumiset		**11 733**	
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot (-) ja -tappiot (+)		**-1 637**	-205
Myytyjen liiketoimintojen myyntivoitot ja -tappiot		**1 010**	
Hankittujen liiketoimintojen varaston käyvän arvon kohdistuksen purku		**634**	
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävien yhteisöjen tuloksista	3.3	**-626**	57
Osakepalkitseminen		**1 152**	1 126
Varausten lisäys (+) / vähennys (-)	4.7	**-37**	655
Liiketoiminnan realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot		**582**	-164
Käyttöpääoman muutos:			
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)		**-12 934**	-23 886
Myyntisaamisten ja muiden saamisten lisäys (-) / vähennys (+)		**-2 502**	-13 294
Ostovelkojen ja muiden velkojen lisäys (+) / vähennys (-)		**8 785**	15 178
Maksetut korot		**-4 224**	-4 395
Saadut korot		**307**	357
Maksetut tuloverot		**-3 571**	-3 475
Liiketoiminnan rahavirta		**67 671**	43 998

1 000 €	Liitetieto	1.1.–31.12.2022	1.1.–31.12.2021
Investointien rahavirta			
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	4.1	**-17 818**	-16 887
Investointituet	4.1		1 009
Aineellisten hyödykkeiden luovutustulot		**1 795**	225
Hankitut liiketoiminnat vähennettynä hankintahetken rahavaroilla		**-17 937**	-1 067
Saadut osingot		**354**	216
Myydyt liiketoiminnat		**310**	
Investointien rahavirta		**-33 296**	-16 504
Rahoituksen rahavirta			
Lainojen nostot		**29 600**	37 007
Lainojen takaisinmaksut		**-18 689**	-47 513
Yritystodistusten liikkeeseenlasku		**30 000**	28 000
Yritystodistusten lunastus		**-35 000**	-34 000
Vuokrasopimusvelan lyhennykset		**-16 227**	-13 798
Hybridi-instrumentin liikkeeseenlasku	2.6	**30 000**	
Hybridi-instrumentin takaisinmaksu	2.6	**-20 000**	
Maksetut hybridi-instrumenttien korot	2.6	**-1 760**	-1 750
Maksetut palkkiot hybridi-instrumentin liikkeeseenlaskusta	2.6	**-353**	
Maksetut osingot		**-14 107**	-10 940
Rahoituksen rahavirta		**-16 536**	-42 994
Rahavarojen muutos		**17 839**	-15 500
Rahavarat 1.1. *)		**17 724**	32 303
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		**28**	921
Myytäväksi luokiteltujen idän yhtiöiden rahavarojen arvonalentumiset		**-2 017**	
Rahavarat kauden lopussa *)		**33 574**	17 724

*) Jatkuvien toimintojen rahavarat vuoden 2022 lopussa olivat 21 727 tuhatta euroa ja myytävänä olevat rahavarat 11 847 tuhatta euroa. Jatkuvien toimintojen rahavarat vuoden 2021 lopussa olivat 17 697 tuhatta euroa ja myytävänä olevat rahavarat 28 tuhatta euroa.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

1 000 €	Liitetieto	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Muut rahastot	Hybridi-instrumentti	Muuntoerot	Kertyneet voittovarat	Yhteensä
Oma pääoma 1.1.2022		**17 692**	**4 351**	**16 474**	**20 000**	**-24 786**	**95 658**	**129 389**
Laaja tulos								
Tilikauden tulos							20 687	20 687
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna):								
Muuntoerot				-2		-1 209		-1 211
Tilikauden laaja tulos yhteensä				**-2**		**-1 209**	**20 687**	**19 476**
Liiketoimet omistajien kanssa								
Osingonjako							-14 109	-14 109
Hybridi-instrumentti	2.6				10 000			10 000
Hybridi-instrumentti, korot ja liikkeeseenlaskukulut	2.6						-2 223	-2 223
Osakepalkitseminen							1 152	1 152
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä					**10 000**		**-15 180**	**-5 180**
Oma pääoma 31.12.2022		**17 692**	**4 351**	**16 472**	**30 000**	**-25 995**	**101 165**	**143 685**

Oma pääoma 1.1.2021		**17 692**	**4 351**	**16 475**	**20 000**	**-26 961**	**81 940**	**113 497**
Laaja tulos								
Tilikauden tulos							25 283	25 283
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna):								
Muuntoerot				-1		2 175		2 174
Tilikauden laaja tulos yhteensä				**-1**		**2 175**	**25 283**	**27 457**
Liiketoimet omistajien kanssa								
Osingonjako							-10 940	-10 940
Hybridi-instrumentti, korot	2.6						-1 750	-1 750
Osakepalkitseminen							1 125	1 125
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä							**-11 565**	**-11 565**
Oma pääoma 31.12.2021		**17 692**	**4 351**	**16 474**	**20 000**	**-24 786**	**95 658**	**129 389**

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1 ASPO KEHITTÄÄ LIIKETOIMINTOJA PITKÄJÄNTEISESTI JA VASTUULLISESTI

TILINPÄÄTÖKSEN RAKENNE

Aspon konsernitilinpäätös on jaettu viiteen osioon. Tässä osiossa, ”Aspo kehittää liiketoimintoja pitkäjänteisesti ja vastuullisesti”, on kerrottu Asposta, sen tehtävistä ja tarkoituksesta sekä konsernirakenteesta, mukaan lukien liiketoimintojen hankinnat ja myynnit.

Tässä osiossa on myös kuvattu tilinpäätöksen laatimisperusta ja kerrottu muutoksista tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa vuonna 2022. Laatimisperiaatteet ja johdon harkintaan perustuvat ratkaisut esitetään liitetiedoissa kunkin tilinpäätöserän yhteydessä. Tilinpäätös on jaettu asiakokonaisuuksiin ja järjestetty niin, että se parhaalla mahdollisella tavalla toisi esiin Aspolle merkityksellisimmät asiat ensin ja samalla esittelisi jäsennellysti Aspo-konsernin toimintaa ja erityispiirteitä.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet esitetään osana sitä liitetietoa, johon ne liittyvät. Laatimisperiaatteet on merkitty harmaalla pohjavärillä kussakin liitetiedossa.

ARVIONVARAISET ERÄT JA JOHDON HARKINTA

Arviot ja johdon tekemä harkinta esitetään osana sitä liitetietoa, jossa kyseistä arvionvaraista tilinpäätöserää käsitellään. Arviot ja johdon harkinta on merkitty valkoisella pohjavärillä kussakin liitetiedossa.

TIETOA YHTIÖSTÄ JA TILINPÄÄTÖKSESTÄ

Aspo luo arvoa omistamalla ja kehittämällä liiketoimintoja pitkäjänteisesti ja vastuullisesti.

Aspo tavoittelee kestävää pitkän aikavälin kasvua sijoittamalla saavutettuja tuottoja uudelleen tuottaviin kohteisiin ja ottamaan askeleita kohti compounder-profiilia. Aspo toimii omistamilleen yrityksille kasvun mahdollistajana ja pyrkii parantamaan niiden kannattavuutta sekä tuottoa kehittämällä liiketoimintoja ja varmistamalla vakaat kassavirrat. Aspon tavoitteena on ottaa entistä aktiivisempi rooli yritysjärjestelyissä sekä omistettujen liiketoimintojen kasvuinvestoinneissa ja yritysostoissa. Aspo keskittyy erityisesti B-to-B-teollisuuspalveluihin ja sen tärkeimmät klusterit ovat logistiikka ja kauppa. Aspo-konsernin tarkoitus on edistää omistettujen liiketoimintojen taloudellisen tuloksen kehittymistä, kasvattaa omistaja-arvoa, ja ylläpitää odotustenmukaista osingonmaksukykyä.

Konsernin emoyhtiö on Aspo Oyj, jonka Y-tunnus on 1547798-7. Aspo Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka osakkeet on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä. Emoyhtiön kotipaikka on Helsinki ja rekisteröity osoite Mikonkatu 13 A, 00100 Helsinki, Suomi, josta myös jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa.

Aspo Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 15.2.2023 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan yhtiökokous päättää tilinpäätöksen vahvistamisesta.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERUSTA

Aspo Oyj:n konsernitilinpäätös on laadittu EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2022 voimassa olleita standardeja sekä tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, ja ne perustuvat liiketapahtumien alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei laadintaperiaatteissa ole muuta kerrottu. Suluissa olevat luvut viittaavat vuoden 2021 vastaavaan ajanjaksoon.

MUUTOKSET TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEISSA VUONNA 2022

Aspon tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa ei ole tapahtunut muutoksia vuonna 2022.

ARVIONVARAISET ERÄT JA JOHDON HARKINTA

Johto käyttää harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovellettaessa. Lisäksi tilinpäätöstä laadittaessa käytetään tarvittaessa kirjanpidollisia arvioita. Arvioiden perustana olevien tekijöiden muuttumisen myötä on mahdollista, että toteumat poikkeavat merkittävästikin tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Taulukossa alla annetaan yleiskuva alueista, joihin on liittynyt merkittävissä määrin harkintaa tai jotka ovat monimutkaisia, sekä eristä, joihin saattaa todennäköisemmin tulla olennaisia oikaisuja, jos arviot ja oletukset osoittautuvat vääriksi. Yksityiskohtaisia tietoja näistä arvioista ja harkintaan perustuvista ratkaisuista on kunkin asianomaisen tilinpäätöserän liitetiedoissa, joissa on myös tietoja tilinpäätöserän laskentaperusteista.

Vuonna 2022 arvioihin on vaikuttanut Venäjän hyökkäys Ukrainaan, jolla on ollut merkittävä vaikutus Aspo-konsernin liiketoimintaan ja varojen arvostamiseen etenkin myytäväksi luokiteltujen yhtiöiden osalta, mutta myös esimerkiksi Ukrainan myyntisaamisten osalta.

MERKITTÄVÄT ARVIOT JA HARKINTAAN PERUSTUVAT RATKAISUT

Erä	Arvio	Harkintaan perustuvia ratkaisuja	Liitetieto
Myytävänä olevat luovutettavien erien ryhmät	Myytävänä oleviksi luokiteltujen idän liiketoimintojen arvostus	Kyllä	1.3
Vuokrasopimusvelat ja vuokratut hyödykkeet	Vuokra-ajan määrittäminen ja vuokrasopimuskomponentin määrittäminen alusten osalta	Kyllä	2.5
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	Taloudellinen vaikutusaika, jäännösarvo ja käypä arvo yrityskaupoissa	Kyllä	4.1, 4.2
Liikearvo ja brändit	Käyttöarvolaskelmien oletukset	Ei	4.3
Vaihto-omaisuus	Varaston arvostus	Kyllä	4.4
Myyntisaamiset	Myyntisaamisten arvostus	Kyllä	4.5
Laskennalliset verosaamiset	Verosaamisen kirjaaminen, ja kirjattujen verosaamisten kuranttius	Ei	4.8

1.1 Konsernirakenne

Aspon liiketoiminnat ESL Shipping, Telko ja Leipurin, ovat vahvoja kaupan ja logistiikan yrityksiä, jotka tavoittelevat markkinoidensa johtavaa asemaa. Liiketoiminnat vastaavat omasta toiminnastaan, asiakassuhteistaan ja niiden kehittämisestä. Kauko-liiketoimintasegmentti raportoidaan lopetettuna toimintona IFRS 5 -standardin mukaan. Kauko Oy myytiin lokakuussa 2022 ja sen tytäryhtiönä toiminut Kauko GmbH puretaan. Konsernin päämarkkina-alueet ovat vielä vuonna 2022 olleet: Suomi, Skandinavia, Baltia ja itämarkkinat, eli Venäjä, muut IVY-maat ja Ukraina. Johtuen Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan Aspo on kuitenkin luopumassa liiketoiminnastaan Venäjällä ja Valko-Venäjällä. Aspolla on 100 prosentin omistusosuus kaikissa konserniyrityksissä.

KONSERNIYRITYKSET

Yhtiö	Maa
Aspo Oyj, emoyhtiö	FI
Aspo Palvelut Oy	FI
Suhi-Suomalainen Hiili Oy	FI
Kauko GmbH	DE

Yhtiö	Maa
ESL Shipping	
ESL Shipping Oy	FI
Oy AtoBatC Shipping Ab	FI
Oy Bomanship Ab	FI
AtoBatC Shipping AB	SE
Bothnia Bulk AB	SE
Norra Skeppnings Gruppen AB	SE
ESL Shipping Russia LLC	RU
AtoBatC Shipping Cyprus Ltd	CY

Yhtiö	Maa
Telko	
Telko Oy	FI
Rauma Terminal Services Oy	FI
Oy Troili Ab	FI
Telko Sweden AB	SE
Telko Norway AS	NO
Telko Denmark A/S	DK
Telko Estonia OÜ	EE
Telko Latvia SIA	LV
Telko UAB	LT
Telko-Poland Sp. z o.o.	PL
OOO Telko	RU
FLLC Telko	BY
LLC Telko	UA
Telko Caucasus LLC	AZ
LLC Telko Central Asia	KZ
Telko Solution LLC	UZ
Telko Romania SRL	RO
Telko Shanghai Ltd.	CN
Telko Middle East Co.	IR

Yhtiö	Maa
Leipurin	
Leipurin Oyj	FI
Leipurien Tukku Oy	FI
LT HC One Oy	FI
LT HC Two Oy	FI
Kobia AB	SE
Leipurin Estonia AS	EE
SIA Leipurin	LV
UAB Leipurin	LT
OOO Leipurien Tukku	RU
OOO NPK Leipurin	RU
FLLC Leipurin	BY
LLC Leipurin	UA
TOO Leipurin	KZ

OSAKKUUSYRITYKSET

Konsernilla on kaksi osakkuusyritystä Auriga KG ja Norma KG, joista kerrotaan lisää liitetiedossa 3.3 Osakkuusyritykset.

KONSOLIDOINTIPERIAATTEET

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Aspo Oyj:n sekä kaikki tytäryhtiöt. Tytäryhtiöitä ovat yhtiöt, joissa konsernilla on määräysvalta. Tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen kokonaisuudessaan siitä päivästä lukien, jona konserni saa niihin määräysvallan. Yhdistely lopetetaan, kun määräysvalta lakkaa.

Konsernin osakkuusyhtiöitä ovat yhtiöt, joissa konsernilla on 20–50 prosentin äänivalta ja vähintään 20 prosentin omistusosuus tai joissa konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja sisäinen voitonjako on eliminoitu konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Lisäksi sisäisistä liiketoimista johtuvat realisoitumattomat voitot on eliminoitu. Osakkuusyhtiöiden osalta eliminointi on tehty konsernin omistusosuuden mukaisesti.

ULKOMAISET KONSERNIYHTIÖT

Konserniyhtiöiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut määritetään siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta (”toimintavaluutta”). Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta.

Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisten konserniyhtiöiden tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi käyttäen tilikauden keskikurssia. Tase-erät muunnetaan euroiksi käyttämällä tilinpäätöspäivän valuuttakurssia. Muuntoerot esitetään omassa pääomassa erillisenä eränä. Kun tytäryritys myydään kokonaan tai osittain siten, ettei konsernilla ole enää määräysvaltaa, kertyneet muuntoerot siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan osaksi myyntivoittoa tai -tappiota.

1.2 Hankitut liiketoiminnat

LIIKETOIMINTOJEN HANKINNAT

Hankinnat 2022

Kobia AB:n hankinta

Leipurin osti ruotsalaisen leipomoteollisuuden jakelija Kobia AB:n koko osakekannan 1.9.2022 ruotsalaiselta Abdon-konsernilta. Yritysosto laajentaa Leipurin toimintaa maantieteellisesti Pohjois-Euroopan markkinoilla ja vahvistaa Leipurin asemaa Itämeren alueen johtavana toimijana. Uuden yksikön myötä toimittajilla on tarvittava väylä alueen markkinoille. Leipomo- ja elintarviketeollisuuden asiakkaat hyötyvät globaalien raaka-ainemarkkinoiden vahvasta kumppanista. Kobia AB muodostaa Leipurin uuden Ruotsin liiketoimintayksikön. Vuonna 2021 Kobian liikevaihto oli noin 50 miljoonaa euroa ja liikevoittoprosentti noin 3 %. Kobia AB -yrityskauppa sisälsi myös Kobian omistamat kiinteistöt. Aspo kartoittaa aktiivisesti mahdollisuuksia kiinteistöjen myyntiin ja takaisinvuokraukseen. Markkinatilanne vaikuttaa olennaisesti transaktioiden toteutumiseen.

Kobia AB:n hankintahinta oli 15,7 miljoonaa euroa, ja se suoritettiin kokonaisuudessaan käteisvaroina vuoden 2022 aikana. Hankitun yhtiön varat ja velat arvostettiin hankintahetkellä käypään arvoon. Kiinteistöihin tehtiin 9,7 miljoonan euron käyvän arvon kohdistus, asiakassuhteisiin perustuviin aineettomiin hyödykkeisiin tehtiin 0,4 miljoonan euron käyvän arvon kohdistus, ja vaihto-omaisuuteen liittyvä käyvän arvon oikaisu oli 0,5 miljoonaa euroa. Käyvän arvon oikaisuista aiheutunut laskennallinen verovelka oli 2,2 miljoonaa euroa. Muiden hankittujen varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen katsottiin vastaavan niiden käypää arvoa. Liikearvoa syntyi kauppahinnan kohdistusten jälkeen 0,1 miljoonaa euroa. Hankinnan kulut 1,0 miljoona euroa, on kirjattu Leipurin-segmentin liiketoiminnan muihin kuluihin.

Johan Steenks -hankinta

Telko sai norjalaisen Johan Steenks AS:n liiketoimintakaupan päätökseen 3. lokakuuta 2022. Johan Steenks on teknisten muoviraaka-aineiden ja muovien lisäaineiden jakelija, jolla on vakiintunut asiakaskunta Norjan markkinoilla sekä lukuisia tunnettuja päämiehiä. Yhtiön vuosittainen liikevaihto on noin 5 miljoonaa euroa. Yrityskaupalla ei ole merkittävää vaikutusta Telkon liikevaihtoon tai tulokseen vuonna 2022. Hankintahinta oli noin 2,0 miljoonaa euroa, josta 0,7 miljoonaa euroa kohdistui varastoon ja loput 1,3 miljoonaa euroa kirjattiin liikearvon lisäykseksi. Hankinnan rahavirta vuonna 2022 oli -1,9 miljoonaa euroa.

KOBIA-YRITYSHANKINNAN HANKINTAMENOLASKELMA

1 000 €	2022
Luovutettu vastike	
Maksettu käteisvaroina	15 708
Kokonaishankintameno	**15 708**

Hankituista varoista ja vastattaviksi otetuista veloista kirjatut määrät	Käypä arvo
Aineettomat hyödykkeet	806
Aineelliset hyödykkeet	13 579
Vuokratut hyödykkeet	295
Vaihto-omaisuus	4 822
Myyntisaamiset ja muut saamiset	4 958
Rahavarat	7
Varat yhteensä	**24 467**
Korolliset velat	1 245
Ostovelat ja muut velat	5 328
Laskennallinen verovelka	2 280
Velat yhteensä	**8 853**
Nettovarallisuus	**15 614**
Liikearvo	94
Yhteensä	**15 708**
Yrityskauppaan liittyvät hankintakulut	1 043

Hankinnat 2021

Telko vahvisti asemiaan Baltian voiteluainemarkkinoilla ostamalla 31.12.2021 virolaisen Mentum AS -yhtiön osakekannan. Hankitulla yhtiöllä oli sivuliikkeet Latviassa ja Liettuassa. Mentumin liikevaihto vuonna 2021 oli 9,4 miljoonaa euroa ja sen tulos ennen veroja oli 0,2 miljoonaa euroa. Koska hankinta tapahtui vuoden viimeisenä päivänä, sisältyi Aspon konsernitilinpäätökseen 2021 ainoastaan hankitun yhtiön tase, ei tuloslaskelmaeriä.

Hankintameno oli 1,5 miljoonaa euroa, ja se suoritettiin kokonaisuudessaan käteisvaroina. Kauppahinnasta 1,1 miljoonaa euroa maksettiin vuoden 2021 viimeisenä päivänä ja loput 0,4 miljoonaa euroa maksettiin vuoden 2022 aikana. Hankitun yhtiön varat ja velat arvostettiin hankintahetkellä käypään arvoon. Aineettomiin hyödykkeisiin tehtiin 0,2 miljoonan euron käyvän arvon kohdistus perustuen päämiessopimuksiin ja lisäksi varaston arvoon tehtiin vähäinen käyvän arvon kohdistus. Muilta osin hankittujen varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen katsottiin vastaavan niiden käypää arvoa. Kaupasta ei syntynyt liikearvoa. Hankinnan kulut 0,1 miljoonaa euroa on kirjattu Telko-segmentin liiketoiminnan muihin kuluihin.

MENTUM-YRITYSHANKINNAN HANKINTAMENOLASKELMA

1 000 €	2021
Luovutettu vastike	
Käteisvaroina maksettu	1 466
Kokonaishankintameno	**1 466**

Hankituista varoista ja vastattaviksi otetuista veloista kirjatut määrät	Käypä arvo
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	229
Vuokratut hyödykkeet	163
Vaihto-omaisuus	2 664
Myyntisaamiset ja muut saamiset	807
Varat yhteensä	**3 863**
Vuokrasopimusvelat	163
Ostovelat ja muut velat	2 234
Velat yhteensä	**2 397**
Nettovarallisuus	**1 466**
Yrityskauppaan liittyvät hankintakulut	123

MUUT RAKENNEJÄRJESTELYT

Tilikaudella 2022

ESL Shipping -segmentissä Norra Skeppnings Gruppen AB:n liiketoiminta myytiin 1.12.2022.

Telko -segmentissä Mentum AS sulautettiin sen emoyhtiöön Telko Estonia OÜ. Mentumin sivuliikkeet Latviassa ja Liettuassa myytiin ennen fuusioita konsernin sisäisillä kaupoilla Liettuan osalta Telko UAB:lle ja Latvian osalta Telko SIA:lle.

Leipurin Oyj myi Vulganus Oy:n koko osakekannan itävaltalaiselle König Maschinen GmbH:lle 30.6.2022. Lisäksi Leipurin Oyj hankki kaksi tyhjää yhtiötä LT HC One Oy ja LT HC Two Oy idän rakennejärjestelyitä varten.

Kauko Oy: koko osakekanta myytiin suomalaiselle Signal Partners Oy:lle 31.10.2022. Kauko GmbH:n purku on käynnissä, ja sen toiminta on lakkautettu.

Tilikaudella 2021

ESL Shipping-segmentissä AtoBatC Holding AB sulautettiin sen sisaryrityksen AtoBatC Shipping AB:n kanssa. Portugalin yhtiö Bomanship Europe Unipessoal Lda lopetettiin, ja uudet yhtiöt AtoBatC Shipping Cyprus Ltd perustettiin Kyprokselle ja ESL Shipping Russia LLC Venäjälle.

Telko-segmentissä ILS Nordic AB ja Autolubes Nordic AB sulautettiin niiden sisaryrityksen Telko Sweden AB:n kanssa. Telkon Azerbaijanin yhtiön liiketoiminta lakkautettiin.

YRITYSHANKINNAT

Yrityshankinnat käsitellään hankintamenetelmällä. Luovutettu vastike ja hankitun yhtiön varat ja velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluksi. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä, ja se luokitellaan joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä, ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Omaksi pääomaksi luokiteltua lisäkauppahintaa ei arvosteta uudelleen. Liikearvon hankintameno on määrä, jolla tytäryhtiön hankintameno ylittää hankittujen yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen käyvän nettoarvon.

1.3 Lopetetut toiminnot ja liiketoimintojen myynnit

Lokakuun 17. päivänä Telko allekirjoitti sitovan esisopimuksen, jonka mukaisesti se myy Venäjän tytäryhtiönsä osakekannan GK Himik -nimiselle venäläiselle teolliselle toimijalle. Kauppahinta on noin 9,5 miljoonaa euroa. Kaupan päättäminen edellyttää vielä Venäjän viranomaisten hyväksyntää. Telko Venäjän yhtiö on luokiteltu myytävänä olevaksi lokakuusta 2022 lähtien, kun esisopimus myynnistä allekirjoitettiin. Telkon Valko-Venäjän yhtiö on luokiteltu myytävänä olevaksi joulukuusta 2022 lähtien, kun myyntiin liittyvä sopimus allekirjoitettiin yhtiön toimivan johdon kanssa.

Leipurin yhtiöt Venäjällä, Valko-Venäjällä ja Kazakstanissa on luokiteltu myytävänä oleviksi 31.12.2022. Sitova esisopimus myynnistä allekirjoitettiin 17.1.2023 venäläissyntyisen yksityissijoittaja Timur Akhiyarovin kanssa. Kauppahinta on noin 8,4 miljoonaa euroa. Kaupan toteutuminen edellyttää vielä paikallisten viranomaisten hyväksynnän.

Kauko-liiketoimintasegmentti ja Leipurin-segmenttiin kuuluva Vulganus Oy määriteltiin joulukuussa 2021 Aspon ydinliiketoiminnan ulkopuolisiksi ja luokiteltiin myytävänä oleviksi.

- Kauko-liiketoimintasegmenttinä on esitetty IFRS 5 -standardin mukaisesti lopetettuna toimintona vuosina 2022 ja 2021, ja sen tulos ja tase raportoidaan erillään Aspo-konsernin jatkuvien toimintojen luvuista. Kauko Oy myytiin 31.10.2022 Signal Partners Oy:lle.

- Vulganus Oy, joka on pakastamiseen ja jäähdyttämiseen erikoistunut konepaja myytiin 30.6.2022 KÖNIG Maschinen GmbH:lle, joka on johtava itävaltalainen leipomokoneiden valmistaja. Vulganuksen tulos ja myyntitappio -0,4 miljoonaa euroa, raportoidaan osana Leipurin-segmentin lukuja ja Aspo-konsernin jatkuvia toimintoja.

LOPETETTU TOIMINTO

Kauko-liiketoimintasegmentti luokiteltiin lopetetuksi toiminnoksi joulukuussa 2021, kun se ei kuulunut enää Aspon ydinliiketoimintaan ja oli vuosien mittaan supistunut kooltaan verrattain pieneksi Aspon muihin liiketoimintoihin verrattuna. Kauko on erikoistunut vaativien työympäristöjen sovellus-, laite- ja palvelukokonaisuuksiin liikkuvassa tietotyössä. Kauko Oy myytiin 31.10.2022 Signal Partners Oy:lle ja sen saksalaisen tytäryhtiön Kauko GmbH:n purkaminen on käynnissä.

TULOS LOPETETUISTA TOIMINNOISTA

1 000 €	2022	2021
Liikevaihto ja muut tuotot	**9 244**	13 124
Materiaalit ja palvelut	**-6 918**	-9 610
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	**-1 518**	-1 698
Poistot ja arvonalentumiset	**-1 256**	-3 477
Poistot vuokratuista hyödykkeistä		-115
Liiketoiminnan muut kulut	**-2 278**	-1 240
Liikevoitto	**-2 726**	-3 016
Rahoitustuotot ja -kulut	**-10**	-10
Voitto ennen veroja	**-2 736**	-3 026
Tuloverot	**-76**	-6
Tilikauden tulos	**-2 812**	-3 032

Lopetettujen toimintojen tulos sisältää Kauko-liiketoimintasegmentin tuotot ja kulut siltä osin kuin katsotaan, että ne siirtyisivät Aspo-konsernin ulkopuolelle myynnin yhteydessä. Täten lopetettujen toimintojen tulos ei sisällä kaikkia Kauko-liiketoimintasegmentille kohdistettuja Aspo-konsernin sisäisiä hallintoveloituksia, ja lopetettujen toimintojen tulos tilikaudella on 0,3 miljoonaa euroa (0,4) parempi kuin Kauko-liiketoimintasegmentin tulos. Kaukon liikearvoon kirjattiin -1,3 miljoonan euron arvonalentumistappio kesäkuussa 2022, kun kävi ilmeiseksi, että Kauko-liiketoimintasegmentin käypä arvo alittaa sen kirjanpitoarvon. Kauko Oy:n osakekaupan yhteydessä kirjattu myyntitappio oli -1,2 miljoonaa euroa ja se esitetään taulukossa yllä osana liiketoiminnan muita kuluja. Vuonna 2021 Kaukon liikearvoon kirjattiin -3,4 miljoonan euron arvonalentumistappio, joka muodostaa pääosan lopetetun toiminnon vertailukauden tappiosta. Lisätietoja liikearvotestauksesta löytyy kappaleesta 4.3 Liikearvon arvonalentumistestaus.

LOPETETUN TOIMINNON NETTORAHAVIRRAT

1 000 €	2022	2021
Liiketoiminnan nettorahavirta	**-561**	432
Investointien tuleva/lähtevä (-) nettorahavirta	**-994**	-7
Rahoituksen tuleva/ lähtevä (-) nettorahavirta	**-1 588**	-1 623
Lopetetusta toiminnosta kertynyt rahavarojen muutos	**-3 143**	-1 198

Lopetetun toiminnon nettorahavirrat koostuvat lopetetun toiminnon rahavirtojen osuudesta Aspo-konsernin rahavirroista. Vuonna 2022 toteutuneen Kauko Oy:n myynnin rahavirta oli -1,0 miljoonaa euroa ja se sisältyy investointien rahavirtaan. Myynnin kulut -0,4 miljoonaa euroa sisältyvät liiketoiminnan rahavirtaan. Rahoituksen rahavirta muodostuu pääosin korollisen eläkelainan ja vuokrasopimusvelkojen lyhennyksistä.

MYYTÄVÄNÄ OLEVAT LUOVUTETTAVIEN ERIEN RYHMÄT

Raportointikauden aikana myytävänä oleviksi luovutettavien erien ryhmiksi on luokiteltu Telko-segmentissä Venäjän ja Valko-Venäjän yhtiöt ja Leipurin-segmentissä Venäjän, Valko-Venäjän ja Kazakstanin yhtiöt, jäljempänä ”myytävänä olevat idän liiketoiminnot”.

Myytävänä olevaksi luokittelun yhteydessä myytävänä olevien idän liiketoimintojen nettovarallisuus on arvostettu käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla, joka oli jokaisen yhtiön osalta kirjanpitoarvoa pienempi. Yhtiöille on myös kohdistettu osuus liiketoimintasegmentin liikearvosta käypien arvojen suhteessa. Myytävänä olevaksi luokittelun yhteydessä on kirjattu yhtiöiden nettovarallisuuden arvonalentumistappioita ja liikearvon arvonalentumistappiota. Myytävänä olevien idän liiketoimintojen tulos ja kirjatut arvonalentumistappiot raportoidaan osana Telko- ja Leipurin-segmenttien lukuja, ja Aspo-konsernin jatkuvia toimintoja.

ARVONALENTUMISTAPPIOT TULOSLASKELMASSA 2022

1 000 €	Telko	Leipurin	Yhteensä
Arvonalentumistappiot, aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	594	1 074	1 668
Arvonalentumistappiot vuokratuista hyödykkeistä	789	94	883
Materiaalit ja palvelut	4 834	2 385	7 219
Liiketoiminnan muut kulut	3 120	1 394	4 514
Tuloverot	22	234	256
Yhteensä	**9 359**	**5 181**	**14 540**

ARVONALENTUMISTAPPIOT TASEESSA 2022

1 000 €	Telko	Leipurin	Yhteensä
Liikearvo	389	979	1 368
Aineettomat hyödykkeet		3	3
Aineelliset hyödykkeet	205	92	297
Vuokratut hyödykkeet	789	94	883
Laskennalliset verosaamiset	22	234	256
Vaihto-omaisuus	4 834	2 385	7 219
Myyntisaamiset	135	1 323	1 458
Muut saamiset	970	69	1 039
Rahavarat	2 015	2	2 017
Yhteensä	**9 359**	**5 181**	**14 540**

Idän liiketoimintojen varojen arvonalentumiskirjaukset kohdistuivat pääosin varastoon, myyntisaamisiin ja rahavaroihin. Lisäksi liikearvoon kirjattiin arvonalentumistappioita, jotka määräytyivät myytävien yhtiöiden ja segmentin käypien arvojen suhteessa.

MYYTÄVÄNÄ OLEVIKSI LUOKITELLUT VARAT JA VELAT

1 000 €	2022	2021
Lopetettujen toimintojen varat		5 443
Muut myytävänä olevat varat	**12 414**	2 930
Myytävänä olevat varat yhteensä	**12 414**	8 373
Lopetettujen toimintojen velat		4 863
Myytävänä oleviksi luokiteltuihin omaisuuseriin liittyvät velat	**3 907**	1 907
Myytävänä oleviksi luokiteltuihin omaisuuseriin liittyvät velat yhteensä	**3 907**	6 770

Myytävänä oleviksi luokitellut varat ja velat vuonna 2022 sisältävät myytävänä olevien idän liiketoimintojen varat ja velat. Myytävänä olevat varat Telko-segmentissä ovat 8,4 miljoonaa euroa ja velat 2,7 miljoonaa euroa. Myytävänä olevat varat Leipurin-segmentissä ovat 4,0 miljoonaa euroa ja velat 1,2 miljoonaa euroa. Myytävänä olevaksi luokitellut varat Telko-segmentissä ovat rahavaroja. Myös Leipurin-segmentissä valtaosa myytävänä olevista varoista on rahavaroja. Telko Venäjä luokiteltiin myytävänä olevaksi 31.10.2022 ja muut myytävänä olevat idän liiketoiminnot 31.12.2022 lähtien. Poistojen kirjaaminen lopetettiin, kun luokittelu myytävänä olevaksi tapahtui.

Lopetettujen toimintojen varat ja velat vuonna 2021 sisälsivät Kauko-liiketoimintasegmentin luvut. Muut myytävänä olevat erät vuoden 2021 lopussa olivat Vulganus Oy:n varoja ja velkoja. Tilikaudella 2021 myytävänä olevaksi luokiteltujen Kauko-liiketoimintasegmentin ja Vulganus Oy:n omaisuuserät ja velat arvostettiin luokitteluhetkellä kirjanpitoarvoon. Poistojen kirjaaminen lopetettiin 1.12.2021, kun luokittelu myytävänä olevaksi tapahtui, ja ne kirjattiin myynnin yhteydessä osaksi kunkin yhtiön myyntitappiota.

Myytävänä olevien yhtiöiden varat ja velat raportoidaan taseessa Myytävänä oleviksi luokitellut omaisuuserät -rivillä ja velat Myytävänä oleviksi luokiteltuihin omaisuuseriin liittyvät velat -rivillä. Tase-erien raportointi erillisillä riveillä alkaa luokitteluhetkellä, mistä syystä vertailulukuja ei ole oikaistu. Luokittelu sisältää myytävänä oleville yhtiöille kuuluvan osuuden Aspo-konsernin varoista ja veloista, eivätkä ne sisällä konsernissa eliminoituja sisäisiä eriä.

ARVIONVARAISUUS JA JOHDON TEKEMÄT HARKINTAAN PERUSTUVAT RATKAISUT

Aspo on luokitellut Telkon Venäjän ja Valko-Venäjän yhtiöt sekä Leipurin Venäjän, Valko-Venäjän ja Kazakstanin yhtiöt myytävänä oleviksi. Telkon yhtiöiden myyntiin liittyen myyntisopimukset on jo allekirjoitettu, joten niiden luokittelu myytävänä oleviksi täyttää selkeästi IFRS 5 -standardin vaatimat kriteerit. Leipurin idän yhtiöiden luokitteluun liittyy johdon harkintaa, koska allekirjoitettua myyntisopimusta ei vielä tilinpäätöshetkellä ollut. Johto arvioi kuitenkin myös Leipurin yhtiöiden osalta myynnin toteutumisen olevan erittäin todennäköistä, jonka pohjalta luokittelu myytävänä olevaksi tehtiin perustuen IFRS 5 -standardin kriteereihin.

Myytävänä olevaksi luokittelun yhteydessä Telkon ja Leipurin myytäväksi luokiteltujen liiketoimintojen nettovarallisuus on arvostettu käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla, joka oli kunkin yhtiön osalta kirjanpitoarvoa pienempi. Käypänä arvona on käytetty allekirjoitetun myyntisopimuksen tai saadun tarjouksen mukaista hintaa, tai puolta yhtiön nettovarallisuuden arvosta, jos se on alempi. Johdon arvion mukaan, myyntisopimuksella oleva hinta ei todennäköisesti toteudu täysimääräisenä johtuen Venäjän rajoituksista, joista yksi liittyy siihen, ettei myyntihinta saa ylittää puolta yhtiön nettovarallisuudesta. Johdon mukaan epävarmuutta liittyy myös myyntihintojen kotiuttamiseen, koska rahaliikenne etenkin Venäjältä on tarkasti säänneltyä ja kontrolloitua. Johdon arvion mukaan myynnistä kuitenkin tullaan saamaan rahat, ja niiden saamisen eteen mahdollisimman nopealla aikataululla tehdään kaikki voitava. Rahojen kotiuttamiseen liittyy valtion määräämä maksu, joka vastaa kymmentä prosenttia kauppahinnasta, ja se on vähennetty yhtiöiden käyvästä arvosta yhdessä muiden arvioitujen myynnistä aiheutuvien menojen kanssa.

LOPETETUT TOIMINNOT JA MYYTÄVÄNÄ OLEVAT LUOVUTETTAVIEN ERIEN RYHMÄT

Pitkäaikaiset omaisuuserät tai luovutettavien erien ryhmät luokitellaan myytävänä oleviksi, jos niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa niiden myynnistä ja myynnin katsotaan olevan erittäin todennäköinen. Ne arvostetaan kirjanpitoarvoon tai käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla sen mukaan, kumpi näistä on pienempi.

Myytävänä olevaksi luokiteltuun luovutettavien erien ryhmään kuuluvat omaisuuserät esitetään taseessa erillään muista varoista. Myytävänä olevaksi luokiteltuun luovutettavien erien ryhmään kuuluvat velat esitetään taseessa erillään muista veloista. Omaisuuseristä ei tehdä poistoja, kun ne on luokiteltu myytävänä oleviksi. Luovutettavien erien ryhmään kuuluvista veloista johtuvien korkojen ja muiden kulujen kirjaamista jatketaan.

Lopetettu toiminto on yrityksen osa, joka on luovutettu tai luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka edustaa erillistä liiketoiminta-aluetta tai maantieteellistä toiminta-aluetta, ja on osa yhtä koordinoitua suunnitelmaa, joka koskee luopumista tällaisesta liiketoiminta-alueesta. Lopetettujen toimintojen tulokset esitetään tuloslaskelmassa erikseen. Vertailukauden tuloslaskelma oikaistaan vastaamaan raportointikauden esittämistapaa.

2 PÄÄOMARAKENNE

Aspo määrittelee pääomaksi kaikki oman pääoman erät, mukaan lukien hybridi-instrumentin. Konsernin tavoitteena on pääomarakenne, jonka avulla se varmistaa liiketoiminnan lyhyen ja pitkän aikavälin toimintaedellytykset sekä riittävän pääoman tuoton. Merkittävimmät pääomarakenteeseen vaikuttavat tekijät ovat mahdolliset rakennejärjestelyt, Aspo Oyj:n osinkopolitiikka, ESL Shippingin alusinvestoinnit sekä tytäryhtiöiden liiketoiminnan kannattavuus.

PÄÄOMAN HALLINTA

Pääoman hallinta tapahtuu seuraamalla velkaantuneisuuden ja vakavaraisuuden tunnuslukuja (nettovelkaantumisaste ja omavaraisuusaste) sekä säätelemällä pääoman komponentteja niin, että tunnuslukuihin liittyvät tavoitetasot saavutetaan. Omien tavoitteiden lisäksi joihinkin velkaeriin liittyy ulkopuolisen myöntäjätahon vaatimuksia pääomatasoille. Näitä seurataan ja raportoidaan sekä Aspon johdolle että velkaerän myöntäjälle. Tytäryhtiöiden vakavaraisuutta seurataan, ja regulaatioiden puitteissa pääomaeriä siirretään konserniyhtiöiden välillä.

ASPON PÄÄOMA

1 000 €	2022	2021
Oma pääoma yhteensä	**143 685**	129 389
Lainat ja käytetyt luottolimiitit	**172 126**	163 846
Vuokrasopimusvelat	**16 287**	21 280
Myytävänä olevat ja muut korolliset velat	**854**	2 162
Korolliset velat yhteensä	**189 267**	187 288
Oma pääoma ja korolliset velat yhteensä	**332 952**	316 677
Korolliset velat yhteensä	**189 267**	187 288
- Rahavarat	**21 727**	17 697
- Myytävänä olevat rahavarat	**11 847**	28
Nettovelka	**155 693**	169 563
Nettovelkaantumisaste, %	**108,4 %**	131,0 %
Oma pääoma yhteensä	**143 685**	129 389
Oma pääoma ja velat yhteensä	**415 910**	406 310
Saadut ennakot	**1 481**	1 695
Omavaraisuusaste, %	**34,7 %**	32,0 %

Korollinen nettovelka laski 155,7 miljoonaan euroon (169,6) ja nettovelkaantumisaste laski 108,4 %:iin (131,0). Konsernin omavaraisuusaste vuoden lopussa oli 34,7 % (32,0). Tase vahvistui parantuneen kannattavuuden ja kesäkuussa liikkeeseen lasketun uuden hybridi-instrumentin ansiosta. Nettovelka on laskettu vähentämällä rahavarat korollisista veloista. Tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty toimintakertomuksen viimeisellä sivulla.

RAHAVIRTA

Konsernin liiketoiminnan rahavirta oli 67,7 miljoonaa euroa (44,0). Käyttöpääoman muutoksen vaikutus katsauskauden rahavirtaan oli -6,7 miljoonaa euroa (-22,0). Käyttöpääoman lisäys on pääasiassa peräisin ESL Shipping -segmentin alluspooliin rakennettavien alusten ennakkomaksuista sekä loppuvuoden hyvän myynnin kerryttämistä asiakassaamisista. Tätä kompensoi osittain Telko-segmentin vuoden loppua kohti parantunut käyttöpääoma.

Vapaa rahavirta on Aspolle tärkeä mittari, sillä se kuvaa liiketoiminnoista kertyneitä rahavirtoja investointien jälkeen. Vapaa rahavirta vaikuttaa näin konsernin velanhoito- ja osingonmaksukykyyn sekä maksuvalmiuteen.

VAPAA RAHAVIRTA

1 000 €	2022	2021
Liiketoiminnan rahavirta	**67 671**	43 998
Investointien rahavirta	**-33 296**	-16 504
Vapaa rahavirta	**34 375**	27 494

Vapaa rahavirta oli 34,4 miljoonaa euroa (27,5). Investointien määrä 17,8 miljoonaa euroa (15,9) sisälsi pääasiassa ESL Shipping -segmentin telakoinnit ja Green Coaster -ennakkomaksut. Lisäksi investointien rahavirta sisältää olennaisimpina erinä -17,9 miljoonaa euroa Kobia-, Mentum- ja Johan Steenks -yritysostoihin käytettyä rahaa sekä yhteensä 2,8 miljoonaa euroa Espa-aluksen ja Vulganus Oy:n myynnistä saatua rahaa.

NETTOVELKAANTUMISASTE, %

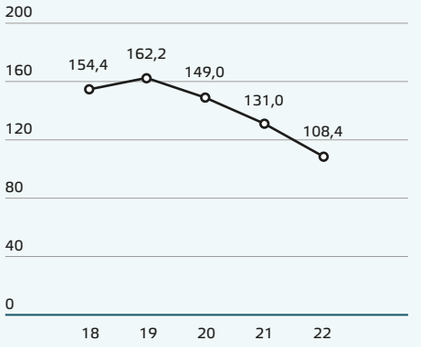

OMAVARAISUUSASTE, %

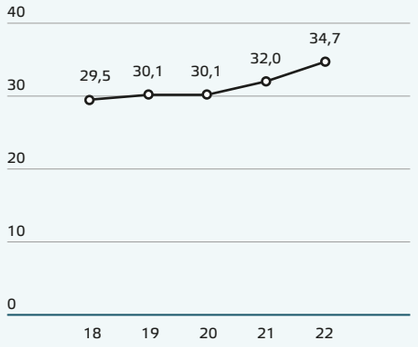

2.1 Rahoitusvarat ja -velat

RAHOITUSVARAT JA -VELAT

1 000 €	Liitetieto	2022	2021
Rahoitusvarat			
Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat			
Lainasaamiset		**454**	72
Myyntisaamiset ja muut saamiset *		**47 279**	58 911
Rahavarat	2.2	**21 727**	17 697
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat			
Muut rahoitusvarat		**128**	147
Yhteensä		**69 588**	76 827
Rahoitusvelat			
Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat			
Lainat ja käytetyt luottolimiitit	2.3	**172 126**	163 846
Ostovelat ja muut velat *		**42 951**	52 049
Vuokrasopimusvelat	2.5	**16 287**	21 280
Yhteensä		**231 364**	237 175

* Kyseiseen tase-erään sisältyvät rahoitusvarat tai -velat.

Konsernin altistumista rahoitusinstrumentteihin liittyville riskeille käsitellään liitetiedossa 5.1 Rahoitusriskit ja rahoitusriskien hallinta. Luottoriskille alttiina oleva enimmäismäärä tilikauden lopussa on kunkin edellä mainitun rahoitusvarojen luokan kirjanpitoarvo.

RAHOITUSVARAT

Aspo on määrittänyt liiketoimintamallinsa pohjalta rahoitusvarojensa luokittelun seuraavasti: 1) jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat erät, ja 2) käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat erät.

Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat myynti- ja muut saamiset sekä rahavarat arvostetaan alun perin käypään arvoon ja myöhemmin jaksotettuun hankintamenoon. Ne luokitellaan lyhytaikaisiksi, paitsi jos ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä. Rahavarat ovat aina lyhytaikaisia. Myyntisaamisiin sovellettava arvonalentumismalli on kuvattu liitetiedossa 4.5 Myyntisaamiset ja muut saamiset.

Tähän ryhmään kuuluu lainasaamisia, joiden rahavirrat muodostuvat pääoman ja koron maksusta ja jotka on suunniteltu pidettäväksi eräpäivään asti. Lainasaamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Transaktiomenot sisällytetään alkuperäiseen hankintamenoon. Lainasaamisten luottotappioriskiä arvioidaan asiakaskohtaisesti ja tarvittaessa odotettavissa oleva luottotappio huomioidaan arvostuksessa seuraavan 12 kuukauden osalta tai luottotappioriskin lisäännyttyä koko voimassaoloajan osalta.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältävät muut pitkäaikaiset rahoitusvarat, jotka ovat sijoituksia listaamattomiin osakkeisiin. Koska niiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, ne on kirjattu hankintamenoon vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla.

Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin, tai kun se on siirtänyt merkittäviltä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

RAHOITUSVELAT

Aspo luokittelee rahoitusvelkansa seuraavasti: 1) jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat erät, ja 2) käypään arvoon muihin laajan tuloslaskelman eriin kirjattavat erät. Lisäksi rahoitusvelkoihin kuuluu vuokrasopimusvelat, joihin liittyvät arvostusperiaatteet on kuvattu liitetiedossa 2.5 Vuokrasopimukset.

Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat pankki-, eläke- ja joukkovelkakirjalainat sekä käytetyt luottolimiitit kirjataan alun perin käypään arvoon transaktiomenoilla vähennettynä, ja sen jälkeen ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä. Nostetun määrän (transaktiomenoilla vähennettynä) ja maksettavan määrän välinen erotus jaksotetaan tuloslaskelmaan lainan arvioituna voimassaoloaikana. Lainojen käyvät arvot eivät poikkea olennaisesti kirjanpitoarvoista, koska niistä maksettava korko on lähellä markkinakorkoja. Ostovelkojen ja muiden velkojen kirjanpitoarvojen oletetaan vastaavan niiden käypiä arvoja erien lyhytaikaisesta luonteesta johtuen. Aspo luokittelee velan pitkäaikaiseksi, ellei se erääny maksettavaksi vuoden kuluessa.

Käypään arvoon muihin laajan tuloslaskelman eriin kirjattavat rahoitusvelat sisältävät suojauslaskennassa olevat johdannaiset. Ne arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Konsernissa ei ollut suojauslaskennan piirissä olevia johdannaisia tilikaudella 2022 tai 2021.

RAHOITUSVAROJEN JA VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT

Konserni luokittelee rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen määrittämismenetelmät käyvän arvon hierarkiaan perustuen. Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvarat ja -velat kuuluvat hierarkiatasolle 2. Niiden käyvät arvot eivät poikkea olennaisesti kirjanpitoarvosta. Pitkäaikaisten lainojen käyvät arvot on laskettu diskonttaamalla tulevia rahavirtoja ja huomioiden Aspon luottomarginaalin. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat muut pitkäaikaiset rahoitusvarat sisältyvät hierarkiatasolle, ja käypään arvoon muihin laajan tuloslaskelman eriin kirjattavat johdannaiset ovat koronvaihtosopimuksia ja ne kuuluvat käyvän arvon hierarkiassa tasolle 2.

KÄYVÄN ARVON HIERARKIA

Konsernitilinpäätöksen laatiminen edellyttää käypien arvojen määrittämistä sekä rahoitusinstrumenteille että muille varoille ja veloille. Konserni luokittelee käypien arvojen määrittämismenetelmät seuraavasti:

Taso 1: Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot perustuvat noteerattuihin hintoihin aktiivisesti toimivilla markkinoilla. Markkinaa voidaan pitää aktiivisena, mikäli noteeratut hinnat ovat säännöllisesti saatavilla ja hinnat edustavat instrumentin todellista arvoa likvidissä kaupankäynnissä.

Taso 2: Rahoitusinstrumenteilla ei käydä kauppaa aktiivisilla ja likvideillä markkinoilla. Rahoitusinstrumentin arvo on määriteltävissä todennettavissa olevaan markkinatietoon perustuen sekä mahdollisesti osittain johdetun arvonmäärityksen avulla. Mikäli instrumentin käypään arvoon vaikuttavat tekijät ovat kuitenkin saatavilla ja todennettavissa kuuluu instrumentti tasolle 2.

Taso 3: Rahoitusinstrumentin arvostus ei perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon, eivätkä muutkaan instrumentin käypään arvoon vaikuttavat tekijät ole saatavilla eivätkä todennettavissa.

2.2 Rahavarat

RAHAVARAT SEKÄ KÄYTTÄMÄTTÖMÄT SITOVAT VALMIUSLUOTTOLIMIITIT

1 000 €	2022	2021
Rahavarat	**21 727**	17 697
Valmiusluottolimiitit	**40 000**	40 000
Yhteensä	**61 727**	57 697

Rahavarat sisältävät käteisvaroja, pankkitalletuksia ja muita korkeintaan kolmen kuukauden pituisia erittäin likvidejä sijoituksia. Konsernin rahavarat olivat tilikauden päättyessä 21,7 miljoonaa euroa (17,7). Lisäksi konsernissa on 11,8 miljoonaa euroa myytävänä olevaksi luokiteltuja rahavaroja, joiden osata lisätietoja annetaan kappaleessa 1.3 Lopetetut toiminnot ja liiketoimintojen myynnit. Sitovat valmiusluottolimiitit, yhteensä 40 miljoonaa euroa, olivat vertailuvuoden tapaan kokonaisuudessaan käyttämättömiä.

RAJOITETUT RAHAVARAT

Aspo-konsernilla on Venäjällä 13,5 miljoonan euron rahavarat, joiden käyttö on Venäjän hallituksen tiukasti rajoittamaa ja pankkien kontrolloimaa. Näiden rahavarojen arvo konsernissa on 11,5 miljoonaa euroa, koska rahavaroihin on Venäjän yhtiöiden myytävänä olevaksi luokittelun yhteydessä tehty 2,0 miljoonan euron arvonalentumiskirjaus. Venäjän rahavarat esitetään taseessa myytävänä oleviksi luokitelluissa omaisuuserissä. Vuoden 2022 aikana osinkoja ja kaupallisia suorituksia on edelleen kyetty maksamaan, mutta hyvin rajoitetuissa määrin. Lisäksi on huomioitava, että myytävänä olevien idän yhtiöiden myyntihintojen arvioidaan tietojemme mukaan olevan siirrettävissä myynnin yhteydessä. On kuitenkin olemassa riski, että rahavarasaldot Venäjällä eivät ole jatkossa kokonaan konsernin käytettävissä, jonka vuoksi niitä on pidettävä rajoitettuina rahavaroina IAS 7 -standardin mukaan.

2.3 Lainat

LAINAT JA KÄYTÖSSÄ OLEVAT LUOTTOLIMIITIT

1 000 €	2022	2021
Pitkäaikaiset		
Lainat	**138 400**	126 567
Joukkovelkakirjalainat	**14 954**	14 928
Käytetyt luottolimiitit	**947**	886
	154 301	142 381
Lyhytaikaiset		
Lainat	**17 825**	20 670
Käytetyt luottolimiitit		795
	17 825	21 465
Yhteensä		
Lainat	**156 225**	147 237
Joukkovelkakirjalainat	**14 954**	14 928
Käytetyt luottolimiitit	**947**	1 681
Yhteensä	**172 126**	163 846

ESL Shipping -segmentissä raportoitava AtoBatC Shipping AB allekirjoitti 32,2 miljoonan euron lainasopimuksen Svenska Skeppshypotekin kanssa. Lainan maturiteetti on 15 vuotta. Lainaa nostetaan osissa Green Coastereiden rakentamisen rahoitustarpeen tahdissa ja sitä ei ole vielä vuoden 2022 lopussa nostettu. Pohjoismaiden investointipankin kanssa allekirjoitettiin kesäkuussa kymmenvuotinen, 20 miljoonan euron lainasopimus, josta on nostettu 19,6 miljoonaa euroa. Näillä lainoilla rahoitetaan ESL Shippingin investointi kuuden uuden, erittäin energiatehokkaan sähköhybridialuksen sarjaan.

Aspo jatkoi päättyneellä tilikaudella korollisten lainojen maturiteettirakenteen pidentämistä, ja järjesteli uudelleen vuonna 2023 erääntymässä olleen 20 miljoonan euron kahdenvälisen valmiusluottolimiitin uudella sopimuksella, joka erääntyy vuonna 2025. Lainasopimukseen sisältyy myös kaksi yhden vuoden jatko-optiota.

Tilikaudella 2021 Aspo Oyj järjesteli uudelleen vuonna 2022 erääntymässä olleen 15 miljoonan euron kahdenvälisen pankkilainan uudella lainasopimuksella, joka erääntyy vuonna 2025. Sopimukseen sisältyy myös vuoden jatko-optio. Lisäksi yhtiö maksoi vuonna 2021 takaisin vuonna 2015 toteutetun 11 miljoonan euron private placement -joukkovelkakirjalainan ja allekirjoitti uuden 10 miljoonaan euron kahdenvälisen lainasopimuksen. Laina-aika on kuusi vuotta, jonka lisäksi sopimukseen sisältyy vuoden jatko-optio.

Aspo Oyj laski 25.9.2019 liikkeeseen 15 miljoonan euron suuruisen private placement -tyyppisen vakuudettoman joukkovelkakirjalainan osana Vakuutusyhtiö Garantian takaamaa 40 miljoonan euron ryhmäjoukkovelkakirjalainaa. Lainan eräpäivä on 25.9.2024, ja se on kiinteäkorkoinen.

Aspo Oyj:llä on 80 miljoonan euron kotimainen yritystodistusohjelma, joka oli tilinpäätöshetkellä täysin käyttämättä, vuoden 2021 lopussa siitä oli käytössä 5 miljoonaa euroa.

2.4 Maturiteetti

MAKSUVALMIUS- JA JÄLLEENRAHOITUSRISKI

Aspo-konsernin tavoitteena on varmistaa toiminnan riittävä rahoitus kaikissa tilanteissa ja markkinaolosuhteissa. Rahoituspolitiikan mukaisesti rahoituslähteet hajautetaan riittävän monen vastapuolen kesken ja useisiin eri lainainstrumentteihin. Sitovien rahoitussopimusten riittävä määrä ja riittävän pitkät maturiteetit varmistavat Aspo-konsernin nykyiset ja lähitulevaisuuden rahoitustarpeet sekä vähentävät rahoitussopimuksiin liittyviä jälleenrahoitusriskejä.

Telko- ja Leipurin-liiketoimintojen pääasiallinen rahoituslähde on niiden liiketoiminnan rahavirta. ESL Shippingin toiminnan luonne vaatii usein investointien yhteydessä lisäksi vierasta pääomaa. Maksuvalmius varmistetaan rahavaroilla sekä sitovilla tililimiiteillä ja valittujen yhteistyöpankkien myöntämillä valmiusluottolimiiteillä. Konsernissa on käytössä pohjoismainen monivaluuttainen konsernitilijärjestelmä, mikä tehostaa konsernin likviditeetinhallintaa ja kassavarojen keskittämistä.

Lainojen maturiteettirakennetta tasapainotettiin ja konsernin jälleenrahoitusriskejä vähennettiin vuoden 2022 ja 2021 aikana usealla kahdenvälisellä lainajärjestelyllä.

Vuokrasopimusvelat erääntyvät maksettavaksi pääosin alle viiden vuoden kuluessa ja merkittävin osuus ESL Shippingin alusten vuokrasopimuksiin liittyen alle vuoden kuluessa tilinpäätöshetkestä.

AtoBatC Shipping AB:n 32,2 miljoonan euron lainasopimus Svenska Skeppshypotekin kanssa ei ole mukana maturiteettianalyysissä, koska lainaa ei vielä ole nostettu. Lainan viimeinen lyhennyspäivä on vuonna 2038.

Aspo laski kesäkuussa liikkeeseen uuden 30 miljoonan euron hybridi-instrumentin, joka on luokiteltu omaksi pääomaksi. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin aikaisintaan kesäkuussa 2025.

MATURITEETTIANALYYSI

2022

1 000 €	Tasearvo 31.12.2022	Rahavirta 2023	2024	2025	2026	2027–
Lainat	-171 179	-47 825	-56 100	-32 394	-9 187	-25 719
Luottolimiitit	-947	-947				
Ostovelat ja muut velat	-42 951	-42 951				
Vuokrasopimusvelat	-16 287	-11 962	-2 791	-1 014	-385	-492

2021

1 000 €	Tasearvo 31.12.2021	Rahavirta 2022	2023	2024	2025	2026–
Lainat	-162 165	-20 670	-37 767	-56 100	-31 100	-16 600
Luottolimiitit	-1 681	-1 681				
Ostovelat ja muut velat	-52 049	-52 049				
Vuokrasopimusvelat	-21 280	-14 613	-4 009	-1 768	-612	-650

2.5 Vuokrasopimukset

Konsernilla on tavanomaisia liiketoimintaan liittyviä vuokrasopimuksia, kuten toimisto- ja varastotiloihin sekä aluksiin ja autoihin liittyviä sopimuksia. Myös osa toimistotekniikasta ja ohjelmistoista on vuokrattuja. Vuokrasopimusten ehdot neuvotellaan tapauskohtaisesti, ja niihin sisältyy paljon erilaisia ehtoja. Aluksia vuokrataan pääsääntöisesti noin vuoden pituisilla sopimuksilla. Muut vuokrasopimukset ovat tyypillisesti alle viiden vuoden pituisia.

Taseessa esitetään seuraavat vuokrasopimuksiin liittyvät määrät:

VUOKRATUT HYÖDYKKEET

1 000 €	2022	2021
Aineettomat hyödykkeet	**653**	964
Maa-alueet	**765**	860
Rakennukset	**3 783**	5 655
Koneet ja kalusto	**1 700**	1 848
Alukset	**8 970**	11 414
Muut hyödykkeet		7
Yhteensä	**15 871**	20 748

Tilikauden lopussa merkittävimmät vuokratut hyödykkeet olivat ESL Shippingin vuokraamat alukset sekä liiketoimintojen käytössä olevat vuokratut toimisto- ja varastotilat. Kuusi aikarahdattua pienemmän laivaluokan alusta luovutettiin takaisin omistajilleen vuoden loppupuolella sopimusten päätyttyä ja alusten jatkovuokrauksen hintatason muodostuttua liian korkeaksi. Vuokrattujen hyödykkeiden lisäykset tilikaudella olivat 16,1 miljoonaa euroa (17,1).

VUOKRASOPIMUSVELAT

1 000 €	2022	2021
Pitkäaikaiset	**4 559**	6 869
Lyhytaikaiset	**11 728**	14 411
Yhteensä	**16 287**	21 280

Vuokrasopimusvelkojen maturiteetti on esitetty liitetiedossa 2.4 Maturiteetti.

Konsernin laaja tuloslaskelma sisältää seuraavat vuokrasopimuksiin liittyvät määrät:

VUOKRASOPIMUSTEN TULOSVAIKUTUKSET

1 000 €	2022	2021
Poistot vuokratuista hyödykkeistä	**15 813**	13 761
Arvonalentumistappiot vuokratuista hyödykkeistä	**882**	
Korkokulut	**486**	440
Vuokrakulut lyhytaikaisista vuokrasopimuksista	**49**	150
Vuokrakulut arvoltaan vähäisistä omaisuuseristä	**219**	197
Kulut yhteensä	**17 449**	14 548
Vuokratuotot operatiivisista edelleenvuokraussopimuksista	**46**	33
Vuokratuotot yhteensä	**46**	33

Vuokrattujen hyödykkeiden poistot on eritelty liitetiedossa 3.7 Poistot ja arvonalentumiset.

Vuokrattuihin hyödykkeisiin liittyvät vuokrat olivat 16,4 miljoonaa euroa (14,0), josta koron osuus oli 0,5 miljoonaa euroa (0,4). Vuokramaksut yhteensä sisältäen muuttuvien vuokrien määrän sekä lyhytaikaisiin ja arvoltaan vähäisiin vuokrattuihin hyödykkeisiin liittyvät vuokrat olivat yhteensä 17,0 miljoonaa euroa (14,6).

Tilikauden päättyessä konserni oli sitoutunut pääasiassa aikaisempia vuokrasopimuksia korvaaviin vielä alkamattomiin sopimuksiin, joiden määrä ei olennaisesti poikkea voimassa olevista sopimuksista. Vuokrasopimuksiin ei sisälly merkittäviä lunastusoptioita. Vuokralle otettuja omaisuuseriä ei käytetä lainojen vakuutena.

ARVIONVARAISUUS JA JOHDON TEKEMÄT HARKINTAAN PERUSTUVAT RATKAISUT

Vuokrasopimusten kirjanpitokäsittelyyn liittyy merkittäviä johdon arvioita koskien vuokra-ajan ja vuokrasopimuskomponenttien määrittämistä.

Merkittävin johdon arvio vuokra-ajan määrittämisen osalta liittyy vuokrattuihin aluksiin, joista pääosa on vuokrattu noin vuoden mittaisella sopimuksella. Koska merkittävä osa aluskannasta on vuokrattua, sopimuksen päättyessä on erittäin todennäköistä, että sama tai vastaavanlainen alus vuokrataan tilalle. Mikäli vuokrasopimusta ei aiota jatkaa, käsitellään sopimus määräaikaisena vuokrasopimuksena. Mikäli alus on vuokrattu noin vuoden mittaisella vuokrasopimuksella, käytetään vuokrasopimusvelan laskennassa 13 kuukauden rullaavaa vuokra-aikaa (kuluva kuukausi + seuraavat 12 kk). Tämä perustuu siihen, että sopimukset ovat irtisanottavissa kiinteän vuokra-ajan jälkeen ja joka kuukausi muodostetaan uusi käsitys siitä, miten todennäköistä irtisanomisoikeuden käyttäminen on. Alusten tarvetta suunnitellaan yleensä 12 kuukautta tulevaisuuteen ja suunnitelmia tarkennetaan joka kuukausi.

Merkittävä arvio vuokrien määrittämiseen liittyen on tehty, kun laivojen vuokrasopimuksista on erotettu vuokrasopimuskomponentti ja muut komponentit, eli kun on tehty arvio siitä, kuinka suuri osa vuokramaksusta liittyy vuokrattuun laivaan ja kuinka paljon laivan miehistöön ja muihin palveluihin. Johto on määritellyt, että laivan osuus vuokrasta on 30 prosenttia ja 70 prosenttia liittyy muihin komponentteihin. ESL Shippingin johto on tehnyt arvion tilastollisen laskennan avulla, joka tarkastetaan muutosten osalta vuosittain. Aspon vuokravastuut liittyen muihin komponentteihin on esitetty taseen ulkopuolisissa muissa vastuissa, liitetiedossa 5.4 Ehdolliset velat, varat ja muut sitoumukset.

Vuokrakauden määrittäminen on arvionvaraista etenkin toistaiseksi voimassa olevien sopimusten osalta. Arvio vuokrakauden pituudesta tehdään sopimuskohtaisesti. Toistaiseksi voimassa oleville vuokrasopimuksille arvioidaan todennäköinen vuokrakausi pohjautuen liiketoimintasuunnitelmiin, huomioiden sopimuksen päättämisestä aiheutuvat kustannukset.

Vuokra-ajan jatkamis- ja päättämisoptiot huomioidaan vuokra-ajan pituuden määrittelyssä. Jatkamisoption kattama jakso lasketaan mukaan vuokra-aikaan, jos johdon harkinnan mukaan on kohtuullisen varmaa, että jatkamisoptio käytetään. Vastaavasti, mikäli päättämisoption osalta on kohtuullisen varmaa, että optiota ei käytetä, vuokrakausi kattaa koko sopimuksen ajanjakson. Optioiden käyttöä arvioidaan tapauskohtaisesti perustuen järjestelyn kannattavuuteen ja liiketoiminnan tarpeisiin.

VUOKRASOPIMUKSET

Vuokrasopimuksista kirjataan vuokrattu hyödyke ja vastaava velka, kun vuokralle otettu omaisuuserä on konsernin käytettävissä. Sopimuksiin voi sisältyä sekä vuokrasopimuskomponentteja että muita komponentteja. Silloin kun sopimus sisältää muita komponentteja, esimerkiksi huollot, palvelut ja laivojen miehistön, Aspo erottaa ne vuokrasopimuksissa mainituin erillishinnoin tai arvioon perustuen.

Vuokra-aika perustuu sopimuksella määritettyyn periodiin, ottaen huomioon jatkamis- ja päättämisoptiot. Toistaiseksi voimassa olevien sopimusten osalta Aspo arvioi todennäköisen vuokrakauden parhaan tietämyksen mukaan pohjautuen liiketoimintasuunnitelmiin, huomioiden sopimuksen päättämisestä aiheutuvat kustannukset.

Vuokrasopimuksista aiheutuvat varat ja velat arvostetaan aluksi nykyarvoon perustuen. Vuokrasopimusvelat sisältävät seuraavien vuokrien nettomääräisen käyvän arvon:

- kiinteät maksut (mukaan lukien tosiasiallisesti kiinteät maksut) vähennettyinä mahdollisilla saatavilla kannustimilla
- muuttuvat vuokrat, jotka perustuvat indeksiin tai hintatasoon ja jotka alun perin arvostetaan käyttäen sopimuksen solmimisajankohdan indeksiä tai hintaa
- määrät, jotka konsernin odotetaan maksavan jäännösarvotakuiden perusteella
- osto-option toteutushinta, jos on kohtuullisen varmaa, että konserni käyttää tämän option, ja
- korvaus vuokrasopimuksen päättämisestä, jos vuokra-ajassa on otettu huomioon, että konserni käyttää tämän option.

Velkaan sisällytetään myös sellaisiin jatko-optioihin perustuvat vuokrat, joiden käyttäminen on suhteellisen varmaa.

Vuokrat diskontataan käyttäen vuokrasopimuksen sisäistä korkoa. Jos tämä korko ei ole helposti määriteltävissä, mikä on yleistä konsernin vuokrasopimuksissa, käytetään vuokralle ottajan lisäluoton korkoa. Diskonttokoron määrittämisessä vuokrasopimuksittain on käytetty kriteereinä kohdeomaisuuserän luokkaa, maantieteellistä sijaintia, valuuttaa, riskittömän koron maturiteettia sekä vuokralle ottajan luottoriskipreemiota.

Käyttöoikeusomaisuuserät, eli vuokratut hyödykkeet arvostetaan hankintamenoon, joka sisältää seuraavat erät:

- vuokrasopimusvelan alkuperäinen määrä
- ennen sopimuksen alkamisajankohtaa maksetut vuokrat vähennettyinä mahdollisilla saaduilla kannustimilla
- alkuvaiheen välittömät menot, ja
- menot alkuperäiseen tilaan palauttamisesta.

Konserni on altistunut indeksiin tai hintaan perustuvien muuttuvien vuokrien mahdollisille korotuksille, joita ei oteta huomioon vuokrasopimusvelassa ennen kuin ne toteutuvat. Kun indeksiin tai hintaan perustuvat vuokrien muutokset toteutuvat, vuokrasopimusvelka arvioidaan uudelleen ja sitä oikaistaan vuokrattua hyödykettä vastaan.

Vuokrat kirjataan tuloslaskelmaan jaettuna vuokrasopimusvelan rahoitusmenoon ja vuokrattujen hyödykkeiden poistoon. Vuokratuista hyödykkeistä tehdään poistot yleensä tasaerinä omaisuuserän taloudellisena vaikutusaikana tai sitä lyhyempänä vuokra-aikana. Jos on kohtuullisen varmaa, että konserni käyttää osto-option, vuokratun hyödykkeen poistoaikana käytetään omaisuuserän taloudellista vaikutusaikaa. Rahoitusmeno kirjataan tulosvaikutteisesti vuokra-aikana siten, että jäljellä olevan velan korkoprosentti on jokaisella kaudella sama.

Vuokrasopimusvelkaa ja vuokrattua hyödykettä ei kirjata taseeseen sellaisista vuokrasopimuksista, jotka koskevat arvoltaan vähäisiä kohdeomaisuuseriä. Aspo käyttää vähäarvoisten kohdeomaisuuserien raja-arvona 5 000 euron hankintahintaa. Arvoltaan vähäisiin omaisuuseriin kuuluu ICT-laitteita ja pieniä toimistokalusteita. Taseeseen ei myöskään kirjata lyhytaikaisia vuokrasopimuksia, joiden vuokra-aika on korkeintaan 12 kuukautta. Arvoltaan vähäisiin tai lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin liittyvät vuokramenot kirjataan kuluiksi liiketoiminnan muihin kuluihin tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Aspo toimii hyvin pienessä mittakaavassa vuokranantajana edelleen vuokratessaan toimitiloja. Nämä järjestelyt on luokiteltu operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi ja niistä saadut vuokratuotot on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

2.6 Oma pääoma

Aspon oma pääoma koostuu osakepääomasta, ylikurssirahastosta, hybridi-instrumentista (Hybridi), muuntoeroista, omista osakkeista, kertyneistä voittovaroista sekä muista rahastoista, joihin lukeutuu sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto (SVOP), vararahastot, ja käyvän arvon rahasto. Osingonjaosta kerrotaan seuraavassa kappaleessa 2.7 Osakekohtainen tulos ja osingonjako. Osakepalkinnasta kerrotaan liitetiedossa 5.3 Osakeperusteiset maksut.

OSAKEPÄÄOMA JA YLIKURSSIRAHASTO

	Osakemäärä kpl	Osake-pääoma 1 000 €	Ylikurssi-rahasto 1 000 €
31.12.2022	**31 419 779**	**17 692**	**4 351**

Osakepääoma koostuu kantaosakkeista. Yhtiöllä on yksi osakesarja ja kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Aspo Oyj:n osakkeiden lukumäärä 31.12.2022 oli 31 419 779 ja osakepääoma 17,7 miljoonaa euroa.

Ylikurssirahastoon on kirjattu vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) aikana liikkeelle laskettuun vaihtovelkakirjalainaan perustuvat osakemerkinnät. Osakemäärässä, osakepääomassa tai ylikurssirahastossa ei ole tapahtunut muutoksia päättyneellä tai sitä edeltäneellä tilikaudella.

OMAT OSAKKEET

	Osakemäärä kpl	Omat osakkeet 1 000 €
1.1.2021	161 650	-920
31.12.2021	**161 650**	**-920**
1.1.2022	161 650	-920
Osakepalkitseminen	-99 400	566
31.12.2022	**62 250**	**-354**

Aspo Oyj:llä on hallussa omia osakkeita, joita hallitus on luovuttanut yhtiökokouksen antamien valtuutusten nojalla osakepalkitsemisjärjestelmien piirissä oleville henkilöille. Osakepalkinnasta kerrotaan tarkemmin liitetiedossa 5.3 Osakeperusteiset maksut. Omat osakkeet esitetään osana kertyneitä voittovaroja.

MUUT RAHASTOT

SVOP-rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

Muuntoerorahasto sisältää ulkomaisten yksikköjen tilinpäätöksen muuntamisesta aiheutuvat muuntoerot sekä toteutumattomat valuuttakurssivoitot ja -tappiot konsernin nettosijoituksista ulkomaisiin yksiköihin. Muuntoeroista löytyy lisätietoja osiosta 5.1 Rahoitusriskit ja rahoitusriskien hallinta kohdasta valuuttariskit.

OMA PÄÄOMA

Uusien osakkeiden liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot kirjataan mahdollisilla verovaikutuksilla oikaistuina omaan pääomaan vähentäen saatuja maksuja.

Kun ostetaan omia osakkeita, osakkeista maksettu vastike sekä hankintaan liittyvät kulut kirjataan oman pääoman vähennykseksi. Kun yhtiön hallussa olevia osakkeita myydään, osakkeista saatu vastike, josta on vähennetty suorat transaktiokustannukset sekä mahdollinen tuloverojen vaikutus, kirjataan oman pääoman lisäykseksi.

HYBRIDI-INSTRUMENTTI

1 000 €	2022	2021
1.1.	**20 000**	20 000
Vanhan hybridi-instrumentin takaisinmaksu	**-20 000**	
Uuden hybridi-instrumentin liikkeeseenlasku	**30 000**	
31.12.	**30 000**	20 000

Aspo laski kesäkuussa liikkeeseen uuden 30 miljoonan euron hybridi-instrumentin, jonka vuotuinen kuponkikorko on 8,75 %. Hybridi-instrumentilla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin aikaisintaan kesäkuussa 2025.

Aspolla oli tilikauden 2022 alussa myös aikaisempi, huhtikuussa 2020 liikkeeseen laskettu 20 miljoonan euron hybridi-instrumentti. Tämän hybridin vuotuinen kuponkikorko oli 8,75 %. Aspo lunasti takaisin tämän hybridi-instrumentin 2.5.2022.

Hybridi-instrumenteille on kertynyt tilikaudella korkoa 2,0 miljoonaa euroa (1,8). Uuden hybridin liikkeeseenlaskukulut vuonna 2022 olivat 0,3 miljoonaa euroa. Koroista 1,9 miljoonaa euroa (1,8) ja liikkeeseenlaskukulut on kirjattu kertyneiden voittovarojen vähennykseksi. Hybridi-instrumenttien korkoja on maksettu 1,8 miljoonaa euroa (1,8).

HYBRIDI

Hybridi-instrumentti on luokiteltu oman pääoman ehtoiseksi joukkovelkakirjalainaksi. Koronmaksuvelvoite syntyy, jos yhtiökokous päättää jakaa osinkoa. Jos osinkoa ei jaeta, yhtiö päättää koron maksusta erikseen. Konsernitilinpäätöksessä laina on luokiteltu omaksi pääomaksi, jolloin myös kertynyt korko ja liikkeeseenlaskuun liittyvät transaktiokulut esitetään luonteensa mukaisesti omassa pääomassa, mahdollisella verovaikutuksella vähennettynä. Hybridilaina on laina, joka on muita velkasitoumuksia heikommassa asemassa. Hybridilainan velkakirjanhaltijalla ei ole osakkeenomistajalle kuuluvia oikeuksia eikä laina laimenna osakkeenomistajien omistuksia.

2.7 Osakekohtainen tulos ja osingonjako

OSAKEKOHTAINEN TULOS

Osakekohtainen tulos on laskettu jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos tilikauden aikana ulkona olleiden osakkeiden painotetulla keskimäärällä. Osakekohtaista tulosta laskettaessa on huomioitu tulosta pienentävänä eränä hybridi-instrumentin tilikaudelle kuuluva korko verovaikutuksella oikaistuna. Laimennettu osakekohtainen tulos on sama kuin laimentamaton, sillä laimennusvaikutusta ei ole ollut vuosina 2022 ja 2021.

OSAKEKOHTAINEN TULOS

1 000 €	2022	2021
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva voitto, jatkuvat toiminnot	**23 499**	28 315
Hybridilainan korko (verovaikutuksella oikaistuna), jatkuvat toiminnot	**-1 496**	-1 400
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva voitto, lopetetut toiminnot	**-2 812**	-3 032
Yhteensä	**19 191**	23 883
Ulkona olevien osakkeiden keskimäärä tilikaudella (1 000 kpl)	**31 333**	31 258
Laimentamaton ja laimennettu osakekohtainen tulos, €		
Osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot	**0,70**	0,86
Osakekohtainen tulos, lopetetut toiminnot	**-0,09**	-0,10
Yhteensä	**0,61**	0,76

OSINGONJAKO

Hallitus on ehdottanut tilikaudelta 2022 jaettavaksi osinkoa 0,23 euroa osakkeelta, ja että osinko maksetaan huhtikuussa 2023. Lisäksi hallitus on ehdottanut, että yhtiökokous valtuuttaa hallituksen päättämään toisesta, enintään 0,23 euron osakekohtaisen osingon jakamisesta myöhempänä ajankohtana. Valtuutus olisi voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti.

Vuodelta 2021 jaettiin Aspo Oyj:n 6.4.2022 pidetyn varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti osinkoa yhteensä 0,45 euroa osakkeelta. Osinkoa maksettiin huhtikuussa 0,23 euroa osakkeelta ja marraskuussa 0,22 euroa osakkeelta. Marraskuun osingonjakoon liittyvän päätöksen teki yhtiön hallitus yhtiökokouksen valtuutuksella.

Osingonjako emoyhtiön omistajille kirjataan yhtiökokouksen päätöksen perusteella. Aspo Oyj:n hallussa oleville omille osakkeille ei makseta osinkoa.

3 LIIKETOIMINNAT JA TULOKSELLISUUS

ESL SHIPPING

TELKO

LEIPURIN

LIIKETOIMINTASEGMENTIT

Aspon jatkuvien toimintojen liiketoimintasegmentit ja raportoitavat segmentit ovat ESL Shipping, Telko ja Leipurin. Hallitus, joka on Aspo-konsernin ylin operatiivinen päätöksentekijä, vastaa resurssien kohdistamisesta liiketoiminnoille ja niiden tulosten arvioinnista. Toimintasegmentit on tunnistettu pohjautuen Aspo-konsernin organisaatiorakenteeseen, jossa kyseisiä liiketoimintoja johdetaan erillisinä.

- **ESL Shipping** huolehtii teollisuuden ja energia-alan raaka-aineiden merikuljetuksista ja niihin liittyvistä palveluista.
- **Telko** hankkii ja jakelee teollisuuden tarvitsemia muoviraaka-aineita, kemikaaleja ja voiteluaineita. Laaja asiakaspalvelu kattaa myös teknisen tuen ja tuotantoprosessien kehittämisen.
- **Leipurin** tarjoaa ratkaisuja erityisesti leipomoasiakkaille ja elintarviketeollisuudelle sekä myös vähittäiskaupalle, ja kodin ulkopuolisen syömisen (food service) ketjuasiakkaille.

TULOKSELLISUUS

Konsernissa segmenttien tuloksellisuuden arviointi perustuu segmenttien liikevoittoon ja liikevaihtoon konsernin ulkopuolelta. Segmenttiraportoinnissa on käytössä samat kirjaus- ja arvostusperiaatteet kuin konsernitilinpäätöksessä. Segmenttien väliset transaktiot tapahtuvat käypään markkinahintaan. Segmenttien välillä ei ole merkittäviä transaktioita.

LIIKEVAIHTO, M€

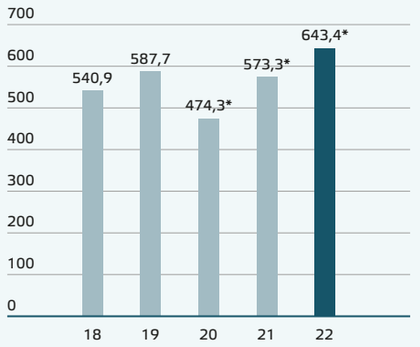

LIIKEVOITTO, M€

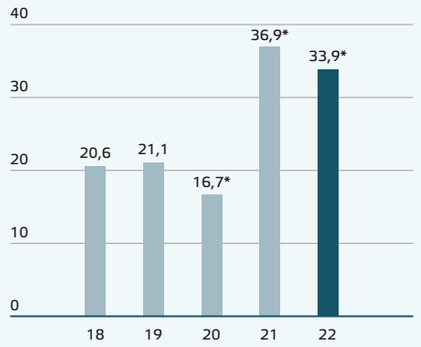

* Jatkuvien toimintojen liikevaihto ja liikevoitto

SEGMENTTIEN LIIKETULOKSEN TÄSMÄYTYS KONSERNIN VOITTOON ENNEN VEROJA

2022

1 000 €	ESL Shipping	Telko	Leipurin	Segmenteille kohdistamattomat	Konserni yhteensä
Liikevoitto	38 058	7 274	-4 831	-6 591	33 910
Nettorahoituskulut				-6 264	-6 264
Voitto ennen veroja					**27 646**

2021

1 000 €	ESL Shipping	Telko	Leipurin	Segmenteille kohdistamattomat	Konserni yhteensä
Liikevoitto	26 786	20 432	-2 372	-7 920	36 926
Nettorahoituskulut				-3 878	-3 878
Voitto ennen veroja					**33 048**

Segmenteille kohdistamattomat erät koostuvat muun toiminnan tuloksesta, eli pääosin hallinnollisista kuluista. Muu toiminta sisältää Aspon konsernihallinnon, talous- ja ICT-palvelukeskuksen. Nettorahoituskuluja ei konsernissa ole allokoitu segmenteille, vaan niitä seurataan ja hallinnoidaan Aspossa konsernitasolla.

SEGMENTTIEN VARAT JA VELAT

1 000 €	ESL Shipping	Telko	Leipurin	Segmenteille kohdistamattomat	Myytävänä olevat	Konserni yhteensä
Segmentin varat 31.12.2021	215 806	106 595	54 729	20 807	8 373	406 310
Segmentin varat 31.12.2022	224 796	85 730	68 533	24 437	12 414	415 910
Segmentin velat 31.12.2021	31 453	47 921	15 399	175 378	6 770	276 921
Segmentin velat 31.12.2022	32 260	34 444	16 389	185 225	3 907	272 225

Segmentin varat ja velat ovat sellaisia liiketoiminnan eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka ovat perustellusti kohdistettavissa segmenteille. Segmenteille kohdistamattomat erät koostuvat tuloveroihin ja keskitettyyn rahoitukseen liittyvistä eristä. Myytävänä olevista varoista ja veloista löytyy lisätietoja liitetiedosta 1.3 Lopetetut toiminnot ja liiketoimintojen myynnit.

3.1 Liikevaihto

Aspon jatkuvien toimintojen liikevaihto koostuu pääosin seuraavista tulovirroista:

- ESL Shipping: merirahtauspalvelut pääasiassa teollisuudelle ja energia-alalle
- Telko: muovi- ja kemikaaliraaka-aineiden ja voiteluaineiden myynti teollisuudelle ja kaupalle
- Leipurin: raaka-aineiden ja koneiden myynti leipomo- ja muulle elintarviketeollisuudelle

Vielä vuonna 2021 segmenttien ulkoinen liikevaihto yhteensä on yhtä kuin konsernin tuloslaskelman liikevaihto, ja segmenteille kohdistamatonta liikevaihtoa ei ollut. Tilikaudella 2022 segmenteille kohdistamatonta liikevaihtoa oli 15 tuhatta euroa, joka sisältää Aspon palveluveloituksia myydyiltä liiketoiminnoilta.

Aspo ei ole riippuvainen yksittäisistä merkittävistä asiakkaista, mutta ESL Shipping-segmentissä erään terästeollisuusasiakkaan ostot muodostavat kuitenkin hieman yli kymmenen prosenttia konsernin liikevaihdosta.

Konsernin liikevaihto nousi tilikaudella merkittävästi ja oli 643,4 miljoonaa euroa (573,3). Liikevaihtoon sisältyy myynnin valuuttakurssieroja 1,7 miljoonaa euroa (-0,1).

ESL SHIPPINGIN LIIKEVAIHTO

ESL Shippingin liikevaihto kasvoi 28 % vertailukauteen nähden ja oli 245,4 miljoonaa euroa (191,4). Kasvun mahdollistivat varustamon päämarkkina-alueella vallinnut hyvä kysyntä, varustamon pitkäaikainen kumppanuusstrategia sekä maa- ja merihenkilöstön onnistunut operatiivinen toiminta. Myös sääolosuhteet olivat operoinnin kannalta suotuisat.

TELKON LIIKEVAIHTO

Telkon liikevaihto laski 1 % ja oli 267,4 miljoonaa euroa (268,8). Muovi- ja kemikaaliliiketoiminnan liikevaihto laski etenkin Venäjällä, Valko-Venäjällä ja Ukrainassa, johtuen Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan. Voiteluaineliiketoiminnan myynti kasvoi kaikissa keskeisissä tuoteryhmissä.

TELKON LIIKEVAIHTOERITTELY LIIKETOIMINTA-ALUEITTAIN

1 000 €	2022	2021
Muoviliiketoiminta	**136 864**	146 694
Kemikaaliliiketoiminta	**80 297**	83 622
Voiteluaineliiketoiminta	**50 212**	38 464
Telko yhteensä	**267 373**	268 780

LEIPURIN LIIKEVAIHTO

Leipurin liikevaihto kasvoi 15 % ja oli 130,6 miljoonaa euroa (113,1). Länsimarkkinoiden raaka-ainemyynnin kasvu katsauskaudella oli erittäin vahvaa vuodentakaiseen nähden. Kobia AB:n hankinta muodostaa uuden Ruotsin liiketoimintayksikön liikevaihdon. Idän liiketoimintayksikön liikevaihto laski.

LEIPURIN LIIKEVAIHTOERITTELY

1 000 €	2022	2021
Liiketoimintayksiköt:		
Suomi	**46 633**	40 400
Ruotsi	**17 272**	
Baltia	**36 776**	30 573
Itä	**25 589**	30 731
Yhteensä	**126 270**	101 704
josta:		
Leipomot	**87 867**	73 210
Elintarviketeollisuus	**14 176**	11 023
Vähittäiskauppa, foodservice ja muut	**24 226**	17 471
Machinery trading Russia	**62**	7 295
Vulganus	**4 262**	4 065
Leipurin yhteensä	**130 594**	113 064

Aspo jaottelee liikevaihdon lisäksi tuloutusajankohdan mukaan ja markkina-alueittain.

LIIKEVAIHTO TULOUTUSAJANKOHDAN MUKAAN

1 000 €	2022	2021
ESL Shipping		
Tuloutus yhtenä ajankohtana	**3 523**	3 582
Tuloutus ajan kuluessa	**241 893**	187 862
	245 416	191 444
Telko		
Tuloutus yhtenä ajankohtana	**266 939**	268 444
Tuloutus ajan kuluessa	**434**	336
	267 373	268 780
Leipurin		
Tuloutus yhtenä ajankohtana	**127 274**	107 424
Tuloutus ajan kuluessa	**3 320**	5 640
	130 594	113 064
Segmenteille kohdistamattomat		
Tuloutus ajan kuluessa	**15**	
	15	
Yhteensä		
Tuloutus yhtenä ajankohtana	**397 736**	379 450
Tuloutus ajan kuluessa	**245 662**	193 838
Yhteensä	**643 398**	573 288

Suurin osa konsernin liikevaihdosta, yhteensä 62 % (66) tuloutuu yhtenä ajankohtana tavaroiden tai palvelujen luovutuksen yhteydessä. Ajan kuluessa tuloutettavia suoritteita ovat pääosin ESL Shippingin merikuljetukset ja niihin liittyvät palvelut, yhteensä 241,9 miljoonaa euroa (187,9).

MAANTIETEELLISIÄ ALUEITA KOSKEVAT TIEDOT

Konsernissa on vielä vuonna 2022 seurattu liikevaihtoa seuraavalla maantieteellisellä jaolla: Suomi, Skandinavia, Baltia, Venäjä, muut IVY-maat ja Ukraina ja Muut maat. Itäisten markkinoiden osuus liikevaihdosta laski vuoden 2022 aikana pääasiassa johtuen Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan sekä Aspon päätöksistä supistaa Venäjän toimintoja ja poistua suunnitellusti markkinoilta. Aspon strategian mukaisesti yhtiön kasvuinvestoinnit kohdennetaan tulevaisuudessa länsimarkkinoille. Maantieteellisten alueiden liikevaihto esitetään asiakkaiden sijainnin mukaan.

LIIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN

1 000 €	2022	2021
ESL Shipping		
Suomi	**121 565**	84 333
Skandinavia	**58 487**	54 089
Baltia	**2 934**	3 487
Venäjä, muut IVY-maat ja Ukraina	**1 264**	2 482
Muut maat	**61 166**	47 053
	245 416	191 444
Telko		
Suomi	**53 464**	47 582
Skandinavia	**61 688**	52 404
Baltia	**28 231**	20 451
Venäjä, muut IVY-maat ja Ukraina	**91 280**	117 273
Muut maat	**32 710**	31 070
	267 373	268 780
Leipurin		
Suomi	**49 376**	43 257
Skandinavia	**17 406**	2 891
Baltia	**36 620**	30 921
Venäjä, muut IVY-maat ja Ukraina	**25 652**	35 394
Muut maat	**1 540**	601
	130 594	113 064
Segmenteille kohdistamattomat		
Suomi	**15**	
	15	
Yhteensä		
Suomi	**224 420**	175 172
Skandinavia	**137 581**	109 384
Baltia	**67 785**	54 859
Venäjä, muut IVY-maat ja Ukraina	**118 196**	155 149
Muut maat	**95 416**	78 724
Yhteensä	**643 398**	573 288

MYYNTITUOTTOJEN TULOUTTAMINEN
Valtaosa Aspon liikevaihdosta on tuotemyyntiä, joissa on tunnistettu olevan yksi suoritevelvoite. Myyntituotto kirjataan, kun suoritevelvoite täytetään luovuttamalla luvattu tavara tai palvelu asiakkaalle. Tuloutus tapahtuu täten toimituksen yhteydessä yhtenä ajankohtana, kun omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut siirtyvät ostajalle toimitustapalausekkeen mukaisesti.

ESL Shippingin merirahtaus tuloutetaan ajan kuluessa palvelujen suorittamisen myötä. Tuloutus perustuu kuljetus- tai muihin palvelusopimuksiin. Raportointikauden päättyessä tuotot ESL Shippingin matkalla tai muuten kesken olevista palveluista kirjataan perustuen raportointihetkeen mennessä toteutuneiden palvelun suorittamispäivien osuuteen palvelun arvioidusta kokonaiskestosta.

ESL Shippingiä lukuun ottamatta vain pieni osa toimintasegmenttien liikevaihdosta on asiakkaalle myytäviä palveluita, joista tuotot kirjataan yhtenä ajankohtana, kun palvelu on suoritettu, tai ajan kuluessa, jos asiakas saa hyödyn sitä mukaa, kun palvelua luovutetaan. Valtaosa segmenttien tarjoamista muista palveluista katsotaan osaksi asiakaspalvelua, koska ne liittyvät esimerkiksi tuotekonseptien ja räätälöityjen kokonaisratkaisujen kehittämiseen ja suunnitteluun, ja niitä ei tulouteta erillisinä suoritevelvoitteina.

Myyntihintoihin ei sisälly merkittävää rahoituskomponenttia. Pääsääntöisesti myyntisaamiset erääntyvät maksettavaksi 0–60 päivän kuluessa laskutuspäivästä. Myös asiakkailta saatavia ennakkomaksuja käytetään ja tämä on tyypillistä pitkän valmistusajan vaatimissa projekteissa, jossa maksuerät sidotaan projektin etenemiseen, nämä suoritukset ovat asiakassopimuksiin perustuvia velkoja, ja kirjataan saatuihin ennakoihin.

Osassa asiakassopimuksia on määritetty alennuksia, jotka on sidottu esimerkiksi asiakkaan vuositasolla ostamiin tuotemääriin. Näiden osalta arvioidaan alennuksen toteutumisen todennäköinen rahamäärä historiatietoa hyödyntämällä ja arvioilla oikaistaan tuloutettavia myyntituottoja. Nämä jaksotukset tehdään kuukausittain ja arvioita täsmennetään tilanteen tarkentuessa. Näiden alennusten määrä ei ole merkittävä Aspo-konsernissa.

Aspon myymiin tuotteisiin liittyy takuuvastuita mahdollisten viallisten tuotteiden vaihtamiseksi tai korjaamiseksi takuun voimassaoloaikana. Takuuvelvoitteet eivät poikkea normaaleista lakisääteisistä tai alan markkinakäytännön mukaisista velvoitteista. Nämä velvoitteet arvioidaan säännöllisesti todennäköisenä rahamääränä historiaan perustuvaan kokemukseen pohjaten ja jaksotetaan liiketoiminnan kuluihin.

Aspolla ei ole ollut sellaisia olennaisia asiakassopimuksen saamisesta aiheutuvia lisämenoja, jotka pitäisi aktivoida taseeseen. Mahdolliset lisämenot kirjataan kuluksi ja ne ovat luonteeltaan sellaisia, että ne kirjattaisiin kuluksi viimeistään yhden vuoden kuluessa niiden syntymisestä.

3.2 Liiketoiminnan muut tuotot

LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

1 000 €	2022	2021
Aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot	**1 753**	239
Vuokratuotot ja käyttökorvaukset	**123**	48
Vuokrasopimuksiin liittyvä hyvitys	**57**	44
Muut tuotot	**715**	142
Yhteensä	**2 648**	473

Vuonna 2022 aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot sisältävät ESL Shippingin Espa-proomun myyntivoiton 1,5 miljoonaa euroa.

3.3 Osakkuusyritykset

OSUUDET PÄÄOMAOSUUSMENETELMÄLLÄ YHDISTELTÄVISSÄ YHTEISÖISSÄ
Konsernilla on kaksi osakkuusyritystä, jotka tulivat konserniin AtoBatC Shipping-varustamon hankinnan yhteydessä vuonna 2018. Nämä kommandiittiyhtiöt Auriga KG ja Norma KG ovat saksalaisia ja niiden kotipaikka on Leer. Konsernin omistusosuus yhtiöistä on 49 %. Osakkuusyhtiöt sisältyvät ESL Shipping -segmenttiin.

OSAKKUUSYRITYKSET

Yritys	Maa	Omistusosuus, %
Auriga KG	DE	49,00
Norma KG	DE	49,00

Kumpikin yhtiö omistaa yhden kuivarahtialuksen. Yhtiöiden tuotot koostuvat alusten vuokraustuotoista. Näiden osakkuusyritysten yrityshankinnan yhteydessä määritetty käypä arvo oli 0,9 miljoonaa euroa kirja-arvoa korkeampi. Käyvän arvon ja kirja-arvon erotus kohdistuu yhtiöiden omistamiin aluksiin ja se poistetaan niiden taloudellisena vaikutusaikana. Poiston määrä on noin 0,1 miljoonaa euroa vuodessa.

OSUUDET PÄÄOMAOSUUSMENETELMÄLLÄ YHDISTELTÄVISSÄ YHTEISÖISSÄ

1 000 €	2022	2021
Tilikauden alussa	**701**	972
Saadut osingot	**-353**	-214
Osuus tilikauden tuloksista	**626**	-57
Tilikauden lopussa	**974**	701

LÄHIPIIRILIIKETOIMET - OSAKKUUSYRITYKSET

1 000 €	2022	2021
Palvelujen ostot	**3 172**	1 837
Vuokrattujen laivojen poistot	**1 509**	775
Vuokrattujen laivojen korkokulut	**36**	18
Vuokratut hyödykket, laivat	**1 538**	1 119
Muut saamiset	**314**	133
Vuokrasopimusvelat	**1 544**	1 133

ESL Shipping käyttää osakkuusyhtiöiden kahta laivaa liiketoiminnassaan ja maksaa niistä osakkuusyhtiöille markkinaehtoista vuokraa.

OSAKKUUSYRITYKSET
Osakkuusyhtiöt konsolidoidaan pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrityksen tappiosta ylittää kirjanpitoarvon, kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita ei yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyritysten velvoitteiden täyttämiseen. Sisäisistä liiketoimista johtuvat realisoitumattomat voitot on eliminoitu konsernin omistusosuuden mukaisesti. Osuus osakkuusyritysten tuloksista esitetään laajassa tuloslaskelmassa laskettuna tilikauden tuloksesta ja se sisältää verovaikutuksen.

3.4 Materiaalit ja palvelut

MATERIAALIT JA PALVELUT

1 000 €	2022	2021
Ostot tilikauden aikana		
ESL Shipping	**70 207**	36 436
Telko	**213 232**	241 775
Leipurin	**109 883**	91 781
Yhteensä	**393 322**	369 992
Vaihto-omaisuuden muutos	**1 015**	-26 972
Ulkopuolisilta ostetut palvelut		
Telko	**3 841**	3 207
Leipurin	**4 740**	3 193
Yhteensä	**8 581**	6 400
Materiaalit ja palvelut yhteensä	**402 918**	349 420

Vuonna 2022 ostetut materiaalit ja palvelut lisääntyivät 15 %, joka on 3 prosenttiyksikköä enemmän kuin myynnin kasvu. Eroa selittää varastojen tuhoutumisesta aiheutuneet menetykset Ukrainassa Telkon osalta 2,6 miljoonaa euroa ja Leipurin osalta 0,7 miljoonaa euroa, myytävänä olevien idän liiketoimintojen vaihto-omaisuuden arvonalentumistappiot 4,8 miljoonaa euroa Telko-segmentissä ja 2,4 miljoonaa euroa Leipurin-segmentissä. Lisäksi Kobia AB hankinnassa syntyneen varaston käyvän arvon kohdistuksen purku 0,5 miljoonaa euroa lisää kuluja.

Ostoihin tilikauden aikana sisältyy ostojen valuuttakurssieroja -4,5 miljoonaa euroa (0,1).

3.5 Liiketoiminnan muut kulut

LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

1 000 €	2022	2021
ESL Shipping	**92 220**	84 394
Telko	**13 389**	8 635
Leipurin	**10 232**	5 728
Muu toiminta	**3 040**	3 375
Yhteensä	**118 881**	102 132

ESL Shippingin muista liiketoiminnan kuluista valtaosa liittyy laivojen operointiin, kuten satama- ja väylämaksuihin sekä laivojen teknisiin kuluihin ja vuokrasopimusten palveluosuuteen sekä laivahenkilöstön matkustuskuluihin.

Telkon liiketoiminnan muut kulut ovat lisääntyneet pääosin idän liiketoimintojen arvonalentumistappioista 3,1 miljoonan euron, ja muista Venäjän liiketoiminnan sopeuttamiskuluista 1,1 miljoonaa euroa.

Leipurin liiketoiminnan muiden kulujen lisäys aiheutui pääosin Kobia AB:n hankinnan kuluista 1,0 miljoonaa euroa, Vulganus Oy:n myyntitappiosta 0,4 miljoonaa euroa, idän liiketoimintojen arvonalentumistappioista 1,4 miljoonaa euroa, ja muista Venäjän liiketoiminnan sopeuttamiskuluista 0,6 miljoonaa euroa.

TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT

1 000 €	2022	2021
Emoyhtiön tilintarkastusyhteisö		
Tilintarkastus	**355**	336
Muut palvelut	**41**	135
Muut tilintarkastusyhteisöt		
Tilintarkastus	**135**	53
Veroneuvonta	**18**	7
Muut palvelut	**19**	28
Yhteensä	**568**	559

Aspo Oyj:n tilintarkastaja on tilintarkastusyhteisö Deloitte Oy. Deloitten tilintarkastuspalkkio vuodelta 2022 oli 0,4 miljoonaa euroa (0,3), ja muut palkkiot 0,0 miljoonaa euroa (0,1). Deloittelta ostetut muut palvelut sisälsivät pääosin vastuullisuusraportointiin liittyviä palveluita.

3.6 Henkilöstökulut ja -määrät

TYÖSUHDE-ETUUKSISTA KIRJATUT KULUT

1 000 €	2022	2021
Palkat	**44 219**	41 396
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	**4 968**	5 009
Osakepalkitseminen	**1 829**	1 125
Muut henkilösivukulut	**3 388**	3 154
Yhteensä	**54 404**	50 684

Aspo hyötyy Liikenne- ja viestintäministeriöltä saadusta kauppa-alustuesta, jonka mukaisesti ESL Shipping saa palautuksena merimiespalkkoihin liittyviä ennakonpidätyksiä ja henkilösivukuluja. Kauppa-alustuen määrä oli 5,8 miljoonaa euroa (5,5).

Konsernin lakisääteinen eläketurva Suomessa on järjestetty eläkevakuutusyhtiöiltä otetuilla vakuutuksilla. Ulkomaisissa yksiköissä eläketurva on järjestetty paikallisen lainsäädännön ja sosiaaliturvasäännösten mukaisesti. Konsernin eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia eläkejärjestelyjä, ja niihin liittyvät suoritukset kirjataan kuluksi, sillä tilikaudella, jota veloitus koskee. Tiedot ylimmän johdon työsuhde-etuuksista esitetään liitetiedossa 5.2 Lähipiiri.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄT

Aspo-konsernin henkilöstömäärä oli tilikauden lopussa 886 (944), ja tilikauden aikana keskimäärin 914 (911).

HENKILÖSTÖ KESKIMÄÄRIN SEGMENTEITTÄIN

	2022	2021
ESL Shipping	**298**	294
Telko	**314**	291
Leipurin	**243**	267
Muu toiminta	**41**	35
Jatkuvat toiminnot yhteensä	**896**	887
Lopetettu toiminto	**18**	24
Yhteensä	**914**	911

HENKILÖSTÖ TILIKAUDEN LOPUSSA SEGMENTEITTÄIN

	2022	2021
ESL Shipping	**295**	295
Telko	**293**	321
Leipurin	**255**	270
Muu toiminta	**42**	36
Jatkuvat toiminnot yhteensä	**885**	922
Lopetettu toiminto	**1**	22
Yhteensä	**886**	944

HENKILÖSTÖ MAANTIETEELLISESTI TILIKAUDEN LOPUSSA

	2022	2021
Suomi	**410**	438
Skandinavia	**136**	57
Baltia	**100**	101
Venäjä, muut IVY-maat ja Ukraina	**212**	302
Muut maat	**27**	24
Jatkuvat toiminnot yhteensä	**885**	922
Lopetettu toiminto	**1**	22
Yhteensä	**886**	944

3.7 Poistot ja arvonalentumiset

POISTOT JA ARVONALENTUMISTAPPIOT

1 000 €	2022	2021
Poistot aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä		
Aineettomat hyödykkeet	**461**	451
Rakennukset	**482**	379
Alukset	**16 436**	14 535
Koneet ja kalusto	**800**	661
Muut aineelliset hyödykkeet	**17**	34
Poistot yhteensä	**18 196**	16 060
Arvonalentumistappiot		
Aineettomat hyödykkeet	**3**	
Liikearvo	**1 368**	4 330
Rakennukset	**19**	391
Koneet ja kalusto	**278**	
Arvonalentumistappiot yhteensä	**1 668**	4 721
Poistot ja arvonalentumistappiot yhteensä	**19 864**	20 781

POISTOT JA ARVONALENTUMISTAPPIOT VUOKRATUISTA HYÖDYKKEISTÄ

1 000 €	2022	2021
Aineettomat hyödykkeet	**433**	623
Maa-alueet	**96**	96
Rakennukset	**2 520**	2 338
Alukset	**11 685**	9 709
Koneet ja kalusto	**1 074**	990
Muut aineelliset hyödykkeet	**5**	5
Poistot yhteensä	**15 813**	13 761
Arvonalentumistappiot		
Rakennukset	**642**	
Koneet ja kalusto	**238**	
Muut aineelliset hyödykkeet	**2**	
Arvonalentumistappiot yhteensä	**882**	
Poistot ja arvonalentumistappiot yhteensä	**16 695**	13 761

Aspon poistot liittyvät pääosin ESL Shippingin omistamiin ja vuokraamiin aluksiin, joiden vuokrat ovat olleet vertailuvuotta korkeammalla tasolla.

Vuonna 2022 myytävän oleviksi luokiteltujen idän liiketoimintojen varoihin kirjattiin arvonalentumistappioita. Kaikki taulukoissa yllä esitetyt aineellisten, aineettomien ja vuokrattujen hyödykkeiden arvonalentumistappiot vuonna 2022 liittyvät idän liiketoimintoihin, ja niistä esitetään tarkempia tietoja liitetiedossa 1.3 Lopetetut toiminnot ja liiketoimintojen myynnit.

Vuonna 2021 Leipurin liikearvosta kirjattiin 4,3 miljoonan euron arvonalentumistappio, ja Telkon Rauman terminaalin rakennuksista kirjattiin 0,4 miljoonan euron arvonalentumistappio.

Poistoihin liittyvät laadintaperiaatteet on selostettu liitetiedossa 4.1 Aineelliset hyödykkeet ja 4.2 Aineettomat hyödykkeet. Vuokrasopimuksiin liittyvät laadintaperiaatteet on kuvattu kappaleessa 2.5 Vuokrasopimukset.

POISTOT JA ARVONALENTUMISTAPPIOT SEGMENTEITTÄIN

	2022					2021				
1 000 €	**ESL Shipping**	**Telko**	**Leipurin**	**Muu toiminta**	**Konserni yhteensä**	**ESL Shipping**	**Telko**	**Leipurin**	**Muu toiminta**	**Konserni yhteensä**
Aineettomat hyödykkeet	162	607	1 063		1 832	151	187	4 443		4 781
Aineelliset hyödykkeet	16 473	871	655	33	18 032	14 567	1 124	271	38	16 000
	16 635	1 478	1 718	33	19 864	14 718	1 311	4 714	38	20 781
Vuokratut hyödykkeet	12 085	2 522	1 404	684	16 695	10 064	1 314	1 577	806	13 761

3.8 Rahoitustuotot ja -kulut

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

1 000 €	**2022**	**2021**
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	**300**	255
Valuuttakurssivoitot	**1 251**	232
Rahoitustuotot	**1 551**	487
Korkokulut vuokrasopimuksista	**-486**	-440
Korkokulut ja muut rahoituskulut	**-4 373**	-3 580
Valuuttakurssitappiot	**-2 956**	-345
Rahoituskulut	**-7 815**	-4 365
Rahoitustuotot ja -kulut	**-6 264**	-3 878

3.9 Tuloverot

LAAJAN TULOSLASKELMAN VEROT

1 000 €	2022	2021
Tilikauden verot	**-3 635**	-4 094
Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos	**-520**	-737
Verot edellisiltä tilikausilta	**8**	98
Yhteensä	**-4 147**	-4 733

Konsernin veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisut sekä laskennallisten verojen muutokset. Tuloverot on kirjattu kunkin maan verokannan mukaan. Laskennallisten verojen osalta, katso liitetieto 4.8 Laskennalliset verot.

LAAJAN TULOSLASKELMAN VEROKULUN JA KONSERNIN EMOYHTIÖN VEROKANNALLA 20 % LASKETTUJEN VEROJEN TÄSMÄYTYSLASKELMA

1 000 €	2022	2021
Voitto ennen veroja	**27 646**	33 048
Verot emoyhtiön verokannalla laskettuna	**-5 529**	-6 610
Ulkomaisten tytäryhtiöiden verokantojen vaikutus	**274**	595
Tonnistoverotuksen vaikutus	**8 679**	5 364
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset tilikauden tappioista	**-2 494**	-1 376
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	**110**	118
Laskennallinen verovelka ulkomaisten tytäryhtiöiden voittovaroista		-1 042
Verot edellisiltä tilikausilta	**8**	98
Lähdeverot	**-199**	-135
Jaksotuserot, verovapaat ja vähennyskelvottomat erät	**-4 996**	-1 745
Verot laajassa tuloslaskelmassa	**-4 147**	-4 733
Efektiivinen verokanta	**15 %**	14 %

Suomessa ja Ruotsissa yleisesti verovelvollinen, kansainvälistä meriliikennettä harjoittava varustamo voi valita tonnistoverotettavan toiminnan tuottaman voiton verottamisen sijasta alusten vetoisuuteen perustuvan tonnistoverotuksen tonnistoverokaudeksi. ESL Shipping Oy:n ja AtoBatC Shipping AB:n toimintaa verotetaan tonnistoverolain mukaan. Kuuluminen tonnistoverotuksen piiriin alentaa merkittävästi konsernin efektiivistä verokantaa.

Aspo-konsernin efektiivinen verokanta 15 % (14 %) oli vertailuvuotta korkeampi, johtuen pääosin siitä, että tytäryhtiöissä oli enemmän vähennyskelvottomia eriä, jotka liittyivät muun muassa arvonalentumistappioihin. Lisäksi efektiivistä verokantaa nostaa kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset tilikauden tappioista.

4 SIJOITETTU PÄÄOMA

SIJOITETTU PÄÄOMA

1 000 €	Liitetieto	2022	2021
Aineettomat hyödykkeet	4.2	**46 783**	45 845
Aineelliset hyödykkeet	4.1	**178 454**	168 886
Vuokratut hyödykkeet	2.5	**15 871**	20 748
Vaihto-omaisuus	4.4	**69 900**	68 626
Myyntisaamiset ja muut saamiset	4.5	**68 995**	74 035
Muut varat		**1 436**	1 455
Rahavarat	2.2	**21 727**	17 697
Ostovelat ja muut velat	4.6	**-71 105**	-78 077
Muut velat		**-1 854**	-1 707
Laskennalliset verosaamiset ja -velat, netto	4.8	**-6 616**	-4 596
Myytävänä oleviksi luokitellut varat ja velat, netto		**9 345**	3 765
Yhteensä		**332 936**	316 677

Aspon sijoitettuun pääomaan sisältyy konsernin varat vähennettynä veloilla, pois lukien korolliset velat. Sijoitettu pääoma kuvastaa sitä, mihin oma pääoma ja korollinen vieras pääoma on sitoutunut, ja se on siksi informaatiomielessä tärkeä ja Aspon toimintaa kuvastava. Sijoitetun pääoman olennaisin komponentti on ESL Shippingin omistamat ja vuokraamat alukset yhteisarvoltaan 160,7 miljoonaa euroa. Liikearvon ja muiden aineettomien hyödykkeiden osuus sijoitetusta pääomasta on 46,8 miljoonaa euroa. Liikearvoa ja muita aineettomia hyödykkeitä, kuten asiakassuhteita ja brändejä syntyy Aspon taseeseen pääosin silloin, kun se toteuttaa strategiaansa yrityshankintojen kautta. Käyttöpääoman osuus sijoitetusta pääomasta on 76,9 miljoonaa euroa ja rahavarojen 21,7 miljoonaa euroa.

INVESTOINNIT SEGMENTEITTÄIN

1 000 €	2022	2021
ESL Shipping	**16 460**	15 235
Telko	**208**	509
Leipurin	**1 124**	121
Muu toiminta	**2**	5
Jatkuvat toiminnot yhteensä	**17 794**	15 870
Lopetettu toiminto	**24**	8
Yhteensä	**17 818**	15 878

Investoinnit koostuvat useammalla kuin yhdellä kaudella käytettävien aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden lisäyksistä, pois lukien yrityshankintojen kautta tulleet lisäykset. Vuokrattujen hyödykkeiden lisäykset on esitetty liitetiedossa 2.5. Vuokrasopimukset. Investointien määrä 17,8 miljoonaa euroa (15,9) sisälsi pääasiassa ESL Shipping -segmentin telakoinnit ja Green Coaster -ennakkomaksut.

PITKÄAIKAISET VARAT MARKKINA-ALUEITTAIN

1 000 €	2022	2021
Suomi	**197 751**	218 034
Skandinavia	**43 391**	17 361
Baltia	**238**	308
Venäjä, muut IVY-maat ja Ukraina	**773**	763
Muut maat	**136**	35
Yhteensä	**242 289**	236 501

Pitkäaikaiset varat sisältävät muut kuin laskennalliset verosaamiset. Pitkäaikaiset varat markkina-alueittain esitetään varojen sijainnin mukaan.

GREEN COASTER -INVESTOINTISITOUMUS

ESL Shipping -segmentissä raportoitava AtoBatC Shipping AB rakennuttaa kuuden aluksen sarjan erittäin energiatehokkaita sähköhybridialuksia. Nämä uudet 1A-jääluokan alukset ovat lastikapasiteetiltaan, tekniikaltaan ja innovaatioiltaan huippuluokkaa. Kuuden laivan investoinnin kokonaisarvo on noin 70 miljoonaa euroa ja investoinnin rahavirta jakautuu pääosin vuosille 2023–2024. Uudet alukset rakennetaan Chowgule and Company Private Limitedin telakalla Intiassa ja ne tulevat liikenteeseen vuoden 2023 kolmannelta neljännekseltä alkaen.

Vuoden 2022 aikana vahvistettiin, että ESL Shipping perustaa Green Coaster -poolin. Tämän johdosta AtoBatC Shipping AB vahvisti optionsa ja tilasi viisi alusta lisää intialaiselta Chowgule & Company Private Limited -varustamolta, jolta AtoBatC Shipping AB on aiemmin tilannut seitsemän identtistä sähköhybridialusta. Joka toinen alus 12 uuden sukupolven sähköhybridialusten sarjassa myydään sijoittajaryhmän perustamalle yritykselle. Niiden alusten osalta, jotka tullaan myymään edelleen, on ennakkomaksut kirjattu vaihto-omaisuuteen. ESL Shippingin oman investoinnin kokonaismäärä on kuusi alusta ja noin 70 miljoonaa euroa.

KÄYTTÖPÄÄOMA

Aspon määrittelemä käyttöpääoma sisältää vaihto-omaisuuden, myyntisaamiset, ostovelat ja saadut ennakot. Aspo painottaa käyttöpääoman tehokkuutta ja tavoittelee pysyvää käyttöpääoman vähentämistä.

KÄYTTÖPÄÄOMA

1 000 €	Liitetieto	2022	2021
Vaihto-omaisuus	4.4	**69 900**	68 626
Myyntisaamiset	4.5	**47 279**	58 911
Ostovelat	4.6	**-38 805**	-48 218
Saadut ennakot	4.6	**-1 481**	-1 695
Yhteensä		**76 893**	77 624

Konsernin käyttöpääoma on vähentynyt 0,7 miljoonaa euroa. Jos käyttöpääomaa kuitenkin oikaisee erillä, jotka ovat tulleet tai lähteneet konsernista rakennejärjestelyiden yhteydessä ja erillä, joihin on kirjattu arvonalentuminen idän myytävänä olevien liiketoimintojen IFRS 5 -luokittelun yhteydessä, on käyttöpääoma lisääntynyt, etenkin vaihto-omaisuuden osalta. Vaihto-omaisuuden lisäys on pääasiassa peräisin ESL Shipping -segmentin aluspooliin rakennettavien alusten ennakkomaksuista. Tilikauden lopussa vaihto-omaisuus sisältää 10,2 miljoonaa euroa Green Coaster -ennakkomaksuja. Telko-segmentin käyttöpääoma parani vuoden aikana. Vuonna 2021 käyttöpääoma kasvoi 26 miljoonaa euroa, johtuen pääosin Telkon vaihto-omaisuuden kasvusta. Oikaistun käyttöpääoman muutoksen vaikutus katsauskauden rahavirtaan oli -6,7 miljoonaa euroa (-22,0).

4.1 Aineelliset hyödykkeet

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2022

1 000 €	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Alukset	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset ja ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	54	6 578	7 739	305 256	726	6 787	327 140
Kurssiero	-228	-477	-387				-1 092
Lisäykset, liiketoimintojen hankinta	5 119	10 904	8 210				24 233
Lisäykset		13	828	4 590	30	11 368	16 829
Myytävänä oleviksi luokitellut omaisuuserät		-19	-20				-39
Vähennykset			-289	-5 783		-2 195	-8 267
Siirrot erien välillä			126	5 165		-5 291	0
Hankintameno 31.12.	**4 945**	**16 999**	**16 207**	**309 228**	**756**	**10 669**	**358 804**
Kertyneet poistot 1.1.		-4 955	-6 109	-146 743	-447		-158 254
Kurssiero		147	336				483
Kertyneet poistot, liiketoimintojen hankinta		-3 224	-7 282				-10 506
Kertyneet poistot, myytävänä olevat omaisuuserät		19	20				39
Vähennysten kertyneet poistot			235	5 685			5 920
Tilikauden poistot ja arvonalentumistappiot		-501	-1 078	-16 436	-17		-18 032
Kertyneet poistot 31.12.		**-8 514**	**-13 878**	**-157 494**	**-464**		**-180 350**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**4 945**	**8 485**	**2 329**	**151 734**	**292**	**10 669**	**178 454**

Myytävänä olevaksi luokiteltujen idän liiketoimintojen aineellisiin hyödykkeisiin kirjattiin 0,3 miljoonan euron arvonalentumistappio tilikaudella 2022.

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2021

1 000 €	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Alukset	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset ja ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	54	6 633	7 707	299 447	759	1 067	315 667
Kurssiero		9	209				218
Lisäykset, liiketoimintojen hankinta			58				58
Lisäykset			607	5 841	5	9 377	15 830
Myytävänä oleviksi luokitellut omaisuuserät		-62	-508		-33		-603
Vähennykset			-364	-3 664			-4 028
Siirrot erien välillä		-2	30	3 632	-5	-3 657	-2
Hankintameno 31.12.	**54**	**6 578**	**7 739**	**305 256**	**726**	**6 787**	**327 140**
Kertyneet poistot 1.1.		-4 215	-6 095	-135 872	-415		-146 597
Kurssiero		15	-143				-128
Kertyneet poistot, myytävänä olevat omaisuuserät		31	451				482
Vähennysten kertyneet poistot			351	3 664	2		4 017
Tilikauden poistot ja arvonalentumistappiot		-786	-673	-14 535	-34		-16 028
Kertyneet poistot 31.12.		**-4 955**	**-6 109**	**-146 743**	**-447**		**-158 254**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**54**	**1 623**	**1 630**	**158 513**	**279**	**6 787**	**168 886**

Telkon Rauman terminaalin rakennuksista kirjattiin 0,4 miljoonan euron arvonalentumistappio tilikaudella 2021.

EU on tukenut ESL Shippingin vuonna 2018 käyttöönottamien LNG-käyttöisten alusten energiatehokkuus- ja ympäristöinvestointeja. Tuen saannin edellytyksenä oli sopimuksessa mainittujen aktiviteettien toteuttaminen ja niistä aiheutuneiden kustannusten hyväksyttävä dokumentointi. ESL Shippingin saama tuki on vuosien 2016–2020 aikana enintään 5,9 miljoonaa euroa, josta 2,1 miljoonaa euroa saatiin vuonna 2016, 2,5 miljoonaa euroa vuonna 2020, ja viimeinen erä 1,0 miljoonaa euroa syyskuussa 2021. Saatu tuki on kirjattu vähentämään alusten hankintamenoa ja on esitetty sen tilikauden lisäysten vähennyksenä, jolloin tuki on saatu. Tuki tuloutuu pienempien poistojen muodossa alusten taloudellisena vaikutusaikana.

ARVIONVARAISUUS JA JOHDON TEKEMÄT HARKINTAAN PERUSTUVAT RATKAISUT

Taloudellista vaikutusaikaa ja jäännösarvoa koskevat arviot ja poistomenetelmien valinta edellyttävät johdolta merkittävää harkintaa, ja ne ovat jatkuvan tarkastelun kohteena. Alukset ovat taseen merkittävin käyttöomaisuuserä ja niiden poistoajat vaihtelevat 17 vuodesta 30 vuoteen perustuen aluksen taloudelliseen käyttöikään.

Arvioita tehdään myös yrityshankintojen yhteydessä, kun määritellään hankittujen aineellisten hyödykkeiden käypiä arvoja ja jäljellä olevia taloudellisia vaikutusaikoja.

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Aineelliset hyödykkeet esitetään alkuperäisten hankintahintojen ja kumulatiivisten poistojen erotuksena vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla. Alusten uudisrakennusten osalta rakentamisen aikana syntyneet rahoitusmenot aktivoidaan osaksi kohteen hankintamenoa ja ne poistetaan omaisuuserän taloudellisena vaikutusaikana. Telakointien poistoaika perustuu arvioon seuraavan telakoinnin ajankohdasta.

Aineelliset hyödykkeet poistetaan tasapoistoina todennäköisen taloudellisen vaikutusajan perusteella seuraavasti:

- Alukset 17–30 vuotta
- Puskijat 18 vuotta
- Telakoinnit 2–3 vuotta
- Rakennukset ja rakennelmat 15–40 vuotta
- Koneet ja kalusto 3–10 vuotta
- Putkistot 5–20 vuotta
- Toimitilojen perusparannusmenot 5–10 vuotta
- Muut aineelliset hyödykkeet 3–40 vuotta

Maa-alueista ei kirjata poistoja. Arvot tarkistetaan vuosittain.

Aineellisten hyödykkeiden käytöstä poistamisista ja luovutuksista syntyneet voitot ja -tappiot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Yksittäisten aineellisten tai aineettomien hyödykkeiden kirjanpitoarvoja tarkastellaan jokaisena tilinpäätöspäivänä sen toteamiseksi, onko viitteitä niiden arvon alentumisesta. Kirjanpitoarvo alennetaan omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää vastaavaksi välittömästi, jos arvonalentuminen havaitaan. Arvonalentumistappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Aikaisemmin kirjattu arvonalennus peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat. Arvonalentumistappion peruuttamisen vuoksi lisääntynyt kirjanpitoarvo ei saa ylittää sitä kirjanpitoarvoa, joka omaisuuserälle olisi määritetty, jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota.

JULKISET AVUSTUKSET

Julkiset avustukset, jotka on saatu syntyneiden menojen korvaukseksi, tuloutetaan laajaan tulos-laskelmaan samalla kun avustuksen kohteeseen liittyvät menot kirjataan kuluksi. Saadut avustukset on esitetty nettona syntyneiden kulujen vähennyksenä. Aineellisten hyödykkeiden hankintoihin liittyvät avustukset on kirjattu hankintamenon oikaisuksi. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa omaisuuserän käyttöaikana.

4.2 Aineettomat hyödykkeet

Aineettomien hyödykkeiden olennaisin erä on liikearvo. Aineettomat oikeudet ovat pääosin yritysbrändejä. Muihin aineettomiin hyödykkeisiin on kirjattu ohjelmistoja ja niiden lisenssejä sekä liiketoimintojen yhdistämisessä hankittuja päämiessuhteita ja asiakassuhteita.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

	2022				
1 000 €	**Liikearvo**	**Aineettomat hyödykkeet**	**Muut aineettomat hyödykkeet**	**Ennakko-maksut**	**Yhteensä**
Hankintameno 1.1.	51 273	7 147	16 483		74 903
Kurssiero	7 947	178	-215		7 910
Lisäykset, liiketoimintojen hankinta	1 412		1 554		2 966
Lisäykset		19	191	808	1 018
Myytävänä oleviksi luokitellut omaisuuserät		-3			-3
Vähennykset	-13 240	-218	-3 446		-16 904
Hankintameno 31.12.	**47 392**	**7 123**	**14 567**	**808**	**69 890**
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-14 149	-1 623	-13 286		-29 058
Kurssiero	-6 992	-148	103		-7 037
Kertyneet poistot, liiketoimintojen hankinta			-756		-756
Kertyneet poistot, myytävänä olevat omaisuuserät		3			3
Vähennysten kertyneet poistot	11 985	183	3 405		15 573
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-1 368	-65	-399		-1 832
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	**-10 524**	**-1 650**	**-10 933**		**-23 107**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**36 868**	**5 473**	**3 634**	**808**	**46 783**

Myytävänä olevaksi luokiteltujen idän liiketoimintojen aineettomiin hyödykkeisiin kirjattiin 1,4 miljoonan euron arvonalentumistappio tilikaudella 2022, joka kohdistui pääosin konserniliikearvoon.

	2021			
1 000 €	**Liikearvo**	**Aineettomat hyödykkeet**	**Muut aineettomat hyödykkeet**	**Yhteensä**
Hankintameno 1.1.	59 644	7 304	16 380	83 328
Kurssiero	-123	4	-43	-162
Lisäykset, liiketoimintojen hankinta		19	152	171
Lisäykset		48		48
Myytävänä oleviksi luokitellut omaisuuserät	-8 248	-179		-8 427
Vähennykset		-51	-6	-57
Siirrot erien välillä		2		2
Hankintameno 31.12.	**51 273**	**7 147**	**16 483**	**74 903**
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-13 399	-1 761	-12 886	-28 046
Kurssiero	36	-4	-5	27
Vähennysten kertyneet poistot	6 993	193	5	7 191
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-7 779	-51	-400	-8 230
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	**-14 149**	**-1 623**	**-13 286**	**-29 058**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**37 124**	**5 524**	**3 197**	**45 845**

Vuonna 2021 liikearvon arvonalentumistappioita kirjattiin Leipurin-segmentissä 4,3 miljoonaa euroa ja Kauko-liiketoiminta-segmentin osalta 3,4 miljoonan euron edestä.

ARVIONVARAISUUS JA JOHDON TEKEMÄT HARKINTAAN PERUSTUVAT RATKAISUT

Taloudellista vaikutusaikaa ja jäännösarvoa koskevat arviot ja poistomenetelmien valinta edellyttävät johdolta merkittävää harkintaa, ja ne ovat jatkuvan tarkastelun kohteena.

Johto käyttää harkintaa myös yrityshankintojen yhteydessä, kun määritellään hankittujen aineettomien hyödykkeiden käypiä arvoja ja jäljellä olevia taloudellisia vaikutusaikoja. Hankintahetken arvonmääritykset tehdään käyttäen diskontattuja kassavirtoja.

LIIKEARVO JA BRÄNDIT

Liiketoimintojen yhdistämisestä syntynyttä liikearvoa ja brändejä, joiden taloudellinen vaikutusaika on määrittelemätön, ei poisteta suunnitelman mukaan, vaan niiden tasearvo testataan vähintään vuosittain käyttöarvoon perustuvalla arvonalentumistestillä. Kassavirtaperusteinen käyttöarvo määritellään laskemalla ennustettujen kassavirtojen diskontattu nykyarvo. Viite mahdollisesta arvonalentumisesta voi johtaa arvonalentumistestauksen käynnistämiseen lyhyemmälläkin aikavälillä.

Arvonalentumistappio kirjataan tulosvaikutteisesti, mikäli omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin kerrytettävissä oleva rahamäärä. Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arviot myöhemmin muuttuvat olennaisesti. Arvonalentumistappion peruuttamisen vuoksi lisääntynyt kirjanpitoarvo ei saa ylittää sitä kirjanpitoarvoa, joka omaisuuserälle olisi määritetty, jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Johto tarkastelee liikearvon ja brändien arvostusta vuosittain tehtävän, segmenttikohtaisen käyttöarvolaskelman avulla, josta kerrotaan liitetiedossa 4.3 Liikearvon ja brändien arvonalentumistestaus.

MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomat hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon, ja ne poistetaan tasapoistoina niiden taloudellisena vaikutusaikana. Poistoajat ovat:

- Ohjelmistot ja ohjelmistolisenssit 3–5 vuotta
- Liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut päämiessuhteet ja teknologia 10 vuotta
- Liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut asiakassuhteet 15 vuotta

Arvonalentumisten osalta laatimisperiaatteet on selostettu liitetiedossa 4.1. Aineelliset hyödykkeet.

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENOT

Aspo-konsernin tutkimus- ja kehittämistoiminta kohdistuu segmenttien luonteen mukaisesti pääosin toiminnan, menetelmien ja tuotteiden kehittämiseen osana asiakaskohtaista liiketoimintaa, mistä johtuen kehityspanokset sisältyvät erittelemättöminä normaaleihin liiketoiminnan kuluihin, eivätkä ne täytä aktivointikriteerejä.

4.3 Liikearvon ja brändien arvonalentumistestaus

Liikearvo kohdistetaan konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille toimintasegmenttien tasolla. Liikearvo jakaantuu rahavirtaa tuottaville yksiköille seuraavasti:

LIIKEARVO SEGMENTEITTÄIN

1 000 €	2022	2021
ESL Shipping	**6 337**	6 337
Telko	**9 058**	8 433
Leipurin	**21 473**	22 354
Yhteensä	**36 868**	37 124

Tilikauden 2021 lopussa Kauko-liiketoimintasegmentin liikearvon määrä oli 1,3 miljoonaa euroa, ja se esitettiin osana myytävänä olevia varoja.

BRÄNDIT SEGMENTEITTÄIN

1 000 €	2022	2021
Telko	**2 155**	2 155
Leipurin	**3 148**	3 148
Yhteensä	**5 303**	5 303

Telko- ja Leipurin -segmentteihin kuuluvien brändien taloudelliset vaikutusajat on arvioitu rajoittamattomiksi. Niiden vahva tunnettuus ja historia tukevat johdon käsitystä siitä, että brändit vaikuttavat rahavirtojen kerryttämiseen määrittelemättömän ajan. Brändit on testattu arvonalentumisen varalta liikearvotestauksen yhteydessä.

ARVONALENTUMISTESTAUS

Aspon arvonalentumistestauksessa rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan käyttöarvolaskelmien avulla. Kassavirtaperusteinen käyttöarvo määritellään laskemalla ennustettujen kassavirtojen diskontattu nykyarvo. Kassavirrat sisältävät muun muassa arvion tulevaisuuden myynneistä, kannattavuudesta sekä ylläpitoinvestoinneista. Kassavirtaennusteet perustuvat hallituksen hyväksymiin vuoden 2023 budjettiin sekä vuosien 2024–2026 taloudellisiin suunnitelmiin. Testissä rahavirtoja koskevat arviot laaditaan viiden vuoden ajanjaksolle, joista viimeinen on terminaalivuosi. Terminaaliarvoina on käytetty 2 %:n (2 %) kasvuoletusta.

Liikevaihtoa arvioitaessa oletuksena on, että nykyinen liiketoiminta pystytään pitämään ja liikevaihto kasvaa hallitusti taloudellisissa suunnitelmissa arvioidulla nopeudella. Telkon ja Leipurin liikearvolaskelmat on laadittu ilman myytävänä olevien idän liiketoimintojen osuutta. Myyntikatteen muutoksen on arvioitu seuraavan liikevaihdon kasvua. Kustannusten on arvioitu nousevan hitaasti jatkuvan kulujen hallinnan ansiosta. Kiinteiden kustannusten odotetaan nousevan enintään inflaation verran.

Diskonttauskorko on määritetty kullekin toimintasegmentille keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC) avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuuseriin ja liiketoimintojen sijaintiin liittyvät erityiset riskit. WACC on vertailukautta alhaisempi pääosin idän painotuksen vähentymisen seurauksena.

WACC VEROJEN JÄLKEEN PER RAHAVIRTAA TUOTTAVA YKSIKKÖ

	2022	2021
ESL Shipping	**8,13 %**	8,61 %
Telko	**10,93 %**	11,39 %
Leipurin	**9,34 %**	10,86 %
Kauko		9,96 %

ARVONALENTUMISTESTAUKSEN TULOKSET JA HERKKYYSANALYYSI

Jatkuvat toiminnot

Leipurin-, Telko- ja ESL Shipping -segmenteille suoritettiin joulukuussa vuosittainen liikearvon arvonalentumistestaus.

Telkon ja ESL Shippingin liikearvotestien osoittama kerrytettävissä oleva rahamäärä ylitti selkeästi rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvon kunkin toimintasegmentin osalta, ja kirjanpitoarvojen katsotaan täten olevan perusteltuja.

Leipurin liikearvotestien osoittama kerrytettävissä oleva rahamäärä ylitti myös rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvon. Leipurin segmentin osalta yhden prosenttiyksikön kasvu WACC:ssa aiheuttaisi liikearvon arvonalentumistappion kirjauksen. Myös puolen prosenttiyksikön lasku ennustetussa käyttökatteessa aiheuttaisi arvonalentumistappion kirjaustarpeen Leipurin-segmentissä.

Vuonna 2021 Leipurin-segmentin arvonalentumistestaus osoitti, että kerrytettävissä oleva rahamäärä ei riittänyt kattamaan koko kirjanpitoarvoa, ja arvonalentumistappiota kirjattiin 4,3 miljoonaa euroa. Arvonalentumistappiosta food service -liiketoimintaan kohdistuva osuus oli 3,0 miljoonaa euroa ja Vulganuksen konevalmistusliiketoimintaan kohdistuva osuus 1,3 miljoonaa euroa. Arvonalentumistappio johtui food service -liiketoiminnan osalta maltillisemmista näkymistä ja konevalmistusliiketoiminnan osalta siitä, että tuloskehitys oli jäänyt tavoitteistaan.

Lopetettu toiminto ja myytävänä oleviksi luokitellut idän liiketoiminnot

Lopetettuna toimintona raportoitavan Kauko-liiketoimintasegmentin liikearvoon kirjattiin päättyneellä raportointikaudella 1,3 miljoonan euron arvonalentumistappio, kun saatujen ostotarjousten perusteella kävi ilmeiseksi, että Kaukon käypä arvo alittaa sen kirjanpitoarvon. Kauko-liiketoimintasegmentin arvonalentumistappiot esitetään konsernin tuloslaskelmassa osana lopetetun toiminnon tulosta.

Vuonna 2021 Kauko-liiketoimintasegmentin liikearvo testattiin arvonalentumisen varalta strategiatyön yhteydessä, jolloin todettiin uuteen strategiaan pohjautuvien lukujen tuottavan aiemmin arvioitua heikompaa rahavirtaa. Tämä johtui Kaukon heikosta kannattavuudesta vuoden 2020 huipun jälkeen, mitä siivittivät koronaviruspandemiaan liittyneet liiketoiminnat. Testissä Kaukon kirjanpitoarvo osoittautui 3,4 miljoonaa euroa kerrytettävissä olevaa rahamäärää suuremmaksi, ja johti täten arvonalentumistappion kirjaamiseen.

Myytävänä olevaksi luokittelun yhteydessä myytävänä olevien idän liiketoimintojen nettovarallisuus on arvostettu käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla, joka oli kirjanpitoarvoa pienempi. Myytävänä oleville idän liiketoiminnoille on luokittelun yhteydessä myös kohdistettu osuus liiketoimintasegmentin liikearvosta käypien arvojen suhteessa. Myytävänä olevien idän liiketoimintojen arvostamisesta luokittelun yhteydessä löytyy lisätietoja kappaleesta 1.3. Lopetetut toiminnot ja liiketoimintojen myynnit. Myytävänä olevaksi luokittelun yhteydessä liikearvon arvonalentumistappiota kirjattiin Leipurin-segmentissä 1,0 miljoonaa euroa ja 0,4 miljoonaa euroa Telko-segmentissä. Nämä arvonalentumistappiot esitetään konsernin jatkuvissa toiminnoissa ja osana Telko- ja Leipurin-segmenttien lukuja.

ARVIONVARAISUUS JA JOHDON TEKEMÄT HARKINTAAN PERUSTUVAT RATKAISUT

Konsernin liikearvon ja vaikutusajaltaan rajoittamattomien brändien kirjanpitoarvoa testataan käyttöarvolaskelmien avulla, joiden laatimisessa käytetään arvioita. Erilaisilla käyttöarvolaskelman olettamuksilla voisi olla merkittävä vaikutus liikearvon ja brändien konsernitilinpäätöksessä raportoituihin määriin.

Talouskehityksen epävarmuus, muutokset valuuttakursseissa ja toimintaympäristön voimakkaat vaihtelut vaikeuttavat arvonalentumistestauksessa käytettyjen oletusten tekemistä, etenkin tulevien kassavirtojen ja tulostason osalta.

Johdon näkemyksen mukaan testauksessa käytetyt arviot tulevista kassavirroista ja pääomien sitoutumisesta ovat todennäköisiä. Laskelmien taustalla olevat oletukset voivat kuitenkin muuttua taloudellisten ja liiketoiminnallisten olosuhteiden muuttuessa. Toteutuvat rahavirrat saattavat sen vuoksi poiketa arvioiduista diskontatuista vastaisista rahavirroista, ja tämä voi johtaa arvonalentumistappioiden kirjaamiseen tulevilla kausilla.

4.4 Vaihto-omaisuus

VAIHTO-OMAISUUS

1 000 €	2022	2021
Aineet ja tarvikkeet	**5 832**	3 003
Valmiit tuotteet	**53 609**	62 534
Muu vaihto-omaisuus	**10 458**	3 089
Yhteensä	**69 899**	68 626

VAIHTO-OMAISUUS SEGMENTEITTÄIN

1 000 €	2022	2021
ESL Shipping	**15 116**	2 870
Telko	**38 988**	52 403
Leipurin	**15 788**	13 353
Muu toiminta	**7**	
Yhteensä	**69 899**	68 626

ESL Shippingin osalta varastoon sisältyy laivojen polttoaineita ja aluspoolin osakkaille myytäväksi tarkoitettujen Green Coaster -alusten ennakkomaksuja. Leipurin varasto koostuu leipomo- ja elintarviketeollisuuden raaka-aineista sekä pienemmässä määrin koneista, laitteista ja varaosista. Telkolla on varastossa muovi- ja kemikaaliraaka-aineita sekä voiteluaineita.

ESL Shipping on vuoden 2022 aikana perustanut Green Coaster -poolin, jonka johdosta AtoBatC Shipping AB on tilannut yhteensä 12 alusta intialaiselta Chowgule & Company Private Limited -varustamolta. Joka toinen alus, eli kuusi näistä uuden sukupolven sähköhybridialusten sarjasta myydään sijoittajaryhmän perustamalle yritykselle. Niiden alusten osalta, jotka tullaan myymään edelleen, on ennakkomaksut kirjattu vaihto-omaisuuteen. Vuoden 2022 lopussa vaihto-omaisuus sisältää 10,2 miljoonaa euroa Green Coaster -alusten ennakkomaksuja.

Tilikaudella kirjattiin jatkuvien toimintojen kuluksi 0,3 miljoonaa euroa (0,3), jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa alennettiin vastaamaan sen nettorealisointiarvoa.

ARVIONVARAISUUS JA JOHDON TEKEMÄT HARKINTAAN PERUSTUVAT RATKAISUT

Vaihto-omaisuuden osalta arvionvaraisuus liittyy pääasiassa hitaasti kiertävän varaston kuranttiuteen ja arvostamiseen. Tuotteiden kysyntään liittyvä epävarmuus kasvaa niiden ikääntyessä, ja osa tuotteista myös vanhenee. Hitaasti kiertävään varastoon lukeutuu myös esimerkiksi varaosat, joita on pidettävä saatavilla varmuuden vuoksi. Johdon arvion mukaan, yli vuoden vanhojen varastonimikkeiden arvo on aiheellista nollata. Koronaviruspandemian myötä varastonimikkeiden kiertoajat pitenivät normaalista, jonka vuoksi arvostusperiaatteisiin tehtiin 31.3.2020 lähtien johdon harkintaan perustuen väliaikainen muutos, jonka mukaan vasta yli 18 kuukautta vanhojen tuotteiden arvo kirjataan kokonaan alas. Kyseinen arvostusperiaate oli voimassa myös koko tilikauden 2021 ja se poistettiin käytöstä vuoden 2022 aikana, jolloin palattiin 12 kuukauden arvostuskäytäntöön.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään FIFO-menetelmää (first-in, first-out) käyttäen. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa toteutuva myyntihinta vähennettynä tuotteen valmiiksi saattamisen kustannuksilla ja myyntikustannuksilla.

Aspo-konsernissa normaaliolosuhteissa hitaasti kiertävästä, yli 12 kuukautta vanhasta vaihto-omaisuudesta kirjataan 100 % epäkuranttiusvaraus. Poikkeuksena sellainen vaihto-omaisuus, johon liittyy sitova myyntisopimus. Koronaviruspandemian aikana käytettiin kuitenkin yllä mainittua 18 kuukauden aikarajaa.

4.5 Myyntisaamiset ja muut saamiset

MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET

1 000 €	2022	2021
Myyntisaamiset	**47 279**	58 911
Palautus liikenne- ja viestintäministeriöltä	**6 131**	3 106
Ennakkomaksusaamiset	**4 582**	2 414
Arvonlisäverosaaminen	**1 266**	1 110
Lainasaamiset	**448**	22
Muut siirtosaamiset	**9 289**	8 472
Yhteensä	**68 995**	74 035

Myytävänä olevaksi luokiteltujen idän liiketoimintojen myyntisaamisten arvoon kirjattiin 1,5 miljoonan euron arvonalentumistappio myytävänä olevaksi luokittelun yhteydessä tilikaudella 2022, josta 1,3 miljoonaa euroa Telko-segmentissä ja 0,2 miljoonaa euroa Leipurin-segmentissä.

ARVIONVARAISUUS JA JOHDON TEKEMÄT HARKINTAAN PERUSTUVAT RATKAISUT

Myyntisaamisten kuranttiuuteen liittyy aina riski siitä, että vastapuoli menettää maksukykynsä eikä pysty maksamaan velkojaan. Katso myös kohta Luotto- ja vastapuoliriski kappaleessa 5.1 Rahoitusriskit ja rahoitusriskien hallinta.

Liiketoiminnoissa tehdään myynti- ja asiakaskohtaista arviointia perustuen myynnin luonteeseen ja asiakkaan luottotietietoihin sekä asiointihistoriaan sen määrittämiseksi, että kenelle myydään ja minkälaisilla maksuehdoilla. Tarvittaessa maksuehtona käytetään ennakkomaksua. Luottotappiovarausta kirjataan ennakoivasti perustuen kunkin segmentin luottotappiohistoriaan, lisäksi koronaviruspandemian myötä asiakaskohtaista maksukyvyn seurantaa ja arviointia painotettiin, koska pandemialla oli johdon harkinnan mukaan vaikutusta asiakkaiden maksukäyttäytymiseen ja vakavaraisuuteen. Ukrainan sodan takia ukrainalaisten asiakkaiden maksukykyyn liittyy huomattavaa epävarmuutta. Ukrainalaisten asiakkaiden maksukykyä on arvioitu erikseen ja maksukyvyttömyyteen on varauduttu kirjaamalla luottotappiovaraus pääosasta ukrainalaisten asiakkaiden myyntisaamisia.

MYYNTISAAMISTEN IKÄJAKAUMA

2022

1 000 €	Myynti-saamiset	Luottotappio-varaus	Kirjanpito-arvo
Erääntymättömät	41 636	-32	41 604
1–30 päivää erääntyneet	5 064	-20	5 044
31–60 päivää erääntyneet	479	-1	478
61–90 päivää erääntyneet	39	-1	38
91–180 päivää erääntyneet	50	-9	41
Yli 181 päivää erääntyneet	1 804	-1 730	74
Yhteensä	49 072	-1 793	47 279

2021

1 000 €	Myynti-saamiset	Luottotappio-varaus	Kirjanpito-arvo
Erääntymättömät	54 036	-33	54 003
1–30 päivää erääntyneet	4 486	-18	4 468
31–60 päivää erääntyneet	239	-2	237
61–90 päivää erääntyneet	57	-1	56
91–180 päivää erääntyneet	188	-20	168
Yli 181 päivää erääntyneet	1 864	-1 885	-21
Yhteensä	60 870	-1 959	58 911

Myyntisaamisten kirjanpitoarvoon ei liity johdon arvion mukaan merkittäviä luottotappioriskejä. Myyntisaamisista on kirjattu tilikaudella luottotappioita 0,7 miljoonaa euroa (0,3) sisältäen luottotappiovarauksen muutoksen.

MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET
Myyntisaamiset ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon. Myyntisaamisia arvostaessaan Aspo soveltaa odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseen IFRS 9 -standardin sallimaa yksinkertaistettua mallia segmenttikohtaisesti määritettynä. Konserni arvioi odotettavissa olevia luottotappiota käyttämällä kokemusperäistä matriisia, jossa huomioidaan saatavien ikärakenne, segmentin aiempien vuosien luottotappiohistoria, markkina-alue sekä asiakaskunta.

Myyntisaamiset ja sopimukseen perustuvat omaisuuserät kirjataan pois taseesta lopullisina luottotappioina silloin, kun niistä ei voida kohtuudella odottaa saatavan maksua esimerkiksi asiakkaan konkurssin vuoksi. Arvonalentumistappiot esitetään liikevoittoon sisältyvinä nettomääräisinä arvonalentumistappioina. Jos lopullisiksi luottotappioiksi kirjatuista eristä saadaan myöhemmin maksu, se kirjataan hyvitykseksi samalle tuloslaskelmariville.

4.6 Ostovelat ja muut velat

OSTOVELAT JA MUUT VELAT

1 000 €	2022	2021
Ostovelat	**38 805**	48 218
Saadut ennakot	**1 481**	1 695
Palkka- ja sosiaalikulut	**11 203**	10 921
Työnantajatilitykset	**1 415**	1 370
Korkojaksotus	**2 181**	1 450
Arvonlisäverovelka	**3 612**	3 987
Muut lyhytaikaiset velat	**550**	1 011
Muut lyhytaikaiset siirtovelat	**11 858**	9 425
Yhteensä	**71 105**	78 077

4.7 Varaukset

PITKÄAIKAISET VARAUKSET

1 000 €	Verovaraukset	Ennallistamisvaraus	Eläkevaraukset	Yhteensä
31.12.2021	10	466	110	586
Varausten muutos	9		-9	0
31.12.2022	**19**	**466**	**101**	**586**

LYHYTAIKAISET VARAUKSET

1 000 €	Muut varaukset
31.12.2021	77
Varausten muutos	-19
31.12.2022	**58**

Pitkäaikaisiin varauksiin sisältyvä ennallistamisvaraus liittyy Rauman terminaalialueeseen, ja raportoidaan Telko-segmentissä. Aspo-konserniin kuuluvalla yhtiöllä Rauma Terminal Services Oy:llä on Rauman kaupungilta vuokraamiensa maa-alueiden osalta velvoite saattaa maa-alueet vuokrausta edeltävään tilaan. Maa-alueen vuokrasopimus päättyy vuonna 2030, jolloin velvoitteen odotetaan realisoituvan. Eläkevaraukset liittyvät konsernin myöntämien suorien eläkkeiden vastuisiin. Lyhytaikaiset muut kuluvaraukset liittyvät Telkon Azerbaijanin yhtiön alasajoon.

VARAUKSET
Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, jonka toteutuminen on todennäköistä, ja velvoitteen suuruus on luotettavasti arvioitavissa. Varaukseen kirjattava määrä on niiden menojen nykyarvo, joita velvoitteen täyttämisen odotetaan edellyttävän.

4.8 Laskennalliset verot

LASKENNALLISET VEROSAAMISET

1 000 €	2022	2021
Vuokrasopimukset	**74**	87
Työsuhde-etuudet	**24**	21
Luottotappiovaraukset	**102**	108
Muut varaukset	**93**	100
Vahvistetut verotukselliset tappiot		145
Muut väliaikaiset erot	**37**	184
Yhteensä	**330**	645

LASKENNALLISTEN VEROSAAMISTEN MUUTOKSET

1 000 €	2022	2021
Laskennalliset verosaamiset 1.1.	**645**	441
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut erät		
Vuokrasopimukset	**-13**	17
Työsuhde-etuudet	**3**	21
Luottotappiovaraukset	**-6**	-9
Muut varaukset	**-7**	96
Vahvistetut verotukselliset tappiot	**-73**	61
Muut väliaikaiset erot	**55**	18
Arvonalentumiset, idän liiketoiminnot	**-256**	
Liiketoimintojen myynti	**-18**	
Laskennalliset verosaamiset 31.12.	**330**	645

Tilikaudella 2022 laskennallisten verosaamisten olennaisin muutos liittyy myytävänä olevien idän liiketoimintojen arvonalentumistappioiden kirjaamiseen myytävänä olevaksi luokittelun yhteydessä. Tilikaudella 2021 laskennallisten verosaamisten olennaisin muutos, 0,1 miljoonaa euroa, liittyi Rauman terminaalialueen ennallistamisvarauksen kirjaamiseen.

Kotimaisten yhtiöiden verotuksellisista 52,7 miljoonan euron (48,7) tappioista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista. Näiden verotuksellisten tappioiden hyödyntämisaika on 10 vuotta, ja niitä sekä vanhenee että syntyy uusia vuosittain.

Konsernilla oli ulkomaisissa tytäryrityksissä 0,6 miljoonaa euroa (2,8) sellaisia käyttämättömiä verotuksellisia tappioita, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, koska kyseisille yhtiöille ei todennäköisesti kerry ennen kyseisten tappioiden vanhenemista verotettavaa tuloa, jota vastaan tappiot pystytään hyödyntämään. Tappioiden vanhenemisaika vaihtelee maittain, ja osalle ei ole määritetty vanhenemisaikaa tämänhetkisen lainsäädännön puitteissa.

LASKENNALLISET VEROVELAT

1 000 €	2022	2021
Poistoero ja Ruotsin verovaraukset	**1 434**	1 461
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	**4 417**	2 700
Ulkomaisten yhtiöiden jakamattomat voittovarat	**1 069**	1 042
Muut väliaikaiset erot	**26**	38
Yhteensä	**6 946**	5 241

LASKENNALLISTEN VEROVELKOJEN MUUTOKSET

1 000 €	2022	2021
Laskennalliset verovelat 1.1.	**5 241**	4 319
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut erät		
Poistoero ja Ruotsin verovaraukset	**-122**	18
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	**-390**	-140
Ulkomaisten yhtiöiden jakamattomat voittovarat	**27**	1 042
Muut väliaikaiset erot	**661**	-30
Liiketoimintojen hankinta	**2 202**	32
Siirto myytävän oleviin velkoihin, idän liiketoiminnot	**-673**	
Laskennalliset verovelat 31.12.	**6 946**	5 241

Telkon ja Leipurin Viron-yhtiöiden voittovaroista on kirjattu yhteensä 1,1 miljoonan euron (1,0) laskennallinen verovelka. Muiden ulkomaisten tytäryritysten jakamattomista voittovaroista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa 1,8 miljoonaa euroa (1,8), sillä varat on sijoitettu kyseisiin maihin pysyvästi.

ARVIONVARAISUUS JA JOHDON TEKEMÄT HARKINTAAN PERUSTUVAT RATKAISUT

Laskennallisten verosaamisten kirjaamiseen liittyy arvionvaraisuutta, koska niiden realisoituminen tulevina vuosina edellyttää verotettavaa tuloa, jota vastaan edun voi hyödyntää.

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, kertyykö tulevaisuudessa riittävän todennäköisesti verotettavaa tuloa, jota vastaan laskennalliset verosaamiset voidaan hyödyntää. Arvio perustuu johdon laatimaan pitkän tähtäimen suunnitelmaan ja tulosennusteeseen. Verohyödyn realisoitumiseen ja laskennallisten verosaamisten kirjaamiseen vaikuttaa se, kuinka tuloksellista konsernin liiketoiminta tulevaisuudessa on, sekä mahdolliset verolainsäädännön muutokset. Niihin verotuksessa vahvistettuihin tappioihin liittyen, joiden käyttöön liittyy epävarmuutta, ei ole kirjattu laskennallista verosaamista.

Laskennallista verovelkaa ei ole kirjattu suomalaisten tytäryhtiöiden jakamatta olevista voittovaroista, koska nämä voidaan jakaa ilman veroseuraamuksia. Konserni ei myöskään kirjaa laskennallista verovelkaa ulkomaisten tytäryritystensä jakamatta olevista voittovaroista sikäli kuin väliaikainen ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

LASKENNALLISET VEROT

Laskennallinen verovelka tai -saaminen lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista tilinpäätöshetken tai vahvistetun tulevan verokannan mukaisesti. Väliaikaisia eroja syntyy mm. varauksista, poistoeroista ja vahvistetuista tappioista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan verotuksellisista tappioista ja muista väliaikaisista eroista vain siltä osin kuin on todennäköistä, että sitä voidaan hyödyntää tulevaisuudessa.

5 MUUT LIITETIEDOT

5.1 Rahoitusriskit ja rahoitusriskien hallinta

RAHOITUKSEN RISKIENHALLINNAN PERIAATTEET JA ORGANISAATIO

Aspo-konsernin rahoituksen riskienhallinnan tehtävänä on likviditeetin ja varainhankinnan tehokas hallinta ja turvaaminen kaikissa markkinatilanteissa, sekä liiketoiminnan katteen ja kassavirtojen suojaaminen. Konsernin pyrkimyksenä on kehittää tuloksen ja tulevien kassavirtojen sekä pääomarakenteen ennakoitavuutta ja sopeuttaa liiketoimintoja jatkuvasti toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.

Rahoituksen riskienhallinta pohjautuu hallituksen hyväksymään rahoituspolitiikkaan, joka määrittelee Aspo-konsernin pääperiaatteet rahoitusriskien hallinnalle. Rahoituspolitiikassa määritellään riskienhallinnan yleiset tavoitteet, konsernin emoyhtiön ja liiketoimintayksiköiden väliset suhteet, vastuun jakautuminen sekä riskienhallintaan liittyvät raportointivaatimukset. Rahoituspolitiikassa määritellään lisäksi valuuttariskin, korkoriskin sekä maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriskin hallintaan liittyvät operatiiviset toimintaperiaatteet.

Aspon toimitusjohtaja vastaa yhdessä konsernin talousjohtajan kanssa rahoituksen riskienhallinnan toimeenpanosta hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti. Liiketoimintayksiköiden vastuulla on tunnistaa omat rahoitusriskinsä ja hallita niitä yhdessä emoyhtiön kanssa konsernin rahoituspolitiikan ja emoyhtiön tarkempien ohjeiden mukaisesti.

Tiedot maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriskeistä löytyvät liitetiedosta 2.4 Maturiteetti.

MARKKINARISKIT

Valuuttariski

Aspo-konsernilla on yhtiöitä 19 maassa, ja toiminta tapahtuu 14 eri valuutassa. Konsernin valuuttariski muodostuu valuuttamääräisistä sisäisistä sekä ulkoisista saamisista ja veloista, ennustetuista valuuttavirroista, johdannaissopimuksista sekä tuloksen ja pääomien translaatioriskistä. Aspo-konsernin tavoitteena on vähentää epävarmuutta tuloksen, kassavirtojen ja tase-erien vaihtelussa.

Liiketoimintayksiköiden tasolla valuuttariski muodostuu pääsääntöisesti silloin, kun yksikkö myy tuotteita ja palveluita sen kotivaluutalla, mutta kustannukset toteutuvat vieraassa valuutassa. Aspo-konsernissa Telkon ja Leipurin liikevaihdosta merkittävä osa tulee itämarkkinoilta, joskin alueen suhteellinen osuus konsernin liikevaihdosta on pienentynyt etenkin vuonna 2022 johtuen Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan. Leipurin ostoista idässä jopa puolet tehdään paikallisessa valuutassa. Telkon osalta pääosa itämarkkinoiden ostoista on tuontia euroissa. Aspon suurin valuuttariski koskee Venäjän ruplaa. Telko- ja Leipurin-segmenttien Venäjällä syntyvä liikevaihto laskee Venäjän ruplan heikentyessä euroa vastaan. Venäjän ruplan vahvistumisella on puolestaan liikevaihtoa kasvattava vaikutus. Telkon ja Leipurin Venäjän yhtiöillä on myös merkittävät euromääräiset rahavarat, joiden muuntamisesta syntyy valuuttakurssitappioita euron heikentyessä suhteessa ruplaan. Venäjän rupla on vahvistunut vuoden 2022 aikana suhteessa euroon etenkin öljyn hinnan noustessa.

Tilinpäätöshetkellä Aspo-konsernin valuutta-asema koostui pääosin sisäisistä ja ulkoisista korottomista ja korollisista valuuttamääräisistä varoista ja veloista. Korollinen vieras pääoma on pääosin euromääräistä.

LAINAT JA KÄYTETYT LUOTTOLIMIITIT VALUUTOITTAIN

1 000 €	2022	2021
EUR	**171 179**	162 165
USD	**947**	886
PLN		795
Yhteensä	**172 126**	163 846

Suurin osa Aspo-konsernin myyntisaamisista on euromääräisiä. Myyntisaamiset Ruotsin ja Tanskan kruunuissa muodostavat seuraavaksi suurimmat erät. Ruotsin osuus on lisääntynyt merkittävästi Leipurin Kobia-yrityshankinnan myötä. Myös USD-määräisten myyntisaamisten ja ostovelkojen osuus on merkittävä etenkin Telko-segmentissä, kun osa raaka-aineista ostetaan USD-määräisinä. Myös ESL Shippingin kaupoista osa tehdään dollareissa. Lisäksi polttoaineita ostetaan USD-määräisinä. Venäjän myyntisaamiset on luokiteltu myytävänä oleviksi. ESL Shippingin uudet sähköhybridialus-hankinnat ja tulevat myynnit ovat euromääräisiä.

MYYNTISAAMISET VALUUTOITTAIN

1 000 €	2022	2021
EUR	**34 660**	41 442
SEK	**5 304**	2 514
DKK	**2 532**	2 441
PLN	**471**	366
RUB		3 665
UAH	**140**	3 353
USD	**1 965**	2 770
Muut	**2 207**	2 360
Yhteensä	**47 279**	58 911

OSTOVELAT JA SAADUT ENNAKOT VALUUTOITTAIN

1 000 €	2022	2021
EUR	**30 236**	37 788
SEK	**4 413**	2 255
DKK	**519**	368
PLN	**48**	59
RUB	**-4**	2 576
UAH	**256**	564
USD	**2 599**	5 082
Muut	**2 219**	1 221
Yhteensä	**40 286**	49 913

ULKOMAANRAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilikauden päättyessä avoimina olevat ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat muunnetaan käyttäen tilinpäätöspäivän kursseja. Ulkomaanrahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on kirjattu tulosvaikutteisesti. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolella. Valuuttamääräisten lainojen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Aspolla on IAS 21:n mukaisia pitkäaikaisia nettosijoituksia ulkomaisissa yksiköissä, joihin liittyvät toteutumattomat valuuttakurssivoitot ja -tappiot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

ULKOMAISTEN TYTÄRYHTIÖIDEN OMA PÄÄOMA VALUUTASSA

1 000 €	Oma pääoma 2022	Oma pääoma 2021
EUR	**31 345**	27 330
SEK	**11 639**	5 166
DKK	**8 228**	6 410
RUB	**20 500**	16 605
NOK	**71**	451
UAH	**408**	5 020
PLN	**3 647**	3 180
BYN	**741**	362
CNY	**2 050**	1 790
KZT	**818**	81
AZN	**-419**	-338
IRR	**-187**	-176
UZS	**392**	219
RON	**-287**	-91
Yhteensä	**78 946**	66 009

Aspo-konserni on tehnyt sijoituksia ulkomaisiin tytäryrityksiin. Suorien sijoitusten lisäksi ulkomaisten tytäryritysten oma pääoma muuttuu liiketoiminnan tuloksen myötä. Konsernin ulkomaisten tytäryritysten oma pääoma oli tilinpäätöshetkellä yhteensä 78,9 miljoonaa euroa (66,0). Suurimpana valuuttamääräisenä sijoituksena olivat ruplamääräiset sijoitukset Venäjällä toimiviin tytäryrityksiin 20,5 miljoonaa euroa (16,6). Merkittävästä ruplamääräisestä oman pääoman osuudesta huolimatta konserni katsoo hajautuksen olevan riittävällä tasolla, eikä ole katsonut aiheelliseksi suojata ulkomaisten tytäryritysten omaan pääomaan liittyvää translaatiopositiota. Taulukossa on esitetty konsernin osuus tytäryhtiöiden omasta pääomasta valuutoittain.

Konsernin sisäiset pitkäaikaiset lainasaamiset Telkon valkovenäläiseltä, ukrainalaiselta ja kazakstanilaiselta tytäryritykseltä on alun perin luokiteltu pitkäaikaisiksi nettosijoituksiksi ulkomaiseen yksikköön IAS 21 -standardin mukaisesti. Näiden lainasaamisten yhteismäärä on 5,2 miljoonaa euroa (8,1). Tilikaudella 2022 Valko-Venäjän yhtiö maksoi koko velkasaldonsa 0,8 miljoonaa euroa pois ja Ukraina lyhensi omaa velkaansa 2,0 miljoonaa euroa. Tilikaudella 2021 Ukrainan pitkäaikaista lainaa lyhennettiin 3,6 miljoonaa euroa, ja Valko-Venäjän pitkäaikaisesta velasta 0,8 miljoonaa euroa konvertoitiin yhtiön omaksi pääomaksi. Lainan lyhennykset johtivat siihen, että Ukrainan ja Valko-Venäjän lainoja ei enää käsitellä nettosijoituksina ulkomaalaisissa yksiköissä, ja niihin liittyvät valuuttakurssimuutokset on luokittelumuutoksesta lähtien jätetty tuloslaskelmaan.

Korkoriski

Aspo-konserni käyttää toimintansa rahoittamisessa sekä kiinteäkorkoisia että vaihtuvakorkoisia lainoja. Vaihtuvakorkoisista lainoista Aspo-konsernin kassavirtaan ja tulokseen aiheutuu korkoriski, joka realisoituu, kun korkotasossa tapahtuu muutoksia. Kiinteäkorkoisten lainojen lisäksi Aspo-konserni voi käyttää korkojohdannaisia pienentääkseen mahdollisen lyhyiden markkinakorkojen nousun aiheuttamaa ulosmenevien kassavirtojen kasvua. Konsernin korollinen velka 31.12.2022 oli 189,3 miljoonaa euroa (187,3) ja rahavarat 33,6 miljoonaa euroa (17,7) mukaan lukien myytävänä oleviksi luokitellut rahat ja korolliset velat. Korollisesta velasta vuokrasopimusvelkojen osuus oli 17,1 miljoonaa euroa (21,9). Aspo-konsernin luottosalkkua tarkastellaan keskikoron, korkosidonnaisuusajan ja keskimaturiteetin suhteen. Tilinpäätöshetkellä ilman vuokrasopimusvelkoja laskettujen korollisten velkojen keskikorko oli 3,3 % (1,4), korkosidonnaisuusaika 0,6 vuotta (0,6) ja keskimaturiteetti 2,7 vuotta (2,7).

HERKKYYS MARKKINARISKEILLE

Aspo-konserni altistuu korko- ja valuuttariskeille taseeseen tilinpäätöshetkellä sisältyvien rahoitusvarojen ja -velkojen kautta. Markkinariskit vaikuttavat Aspo-konserniin myös muiden erien kuin rahoitusinstrumenttien kautta. Öljyn hinta vaikuttaa kuljetuskustannusten kautta Aspo-konsernin tulokseen. Tältä riskiltä konserni on suojautunut sopimusehtojen avulla. Myös kemikaalien ja elintarvikkeiden raaka-aineiden hintojen vaihtelut vaikuttavat konsernin tulokseen.

Valuuttapositio vaihtelee tilikauden aikana, joten tilinpäätöshetkellä taseeseen sisältyvä positio ei välttämättä kerro koko tilikauden tilannetta. Herkkyysanalyysissä ei ole otettu huomioon tilikauden aikana tapahtuneiden valuuttamääräisten myyntien ja ostojen tuloslaskelmavaikutuksia.

VALUUTTA- JA KORKORISKIN HERKKYYSANALYYSI

	2022		2021	
1 000 €	**Tuloslaskelma**	**Oma pääoma**	**Tuloslaskelma**	**Oma pääoma**
Valuuttariski				
+ 30 % EUR vahvistuminen RUB:a vastaan	**2 915**	**-4 731**	396	-3 809
- 30 % EUR heikkeneminen RUB:a vastaan	**-5 414**	**8 786**	-735	7 074
Korkoriski				
+100 perusyksikön muutos markkinakoroissa	**-1 559**		-1 469	
-100 perusyksikön muutos markkinakoroissa	**1 564**		1 472	

Herkkyysanalyysin avulla arvioidaan markkinoiden kehityksen vaikutusta arvostuksiin. Venäjän ruplan kurssin vaihtelu euroon nähden on konsernille merkittävin valuuttakurssiriskejä aiheuttava tekijä. Herkkyysanalyysilaskelmissa tulosvaikutukset on arvioitu verottomina.

Euron ja Venäjän ruplan välisen valuuttakurssin muutoksesta aiheutuvassa herkkyyslaskelmassa on tehty seuraavia oletuksia:

- valuuttakurssin muutos on +/- 30 prosenttia
- positio sisältää kotivaluuttanaan euroa käyttävien yhtiöiden ruplamääräiset sekä Venäjällä toimivien tytäryritysten euromääräiset rahoitusvarat ja -velat eli myyntisaamiset ja muut saamiset, lainat ja käytetyt luottolimiitit, ostovelat ja muut velat sekä rahavarat tilinpäätöshetkellä
- positiossa ei ole otettu huomioon tulevia kassavirtoja

Oman pääoman herkkyysvaikutuksessa on valuuttariskin osalta huomioitu venäläisten tytäryhtiöiden oma pääoma.

Korkotason muutoksesta johtuvassa herkkyyslaskelmassa on tehty seuraavia oletuksia:

- korkotason muutos on 1 prosenttiyksikkö
- positio sisältää vaihtuvakorkoiset korolliset rahoitusvelat ja -saamiset
- laskelma perustuu tilinpäätöshetken tasearvoihin eikä tilikauden aikana tapahtuneita pääomien muutoksia ole huomioitu.

LUOTTO- JA VASTAPUOLIRISKI

Konsernilla on myyntisaamisista syntynyttä luottoriskiä. Telko ja Leipurin-segmenteillä on kansainvälinen ja erittäin hajautunut asiakaskunta eikä merkittäviä asiakasriskikeskittymiä ole. Ukrainan myyntisaamisiin liittyy kuitenkin kohonnut riski Venäjän hyökkäyssodan takia, ja asiakkaiden maksukyvyttömyyteen on varauduttu luottotappiovarauksin. ESL Shippingin myyntisaamiset liittyvät pitkäaikaisiin asiakassuhteisiin luottokelpoisten yritysten kanssa. Sen myyntisaamisten kiertonopeus on korkea. Kaikki segmentit suojautuvat luottoriskeiltä käyttämällä tarvittaessa maksuehtoja, jotka perustuvat ennakkomaksuihin ja pankkitakauksiin.

Aspo-konsernin tavoitteena on pitää rahavarat pieninä. Vastapuoliriskiä hallitaan valitsemalla vastapuoliksi tunnettuja ja vakavaraisia koti- ja ulkomaisia pankkeja. Ylijäämäkassavaroja on mahdollista sijoittaa pankkitalletuksiin tai lyhytaikaisiin rahamarkkinainstrumentteihin. Konsernilla on idän liiketoimintoihin liittyviä rahavaroja, jotka on luokiteltu myytävänä oleviksi ja jotka ovat IAS 7 -standardin mukaan rajoitettuja rahavaroja, lisätietoja liitetiedossa 2.2 Rahavarat. Johdannaissopimuksiin perustuvaa vastapuoliriskiä hallitaan valitsemalla vastapuoliksi tunnettuja ja vakavaraisia pohjoismaisia pankkeja.

5.2 Lähipiiri

LÄHIPIIRI JA JOHDON PALKITSEMINEN

Aspo-konsernin lähipiiriin kuuluvat tytär- ja osakkuusyritykset on esitetty liitetiedossa 1.1 Konsernirakenne, ja osakkuusyrityksistä on kerrottu tarkemmin liitetiedossa 3.3 Osakkuusyritykset. Lähipiiriin luetaan myös johtoon kuuluvat avainhenkilöt, joita ovat hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenet sekä heidän perheenjäsenensä ja edellä mainittujen tahojen määräysvallassa olevat yhteisöt. Tiedot hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenistä löytyvät hallinnointiosiosta, josta löytyvät myös tiedot lähipiirin merkitsemistä hybridilainaosuuksista.

JOHDON PALKITSEMISESTA KIRJATUT KULUT

1 000 €	2022	2021
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	**2 574**	2 196
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	**503**	518
Työsuhteen päättymiseen liittyvät etuudet	**461**	1 420
Osakepalkitseminen	**1 059**	671
Yhteensä	**4 597**	4 805

Aki Ojanen oli Aspo-konsernin toimitusjohtaja 15.8.2021 saakka. Ojasen eläköitymiseen liittyen on vuonna 2021 kirjattu 1,4 miljoonaa euroa kuluja, joka esitetään yllä olevassa taulukossa rivillä Työsuhteen päättymiseen liittyvät etuudet. Hallitus myönsi Ojaselle vielä helmikuussa 2022 osakepalkkion 0,5 miljoonaa euroa, joka on kirjattu vuodelle 2022.

HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN PALKAT, PALKKIOT JA ELÄKE-ETUUDET

	2022		2021	
1 000 €	Palkat ja palkkiot	Eläke-etuudet	Palkat ja palkkiot	Eläke-etuudet
Toimitusjohtaja Jansson Rolf, palkat	**437**		157	
Toimitusjohtaja Jansson Rolf, palkkiot	**78**			
Toimitusjohtaja Jansson Rolf, eläke-etuudet		**87**		26
Toimitusjohtaja Jansson Rolf, osakepalkkio	**152**			
Toimitusjohtaja Ojanen Aki, palkat			445	
Toimitusjohtaja Ojanen Aki, palkkiot			141	
Toimitusjohtaja Ojanen Aki, eläke-etuudet				198
Toimitusjohtaja Ojanen Aki, työsuhteen päättyminen	**461**		1 420	
Hallitus:				
Westerlund Heikki, hallituksen puheenjohtaja*	**69**		61	
Nyberg Gustav, hallituksen puheenjohtaja**			19	
Kaario Mammu, hallituksen varapuheenjohtaja	**54**		53	
Allam Patricia***	**38**		26	
Kolunsarka Tapio****	**27**			
Laine Mikael	**38**		36	
Pöyry Salla	**37**		37	
Vehmas Tatu	**42**		40	
Yhteensä	**1 433**	**87**	2 435	224

*Hallituksen puheenjohtaja 8.4.2021 alkaen. Hallituksen jäsen 4.5.2020 alkaen, ja 8.4.2021 saakka.
**Hallituksen puheenjohtaja 8.4.2021 saakka
***Hallituksen jäsen 8.4.2021 alkaen
****Hallituksen jäsen 6.4.2022 alkaen

Eläke-etuudet sisältävät sekä lakisääteiset että vapaaehtoiset lisäeläkevakuutukset. Toimitusjohtaja Rolf Janssonin osalta eläke-etuudet ovat lakisääteisiä.

MUUT ETUUDET

Aspon toimitusjohtajalla on oikeus lakisääteiseen eläkkeeseen, ja eläkeikä määräytyy lakisääteisen työeläkejärjestelmän puitteissa. Toimitusjohtajan palvelusuhteessa noudatettava irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Yhtiön irtisanoessa palvelusuhteen irtisanomisajan palkan lisäksi maksettava erokorvaus vastaa kuuden kuukauden palkkaa.

5.3 Osakeperusteiset maksut

OSAKEPERUSTEISISTA MAKSUISTA KIRJATUT KULUT

1000 €	2022	2021
Tilikaudella työsuhde-etuutena kirjattu kulu	**1 829**	1 126

Aspolla on kolme voimassa olevaa osakepalkkio-ohjelmaa, joiden kulut jaksotetaan kolmelle vuodelle. Hallitus myönsi Aspon edelliselle toimitusjohtajalle Aki Ojaselle helmikuussa 2022 osakepalkkion 0,5 miljoonaa euroa, joka on kirjattu vuodelle 2022.

Osakepalkkiojärjestelmä 2022–2024

Aspo Oyj:n hallitus päätti 16.2.2022 perustaa uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän vuosille 2022–2024. Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää osakkeenomistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi pitkällä aikavälillä sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden ansaintaan ja kertymiseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Osakepalkkiojärjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, joista ansaittava palkkio perustuu konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS) ja kahteen vastuullisuusmittariin. Osallistumisen ja palkkion saamisen edellytyksenä on, että järjestelmään osallistuva henkilö kohdentaa vapaasti siirrettävissä olevia hallussaan pitämiään yhtiön osakkeita järjestelmään tai hankkii yhtiön osakkeita hallituksen päättämään määrään asti.

Osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään kuuluu enintään 30 henkilöä mukaan lukien johtoryhmän jäsenet. Mahdollinen palkkio maksetaan vuosina 2023, 2024 ja 2025 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Järjestelmän perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään 400 000 Aspo Oyj:n osakkeen arvoa sisältäen myös rahana maksettavan osuuden.

Vuoden 2022 ansaintajakson osalta tavoitteet täyttyivät yhteensä 90 prosenttisesti.

Osakepalkkiojärjestelmä 2021–2023

Aspon hallitus päätti 11.2.2021 jatkaa konsernin avainhenkilöiden kannustin- ja sitouttamisjärjestelmää perustamalla osakepohjaisen kannustinjärjestelmän 2021–2023. Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi pitkällä aikavälillä sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden ansaintaan ja kertymiseen perustuva palkkiojärjestelmä. Osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 20 henkilöä mukaan lukien johtoryhmän jäsenet.

Osakepalkkiojärjestelmän ansaintakriteerinä ollut EPS-tavoite täyttyi täysin tilikaudella 2021. Osakepohjaisen kannustinjärjestelmän perusteella luovutettiin maaliskuussa 2022 osakepalkkiona yhteensä 89 400 kappaletta yhtiön omia osakkeita ja osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa verojen maksamiseen. Palkkiona maksettuja osakkeita ei saa luovuttaa rajoitusjakson aikana, joka päättyy 31.12.2023.

Sitouttava osakepalkkiojärjestelmä 2020

Kesäkuussa 2022 Aspon hallitus myönsi Osakepalkkiojärjestelmä 2020:n puitteissa ja toimitusjohtajasopimuksen perusteella Aspon toimitusjohtaja Rolf Janssonille 20 000 Aspon osaketta ja niitä vastaavan määrän rahaa verojen maksamiseen. Osakkeista 10 000 kappaletta luovutettiin kesäkuussa ja sopimuksen mukaisesti Jansson hankki samanaikaisesti 10 000 osaketta markkinoilta omalla kustannuksellaan. Toinen samansuuruinen luovutus yhtiön toimitusjohtajalle tulee tapahtumaan vuonna 2023.

OSAKEPALKINTAOHJELMAT

	Hallituksen päätöspäivä	Myöntämispäivä	Luovutuspäivä	Palkkion osakemäärä, kpl	Osakekurssi myöntämispäivänä, €	Osakekurssi luovutuspäivänä, €
Sitouttava osake-palkkiojärjestelmä 2020	17.6.2020	14.6.2022	16.6.2022	10 000	7,83	7,59
	17.6.2020	14.6.2022		10 000	7,83	
Osakepalkkiojärjestelmä 2021–2023	11.2.2021	1.4.2021	23.3.2022	67 100	8,99	6,72
	16.2.2022	16.2.2022	23.3.2022	22 300	10,34	6,72
Osakepalkkiojärjestelmä 2022–2024	16.2.2022	30.5.2022			7,48	

OSAKEPERUSTEISET MAKSUT
Konsernilla on osakeperusteisia johdon kannustinjärjestelmiä, joissa osa palkkioista maksetaan osakkeina ja loput rahana. Nämä järjestelmät sisältävät nettomaksuominaisuuksia ennakonpidätysveroverovelvollisuuden täyttämiseksi. Luovutettavat osakkeet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi laajaan tuloslaskelmaan tasaerinä kannustinjärjestelmän voimassaolon aikana. Muita kuin markkinaperusteisten ehtojen (esim. kannattavuus ja tuloksen kasvutavoite) vaikutuksia ei sisällytetä käypään arvoon vaan otetaan huomioon niiden osakkeiden määrissä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajankohdan lopussa. Osakkeina maksettavista osuuksista on tehty kulun vastakirjaus omaan pääomaan. Myös rahana maksettavat osuudet luokitellaan omalla pääomalla maksettavaksi eräksi ja kirjataan omaan pääomaan arvostettuna käypään arvoon myöntämishetkellä.

5.4 Ehdolliset velat, varat ja muut sitoumukset

MUUT SITOUMUKSET

Vakuudet ja vastuut
Aspo ja eräät sen tytäryhtiöt tekevät tavanomaiseen liiketoimintaansa liittyen erilaisia sopimuksia, joiden perusteella näiden tytäryhtiöiden puolesta tarjotaan takauksia kolmansille osapuolille. Näitä sopimuksia tehdään ensisijaisesti konserniyhtiöiden luottokelpoisuuden tukemiseksi tai parantamiseksi, ja niillä helpotetaan riittävän rahoituksen saatavuutta.

OMISTA VELOISTA ANNETUT VAKUUDET JA MUUT VASTUUT

1 000 €	2022	2021
Annetut kiinnitykset	**97 000**	129 000
Takaukset	**7 455**	12 456
Yhteensä	**104 455**	141 456
Muut vastuut	**26 762**	22 917

Annetut kiinnitykset liittyvät tiettyjen ESL Shipping Oy:n laivainvestointien rahoittamisessa solmittuihin lainasopimuksiin. Kiinnitysmäärät kuvaavat lainasopimusten allekirjoitushetkellä käytettyjä kiinnitysmääriä. Lainojen pääoma tilinpäätöshetkellä oli 51,6 miljoonaa euroa (64,5). Muiden vastuiden pääasiallinen erä on aikarahdattujen laivojen vuokrahenkilöstö.

EHDOLLISET VELAT JA VARAT

Kaukon myyntiin liittyvä ehdollinen velka
Aspo vastaa Kauko Oy:n osakkeiden myyntisopimuksen perusteella vanhasta, vuosina 2016–2018 muodostuneesta velasta kiinalaisille yrityksille, jotka eivät ole laskuttaneet saatavaansa. Kauko on pyrkinyt osaltaan edistämään velkojen perimistä, mutta tuloksetta. Yhtiön käsityksen mukaan vastapuoli ei todennäköisesti vaadi yhtiöltä velkojen maksua, joten sitä koskevaa 0,5 miljoonan euron suuruista velkaa ei ole kirjattu Aspon taseeseen.

Veropositiot
Aspolla on paikallisista verotarkastuksista tai selvityspyynnöistä johtuen joitakin epävarmoja veropositioita verottajan haastettua yhtiön veroilmoituksilla tehdyt vaatimukset verotuksessa vähennyskelpoisista eristä. Aspo on arvioinut kunkin tapauksen osalta, ovatko veroviranomaisten tulkinnat perusteltuja ja oikaissut tarvittaessa kirjattuja määriä vastaamaan odotettavia maksettaviksi tulevia määriä. Vaikka johdon käsitys on, että tapausten lopputulokset eivät tule aiheuttamaan merkittäviä lisäkirjauksia jo kirjattujen määrien lisäksi, lopulliset summat voivat poiketa arvioiduista.

Oikeudenkäynnit
Aspo-konsernin yhtiöitä on osapuolina joissakin normaaliin liiketoimintaan liittyvissä oikeudenkäynneissä ja riita-asioissa. Näiden oikeudenkäyntien ja riita-asioiden taloudellista vaikutusta ei voida varmuudella ennustaa, mutta Aspo-konserni uskoo tällä hetkellä käytössä olevan tiedon perusteella ja ottaen huomioon olemassa olevan vakuutusturvan ja tehdyt varaukset, ettei näillä ole olennaista haitallista vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

5.5 Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

17.1.2023 Leipurin allekirjoitti sitovan esisopimuksen, jonka mukaisesti se myy Venäjän, Valko-Venäjän ja Kazakstanin tytäryhtiöidensä osakekannat Timur Akhiyaroville. Venäläissyntyinen Akhiyarov sijoittaa Leipurin idän liiketoimintoihin yksityissijoittajana. Kauppahinta on noin 8,4 miljoonaa euroa. Oikeudet Leipurin nimeen ja tavaramerkkeihin eivät sisälly kauppaan. Kaupan toteutuminen vaatii vielä paikallisten viranomaisten hyväksynnän.

Telkon ja Leipurin yhtiöt Valko-Venäjällä on Valko-Venäjän ministerineuvoston tammikuun 2023 lopussa antamalla päätöksellä lisätty listaan yhtiöistä, joiden osakkeiden luovuttaminen on kielletty. Tämän takia näyttää epätodennäköiseltä, että Telkon Valko-Venäjän yhtiön myynti etenisi. Tämä ei muuta Aspo-konsernin aiemmin julkaisemaa arviota divestoinnin taloudellisista vaikutuksista. Leipurin Valko-Venäjän yhtiö on osa suunniteltua osakekauppaa, jonka myötä Leipurin Venäjän, Valko-Venäjän ja Kazakstanin tytäryhtiöiden osakekannat myytäisiin samalle ostajalle. Valko-Venäjän ministerineuvoston päätös ei muuta aiemmin julkaistua arviota osakekaupan taloudellisista vaikutuksista eikä se estä Leipurin Venäjän ja Kazakstanin tytäryhtiöiden osakekantojen myymistä.

Tammikuussa 2023 Telko hankki puolalaisen jakeluyhtiö Eltrexin. Eltrex on erikoiskemikaalien ja teollisuuspakkausmateriaalien jakelija, jonka vuosittainen liikevaihto on noin 8 miljoonaa euroa ja liikevoitto hieman alle miljoona euroa.

9.2.2023 Leipurin sopi Göteborgissa sijaitsevan varastokiinteistönsä myynnistä ja takaisinvuokrauksesta. Kiinteistö tuli Leipurin omistukseen Kobia-yritysoston yhteydessä 1.9.2022. Ostaja on ruotsalainen kiinteistösijoitusyhtiö Revelop. Myynti ja takaisinvuokraus -transaktion myötä Aspo kirjaa noin 0,4 miljoonan euron myyntivoiton. Sopimuksen ehtojen mukaisesti Leipurin vuokraa kiinteistön viideksi vuodeksi. Järjestely on lähes kustannusneutraali, sillä omistetun kiinteistön poistot korvautuvat vastaavansuuruisilla vuokratun omaisuuden poistoilla ja korkokuluilla.

5.6 Muutokset IFRS-standardeissa

TILIKAUDELLA KÄYTTÖÖN OTETUT UUDET JA MUUTTUNEET STANDARDIT

Tilikaudella ei astunut voimaan mitään sellaisia uusia standardeja tai olennaisia standardien muutoksia, joita olisi sovellettu konsernissa ensimmäistä kertaa 1.1.2022 alkaneella tilikaudella.

MUUTOKSET IFRS-STANDARDEISSA JA IFRIC-TULKINNOISSA, JOTKA TULEVAT VOIMAAN AIKAISINTAAN SEURAAVALLA TILIKAUDELLA

Konserni ottaa käyttöön muutokset seuraavissa standardeissa niiden tullessa voimaan:

- *Velkojen luokittelu lyhyt- tai pitkäaikaisiksi – Muutos IAS 1:een*, joka tulee voimaan 1.1.2023. Muutoksella on linjattu, että lainojen luokittelu lyhyt- ja pitkäaikaiseksi tulee perustua lainasopimuksella sovittuihin ehtoihin, eikä esimerkiksi johdon aikeisiin tai tilinpäätöspäivän jälkeisiin tapahtumiin. Muutoksella voi olla vaikutusta Aspo lainojen luokitteluun lyhyt- ja pitkäaikaiseksi.
- IFRS 10:n ja IAS 28:n muutokset: *Omaisuuserien myynti tai siirto sijoittajayrityksen ja sen osakkuus- tai yhteisyrityksen välillä*. IFRS 10 ja IAS 28 -standardien muutokset koskevat tilanteita, joissa sijoittajayrityksen ja sen osakkuus- tai yhteisyrityksen välillä tapahtuu omaisuuserien myynti tai siirto. IASB ei ole vielä päättänyt muutosten voimaantulopäivää. Yhtiön johto ennakoi, että muutosten soveltamisella voi olla vaikutusta konsernitilinpäätökseen tulevilla tilikausilla, mikäli tällaisia liiketoimia tapahtuu.
- IAS 1:n ja IFRS Practice Statement 2:n muutos: *Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden esittäminen*. IAS standardiin lisätään kuvaus olennaisesta tilinpäätöksen laatimisperiaatteesta. Olennaista on tieto, jonka voidaan odottaa vaikuttavan ensisijaisten tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin päätöksiin. Merkitykseltään vähäisiin liiketoimiin, muihin tapahtumiin tai ehtoihin liittyvä laatimisperiaatteita koskeva informaatio on epäolennaista eikä sitä tarvitse esittää. IASB on myös kehittänyt ohjeita ja esimerkkejä selittämään ja havainnollistamaan IFRS Practice Statement 2:ssa kuvatun nelivaiheisen olennaisuusprosessin soveltamista. IAS 1:n muutos tulee voimaan 1.1.2023 alkaen. IFRS Practice Statement 2:ta koskevilla muutoksilla ei ole voimaantulopäivää tai -säännöksiä.
- IAS 8:n muutos: *Kirjanpidollisten arvioiden määritelmä*, joka tulee voimaan 1.1.2023. Standardimuutoksella kirjanpidollisten arvioiden muutoksen määritelmä korvataan kirjanpidollisen arvion määritelmällä. Uuden määritelmän mukaan kirjanpidolliset arviot ovat tilinpäätöksessä olevia rahanmääräisiä arvoja, joiden määrittämiseen liittyy epävarmuutta. Muutosta ei kuitenkaan tule siihen, että uudesta tiedosta tai uudesta kehityksestä johtuva kirjanpidollisen arvion muutos ei ole virheen korjaus, eikä siihen, että kirjanpidollisen arvion määrittämiseksi käytettyjen syöttötietojen tai menetelmän muutoksesta johtuva vaikutus on kirjanpidollisen arvion muutos, mikäli kyse ei ole aikaisempien tilikausien virheiden korjauksesta. Näillä terminologisilla muutoksilla ei arvioida olevan vaikutusta Aspon konsernitilinpäätökseen.

- IAS 12:n muutos: *Laskennalliset verot liittyen samasta transaktiosta syntyviin varoihin ja velkoihin*. Muutoksen myötä yhtiö ei sovella alkuperäistä kirjaamista koskevaa vapautusta liiketoimiin, joista syntyy yhtä suuri veronalainen ja verotuksessa vähennyskelpoinen väliaikainen ero. Muutoksella on vaikutusta konsernitilinpäätökseen ainakin IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardia sovellettaessa, kun kirjataan vuokrasopimusvelka ja vastaavaa vuokrattu hyödyke vuokrasopimuksen alkamisajankohtana. Muutoksella ei kuitenkaan odoteta olevan erityisen merkittävää vaikutusta Aspossa, koska konsernin vuokrasopimukset liittyvät pääosin laivoihin, jotka ovat tonnistoverotuksen piirissä, eikä niistä täten kirjata laskennallisia veroja. Aspo Oyj:n ja Leipurin-segmentin osalta kerryttävyyskriteeri ei täyty laskennallisten verosaamisten osalta, joten muutos koskee ainoastaan Telkon vuokrasopimuksia. Muutos tulee voimaan 1.1.2023, jolloin myös vertailukauden luvut oikaistaan. Muutosten alkuperäisen soveltamisen kumulatiivisen vaikutuksen oikaisu kirjataan kertyneiden voittovarojen avaavaan saldoon.
- IFRS 16:n muutos: *Vuokrasopimusvelan määrittäminen myynti- ja takaisinvuokraussopimuksessa*. Muutos selventää kuinka myyjä-vuokralle ottajan tulee myöhemmin arvostaa myynti- ja takaisinvuokraussopimukset, joissa omaisuuserän luovutus käsitellään kyseisen omaisuuserän myyntinä. Muutoksen mukaan myyjä-vuokralle ottajan on myöhemmin arvostettava takaisinvuokraukseen perustuva vuokrasopimusvelka niin, että se ei kirjaa mitään voittoa tai tappiota perustuen käyttöoikeuteen, joka säilyy myyjä-vuokralle ottajalla. Uudet vaatimukset eivät kiellä myyjä-vuokralle ottajaa kirjaamasta tuloslaskelmaan tuottoja tai kuluja vuokrasopimuksen täydellisen tai osittaisen purkamisen seurauksena. Muutos on voimassa 1.1.2024 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisemman soveltamisen ollessa sallittua. Yhtiön johto ennakoi, että muutoksen soveltamisella voi olla vaikutusta konsernitilinpäätökseen tulevilla tilikausilla, mikäli tällaisia liiketoimia tapahtuu.

Emoyhtiön tilinpäätös

Emoyhtiön tuloslaskelma

EUR	Liitetieto	1.1.–31.12.2022	1.1.–31.12.2021
Liikevaihto	1.1	**628 666,56**	600 500,00
Liiketoiminnan muut tuotot	1.2	**698 117,32**	671 340,89
Henkilöstökulut	1.3	**-2 982 759,80**	-3 865 217,34
Poistot ja arvonalentumiset	1.4	**-30 117,42**	-36 264,21
Liiketoiminnan muut kulut	1.5	**-3 487 439,99**	-4 090 695,34
Liiketappio		**-5 173 533,33**	-6 720 336,00
Rahoitustuotot ja -kulut	1.6	**10 217 916,42**	19 609 939,70
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		**5 044 383,09**	12 889 603,70
Tilinpäätössiirrot	1.7	**2 500 000,00**	3 030 000,00
Tilikauden voitto		**7 544 383,09**	15 919 603,70

Emoyhtiön tase

VASTAAVAA

EUR	Liitetieto	31.12.2022	31.12.2021
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	2.1	**29 382,32**	55 329,08
Aineelliset hyödykkeet	2.1	**106 538,75**	80 150,78
Sijoitukset	2.2	**81 818 131,57**	83 404 469,90
Pysyvät vastaavat yhteensä		**81 954 052,64**	83 539 949,76
Vaihtuvat vastaavat			
Pitkäaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä	2.3	**102 773 786,00**	102 038 786,00
Lyhytaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä	2.3	**15 696 075,74**	15 644 787,11
Muut lyhytaikaiset saamiset	2.3	**384 580,49**	330 861,25
Rahat ja pankkisaamiset		**9 437 636,18**	6 040 476,12
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		**128 292 078,41**	124 054 910,48
Vastaavaa yhteensä		**210 246 131,05**	207 594 860,24

VASTATTAVAA

EUR	Liitetieto	31.12.2022	31.12.2021
Oma pääoma			
Osakepääoma	2.4	**17 691 729,57**	17 691 729,57
Ylikurssirahasto	2.4	**4 351 173,64**	4 351 173,64
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	2.4	**21 370 305,29**	21 324 170,25
Edellisten tilikausien voitto	2.4	**14 429 524,05**	12 363 542,64
Tilikauden voitto		**7 544 383,09**	15 919 603,70
Oma pääoma yhteensä		**65 387 115,64**	71 650 219,80
PAKOLLISET VARAUKSET	2.5	**318 262,50**	253 328,00
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Joukkovelkakirjalaina	2.6	**14 982 968,75**	14 973 158,75
Hybridi-instrumentti	2.6	**30 000 000,00**	20 000 000,00
Lainat rahoituslaitoksilta	2.6	**72 500 000,00**	75 000 000,00
Lainat saman konsernin yrityksille	2.6		854 000,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		**117 482 968,75**	110 827 158,75
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Velat saman konsernin yrityksille	2.7	**11 803 547,40**	14 008 818,94
Lainat rahoituslaitoksilta	2.7	**12 500 000,00**	7 500 000,00
Ostovelat		**32 355,69**	213 911,07
Muut velat		**67 580,94**	75 932,89
Siirtovelat	2.7	**2 654 300,13**	3 065 490,79
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		**27 057 784,16**	24 864 153,69
Vieras pääoma yhteensä		**144 540 752,91**	135 691 312,44
Vastattavaa yhteensä		**210 246 131,05**	207 594 860,24

Emoyhtiön rahoituslaskelma

EUR	1.1.–31.12.2022	1.1.–31.12.2021
Liiketoiminnan rahavirta		
Liiketappio	**-5 173 533,33**	-6 720 336,00
Oikaisut liiketappioon	**95 051,92**	288 247,82
Käyttöpääoman muutos	**-999 185,97**	1 326 107,36
Maksetut korot	**-4 708 376,29**	-4 240 585,92
Saadut korot	**1 778 131,91**	1 826 814,97
Saadut osingot	**12 000 000,00**	20 900 000,00
Liiketoiminnan rahavirta	**2 992 088,24**	13 380 248,23
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	**-30 558,63**	
Tytäryhtiöosakkeiden myynti	**-968 600,00**	
Myönnetyt lainat	**-48 200 000,00**	-18 300 000,00
Lainasaamisten takaisinmaksut	**47 465 000,00**	29 485 000,00
Investointien rahavirta	**-1 734 158,63**	11 185 000,00

EUR	1.1.–31.12.2022	1.1.–31.12.2021
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaikaisten konsernilainojen takaisinmaksut	**-854 000,00**	-1 430 571,36
Pitkäaikaisten lainojen nostot		25 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	**-2 500 000,00**	-17 500 000,00
Lyhytaikaisten konsernisaamisten muutos	**3 470 711,37**	-3 828 732,91
Lyhytaikaisten konsernivelkojen muutos	**-2 199 993,67**	-7 069 550,56
Lyhytaikaisten lainojen nostot	**10 000 000,00**	
Joukkovelkakirjalainan poismaksu		-11 000 000,00
Yritystodistukset, liikkeeseen lasku	**30 000 000,00**	28 000 000,00
Yritystodistukset, lunastukset	**-35 000 000,00**	-34 000 000,00
Hybridi-instrumentti, nosto	**30 000 000,00**	
Hybridi-instrumentti, takaisinmaksu	**-20 000 000,00**	
Saadut konserniavustukset	**3 030 000,00**	2 360 000,00
Maksetut osingot	**-14 108 588,05**	-10 940 345,15
Omien osakkeiden myynti	**301 100,80**	
Rahoituksen rahavirta	**2 139 230,45**	-30 409 199,98
Rahavarojen muutos	**3 397 160,06**	-5 843 951,75
Rahavarat 1.1.	**6 040 476,12**	11 884 427,87
Rahavarat 31.12.	**9 437 636,18**	6 040 476,12

Edellisen tilikauden rahoituslaskelman jaottelua on muutettu vastaamaan kuluneen tilikauden jaottelua siirtämällä myönnetyt lainat ja lainasaamisten takaisinmaksut rahoituksen rahavirrasta investointien rahavirtaan.

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Laatimisperusta

Aspo Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laadintaa koskevien lakien ja säännösten mukaisesti. Laskentaperiaatteet ovat pysyneet muuttumattomina edelliseen vuoteen verrattuna. Aspo Oyj on Aspo-konsernin emoyhtiö. Tilinpäätöstiedot esitetään täysinä lukuina. Aspo Oyj noudattaa erillistilinpäätöksessään konsernin IFRS-normistoon perustuvia laskentaperiaatteita soveltuvin osin. Alla esitetään ne laatimisperiaatteet, joissa Aspo Oyj poikkeaa konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteista. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa. Tilinpäätöstä laatiessaan yhtiön johto joutuu voimassa olevien määräysten ja hyvän kirjanpitotavan mukaisesti tekemään arvioita ja olettamuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöserien arvostukseen ja jaksotukseen. Toteutuvat luvut voivat poiketa tehdyistä arvioista.

Sijoitukset

Yhtiön pysyvien vastaavien sijoituksissa olevat tytäryhtiöosakkeet sekä muut osakkeet ja osuudet on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan käypään arvoon.

Vuokrat

Vuokrat kirjataan kuluiksi vuokra-ajan kuluessa ja ne sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin.

Pakolliset varaukset

Pakollisina varauksina on taseessa esitetty eriä, jotka ovat joko sopimusperusteisia tai muuten sitovia velvoitteita, mutta jotka eivät vielä ole realisoituneet. Pakollisten varausten muutokset sisältyvät tuloslaskelmaan.

Osakeperusteiset maksut

Emoyhtiön tilinpäätöksessä osakepalkintakulu kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jolla velvollisuus palkkion maksuun syntyy. Osakepalkintakulu kirjataan pakolliseksi varaukseksi, jos osakkeita ei vielä ole luovutettu. Verovähennysoikeus syntyy, kun osakkeet luovutetaan. Palkkio maksetaan osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana, rahaosuus maksetaan ennakonpidätysveroverovelvollisuuden täyttämiseksi. Siltä osin, kun palkkio maksetaan yhtiön omina osakkeina, siitä ei synny kirjanpitotapahtumaa.

Tuloverot

Tuloslaskelmaan on tuloveroina kirjattu tilikauden tuloksesta Suomen verosäännösten perusteella lasketut verot huomioiden verotuksessa vahvistetut tappiot aikaisemmilta vuosilta sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisut.

Hybridi-instrumentti

Hybridi-instrumentti esitetään taseen vieraassa pääomassa ja korot esitetään tuloslaskelman rahoituskuluissa.

Cash pool -järjestelyt

Konsernilla on käytössä ns. konsernitilijärjestelyjä (cash pool -järjestely), jotka mahdollistavat emon ja tytäryhtiöiden tehokkaan varojen hallinnan. Tytäryhtiöiden cash pool -saldot esitetään emoyhtiössä konsernitilisaamisissa tai -veloissa.

Rahoitusvälineiden arvostaminen

Rahoitusjohdannaisten kirjanpitokäsittelyyn sovelletaan kirjanpitolain 5. luvun 2a§:n mukaista käyvän arvon arvostamista, ja niiden käyvän arvon muutokset on kirjattu tuloslaskelmaan. Rahoitusjohdannaiset on arvostettu tilinpäätöspäivän markkinahintoihin.

1.1 Liikevaihto

LIIKEVAIHTO

EUR	2022	2021
Liikevaihto	**628 666,56**	600 500,00
Liikevaihdon jakautuminen markkina-alueittain %		
Suomi	**100**	100

1.2 Liiketoiminnan muut tuotot

LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

EUR	2022	2021
Vuokrat, konserniyrityksiltä	**627 386,21**	625 633,46
Muut tuotot	**70 731,11**	45 707,43
Yhteensä	**698 117,32**	671 340,89

1.3 Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

HENKILÖSTÖKULUT

EUR	2022	2021
Palkat ja palkkiot	**1 983 249,77**	2 853 243,03
Osakesidonnainen kannustinjärjestelmä	**440 562,11**	253 328,00
Henkilöstörahaston voittopalkkio-osuus	**19 202,64**	4 704,12
Eläkekulut	**462 829,23**	651 337,65
Muut henkilöstökulut	**76 916,05**	102 604,54
Yhteensä	**2 982 759,80**	3 865 217,34

JOHDON PALKAT JA PALKKIOT

EUR	2022	2021
Toimitusjohtaja palkka	**589 162,08**	604 592,91
Toimitusjohtaja, osakepalkkio	**74 708,18**	
Toimitusjohtaja, palkkiot	**71 725,50**	140 820,88
Hallituksen jäsenet, palkkiot	**304 673,68**	242 400,00
Yhteensä	**1 040 269,44**	987 813,79

Toimitusjohtajalla on oikeus lakisääteiseen eläkkeeseen, ja eläkeikä määräytyy lakisääteisen työeläkejärjestelmän puitteissa.

HENKILÖKUNTA KESKIMÄÄRIN TILIKAUDEN AIKANA

	2022	2021
Toimihenkilöt	**9**	9

1.4 Poistot

POISTOT

EUR	2022	2021
Poistot muista pitkävaikutteisista menoista	**25 946,76**	25 946,76
Poistot koneista ja kalustosta	**4 170,66**	10 317,45
Yhteensä	**30 117,42**	36 264,21

1.5 Liiketoiminnan muut kulut

LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

EUR	2022	2021
Vuokrat	**867 178,28**	881 807,87
Ostetut hallinto-ja asiantuntijapalvelut	**2 000 091,65**	2 261 134,39
Muut kulut	**620 170,06**	947 753,08
Yhteensä	**3 487 439,99**	4 090 695,34

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

EUR	2022	2021
Tilintarkastuspalkkiot	**73 863,33**	37 000,00
Muut palkkiot	**20 840,50**	125 900,00
Yhteensä	**94 703,83**	162 900,00

Yhtiön tilintarkastaja on tilintarkastusyhteisö Deloitte Oy. Tilintarkastuspalkkio oli 74 tuhatta euroa (37). Muut palkkiot koostuvat pääosin vastuullisuusraportointiin liittyvistä palveluista.

1.6 Rahoitustuotot ja -kulut

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

EUR	2022	2021
Rahoitustuotot		
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	**16 000 000,00**	21 900 000,00
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	**1 798 242,55**	1 826 616,38
Kurssivoitto	**576,08**	547,63
Muilta	**24 820,92**	241,46
Yhteensä	**1 823 639,55**	1 827 405,47
Rahoitustuotot yhteensä	**17 823 639,55**	23 727 405,47
Rahoituskulut		
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	**-34 429,08**	-29 817,49
Muille	**-7 571 294,05**	-4 087 648,28
Yhteensä	**-7 605 723,13**	-4 117 465,77
Rahoituskulut yhteensä	**-7 605 723,13**	-4 117 465,77
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	**10 217 916,42**	19 609 939,70

Kauko Oy:n myyntitappio 3,0 miljoonaa euroa sisältyy rahoituskuluihin vuonna 2022.

1.7 Tilinpäätössiirrot

TILINPÄÄTÖSSIIRROT

EUR	2022	2021
Saadut konserniavustukset	**2 500 000,00**	3 030 000,00
Tilinpäätössiirrot yhteensä	**2 500 000,00**	3 030 000,00

2.1 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET 2022

EUR	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Aineettomat yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Aineelliset yhteensä
Hankintameno 1.1.	201 058,04	135 459,44	336 517,48	1 387,55	12 142,02	170 841,18	73 097,83	257 468,58
Lisäykset				520,00			30 038,63	30 558,63
Hankintameno 31.12.	**201 058,04**	**135 459,44**	**336 517,48**	**1 907,55**	**12 142,02**	**170 841,18**	**103 136,46**	**288 027,21**
Kertyneet poistot 1.1.	-201 058,04	-80 130,36	-281 188,40		-12 142,02	-165 175,78		-177 317,80
Tilikauden poisto		-25 946,76	-25 946,76			-4 170,66		-4 170,66
Kertyneet poistot 31.12.	**-201 058,04**	**-106 077,12**	**-307 135,16**		**-12 142,02**	**-169 346,44**		**-181 488,46**
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	**0,00**	**29 382,32**	**29 382,32**	**1 907,55**	**0,00**	**1 494,74**	**103 136,46**	**106 538,75**

AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET 2021

EUR	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Aineettomat yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Aineelliset yhteensä
Hankintameno 1.1.	201 058,04	135 459,44	336 517,48	1 387,55	12 142,02	170 841,18	73 097,83	257 468,58
Hankintameno 31.12.	**201 058,04**	**135 459,44**	**336 517,48**	**1 387,55**	**12 142,02**	**170 841,18**	**73 097,83**	**257 468,58**
Kertyneet poistot 1.1.	-201 058,04	-54 183,60	-255 241,64		-12 142,02	-154 858,33		-167 000,35
Tilikauden poisto		-25 946,76	-25 946,76			-10 317,45		-10 317,45
Kertyneet poistot 31.12.	**-201 058,04**	**-80 130,36**	**-281 188,40**		**-12 142,02**	**-165 175,78**		**-177 317,80**
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	**0,00**	**55 329,08**	**55 329,08**	**1 387,55**	**0,00**	**5 665,40**	**73 097,83**	**80 150,78**

2.2 Sijoitukset

SIJOITUKSET

EUR	Tytäryritysten osakkeet	Muut osakkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2022	83 243 469,45	161 000,45	83 404 469,90
Lisäykset/myynnit	-1 586 338,33		-1 586 338,33
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	**81 657 131,12**	**161 000,45**	**81 818 131,57**
Hankintameno 1.1.2021	83 243 469,45	161 000,45	83 404 469,90
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	**83 243 469,45**	**161 000,45**	**83 404 469,90**

Tilikaudella 2022 Kauko Oy:n tytäryhtiöosakkeet myytiin. Kauko GmbH:n tytäryhtiöosakkeet lunastettiin maksutta Kauko Oy:ltä ennen yhtiön myyntiä.

Aspo Oyj:n tytäryhtiöt:	Omistusosuus
ESL Shipping Oy, Helsinki	100 %
Telko Oy, Espoo	100 %
SuHi- Suomalainen Hiili Oy, Helsinki	100 %
Leipurin Oyj, Helsinki	100 %
Kauko GmbH, Saksa	100 %
Aspo Palvelut Oy, Helsinki	100 %

2.3 Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset

PITKÄAIKAISET SAAMISET

EUR	2022	2021
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Lainasaamiset	**102 773 786,00**	102 038 786,00
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	**102 773 786,00**	102 038 786,00

LYHYTAIKAISET SAAMISET

EUR	2022	2021
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Korkosaaminen	**52 000,00**	
Osinkosaamiset	**12 000 000,00**	8 000 000,00
Konserniavustussaamiset	**2 500 000,00**	3 030 000,00
Konsernitilisaamiset	**1 144 075,74**	4 614 787,11
Yhteensä	**15 696 075,74**	15 644 787,11
Muut saamiset	**138 437,28**	128 145,77
Siirtosaamiset		
Korot		6 492,36
Henkilöstökulut	**3 002,80**	1 335,81
Muut siirtosaamiset	**243 140,41**	194 887,31
Muut lyhytaikaiset saamiset yhteensä	**384 580,49**	330 861,25
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	**16 080 656,23**	15 975 648,36

2.4 Oma pääoma

OMA PÄÄOMA

EUR	2022	2021
Osakepääoma 1.1.	**17 691 729,57**	17 691 729,57
Osakepääoma 31.12.	**17 691 729,57**	17 691 729,57
Ylikurssirahasto 1.1.	**4 351 173,64**	4 351 173,64
Ylikurssirahasto 31.12.	**4 351 173,64**	4 351 173,64
Sijoitetun vapaan omanpääoman rahasto 1.1.	**21 324 170,25**	21 324 170,25
Osakepalkinta myyntivoitto	**46 135,04**	
Sijoitetun vapaan omanpääoman rahasto 31.12.	**21 370 305,29**	21 324 170,25
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	**28 283 146,34**	23 303 887,79
Osakepalkinta	**254 965,76**	
Osingonjako	**-14 108 588,05**	-10 940 345,15
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	**14 429 524,05**	12 363 542,64
Tilikauden voitto	**7 544 383,09**	15 919 603,70
Oma pääoma yhteensä	**65 387 115,64**	71 650 219,80

LASKELMA JAKOKELPOISEN OMAN PÄÄOMAN MÄÄRÄSTÄ

EUR	2022	2021
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	**21 370 305,29**	21 324 170,25
Voitto edellisiltä tilikausilta	**14 429 524,05**	12 363 542,64
Tilikauden voitto	**7 544 383,09**	15 919 603,70
Yhteensä	**43 344 212,43**	49 607 316,59

2.5 Pakolliset varaukset

PAKOLLISET VARAUKSET

EUR	2022	2021
Osakesidonnainen kannustinjärjestelmä	**318 262,50**	253 328,00
Pakolliset varaukset yhteensä	**318 262,50**	253 328,00

2.6 Pitkäaikainen vieras pääoma

PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

EUR	2022	2021
Joukkovelkakirjalaina	**14 982 968,75**	14 973 158,75
Hybridi-instrumentti	**30 000 000,00**	20 000 000,00
Lainat rahoituslaitoksilta	**72 500 000,00**	75 000 000,00
Yhteensä	**117 482 968,75**	109 973 158,75
Velat saman konsernin yrityksille		
Lainat		854 000,00
Yhteensä		854 000,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	**117 482 968,75**	110 827 158,75

Aspo laski kesäkuussa liikkeeseen uuden 30 miljoonan euron hybridi-instrumentin, jonka vuotuinen kuponkikorko on 8,75 %. Hybridi-instrumentilla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin aikaisintaan kesäkuussa 2025. Aspon aikaisempi, 20 miljoonan euron hybridi-instrumentti lunastettiin 2.5.2022.

Vuoden 2022 aikana Aspo on pidentänyt korollisten lainojen maturiteettirakennettaan. Lisäksi Aspo järjesteli uudelleen vuonna 2023 erääntymässä olleen 20 miljoonan euron kahdenvälisen valmiusluottolimiitin uudella sopimuksella, joka erääntyy vuonna 2025. Lainasopimukseen sisältyy myös kaksi yhden vuoden jatko-optiota.

Vuonna 2021 Aspo Oyj uudelleenjärjesteli vuonna 2022 erääntymässä olleen 15 miljoonan euron kahdenvälisen pankkilainan uudella lainasopimuksella, joka erääntyy vuonna 2025. Sopimukseen sisältyy myös vuoden jatko-optio. Lisäksi yhtiö maksoi takaisin vuonna 2015 toteutetun 11 miljoonan euron private placement – joukkovelkakirjalainan ja allekirjoitti uuden 10 miljoonaan euron kahdenvälisen lainasopimuksen. Laina-aika on kuusi vuotta, jonka lisäksi sopimukseen sisältyy vuoden jatko-optio.

Aspo Oyj laski 25.9.2019 liikkeeseen 15 miljoonan euron suuruisen private placement -tyyppisen vakuudettoman joukkovelkakirjalainan osana Vakuutusyhtiö Garantian takaamaa 40 miljoonan euron ryhmäjoukkovelkakirjalainaa. Lainan eräpäivä on 25.9.2024, ja se on kiinteäkorkoinen.

2.7 Lyhytaikainen vieras pääoma

LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

EUR	2022	2021
Lainat rahoituslaitoksilta		
Lainat rahalaitoksilta	**12 500 000,00**	2 500 000,00
Yritystodistukset		5 000 000,00
Yhteensä	**12 500 000,00**	7 500 000,00
Velat saman konsernin yrityksille		
Lainat		2 428 571,36
Rahoitus- ja konsernitili	**11 782 829,37**	11 508 185,73
Ostovelat	**20 718,03**	66 783,98
Siirtovelat		5 277,87
Yhteensä	**11 803 547,40**	14 008 818,94
Siirtovelat		
Korot	**1 635 360,33**	1 297 483,95
Henkilöstökulut	**917 058,18**	787 194,52
Muut	**101 881,62**	980 812,32
Yhteensä	**2 654 300,13**	3 065 490,79

2.8 Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut

VUOKRAVASTUUT

EUR	2022	2021
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	**1 008 918,84**	1 132 187,03
Myöhemmin maksettavat	**276 626,72**	1 464 723,85
Yhteensä	**1 285 545,56**	2 596 910,88

OMASTA PUOLESTA ANNETUT TAKAUKSET

EUR	2022	2021
Takaukset	**94 911,34**	94 911,34
Yhteensä	**94 911,34**	94 911,34

KONSERNIYHTIÖIDEN PUOLESTA ANNETUT TAKAUKSET

EUR	2022	2021
Takaukset	**78 467 668,35**	76 869 557,36
Yhteensä	**78 467 668,35**	76 869 557,36

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Helsingissä 15. helmikuuta 2023

Heikki Westerlund
hallituksen puheenjohtaja

Patricia Allam
hallituksen jäsen

Mammu Kaario
hallituksen jäsen

Tapio Kolunsarka
hallituksen jäsen

Mikael Laine
hallituksen jäsen

Salla Pöyry
hallituksen jäsen

Tatu Vehmas
hallituksen jäsen

Rolf Jansson
toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Aspo Oyj:n yhtiökokoukselle

TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Aspo Oyj:n (y-tunnus 1547798-7) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2022. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 3.5 ja emoyhtiön liitetiedossa 1.5.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikka on huomioitu tilintarkastuksessa
Liikearvon arvonalentumistestaus Katso Aspo Oyj:n konsernitilinpäätöksen liitetieto 4.3.	
Konsernitilinpäätökseen 31.12.2022 kirjatun liikearvon määrä on yhteensä 36,8 miljoonaa euroa (37,1 miljoona euroa). Johto on suorittanut liikearvon arvonalentumistestauksen, jonka tulosten perusteella yhtiö on kirjannut 31.12.2022 tase-erään kohdistuvia arvonalentumisia yhteensä 2,7 miljoonaa euroa. Yhtiön tekemiin liikearvon arvonalentumistestauksiin liittyy merkittävää johdon käyttämää harkintaa, jotka liittyvät muun muassa seuraaviin käyttöarvolaskelmiin sisältyviin olettamiin ja arvioihin: • Rahavirtaa tuottavien yksiköiden arvioidut tulevaisuudessa tuottamat rahavirrat.; • Pitkän aikavälin arvioidut kasvuolettamat; ja • Käytetty diskonttauskorko. Tarkemmat tiedot johdon suorittamasta liikearvon arvonalentumistestauksesta ja johdon käyttämistä arvioista on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 4.3. Tämä seikka on EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c)-kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisyyden riski.	Suorittamamme tilintarkastuksen yhteydessä olemme arvioineet kriittisesti johdon tekemiä arvioita tulevista rahavirroista, sekä verranneet johdon arvonalentumistestauksessa käyttämiä arvioita hyväksyttyihin budjetteihin ja ennusteisiin. Olemme arvioineet yhtiön arvonalentumistestauksen prosesseja sekä rahavirtalaskelmia, joiden perusteella laskelmat ovat laadittu. Olemme arvioineet arvonalentumistestauslaskelman laskentateknistä asianmukaisuutta. Olemme arvioineet konsernitaseeseen 31.12.2022 kirjatun liikearvon arvostusta tukevaa johdon suorittamaan arvonalentumistestausta: • Arvioimalla ennusteisiin vaikuttavia merkittävimpiä liiketoiminnan kehitykseen liittyviä olettamuksia segmenteittäin; • Arvioimalla kasvuennusteita toteutuneeseen kehitykseen verrattuna; • Vertaamalla käytettyjä diskonttokorkoja ulkopuolisista lähteistä saatuun tietoon; ja • Suorittaneet herkkyysanalyysin pitkän aikavälin olettamille sekä käytettyyn diskonttauskorkoon. • Olemme varmistaneet Deloitten arvonmääritysasiantuntijoita hyödyntäen, että diskonttokorot ja pitkän aikavälin kasvuennusteet ovat johdonmukaisia markkinoilta saatavan informaation kanssa Olemme arvioineet myös tilinpäätöksen liitetiedossa 4.3 esitettyä herkkyysanalyysiä niiden keskeisten tekijöiden osalta, joiden olennainen muuttuminen voisi johtaa merkittävään liikearvon arvonalentumiseen.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikka on huomioitu tilintarkastuksessa
Lopetetut toiminnot ja liiketoimintojen myynnit Katso Aspo Oyj:n konsernitilinpäätös liitetieto 1.3.	
Lokakuun 17. päivänä 2022 Telko allekirjoitti sitovan esisopimuksen, jonka mukaisesti se myy Venäjän tytäryhtiönsä osakekannan. Kauppahinta on noin 9,5 miljoonaa euroa. Kaupan toteuttaminen edellyttää vielä Venäjän viranomaisten hyväksyntää. Telko Venäjän yhtiö on luokiteltu myytävänä olevaksi lokakuusta 2022 lähtien, kun esisopimus myynnistä allekirjoitettiin. Telkon Valko-Venäjän yhtiö on luokiteltu myytävänä olevaksi joulukuusta 2022 lähtien, kun myyntiin liittyvä sopimus allekirjoitettiin yhtiön toimivan johdon kanssa. Leipurin yhtiöt Venäjällä, Valko-Venäjällä ja Kazakstanissa on luokiteltu myytävänä oleviksi 31.12.2022. Sitova esisopimus myynnistä allekirjoitettiin 17.1.2023, kauppahinnan ollessa on noin 8,4 miljoonaa euroa. Kaupan toteutuminen edellyttää vielä paikallisten viranomaisten hyväksynnän. Kauko-liiketoimintasegmentti ja Leipurin-segmenttiin kuuluva Vulganus Oy määriteltiin joulukuussa 2021 Aspon ydinliiketoiminnan ulkopuolisiksi ja luokiteltiin myytävänä oleviksi: • Kauko-liiketoimintasegmenttinä on esitetty IFRS 5 -standardin mukaisesti lopetettuna toimintona vuosina 2022 ja 2021, ja sen tulos ja tase raportoidaan erillään Aspo-konsernin jatkuvien toimintojen luvuista. Kauko Oy myytiin 31.10.2022. • Vulganus Oy, joka on pakastamiseen ja jäähdyttämiseen erikoistunut konepaja, myytiin 30.6.2022. Vulganuksen tulos ja myyntitappio -0,4 miljoonan euroa, raportoidaan osana Leipurin-segmentin lukuja ja Aspo-konsernin jatkuvia toimintoja. Konsernirakenteen muutosten kirjanpidollinen käsittely on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka, koska konsernirakenteen muutosten kirjanpidolliseen käsittelyyn ja IFRS 5:n mukaiseen lopetettujen toimintojen ja myytävänä olevien liiketoimintojen luokitteluun liittyy merkittävää johdon harkintaa ja muutoksilla on olennainen vaikutus tilinpäätökseen.	Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet mm. seuraavia toimenpiteitä: • Hankimme ymmärryksen konsernin laskentaperiaatteista liittyen liiketoimintojen hankintoihin ja myynteihin • arvioimme merkittävien liiketoimintojen myyntien osalta sitä, miten johto on soveltanut laskentaperiaatteita ja kirjanpitokäytäntöihin liittyviä olettamia • Testasimme merkittävien liiketoimintojen myyntien osalta johdon määrittämää myyntitulosta sekä transaktion vaikutusta liikearvoon • Arvioimme lopetettujen toimintojen asianmukaista esittämistapaa tilinpäätöksessä

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikka on huomioitu tilintarkastuksessa
Myyntituottojen tuloutus (jatkuvat toiminnot) Katso Aspo Oyj:n konsernitilinpäätöksen liitetieto 3.1.	
Tilikaudella 2022 Aspo-konsernin jatkuvien toimintojen liikevaihto oli 643,4 miljoonaa euroa (573,3 miljoonaa euroa), josta valtaosa muodostuu tavarakaupasta, mutta osa myös asiakkaille myytävistä palveluista. Vähäinen osa konsernin liikevaihdosta muodostuu Leipurin-segmentissä yksilöllisten tilausten mukaan valmistettavista ajan kuluessa tuloutettavista projekteista. Tavarakaupasta myyntituotot tuloutetaan sillä hetkellä, kun omistukseen liittyvä määräysvalta on siirtynyt ostajalle. Asiakkaille myytävistä palveluista myyntituotot tuloutetaan, kun palvelu on suoritettu. Liikevaihto on konsernissa käytetty keskeinen suorituskyvyn mittari, mikä saattaa luoda kannustimen myyntituottojen ennenaikaiselle tuloutukselle.	Olemme arvioineet tulouttamiseen liittyviä konsernin tietojärjestelmiä tarkistamalla järjestelmiin pääsyn ja muutostenhallinnan kontrolleja. Myyntituottojen tulouttamiseen liittyvien prosessien läpikäynnin yhteydessä olemme arvioineet kunkin merkittävän myyntitapahtumalajin osalta keskeisten kontrollien rakenteen toimivuutta sekä arvioineet kyseisten kontrollien toiminnan tehokkuutta. Olemme käyneet läpi liikevaihdon tuloutukseen sovellettavia laskentaperiaatteita ja käytäntöjä arvioidaksemme vastaako liikevaihdon tuloutusmenettely kansainvälisten tilinpäätösstandardien vaatimuksia. Olemme tarkastaneet tuloutuksen oikea-aikaisuutta ja määrällistä oikeellisuutta sekä otantaan perustuen, että analyyttisin aineistotarkastustoimenpitein. Osana tuloutusperiaatteiden tarkastusta olemme verranneet kirjanpidon myyntitapahtumia näitä vastaavaan sopimus- ja toimitusdokumentaatioon. Olemme arvioineet konsernitilinpäätöksessä ilmoitettujen tietojen asianmukaisuutta ja riittävyyttä.
Emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettuja merkittäviä olennaisen virheellisyyden riskejä.	

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esi-

tettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

MUUT RAPORTOINTIVELVOITTEET

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 4.5.2020 alkaen yhteensä 3 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja Aspon Vuosi 2022 -julkaisuun sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme Aspon Vuosi 2022 -julkaisun käyttöömme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastuksessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä, 15. helmikuuta 2023

Deloitte Oy
Tilintarkastusyhteisö

Jukka Vattulainen
KHT

Tietoa sijoittajille

ASPO OYJ:N SIJOITTAJASUHTEET

Aspo Oyj:n tiedonantopolitiikassa kuvataan keskeisimmät periaatteet ja menettelytavat, joiden mukaisesti yhtiö kommunikoi pääomamarkkinoiden ja tärkeimpien sidosryhmiensä kanssa. Tiedonantopolitiikka löytyy yhtiön kotisivuilta.

Aspon sijoittajaviestinnän keskeiset periaatteet ovat avoimuus, täsmällisyys ja tasapuolisuus. Aspo tapaa ja pyrkii aktiivisesti vuoropuheluun pääomamarkkinoiden sekä median edustajien kanssa. Viestinnän tavoitteena on tukea Aspon osakkeen oikeaa arvonmuodostusta välittämällä pääomamarkkinoille oikeaa, riittävää ja oleellista tietoa yhtiön toiminnasta, strategiasta, tavoitteista, toimintaympäristöstä ja taloudellisesta tilasta.

Aspon sijoittajaviestintä johtaa sijoittajille ja analyytikoille suunnattujen pääomamarkkinapäivien ja muiden tapahtumien järjestelyjä sekä analysoi markkinatietoa ja sijoittajapalautetta Aspon johdon ja hallituksen käyttöön.

HILJAINEN KAUSI

Aspo noudattaa 30 päivän pituista hiljaista jaksoa ennen tulostiedotteidensa julkistamista. Tänä aikana yhtiö ei kommentoi sen taloudellista tilaa, tulevaisuuden näkymiä eikä ennusteita. Yhtiö ei tällöin myöskään tapaa sijoittajia, analyytikoita tai lehdistön edustajia tilaisuuksissa, joissa keskustellaan näistä asioista.

MUU SIJOITTAJATIETO

Aspon kotisivuilla osoitteessa www.aspo.fi on saatavilla myös muuta monipuolista sijoittajatietoa kuten ajankohtaisimmat osaketiedot ja Aspoa seuraavien analyytikoiden arvioihin ja ennusteisiin perustuvat konsensusennusteet. Kotisivuilta voi myös tilata kaikki yhtiön tiedotteet sähköpostiinsa.

YHTIÖKOKOUS

Aspo Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 4. huhtikuuta 2023 klo 10.00 Pörssitalossa osoitteessa Fabianinkatu 14, Helsinki. Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua ja halutessaan äänestää ennakkoon viimeistään 28.3.2022 klo 16.00, mihin mennessä ilmoittautumisen ja mahdollisten ennakkoäänten tulee olla perillä. Tarkemmat ohjeet yhtiökokoukseen liittyen julkaistaan yhtiökokouskutsussa 13.3.2023. Valtakirja- ja äänestysohjemallit sekä tarkemmat ohjeet valtuutuksen tekemisestä ovat saatavilla yhtiön kotisivuilla osoitteessa www.aspo.com/yhtiokokous viimeistään 13.3.2023.

OSINGONMAKSU

Hallitus ehdottaa 4.4.2023 pidettävälle yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2022 jaetaan osinkoa 0,23 euroa osakkeelta, ja ettei Aspo Oyj:n hallussa oleville omille osakkeille makseta osinkoa. Lisäksi hallitus ehdottaa, että yhtiökokous valtuuttaa hallituksen päättämään enintään 0,23 euron osakekohtaisen osingon jakamisesta myöhempänä ajankohtana. Valtuutus olisi voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti.

Osinko 0,23 euroa/osake maksetaan osakkeenomistajille, jotka ovat täsmäytyspäivänä 6.4.2023 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa osingonmaksupäiväksi 17.4.2023. Hallitus päättää 1.11.2023 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan toisesta osingon jaosta, enintään 0,23 euroa/osake, joka maksettaisiin marraskuussa 2023 osakkeenomistajille, jotka ovat täsmäytyspäivänä merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon.

TALOUDELLINEN TIEDOTTAMINEN 2023

- tilinpäätöstiedote julkaistiin 15.2.2023
- tilinpäätös ja vastuullisuusraportti vuodelta 2022 julkaistiin 9.3.2023
- osavuosikatsaus 1–3/2023 keskiviikkona 3.5.2023
- puolivuosikatsaus 1–6/2023 torstaina 10.8.2023
- osavuosikatsaus 1–9/2023 keskiviikkona 1.11.2023

Aspon taloudellinen informaatio julkaistaan yhtiön kotisivuilla osoitteessa www.aspo.fi. Kotisivuilta löytyvät tilinpäätökset, osavuosikatsaukset, puolivuosikatsaukset ja pörssitiedotteet suomeksi ja englanniksi. Raportteja voi myös tilata Aspon viestinnästä puhelimitse (09) 521 4100 tai sähköpostitse viestinta@aspo.com.

YHTEYSTIEDOT

Aspoa koskeviin sijoittajakysymyksiin vastaavat:

toimitusjohtaja Rolf Jansson
puh. (09) 521 4000
rolf.jansson@aspo.com

talousjohtaja Arto Meitsalo
puh. (09) 521 4020
arto.meitsalo@aspo.com

OSAKKEEN PERUSTIEDOT

- Pörssilistaus: Nasdaq Helsinki Oy
- Toimialaluokitus: teollisuustuotteet ja -palvelut
- Ryhmä: keskisuuret yritykset
- Kaupankäyntitunnus: ASPO
- ISIN-koodi: FI0009008072